

CSICS GYULA
MAGYAR
FORRADALOM

1956

napló

CSICS GYULA
MAGYAR FORRADALOM
1956
napló

CSICS GYULA

MAGYAR FORRADALOM
1956
napló

Budapest, 2006
1956-os Intézet

AZ 1956-OS MAGYAR FORRADALOM
TÖRTÉNETÉNEK DOKUMENTÁCIÓS
ÉS KUTATÓINTÉZETE-KÖZALAPÍTVÁNY

Szerkesztette

RAINER M. JÁNOS

Könyv- és címlapterv

MOLNÁR ICSU ISTVÁN

© CSICS GYULA 2006

© 1956-OS INTÉZET

	RAINER M. JÁNOS
7	ELŐSZÓ
9	MAGYAR FORRADALOM 1956. a napló hasonmása
145	MAGYAR FORRADALOM 1956. a napló betűhív gépirata
	CSICS GYULA
215	ÖTVEN ÉV MÚLVA kései utószó egy gyermekkori naplóhoz

Borítón és az előzéken: *Képzeletbeli várostérkép*, Csics Gyula gyermekkori rajza.

A lábjegyzeteket saját gyermekkori naplójához Csics Gyula készítette 2006-ban.

2004 februárjában Tatabányán, a megyei könyvtárban egy beszélgetésen vettem részt: 1956-ról és forradalom óta eltelt időről volt szó. A beszélgetés végeztével hozzám lépett egy szakállas, ősz, de nagyon fiatalnak tűnő úr, bemutatkozott, és elmondta, hogy ötvenhatban naplót vezetett. Mindjárt a kezembe is nyomott egy dossziét, ezzel: „talán érdekli...”

Ő volt Csics Gyula, a tatabányai városi könyvtár vezetője.

Átfutott az agyamon, hogy túl fiatal... Vajon miféle naplót írhatott 1956-ban? De úgy emlékszem, mikor átvettem a mappát, csak annyit mondtam, hogy jelentkezem.

A dossziét a vonaton kinyitva gyermekírást, rajzokat és jól ismert röplapokat láttam. Ott volt a szöveg gépbe írt változata is, de azzal először nem törődtem. Elkezdtem olvasni a kézírást, nézni a rajzokat, a saját kezűleg szerkesztett térképeket. A bejegyzéseket az 1956-os Blaha Lujza térről, az utcáról, a házról, a gangról, a rádió híreiről. És arra gondoltam, hogy ebből a nézőpontból még sohasem olvastam 1956-ról, pedig – azt hittem – elég sokat olvastam róla. De ahogy a tizenkét éves fiú lejegyezte, amit látott, amit a szüleitől, a szomszédoktól és a rádióból hallott, amit a barátjával megbeszél, amit az újságból elolvasott, abból egészen sajátos, soha nem tapasztalt kép állt össze.

Elég volt elolvasni az első néhány lapot, hogy úgy érezzem, ajándékot kaptam. Majd ötven év után részese lehetek egy nagyon okos, nagyon lelkes gyerek világának. Ez a világ történetesen 1956 világa. Csics Gyula saját ötvenhatjáé, amelyet a forradalom eseményei mozgatnak. De világot ő formál mindabból, ami vele napról napra történik. Tüntető tömeg, utcai harc híre, a felnőttek elbeszélései, szövegben, rajzban, sőt térképein is megörökített sétái, hegedűórája és születésnapja, a város, amit lát – és a város, amit Jancsival papíron, térképen elképzelt –, egyetlen rendbe áll össze számára. Ezt az ötvenhatos gyermeki kozmoszt pedig egy középkori kancellista rendszeretével, pontosságával, lelkiismeretességével modern kódexbe jegyzi. Az ő belső rendje a napló szövege.

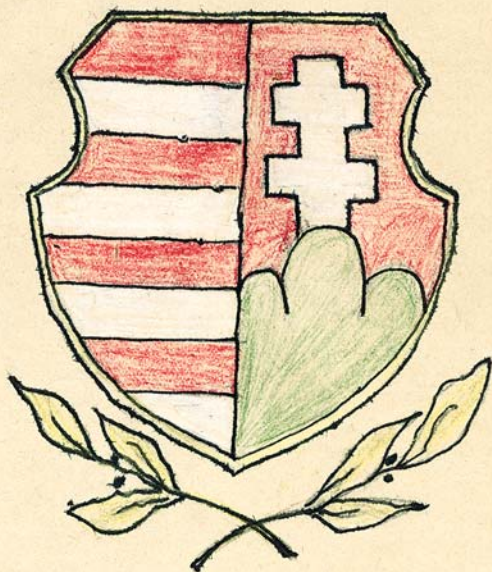
Azt reméljük, naplója közlésével továbbadhatjuk ezt az ajándékot. Annyi felnőtt szereplő után az ő történetét és tanúságtételét – tőle, akkori önmagától.

Budapest, 2006 márciusában

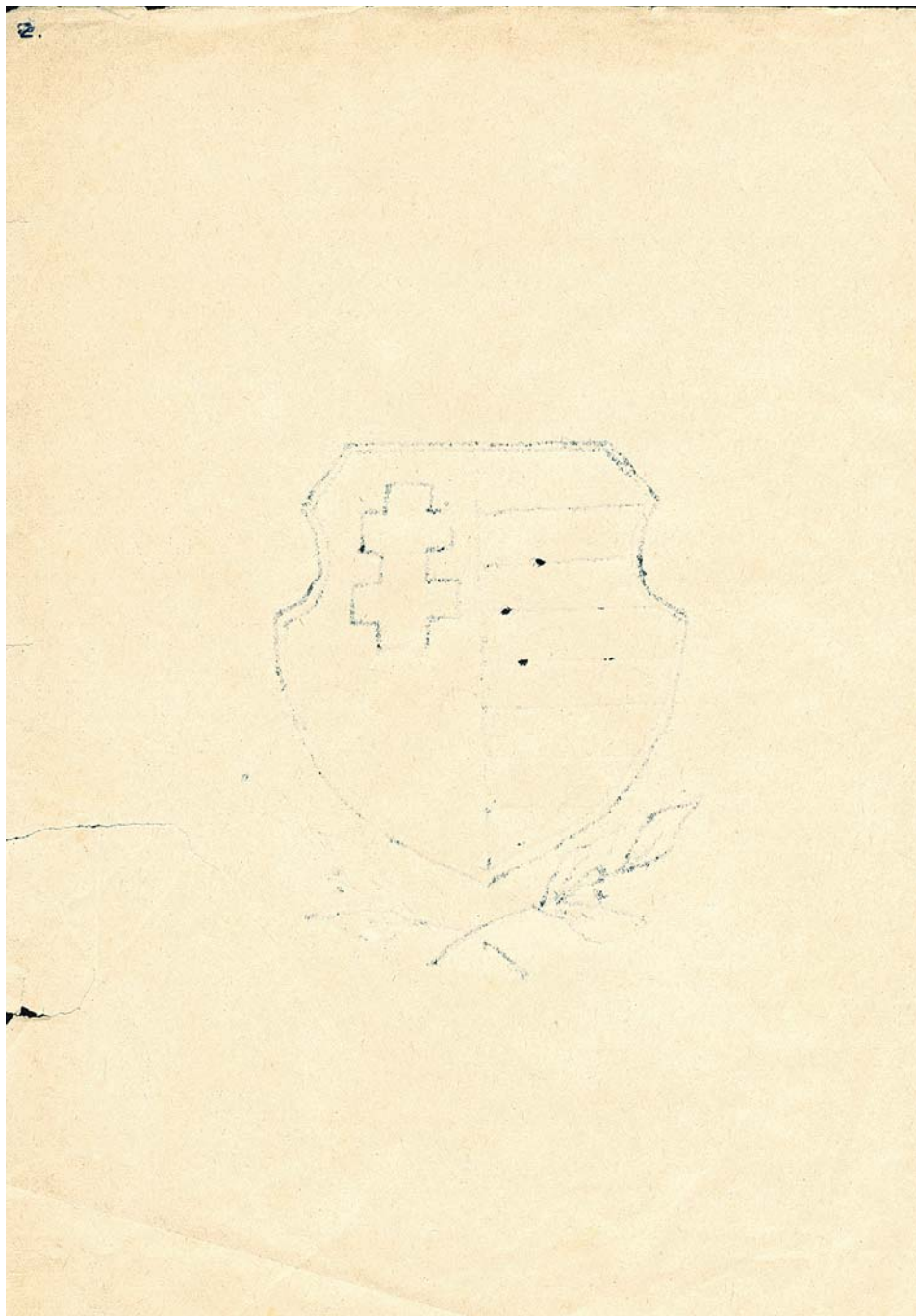
Rainer M. János

MAGYAR FORRADALOM.

1956.

Isten áldd meg a magyart!

1956. X. 23. Kedd.

A DIÁKOK TÜNTETÉSE.

Peggel anyuval a temetőbe indultunk. Először a Papp utána a Fabsics nagypapához mentünk. Fabsics nagypapa síja nagyon száraz volt, ezért megöntöztük. Ezután hazajöttünk, és én megcsináltam a lektét és hegedültem.

10-ra iskolába mentem. Az első óra, érekeóra a tanárnő dolgai miatt elmaradt. Ez idő alatt én hazaszaladtam az orosz röpdolgozatokat aláírtni. Ezen az órán Pinkes J. mesélt. A második órán felolvasták a földrajz dolgozatokat, amely nekem $\frac{1}{6}$ -re sikerült. Orosz órán én is feleltem 5-re. A matematika és a magyar óra feleléssel telt el. Utána még osztályfőnöki óra is volt. Elrendeztük az ülést.

$\frac{1}{4}$ 7-kor jöttem haza. Eddig nem hallottam, se nem láttam semmit. Mikor hazaértem Yati azt mondta, hogy az emberek? Én erről még nem hallottam semmit, csak tegnap mondta be a rádió, hogy Szegeden a diákok tüntettek, és Lengyelországban is felkelés volt. Göré olvasta a Szabad ifjúság röpiratát. Én is elolvastam. Ez a diákok tüntetéséről szólt. Mikor az utcára mentem láttam, hogy a „Corvin”-nál három nagy teherautó vitte az egyetemistákat. Az autók tetején egy fiú állt és ezt kiabálta a többiekkel: Ruzsikák haza! Elegendő volt a Diákosokból! Ne csináljunk semmit kérsz. Nagy Imrét a vezetésbe! Később Maját elkísértem hittanra, mert ő nem mert egyedül elmenni. Hazafelé jövet egy tüntető tömeggel találkozunk, amely a Népszínház utcánál megállt és elnézelte a Himnuszot. Este meghallgattuk Gerő Ernő beszédét. Szobát Göré a rádióval volt. 9^h kor feledtem le. Az ágyban még hallottam, hogy kiabálják: ledöntjük a Szólin szobrot! Vesszen Gerő!

ÉLJEN A MAGYAR SZABADSÁG, ÉLJEN A HAZA!

Petőfi Sándor:

„Két nemzet van egyesülve bennünk,
S mily két nemzet! a lengyel, s magyar!
Van-e sors, amely hatalmasabb, mint
E két nemzet, ha egy célt akar?”

**Lengyel—magyar barátságot,
jóléletet és szabadságot!**

**Szovjet—magyar barátság
— egyenlőség alapján!**

**Ifjúságunk így kiált:
mutasson utat a párt!**

**Rákosikból elegünk,
új pártvezetést nekünk!**

**Ez az ügy a mi ügyünk,
új pártvezetést nekünk!**

**Munkás, diák egyet akar:
jöjjön velünk, aki magyar!**

**Vessen az önkény,
éljen a törvény!**

**Ne csináljunk mindent késeve,
Nagy Imrét a vesetésbe!**

**A proletárvihátúra marad
mindig népünk útja**

**Éljen a harcoss lenini párt,
— védje meg
népünk szent igazát!**

Szabad Ifjúság

Ezt a röpiratot a Szabad Ifjúság szervezőségének kollektívája adta ki a demokratizálásért és a szocializmusért küzdő ifjúság seregszemléjének napján
1956. október 23-án

Miénk az utca

Az utcára vonulunk. Megbonthatatlan soraink — szűrd akaratunkat, egységünk hirdetik.
Egy testvérnemzet felé szálunk ezennél üdvözlet. Rokonnyelvűntetés és a mai Bem és Miczkiewicz népet, a személyi kultusz és a dogmák láncát lerázó Lengyelországot köszöntjük. Üdvözlét a hősiesség lángelvéi városának, Varsónak! Üdvözlét azoknak, akik a jövőt formáló küzdelmek élén haladnak: a lengyel kommunistáknak, munkásoknak, diákoknak, ifjú barátaimnak! Meghajtjuk az elismerés lobogóját a lengyel nép előtt és magasra emeljük a lenini elvek, az igazí továbbhaladás lobogóját a magyar nép előtt.
A felvonulásunk némcsek Lengyelországnak szól. A nép Magyarországon is felmentésként és teljes szocialista demokratizációk akar. Az utcára vonulunk — nem akármirért. A pártért, hogy tisztán álljon előttünk és cselekedjék. A népert,

amely forró tenniakarással, de higgadtan dönt sorsa felől.
Eszendőkön át sokat beszélünk az egységéről. De most — az utcai felvonulók serege — végre teljes szívvel gondolhat arra, hogy megvalósult a szocializmus kívánók egysége. Azok egysége ez, akik a jövőért kívánják levonni a múlt tanulságait, azért, hogy a hibáktól megtisztult szocializmus épüljön drága hazánk földjén.
Azok egysége ez, akik a szocializmus építő országokkal együtt, de nem azokat utánózza, kéz a kézben a lenini öröklései elv alapján kívánják haladni a szocializmus széles országútján. Azok egysége ez, akik szemük fényeként övik a magyar—szovjet barátságot, az az egységösszeállásra helyezett barátságot.
Olyan egység ez, amely biztosítja, hogy soha többé ne tűnhesseken fel Farkas Mihályok, Rakosi Mátyások.

Miénk az utca! De vigyázzunk, hogy miénk is maradjon. Mert magunknak, ügyünknek súlyosan ártanak és a szocializmusnak hasznátlanok, ha má felállunk bármilyen provokációnak. Lesznek talán, akik ki akarják ragadni ma kezünkől a kezdeményezést, akik zűrvartart akarnak kelteni. Ezt minden értekel meg kell akadályozni!
Felreértés ne essék: nem kerékkötőket, a demokratizálás ellenzőit, nem a szocialistákat, rákosistákat, hanem mindannyiunkat, a szabadon lélegezni kívánó nemzet célkitűzéseit feltűnik a zavarkeltőket.
Ez a tüntetés a lengyel elvtársak iránti szolidaritás jelképe. A lengyelek izzó lelkesedése, de méltóságát, teljes nyugalma is legyen példaként számunkra! Higgadtan, erőnk tudatában vonuljunk!
Varsóban ez a nyugalom volt a diadal egyik záloga. Mi ugyanazért a célt harcolunk — ugyanúgy!

Fiatel munkás és paraszt barátaink!

Az egyetemi ifjúság baráti kezét nyújt felétek és kéri, hogy segítsétek közös céljaink érdekében a magyar ifjúságot abba a megújító, országépítő munkába, amely hazánkban jelenleg kibontakozóban van. Azt akarjuk, hogy az esztrogapadoknál, a földeken, az iskolák és egyetemek padjainban, az írószatolnák dolgozó fiatalok végre igazi egységbe tömörüljenek.

ra a provokátorokra, akik ellenünk akarnak fordítani benneteket. Lássátok ezekben a sztálinista és jobboldali erők aljas provokációját. Ezek vége sora az ország romlására és anarchizálásra törekednek, hogy aztán újabb diktatúra igáját rakják a nép vállára.

Küldjétek el megfigyelőteket a folyó hó 27-i egyetemi diáktalpra és győződjétek meg elveinkről és célkitűzéseinkről.
Hozzátok létre, támogatásotk saját, önálló szervezeteiteket!
Éljen az ifjúság eszmei és politikai egysége!

Az Egyetemisták és Főiskolások Diáktalpraéljének Előkészítő Bizottsága

A PETŐFI KÖR JELSZÁVI

1. Követeljük a lenini egyenjogúság alapján álló magyar—szovjet barátságot!
2. A népjólét emelést szolgáló, új ötéves tervet!
3. Nagy Imrét a vezetésbe!
4. Nyílt tárgyalást a Farkas-ügyben!
5. Félre a kerékkötőkkel!
6. Le a sztálinista gazdaságpolitikával!

7. Éljen a testvéri Lengyelország!
8. Munkásigazgatást az üzemekben!
9. A mezőgazdaság talpraállítását, önkéntes szövetkezést!
10. Építő nemzeti programot!
11. Éljen Petőfi ifjúsága!
12. Szocialista demokráciát!

Munkátokat a magunk számára példának tekintjük és mi is hasonló szellemben akarunk tevékenykedni.
Az országos magyar diáktalpra előkészítő bizottsága.

Üdvözlét a lengyel diákszövetség központi vezetőségének

A magyar egyetemek és főiskolák összes hallgatója nevében köszöntjük a lengyel diákszövetséget, mely a demokratikus átalakulást folytatott mozgalom élére állt és a lengyel közelet egyik vezető erejévé vált.

A DISZ Központi Vezetősége együttérez a tüntető ifjúsággal

A DISZ Központi Vezetőségének VI. ülése október 23-án délután 14 órakor megkezdte tanácskozását.
A Központi Vezetőség helyesli a budapesti ifjúság szolidaritás tüntetését a Len-

gyel Népköztársaság mellett. Elhatározta, hogy részt vesz a tüntetésben, ezért üdvözlő felhívást küldött, annak továbbfolytatását a tüntetés befejezése utáni időre elhalasztotta. Felkéri az egyete-

mistákat, a tüntetésben résztvevő ifjúságot, hogy akadályozzák meg minden esetleges provokációs kísérletet. A Központi Vezetőség határozottan fogadott el, hogy támogatja a tüntető ifjúságot.

Legújabb jelentésünk Lengyelországból:

Új választási törvénytervezet. A biztonsági szerkek és a hadsereg az új vezetők mögött

A Lengyel Újságírószövetség elnöksége levelet intézett szovjet újságírókhoz. A levél helyteleníti a Pravda október 20-i számában megjelent „Szocialistaellenes megnyilvánulások a lengyel sajtó hasábjain” című cikk állítását és hangját. Az elnökség — nyilvánvalóan a személyes tapasztalat lehetőségeinek biztosítására és őszinte eszmecsere érdekében — a szovjet sajtó egyik delegátóját: látogatson el a lengyel fővárosba. A levélmasolatát eljuttatták a Pravda szerkesztőségéhez és kérték annak közlését.
A lengyel parlament, a szovjet választási bizottsága el-

fogadta az új választási törvénytervezet. A tervezet jóval több jelölt indulását biztosítja, mint amennyi megválasztásához ezzel lehetővé teszi, hogy valóban választani lehessen a felmerült személyek között. Ugyanakkor biztosítja, hogy a jelöltek választása teljesen alulról történjen.
Rendkívül nagy a politikai aktivitás a térváros erők tagjaiban és vezetőikben sorraiban is. A hadsereg vezékara kifejezést juttatta: teljes egészében a párt új politikai biztonságára, a VIII. teljes ütés döntése mellett fogal állást. A biztonsági erők képviselőitelen kijelentették: soha többé nem

engedik az államvédelmi szerveket az önkény eszközözvé tenni. A lengyel hadsereg Politikai Főosztály Főnöksége határozatot hozott, amelynek lényege így hangzik:
„Teljes erővel támogatja a Lengyel Egyesült Munkáspárti Program által körvonalozott célkitűzést. Szoros fegyverbarátságot az egységössze és egyenjogúság alapján a szovjet hadsereggel!
Összegezve: a legirtssebb emberek is azt bizonyítják hogy a lengyel nép nyugodtan kilengések és incidensek nélkül, de biztosan és hatalmas léptekkel halad tovább a megkezdett úton.

Az egyetemisták programja

(Külföldi tudósítók jelentéi.)
Az ország egyeteméről és főiskoláiról összegyűjtött diákküldötték ma délelőtt kiadották a magyar egyetemisták programját és szervezeti szabályzatát, amelyet a szombaton tartandó országos diáktalpra el terjesztenek.
Programjuk alapelveiben hangsúlyozzák, hogy együttes akarnak haladni a munkás, paraszt és értelmiségi fiatalokkal, követik a marxizmus—leninizmus alapján álló Magyar Dolgozók Pártját a szocializmus építésében, a szocialista demokráciáért, a magyar nép független, szabad, békes építő munkájáért, titot harcban. Céljuk a dogmatizmus, a szektaizmus szellem gyökeres felszámolása, az alkotás szabad, demokratikus létezőinek megteremtése és védelme.

Farkas Mihály és társai bíróperének nyilvános tárgyalása.
Március 15. és október 6. nemzeti ünnepére nyilvános tárgyalások a kormány az összes külföldi államban élő magyarok részére.
Hozzanak létre szakbizottságokat a magyar ipar, mezőgazdaság és kereskedelem feltárássára és a hibák kijavítására.
Sajátos magyar viszonyoknak megfelelően szervezzék át a tsz-mozgalmat.
Nagyobb takarekosságot az állam vagyonával.
A szervezeti szabályzat tervezete többek között megállapítja, hogy az előkészítő bizottság szükségesnek tartja a részvevőket megalakítását „mert mind a munkás, mind a paraszt és értelmiségi ifjúság megvan a sajátos problémái, amelyeknek előltesésére egyedül ezen szervek hívottak”. Ugyanakkor — folytatja a tervezet — a magyar ifjúság egyetlen részvevő sincsenek egymással ellentétesnek tartjuk egy legfelsőbb koordináló szerv létrehozását, amely az egész ifjúságot érintő kérdésekben állást foglal, képviseli az egész magyar ifjúságot, és mintegy kifejezésre juttatja ifjúságunk egységét a szocializmus építésében, de-

moltrikus célkitűzéseik megvalósításában.”
Az előkészítő bizottság a tervezetben hangsúlyozza hogy „Az egyetemi és főiskolai ifjúság részvevőket, amelynek nevével az Országos Egyetemi és Főiskolai Diáktalpraéljen dönt, mindenképpen követi a marxizmus—leninizmus alapján álló Magyar Dolgozók Pártja irányvonalát. A szervezet legfőbb céljának tartja a szocializmus építését a sajátos magyar viszonyok között.”
A tervezet a továbbiakban meghatározza az egyetemi és főiskolai diáktalpraéljen és Országos Egyetemi és Főiskolai Diáktalpraéljen küldötték megválasztási módját és a küldötték, illetve a parlament édiaktánság jogkörét. Az alar szervezeteiről szólva megállapítja, hogy a részvevőkre kéri, illetve főiskolai szervezeteit kiépítéséről a helyi sajtóságok fellelőbevitelével a hallgatósság grüliei dönték.”
A tervezet befejező ki-mondja, hogy az egyetemi és főiskolai hallgatók részvevő vezetőség tagja lehet minden hallgató és oktató, aki a szervezethez csatlakozott elismeri célkitűzéseinket maságán” valija, azok megvalósításába tevékenyen részt vesz és tagd jati fizet.”

Gerő Ernő ma este 20 órakor rádióbeszédet mond

1956. X. 24. Szerda.

5.

KITÖRT A FORRADALOM.

Reggel már 6^h-kor fent voltam. Puffogásra, durrogásra ébredtem. Gyorsan felkeltem, felöltöztem és kiszaladtam az utcára. Az utcán nagy volt a köd, még a Gutenberg térig sem lehetett ellátni. Sokan azt mondták, hogy mesterséges köd. Nem láttam, csak a Gutenberg tér felől hallatszott pár károgás. A kapuban Mari azt mondta, hogy az éjjel az emeletem nem aludt senki mert a Szabad Nép székházának az összes ablakát kidobták két autót felgyújtottak, egyezővel nagy rumlit csináltak. A közműves munkások, akik a házat tatarozták azok is bejöttek és "Ilmáros szaki" azt mondta, hogy egész éjjel nem aludt és itt volt a Béke's utcánál. Mesélte, hogy az egész utcán sötét volt és a falból kúszva harcoltak az egyetemisták az ávósok ellen. Ezután Jancsihoz mentem. Ő mutatott egy röpcedulát amelyből egyet nekem is adott. (d. a. b. old.) Azt is mondta, hogy Mórt tanár kedvelték nekik a 14. pontot. Én is leírtam, igaz, hogy neki csak hiányosan volt meg:

- 1.).....
- 2.) Alakuljon át a kormány Nagy Imre vezetésével.
- 3.) Orosz jugoszláv kapcsolat.
- x. Szüntessék meg a rádió kavarót.
- x. Sajtószabadság.
- x. Új egyenruhákat honvédségünknek.
- x. Teljesen nyilvános tárgyalást Farkas M. ügyében.
- x. A régi Kossuth címer visszaállítása.
- x. Teljes vélemény és sajtószabadság.
- x. A Szétlín szobor ledöntése.
- x. Egymásért teljes szolidaritást.

Jancsiékhoz 6 rendőr volt akik a szabadságharcosok elől az éjjel ide menekültek. A kormány ő-

A SZABAD NÉP szerkesztősége közli:

A Szabad Nép üdvözli Budapest népének hatalmas erejű felvonulását és tüntetését a szocialista demokrácia kibontakozásáért, közéletünk megújulásáért!

Kommunista lelkiismeretünk követve mélységesen elítéljük a karhatalmi szervek erőszakos fellépését. Követeljük az azonnali felelősségrevonást!

A Szabad Nép szerkesztősége megfogadja a pártnak és a népnek, hogy egyetlen serral sem támogatja, hanem megtagadja azokat, akik sortűzzel, terrorral felelnek a nép szavára és követeléseire.

Budapest népe! Közöljük veletek, hogy a Központi Vezetőség leninista erőinek követelésére ma éjjel összehívták a Központi Vezetőség rendkívüli ülését.

A Szabad Nép szerkesztősége

bennük sem bízott, mert ugyan puskával, de tölteny nélkül küldték ki őket a Szabad Nép védelmére. 10°-ra a köd részben már eloszlott és láttam, hogy az utcán a forradalmárok már puskákat visznek.

Heveses néni mondta anyukámnak, hogy Jancsi naplót ír. Erre én is belekezdtem a napló írásába. Később Radics bácsi elmesélte, hogy mi volt tegnap. Azt mondta, hogy a tömeg követelte, hogy a 14 pontot nyomtatassák az újságba. Az újságírók ezt meg is ígérték, de őle még a rádióba is be akarták mondani, erre a párttitkár azt mondta, hogy csak egész nyugodtan menjenek. Azonban az újságírók nem engedték őket be a stúdióba. Erre egy magyar páncélosredes is megkérte az újságírókat azonban az ezredest lelőtték. Erre a páncélosok az újságírókat a padlásra zavarták. A nép az ezredest elhozta a Szabad Nép-höz és a párttitkár irodálatára tették. Ezután jött Radics bácsi és azt mondta, hogy a Szabad Nép környékéből minden könyvet leidebálnak és elégetnek. A kapuból még láttam, hogy 10 orosz tank akart a stúdióhoz menni, de a tömeg elé dűtött egy hatalmas villaprost. Utána anyuval elmentem megnézni, hogy mi újság a körúton? Láttuk a szikra égő könyvet:

Általános sztrájkfelhívás!

Minden magyart felhívunk

ÁLTALÁNOS SZTRÁJKRA

Amíg a kormány nem teljesíti követeléseinket
és a gyilkosokat nem vonják felelősségre,
addig a magyar nép azonali általános sztrájkjal
válaszol.

Éljen az új kormány Nagy Imre vezetésével!

***Magyar Ifjúnunkások
és egyetemisták***

En ugyan sajnáltam a sok jó környzet, de
minderki azt mondta, had legyen. Siptai aki itt
lakik az átjáróban is velem jár a Jligyósihoz
lepott is két könyvet: látuk még a feldűtött
villamosokat is:

Itt már többen mondták hogy a Sztalin szobor
itt van a körút és a Rákóczi út kereszteződésé-
nél. Ezután mivel a tankok nem tudtak a kör-
úton menni a mi utcánkon jöttek és azon-
ban túlélődöztek úgyhogy kilyukadt az daj-
tartója és az utca csupa daj lett:

MINDENKIHÉZ

**A Magyar Dolgozók Pártja
Központi Vezetősége fnyamatban
levő rendkívüli üésének
első határozata:**

N A G Y I M R E
a Magyar Népköztársaság miniszterelnöke

Delben Ványi albertője is hazajött, és azt mondta, hogy az Üllői út és a Baross utca környékén is nagy harcok voltak, és a villanydrótok is le vannak szakadva, továbbá 2 villanyoszlop is van dőlve és két orosz tank is ég. Ebéd után 80 tank ment végig az Akácfa utcán. Arvai néni elment kenyérért, hogy és hogy ne legyen baja a Teleki tér felé ment. Azt mondta, hogy ott is két orosz tank van kilőve. Délután Jancsikhoz mentem játszani, de még mindig hallatszott lövés. Közben Nagy Imre lett a miniszterelnök aki elrendelte, hogy akinek a kezében puská van azt statáriális bíróság elé állítsák. Azonban dolj volt a tilkra, hogy a Kézparti Vezetőség éjszakai ülésen Gerő Ernőt nem váltották le a titkárságáról. Emiatt a harc nem fejeződött be. Delben a rádió bemondta, hogy aki 2^h-ig leteszi a fegyvert amnesztiát kap. Ezt 6^h-ig meghosszabbították. A szabadragharcosok elfoglalták az Athenum nyomdát és onnan küldték szét a röpiratokat.

Eltársak van fegyverünk. A harcot tovább kell folytatnunk a szabadságunk és függetlenségünk kivívásáért. Velünk a rendőrség, a honvédség. Fáradságot nem ismerve harcoljatok a végső győzelemért.

***Előre a hazáért
és a szabadságért!***

A dolgozó nép

1956. X. 25. Gyűjtés

13.

GERÖTFÖLMENTIK TITKÁRSÁGABÓL.

Reggel 8^h-kor keltem fel. Reggeli után átmentem Jánoshoz. Egész délelőtt lemezeztünk. Majdnem minden lemezt eljátszottunk. Eljátszottuk a tiltott Skobuth és Erdélyi indulót is. János szülei már dolgozni mentek. Az agyuk egész nap dörögtek. 10^h fele Maja is átjött és vele játszottunk. 1^h-kor hazajöttünk ebédelni. Anyu azt mondta, hogy menjünk a kiszobába, mert a légnyomás betörheti az ablakot. Délután a várost rajzoltuk a kiszobában. Délután a rádió bement, hogy Gerő Ernőt felmentették tisztsege alól és helyette Kádár János lett a titkár. Ezután kitétek a házunkra a nemzetiszínű zászlót, de címer nélkül, mert az ifjuság követelte az Alkotmány címer betiltását és a csillag levételét. Ezért minden házon lúka zászló lógott. Később fekete zászlót is kitétek. Este János anyukája azt mondta, hogy a Parlamentnél óriási volt a harc, és ők is folyton az óvóhelyen voltak. Este 6^h-tól kézenlési tilalom volt. A kapualjban a férfiak beszélgettek, én is odamentem és hallgattam, hogy mit beszélnek. Verebes néni albérlijére a 19 éves Kókai mesélte, hogy egy orosz tankon mentek a Parlament felé mikor a Méphadsereg ténél egy ortúzet kaptak, a tankról csak úgy potyogtak az emberek, ő éppen a zászlót fogta egy golyó kilőtte kezéből a zászlót és ő elesett, de rá a tankra. A tank oldaláról potyogtak rá is a golyók, de csak a terület sebesítette meg erősebben. Ezután leesett a tankról. Még oda is csak úgy potyogtak a golyók. Még szerencse volt, hogy ő is megmenekült. Sokan azt mondták, hogy az orosz tank kiszokarva vitte be őket a tűzbe. 6^h-kor a kaput be kellett csukni. Este Gőre még két röpcedulát is hozott. Az egyik az egyetemisták újabb 4 pontja, a másik pedig Kádár J. és Nagy J. tisztsegeről adott hírt:

GERŐ ERNŐT
a politikai bizottság felmentette

KÁDÁR JÁNOS

a Központi Vezetőség első titkára

*Kádár János
és Nagy Imre*

közös nyilatkozatot ad a rádióban

**Magyarok!
Lobogózzátok fel házaitokat,
tűzzétek ki a nemzeti lobogót!**

FEL A BÉKÉS MUNKÁRA!

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanárainak és diákjainak követelése:

1. A Központi Vezetőség és a kormány azonnal adja ki a **TÜZET SZUNTESS!** jelesztőt az ÁVH-soknak.
2. Azonnal bocsássák szabadon a harcokban letartóztatottakat kivéve a fosztogatókat, akiket bíróság elé kell állítani.
3. Allítsák bíróság elé a vérengzésért felelős ÁVH-sokat!
4. Szólítsa fel a kormány a szovjet csapatokat, hogy 24 órán belül hagyják el a főváros területét.
Meg vagyunk győződve arról, hogy az új Politikai Bizottság haladéktalanul érvényt szerez a hazafias és szocialista diákság jogos követeléseinek. Ebben a reményben az új Politikai Bizottságot és Kádár János elvtársat, a párt új első titkárát szeretettel üdvözljük. Kádár elvtárs és Nagy Imre elvtárs titkársága megígérte követeléseink teljesítését.

16.

1956. Okt. 26. Péntek.

AZ ÁVH-TEGYE LE A FEGYVERT-HARC KÖRÜTON

Reggel olvastam az ágyban, majd anyuval a kórházra mentünk megnézni, hogy van-e valami enni való? Ekkor láttam először a Sztálin szobrot. Az oldalára portarabló, a padlójára pedig stria volt írva. A Kézvessző előtt két orosz halott feküdt és egy páncélautó égett. Mindenütt orosz tankok jártak. A Szikra előtt meg mindig füstölögtek a környék. János mondta, hogy az éjjel a Magyar p.u.-nál volt nagy harc. A rádió sokat hazudott, mert azt mondta, hogy az "ellenforradalmárok" megadták magukat és csak 3 géppontjuk maradt, ami persze nem igaz. A kormány elrendelte, hogy aki 10^é ig leteszi a fegyvert az amnesztiát kap. Dél előtt Jánossal a várost rajzoltuk. Azt, hogy a háznak el kell jutni szerezni, hidegkonyhából. Felber bácsival hozott húst és süteményt. Ezt a ház lakói között nagy durrogás közepette kiosztotta. Ezalatt a körüton nagy harc volt. Minden ablak kitört, és lögtak ki a rakományok a függönyök. A Döke Sz. u. 21. számú ház belülről kapott:

Az alkalmi áruház begyújtott, a Technológia és a Klinikával. (A Baross utcai) szemben lévő házak szintén. Az irányítást újabb 6 pontot adott ki. A mai napon már több újrság megjelent. Estére 800-an letették a fegyvert, de a felkelők 2/3 része még harcolt. Az újrság követelte, hogy az ÁVH tegye le a fegyvert. Este ablakok robbantak.

1956. X. 27. Szombat.
MEGALAKUL A KORMÁNY.

Ma egész nap Jánosival a várost csináltuk, már nem nagyon volt dörge és Delelőtt röpcédulákat dobáltak, de mind a Góvin tetejére estek. Délre megalakult az új kormány. A névsora a következő:

A minisztertanács elnöke: Nagy Imre.

helyettesei: Apró Antal, Bognár József, Erdei Terenc.

Külügyminiszter: Florvath Imre.

Béligyminiszter: Minnich Terenc.

Hatvédelmi " : Janza Károly.

Pénzügy " : Kóssa István.

Iparszügyi " : Dr. Molnár Erik.

Hő- és gépipari " : Gergő János.

Bánya és energiaügyi " : Gzöttner Sándor.

Végypari " : Szabó György.

Könnypipari " : Nagy Józsefné.

Város és községgazdálkodás miniszter: Mezvál Terenc.

Földművelésügyi " : Kovács Béla.

(A független Huszardepárt volt főtitkára.)

Allami gazdaságok minisztere: Ribianzski Miklós.

Külkereskedelmi miniszter: Bognár József.

Bél " " : Jász János.

Élelmiszeripari " : Nyers Rezső.

Begyűjtési " : Gyenes Antal.

Építésügyi " : Apró

Közlekedésügyi " : Babics Lajos.

Népművelésügyi " : Lukács György.

Oktatásügyi " : Kónya Albert.

Egészségügyi " : Babics Antal.

Az Országos Terühhivatal élöke: Kiss Árpád.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének nyilatkozata

A MAGYAR NÉPHEZ!

A két világháború óta nem voltak ilyen tragikus napjai hazánknak. Testvérharc dül hazánk fővárosában.

Ezrekre rüg a sebesültek és száakra a halottak száma. Haladéktalanul véget kell vetnünk a vérontásnak. Ennek biztosítására a Központi Vezetőség a következő intézkedéseket teszi:

1. A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége javaslattal fordul a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának elnökségéhez, hogy tegyenek előterjesztést népköztársaságunk Elnöki Tanácsának új nemzeti kormány választására. Ez a kormány arra hivatott, hogy maradéktalanul jóvátegye a múlt hibáit és bűneit és az egész nemzetre támaszkodva megoldáshoz segítse népünk minden jogos követelését. Népünk kimeríthetetlen erejével megteremti a jólét, a függetlenség és a szocialista demokrácia szabad országát.

A Központi Vezetőség Nagy Imre elvtárs vezetésével a legszélesebb nemzeti alapon megalakuló kormány tagjaira javaslatot tett.

2. Az új kormány tárgyalásokat kezd a szovjet kormánnyal, hogy a függetlenség és a belügyeinkbe való be nem avatkozás alapján rendezze az országaink közötti viszonyt. Ennek első lépéseként a rend helyreállítása után a szovjet csapatok haladéktalanul visszatérnek támaszpontjukra. Magyarország és a Szovjetunió teljes egyenjogúsága megfelel mindkét ország érdekeinek és csakis ezen az alapon épülhet a valóban testvéri és megbonthatatlan magyar—szovjet barátság. Ezen az alapon alakul most újjá Lengyelország és a Szovjetunió viszonya.

3. A Központi Vezetőség helyesnek tartja az üzemi munkástanácsok választását, szakszervezeti szervek közreműködésével. A munkásosztály jogos anyagi követeléseinek kielégítése érdekében bémemelést kell végrehajtani, Ennek mértékére anyagi lehetőségeinkhez

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének nyilatkozata

A MAGYAR NÉPHEZ!

A két világháború óta nem voltak ilyen tragikus napjai hazánknak. Testvérharc dül hazánk fővárosában.

Ezrekre rúg a sebesültek és százakra a halottak száma. Haladéktalanul véget kell vetnünk a vérontásnak. Ennek biztosítására a Központi Vezetőség a következő intézkedéseket teszi:

1. A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége javaslattal fordul a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnökségéhez, hogy tegyenek előterjesztést népköztársaságunk Elnöki Tanácsának új nemzeti kormány választására. Ez a kormány arra hivatott, hogy maradéktalanul jóvátegye a múlt hibáit és bűneit és az egész nemzetre támaszkodva megoldáshoz segítse népünk minden jogos követelését. Népünk kimeríthetetlen erejével megteremti a jólét, a függetlenség és a szocialista demokrácia szabad országát.

A Központi Vezetőség Nagy Imre elvtárs vezetésével a legszelebb nemzeti alapon megalakuló kormány tagjaira javaslatot tett.

2. Az új kormány tárgyalásokat kezd a szovjet kormánnyal, hogy a függetlenség és a belügyeinkbe való be nem avatkozás alapján rendezze az országaink közötti viszonyt. Ennek első lépéseként a rend helyreállítása után a szovjet csapatok haladéktalanul visszatérnek támaszpontjukra. Magyarország és a Szovjetunió teljes egyenjogúsága megfelel mindkét ország érdekeinek és csakis ezen az alapon épülhet a valóban testvéri és megbonthatatlan magyar—szovjet barátság. Ezen az alapon alakul most újjá Lengyelország és a Szovjetunió viszonya.

3. A Központi Vezetőség helyesnek tartja az üzemi munkástanácsok választását, szakszervezeti szervek közreműködésével. A munkásształy jogos anyagi követeléseinek kielégítése érdekében béremelést kell végrehajtani. Ennek mértékére anyagi lehetőségeinkhez

képest maximális erőfeszítést kell tenni. Mindenekelőtt az alacsonykeresetűeknél kell végrehajtani.

4. A kormány a harcban való részvételért amnesztiát ad a fegyveres harc minden résztvevőjének. Ennek egyetlen feltétele a fegyverek azonnali, de legkésőbb ma este (október 26-án) 10 óráig való letétele.

5. A Központi Vezetőség és a kormány nem hagy kétséget az iránt, hogy a szocialista demokrácia talaján áll, ugyanakkor szilárd elhatározása, hogy megvédje népi demokráciánk vívmányait és nem tágít a szocializmus ügyétől. Programja alkalmas minden becsületes magyar hazafi egyesítésére.

A Központi Vezetőség nem feledkezik meg arról, hogy vannak népi demokráciánknak elkeseredett és mindenre elszánt ellenségei, és felhívja a kommunistákat, a magyar dolgozókat, mindenekelőtt a munkásokat, a fegyveres erőket, a volt partizánokat, a néphatalom szilárd oltalmazóit, hogy azokat, akik népköztársaságunk államhatalma ellen fegyverrel támadnak, ha a megadott határidőre nem teszik le a fegyvert, kíméletlenül semmisítsék meg.

6. A rend helyreállítása után haladéktalanul hozzáfogunk mindazoknak a változtatásoknak a kidolgozásához, melyeket népgazdaságunk irányítása a mezőgazdasági politika, a népfront-politika és pártunk vezetése, valamint egyéb munkája terén meg kell valósítani, hogy a szocialista demokrácia elvei teljes mértékben érvényesüljenek. Az egész néppel folytatott eszmecsere útján előkészítjük és megvalósítjuk demokratikus és szocialista, az önálló és független Magyarország nagy nemzeti programját.

A nemzet egysége, testvériesülése örökre váltsa fel az öldöklő testvérharc e tragikus korszakát. Hegedjenek be a sebek, melyeket önmagunkon ejtettünk. Ha élni akarunk, új életet kell kezdeni. Csak rajtunk múlik, hogy e szörnyű megpróbáltatás után a belső béke, a félelem nélküli élet, a jólétet teremtő termelő munka, a szabadság, jog és igazság legyen népünk osztályrésze.

Éljen a független, demokratikus és szocialista Magyarország!

1956. október 26.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége

1956. X. 28. Vasárnap
NAGY IMRE BESZÉDE.

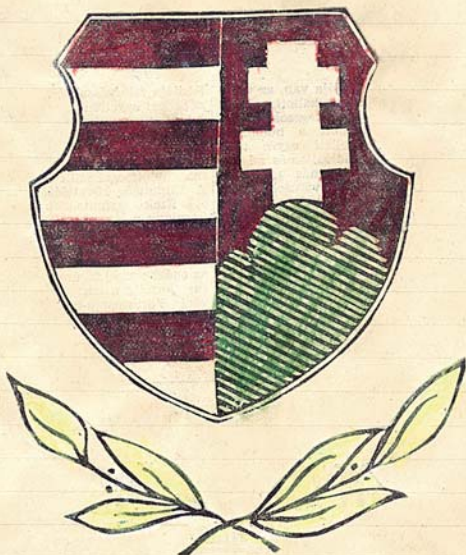
19.

Reggel sokat olvastam a „Tom Sawyer kalandjai”-ból. Gyula gyalog a nagymamához ment. Dél előtt Jancsihoz mentem. Náluk a várost csináltam. 10^h-kor hazamentem. Franci már ott volt. Mondta, hogy a nagymami felé nem volt semmi. Utána jött Giza bácsi apu nagybátyja Budáról. Azt mondta, hogy míg ideért határ igazoltatták. Reggel is megjelent a „Szabad Nép”, és most is közölte a kormány hírvé-
-rét. Ebéd utánra megjött Gyula és azt mondta, hogy vagy 800 tank és 250 kocsi lövész jött a város felé. Délben elrendelték a tüzzintézet, de azért megis lőtték. A rádióban mindent megpróbáltak ami nem volt a Rákosi rendszer alatt. Például délben harangoztak. Nálunk volt Miklós bácsi és azt mondta, hogy tegnap kezdték a Szent György (Mária Terézia) lakta-
-nyó ertömlesztését, és még mindig tart. Azt is mon-
-ta, hogy a Prater utcai házak is kezdtek roszor-
-válni. Délután átmentem Jancsihoz. Náluk a várost
-csináltuk (l. a dobozban.) Én egy utcát és egy teret neve-
-zem el a forradalomról. Este Nagy Imre miniszter-
-elnök beszédet mondott. Beszédében megígérte, hogy
-megszűnik az ÁVH, nemzeti ünnep lesz március
-tizenötödike. Továbbá megígérte, hogy hazánk
-címere ifjúságunk követelése szerint lyból a Mes-
-suth csillag lesz, és hogy 24 óra belül az orosz
-csapatok megkezdik a kivonulást.

1956. X. 29. Hétfő.

AZ ORSZÁG CÍMERE ISMÉT A KOSSUTH CÍMER

Ma reggel szintén olvastam és egyiken befejeztem a "Tom urfi, mint detektív" c. könyvet. Anyu és apu már 62-ker elindultak Pákospalotára. Reggeli után átmentem Jánoshoz. Átvittem a Pesti Hírlap lexikonját és abból neveztük el a város utcáit. Déleli kiabálást hallottunk kinéztünk és láttuk, hogy a "Nemzeti színház"-nál egy nagy tömeg kiabálja: "Ruzsik haza!" Délután Jánosnál voltam. Este Ványi alborléje Jánosnál mondta, hogy az egyetemisták a Kilián lakotanya védőjét akorjale honvédelmi miniszternek, aki Maletér Pál.

1956. X. 30. Kedd.

21.

A PARTHÁZ OSTROMA.

Peggel már a „Tanár úr kérem”-ből olvastam. Dél előtt Jánosinnal voltam. Már a nagyszobában dolgoztunk. Nagyon szép idő volt. Jánosival a naplónkat írtuk.

Nagyon sok repülő járt a levegőben. Röppédulákat dobáltak, de a balzsamcsenkere a Corvin tetejére estek.

Ma jelent meg először a „Függetlenség” c. napilap. Dél előtt ugyan nem lőtték, de délután versenyztek a mennydörgéssel. Később megtudtam hogy a Kommunista Párt szekézházát lőtték ami a Tuzsa Iskola mellett van. Apu később elment megnézni, hogy mi van. Mikor hazajött azt mondta, hogy hogy a felkelők két ávóost felakasztottak lábuknál fogva egy fára. Az egyik rendőrházban a másik pedig magyar páncélosvezető sofőrben volt. Mindkettő részeg¹⁴ volt borosüveggel a kezükben mentek és énekeltek,

mikor az egyetemisták elfogták őket. Mindkettőjüknek kecskárda volt a gomblyukában, azért, hogy megtevéseket ~~az~~ a felkelőket, mert a felkelők üldözték az ávóostokat. Az egyetemisták azonban nem tudták mind elfogni az ávóostokat, mert azok a 2 emelet melyen fekete pincebe menekültek. Erre az egyetemisták vizet engedtek a pincebe, de hiába mert később megtudták, hogy a földalattal van összefüggésben. Ma még itt volt Kócsis bácsi, aki a Práter utca-ban lakik. Azt mondta, hogy ott volt ám nagy rombolás, mert velük szemben van az iskola, amely tele van felkelőkkel és ezért est is lövik az oroszok. De már az iskolában is összekeveredtek az ávóostokkal, és találtak egy titkos leadót és egy ávóostot. Este a rádió már Szabad Hozvonth. rádió néven ~~szerep~~ jelentkezett, és bemondta, hogy megalakult a nemzetőrség, Mindkettőt leiszabadtították.

CSEPEL DOLGOZÓ NÉPE!

Állami rendünk helyreállítása, békés építő munkánk feltételeinek biztosítása, életünk egészséges mederbe terelése érdekében a többi magyar városokhoz, községekhez hasonlóan szükségesnek látjuk az új Nemzeti Bizottság megalakítását.

Nemzeti Bizottságunk feladata lesz életünk minden területén szervezeten, becsülettel helytállva megindítani a munkát, hogy népünk követeléseit megvalósíthassuk. Mindannyiunk érdeke az, hogy a most megválasztandó Nemzeti Bizottság valóban népünk legszélesebb rétegeire támaszkodva, nemzeti nagy céljainkhoz méltó, megbízott feladataira alkalmas testület legyen.

Követeljük:

1. A szovjet csapatok haladéktalan kivonulását hazánk területéről.
2. A politikai foglyok és szabadságharcosok azonnali szabadonbocsátását, a „tízet szüntess”-rendelet maradéktalan betartását.
3. Az Államvédelmi Hatóság azonnali lefegyverzését és felelősségre vonását.
4. A Nemzeti Kormány a legsürgősebben készítse elő az általános titkos választást, bármely párt részvételével.
5. Teljes nemzeti függetlenséget, politikai, gazdasági és katonai téren.
6. Becsületes, tiszta kezű embereket a munkástanácsokba, a dolgozók bizalmából.
7. Vezető pozíciók betöltésénél csak a szaktudás és rátermettség legyen a döntő.
8. Kimerítő munkaverseny nélkül is emberi életmódot biztosító jövedelmeket.
9. Független, szabad szakszervezeteket.
10. A munkásság sztrájkjogának biztosítását.
11. A kisipar és kiskereskedelem biztosítását.
12. A magyar életformának megfelelő mezőgazdaságot.
13. Az ifjúság nevelésének, valláserkölcsi alapokra helyezését.
14. Külkereskedelmünk felülvizsgálását, szerződéseink nyilvánosságra hozását; uránérc készletünk hazai felhasználását.
15. A katasztrófális lakáshiány enyhítése érdekében követeljük a fölösleges tömegszervezetek és hivatalok épületeinek kislakások céljára való átadását.

Követeléseink megvalósítását elengedhetlenül szükségesnek tartjuk, hogy hazánk valóban szabad, független demokratikus ország lehessen.

Budapest, 1956 október 29.

IDEIGLENES NEMZETI BIZOTTSÁG

Kiáltvány

A Magyar Nemzeti Bizottmány felhívása a szakszervezetekhez és munkástanácsokhoz

Köszöntjük a hős munkásosztály minden hazafias tagját, akik életük áldozásával küzdöttek ebben a világraszóló, zsarnokságot elűző szabadságharcban.

Győztünk! De a közelmúlt tanulságát nem felejthetjük el, visszaélve a munkásosztály nevével, hősi múltjával, egy idegen klikk zsarnoksága rabszolga sorsba taszította a magyar munkásságot a szoros normákkal. Kegyetlen parancsuralma elsősorban a szakszervezetitől fosztotta meg az üzemek dolgozóit, akik emiatt védtelenül maradtak.

A báb-szakszervezetek formai vezetői a kizsákmányoló EXTRA-profitot hajszoló idegen érdekeket szolgáló klikk lakójai voltak.

Természetesen tisztelet illeti meg azokat, akik a terror idején is képviselték a dolgozók érdekeit, vagy legalább is megpróbálták a munkásságot védelmezni.

Mivel a munkásság anyagi ereje nemzetgazdaságunk egyik alappillére, kérjük az üzemi tanácsokat és az alulról választott szakszervezeti vezetöket, hogy dolgozzák ki javaslatukat az új bérezésre, a normák teljes vagy részleges eltörlésére.

Mint kiinduló ötletet, javaslatba hozzuk, hogy az utolsó három hónap összereszesének átlagából állapítsák meg az órabéretet, de lehet évi átlag is a kiindulópont.

A szakmai továbbképzésre és a termelékenységre serkentő anyagi ösztönzés az évi haszonrészesedés, ezen kívül a minőségmennyiség ténye kell, hogy jelentkezzen a berendezés kidolgozásában, elsőbbséget érdemel a minőség.

A szellemi dolgozók, műszakiak és adminisztratívok fizetésénél hasonló szellemben kell eljárni, a havi fizetésekhez hozzá kell adni az egy óra eső prémiumösszeget.

Kiáltvány

A Magyar Nemzeti Bizottmány felhívása a szakszervezetekhez és munkástanácsokhoz

Köszöntjük a hős munkásosztály minden hazafias tagját, akik életük áldozásával küzdöttek ebben a világraszóló, zsarnokságot elűző szabadságharcban.

Győztünk! De a közelmúlt tanulságát nem felejthetjük el, visszaélve a munkásosztály nevével, hősi múltjával, egy idegen klikk zsarnoksága rabszolga sorsba taszította a magyar munkásságot a szoros normákkal. Kegyetlen parancsuralma elsősorban a szakszervezeteitől fosztotta meg az üzemek dolgozóit, akik emiatt védtelenül maradtak.

A báb-szakszervezetek formai vezetői a kizsákmányoló EXTRA-profitot hajszoló idegen érdekeket szolgáló klikk lakójai voltak.

Természetesen tisztelet illeti meg azokat, akik a terror idején is képviselték a dolgozók érdekeit, vagy legalább is megpróbálták a munkásságot védelmezni.

Mivel a munkásság anyagi ereje nemzetgazdaságunk egyik alappillére, kérjük az üzemi tanácsokat és az alulról választott szakszervezeti vezetőket, hogy dolgozzák ki javaslataikat az új bérezésre, a normák teljes vagy részleges eltörlésére.

Mint kiinduló ötletet, javaslatba hozzuk, hogy az utolsó három hónap összkeresetének átlagából állapítsák meg az órabéreket, de lehet évi átlag is a kiindulópont.

A szakmai továbbképzésre és a termelékenységre serkentő anyagi ösztönzés az évi haszonrészesedés, ezen kívül a minőség-mennyiség ténye kell, hogy jelentkezzen a bérrendszer kidolgozásában, elsőbbséget érdemel a minőség.

A szellemi dolgozók, műszakiak és adminisztratívok fizetésénél hasonló szellemben kell eljárni, a havi fizetésekhez hozzá kell adni az egy óra eső prémiumösszeget.

Ezen javaslataink nem kötelezőek, csak megfontolandók, a későbbiek során az árak kialakításával egyidőben megállapításra kerül a jogos életigényt biztosító legkisebb fizetés.

Irányelv, hogy egy család megélhetése biztosítva legyen a család-fő fizetéséből.

A családi segély, a nyugdíj, a társadalmi biztosítás új alapra helyezésénél figyelemmel kell lenni a munkásság összes szerzett jogaira; mind a régiekre, mind az újakra.

A termelés újjászervezésénél felelősséggel és hathatósan működjenek közre a Munkás Tanácsok.

Ezek a fő kiindulópontjai a Nemzeti Bizottmánynak, melyek kidolgozása a munkásság alulról választott vezetőivel napirenden van.

A kivívott szabadságot szervezetileg biztosítani az egész nemzet feladata, végrehajtása a Nemzeti Bizottmányok hatáskörébe tartozik, ezért kérjük az üzemek küldöttjeinek hathatós segítségét.

DUDÁS JÓZSEF s. k.

a Nemzeti Bizottmány elnöke

24.

1956. X. 31. Szerda.

AZ OROSZOK MEGKEZDIK A KIVONULAST - EGY KIS SÉTA.

Ma reggel 7^h körül elmentem. Először a „Tom Sawyer kalandjai”-ból. Gőré elment már korábban sétálni. Mikor hazajött azt mondta, hogy a Birtóháznál sok halott ávos van. Az ávosok nagyon kegyetlenek voltak, ezért minden ember legelőbb egyszer belemergött. Ezért már sokanak kint volt az agyveleje, vagy a bele. Apuval 3^h-kor sétálni akartunk menni. A kapuban megtudtuk, hogy a „Palace” szállóban még sok az ávos. Ebben a pillanatban egy autó jött színenézve. Az egyik ablakból egy nemzetiszínű zászló a másikból pedig egy golyószóró állt ki. Mindenki azt mondta, hogy a „Palace” szállóba ment. Ezután elindultunk. A Gutenberg térről láttuk a Pótk Sz. u. 21. sz. ház belövését. Utána kimentünk a körútra, ott volt ám csak valami? Mi mindig azt hittük hogy mifelénk van a rumli, pedig a mi házuk nem kapott egy lövést se ott pedig általában egy házra 3 lövés esett. Tovább menve mindig több volt a belövés a házakon és a Baross utcánál, már egy ház össze is volt dőlve. Arrafelé már sok tankot láttunk kifelé. Az egyikre rá volt írva generálózva. A hegedűtanárom lakása egy belövést kapott. A Baross utcától már a körút felé volt orosz halottakkal. A Pál utcánál nem lehetett tovább menni, mert itt már sok volt a rom és a kilyőtt tank amelyeket Molotov cocktail felé módszerrel robbantottak fel. Innen még látszott a Jülián lakotnya melyek a ^{mind} 3 emelet leestek. A Mária utcán és a Brody S. utcán sétáltunk a studiohoz. A rádión egy csöpp vokalot nem volt és minden ablak kitört. Az kapu fölött egy tábla hirdette: Szabad Hosszú rádió! A studio-ból épp egy ávost hoztak ki. En nem láttam, de anyu azt mondta, hogy olyan vápadt volt mint a fal. Ezután a Puskin utcán át a Pótkózi útra mentünk. Itt már nemzetőrök is jártak. Mindenképp ki volt plakátolva: Mindazentylt szabadon! Ruszok haza! R. Pjuckuc gencsi! Ezután hazajöttünk. Anyuval a Mészáros csarnokba mentünk. Utóafelé a ~~rádió~~ láttuk, hogy a „Jaskat” még mindig verik. Du: Jancsind voltam. Este a rádió bemondta, hogy az orosz csapatok megkezdik a kivonulást.

„NAGY IMRÉBEN BIZALMUNK!”

Ez volt a jelszó még kedden, október 23-án.
Ez a bizalom két-három napra megingott,
de most erősebb, mint valaha!

Kiderült, hogy Nagy Imre **két napig az ávó foglya volt.** Géppisztolyokkal a háta mögött mondta el első rádióbeszédét.

Legújabb nyilatkozatából kiderült, hogy a statáriumot és a szovjet csapatok beavatkozását nem ő rendelte el. Ez csak a Rákosi—Gerő-féle gazemberek fogták rá, hogy megbuktassák.

Mi tehát hiszünk Nagy Imrének.

De féltve intjük, vigyázzon a nép bizalmára!
Azonnal különítse el magát a hazaárulóktól!

Azonnal takarítsa ki a kormányból a régről ittmaradt szemetet, azokat, akiket joggal vet meg és gyűlöl a nép.

Intézkedjék, hogy a szovjet csapatokat vonják ki az országból!

Intézkedjék, hogy az ávósok ne furakodjanak be az új rendőrségbe!

Nagy Imre helytállását már eddig is sok helyes intézkedés igazolja!

Sürgetve várjuk a többit is. Amilyen mértékben Nagy Imre teljesíti a nép jogos követeléseit, bizalmunk oly mértékben fog benne növekedni.

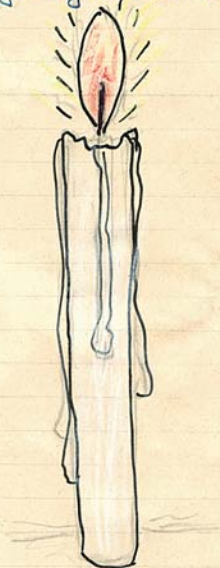
**EGYETEMI FORRADALMI
DIÁKBIZOTTSÁG**

26.

1936. XI. 1. Csütörtök

HALOTTAK NAPJA. - MINDSZENTY BESZÉL A RÁDIÓBAN

Reggel elvartam. Később anyu azt mondta, hogy Gyula azt az üzenetet hagyta, hogy menjek el, Bözzi nénihez, mert beteg. Én előbb egy 1/2 órára átmentem Jánoséhoz és csak ezután mentem el Bözzi nénihez. Egy teát főztem neki és hazajöttem, de Bözzi néni azt mondta, hogy délután is jöjjen vissza, ezért én a naplómmal és a telefuzetémmel együtt visszamentem. Délután a telefuzetben rajzoltam. Este az ablakokban gyertyák égtek, a szabadvárosokban elszettek és a halottak napja emlékére. A rádió bemondta, hogy újabb orosz csapatok érkeztek Magyarországra. Ez ellen Nagy Imre tiltakozott. A rádió még közölte, hogy megszűnik az "Esti Budapest" és a "Szabad nép" és helyette "Hívó Újság" és "Szabad szó" lesz. Este kiköltöztették Magyarországot szellegességét és Mindszentyi beszédet mondott.

1956. XI. 2. Péntek

AZ OROSZOK KÖRÜLVESZIK MAGYARORSZÁG REPÜLŐTEREIT.

Preggel sokáig ágyban voltam. Dél előtt rajzoltam a Tenfüzetembe és el akartam menni Bócsi néni fizetéséért, de nagyon sokan voltak. Délre hazajöttem. Ebéd után szintén rajzoltam a tenfüzetbe. Délután a rádió bemondta, hogy az oroszok körülveszik a repülőtereket, és néhány kórházat is. Az oroszok azt mondták, hogy ezt azért teszik, mert hogyha a felkelők megtámadják az orosz labosokat akik a Szovjetunió felé haladnak, akkor a repülőtereket szétlövik. Még azt sem engedték meg, hogy a repülőterről felszálljon repülőgép. Este 8 óra körül fekiüdtem le. Anyu és apu is odajöttek és így ötten aludtunk ^{és} ~~egy~~ ágyban.

* * *

28.

1956. november 3. Szombat.

MINDSZENTY HERCEGPRÍMÁS BESZÉL - ÚJ A KORMÁNY.

Dél előtt a naplót írtam, mert sokat elmaradtam. Később rajzoltam a terüfűzetbe. A ma megjelent újságok közül tük, hogy hítfőre teljesen helyreáll a rend. Megkezdődik az iskola.

a gyárakban megindult a munka.

és akkor lehet megindul a közlekedés.

Este Bössi nőihez mentem aludni, hogy ne legyek egyedül. Utközben egy „Igazság”-ot vettünk amit este elolvastam, az újság közölte, hogy megalakult a végleges kormány amelyben bent van Moléter Pál a Júlian hős parancsnoka, és Vékly Anna, aki Bécsbe utazott.

1956. november 4. Vasárnap.

29.

AZ OROSZOK MEGTAMADTAK HAZANKAT

Reggel kb. 6^h-kor ébredtem fel és körüldözéseket hallot-
tam, azt mondtam: Na mi az már megint lönek? Ekkor
Bözzi néni bekapcsolta a rádiót, amely épp akkor
közvetítette Nagy Imre beszédét ami kb. így hangzott
: „Ma hajnalban a szovjet csapatok támadást indítottak
fényvárosunk ellen, nyilvánvalóan az a szándékkal, hogy
megdöntse a népi hatalmat. Csapataink harcban állnak
Ézután eljártak a Finnország, majd Német, francia,
angol és lengyel nyelven megismételték a Finnország és
a szovjet kísérletében. Ézután Nagy Imre felhívást in-
tézett Moléter Pálhoz és Klavcs Istvánhoz, hogy csapattal
jöjjenek a parlamentbe az orosz táborból. Ézután át-
mentünk Szabadosokhoz, míg a ház többi lakója az
árhelyre ment. Ott hallgattuk tovább a rádiót amely
9^h 14'-kor elhalgatott, de mi tovább is égre hagytuk
a rádiót, és egyszer csak Szabad Európa szólalt meg, amely
beklondította, hogy Nagy Imre kormányát elfogták az orosz-
ok. Még délután rajzoltam a teniszpályára. Bözzi néni tele-
fonált Klavcs Istvánhoz és Izabela néni mondta, hogy már ott
is vannak oroszok. Délfele Bözzi néni és egy fiú kísérletben
kiszájtottam. Az után láttam, hogy a Klavcs utca és az
Akácfa utca el van kényezkedve és most építnek a
Nemzeti és a Kossuthi között egyet. Bözzi néni azt mond-
ta, hogy most biztos itt lesz harc. A Corvintól egyedül
jöttem, és láttam, hogy a Corvintele van löszrel és a Szabad
Népből puskások vannak. Valunk az emeleti lakók a pincébe
mentek. Délután a könyveimet rendeztem.

30.

1956. 11. 5. Hétfő.
1956. 11. 6. Kedd.

MEGALAKUL A KÁDÁR KORMÁNY - TŰZHARC A SZIKRÁNÁL.

Ma reggel a harc tovább folytatódott. Bekapcsoltuk a rádiót, szólt már. Bemondta, hogy a szovjet csapat nem azért jött, hogy hazánkat meghódítsa, hanem azért, hogy az ellenforradalommal mellyel Nagy Imre kormánya nem akart szembe szállni. Bemondta még, hogy a Nagy Imre kormány megszünt, és helyette új kormány alakult Kádár János vezetésével. Sebáig így van. 10³⁰ felé lejött Telber bácsi. Ő is mondta, hogy Nagy Imre kormánya helyett egy új kormány alakult, melynek neve forradalmi munkáspártos kormány. Azt is mondta, hogy ha az oroszok győznek, akkor is ki kell nekik menni. De félre nagy harc kezdődött a „szabad nép” székhozónál. Délután köztársaságot rendeztem. Este Telber bácsiék nálunk aludtak, mert a második emeleten veszélyes lenne aludni, és Telber bácsi nem akart a pincébe menni.

* * * *

Reggel a harc tovább folytatódott. A Szikránál volt nagy tüzharc. Az oroszok tankokkal löttek, és még akasztak is. A Dohány utcában ennek ellenére is nagy a péküzemben benyert amultak. Egy fiatal ember el akart menni benyert, a szertiben lévő házból, de az oroszok a lábába löttek. Ő kiabálni kezdett, hogy „Jaj, jaj, segítség” a Garázsból be is akartak húzni, de az oroszok végül meggyőzték. Az egész tankok, aknavetők egész nap szüntelenül száltak. A ház baloldali még a pincében is megjelentek, mikor az idekötés elé esett egy akna. Az idekötés összes ablaka kitört. Ma még a utcánál szemben lévő 5 sz. ház is belülről kapott. A házunkba is sok szikra esett. (P. a dobozban.)

AZ OSTROM LEGSZÖRNYŰBB NAPJA - KIGYULLADT A MINŐSÉGI

A mai nap lett volna a 12-ik születésnapom. Ma nem lehetett megtartani a születésnapot, mert ma is lövöldöztek, ha nem is annyira, de még távolról hallatszott lövés. Mivel az oroszok elmentek a kermizetűl a felkelők a Corvin-ból egy nagy labdat hirtelen ki, és azokkal fociztunk. Mikor jöttek újból az oroszok a focibálokat abba hagyták, és sejtégek bácsi elkérte tőlük. Ők oda is adták, és sejtégek bácsi nekünk adta. Mikor Jánoshoz átmentem ők meg aludtak, láttam, hogy kinyitották az ablakot, hogy a légnyomás be ne tője. Alighogy átjöttem az utcán 6 tank tank jött végig az utcán. Az egyik a házunk előtt állt meg és lőtt. Ene a ház több ablaka kitorrt, Délután orosz harc kezdődött. Az egyik folyton szaltak. Egyszer csak a ház lakói között az a hír terjedt el, hogy kigyulladt a Corvin. A házakban minden vödört, telenöt gyorsan megtöltöttek vízzel, azért, hogy ha a házra átharapódna a tűz el tudják oltani. Mikor a kapuból kinyittem nagy füstöt láttam. Később megtudtuk, hogy nem a Corvin, hanem a Minőségi aulához gyulladt ki. Délután a káoszokat csináltam a nagy lövöldözés ellenére is. Este az a hír jött, hogy a Divatbarnok is kigyulladt.

1956. II. 8. Csütörtök.

„OSTROMUTÁN”

Az éjszaka nyugodtan telt el, már csak a távoli lövések egy két torma hangja pillanatosa. Felber bácsiék ma korábban keltek, mint mi. Mikor mi felkelünk Felber bácsi azt mondta, hogy a felkelők kimentek a „Szabad Nép”-ből és a nép hordja a szajrát. A mi házukból is sokan hoztak szőlőt. Jánosival kimentünk a kapuba. Láttuk, hogy orosz járókötők jönnek, és bejárnak a Courba. Kisvártva kijönnek egy csomó puszkával, a történyt kezdik felélni és egy csomóba rakják. Ezeket minket bezavartak mert tankok közeledtek. Itt azon tanakodtunk hogy mit játszunk. Egyszer én azt mondtam, hogy ^{Jánosikék} hozd ki a labdát. Jánosikéi is hozta. Sokáig fociztunk. Egyszer Jánosiké nagy lendülettel akarta rugni a labdát és leesett a cipője. Ezután az utcába tankok jöttek. Ezután Jánosikéhoz mentem, és a régi „Béke és Szabad-ság”-okot nézegettük. Délután egy orosz katona jött a házba. Megnézte, hogy nincs-e fegyver. Zoltánikénál Zoltániké bácinak a veje tudott oroszul és beszélt vele. Ő azt mondta, hogy már 11 éve nem volt a skúleinél, és már 3 napja nem aludt. Este nagyon későn feleüdtem le. Éjjel 6 óra robbant.

1956. XI. 9. Péntek.
EGY KIS SÉTA.

38

De: Könyvet olvastam. Délután aranyval elmentünk
Bóssi nénihez. Miből kimentünk a Rákóczi útra na-
gyon bívalmas kisp táruult elénk: rengeteg belővés,
emeletlészakadás, villamosvezetékészakadás. A Rákóczi
kapolna torruva ledült:

A Rákóczi kórház a ketemeletes vonatszeresztés kószló
ellenére is öt belővést kapott. Minőségi árulász eme-
lete teljeren kiegészett. Utószokféle a Wesselényi úton
is a kórházon jöttünk haza. Megnéztük, hogy Kati né-
niek hozándó menn e lett beja. A ~~hírdő~~ Wesselényi
útca sarkán a bitonúsdet kiegészett. Az Erősebet kert. 4oz.
ház ledült.

37.

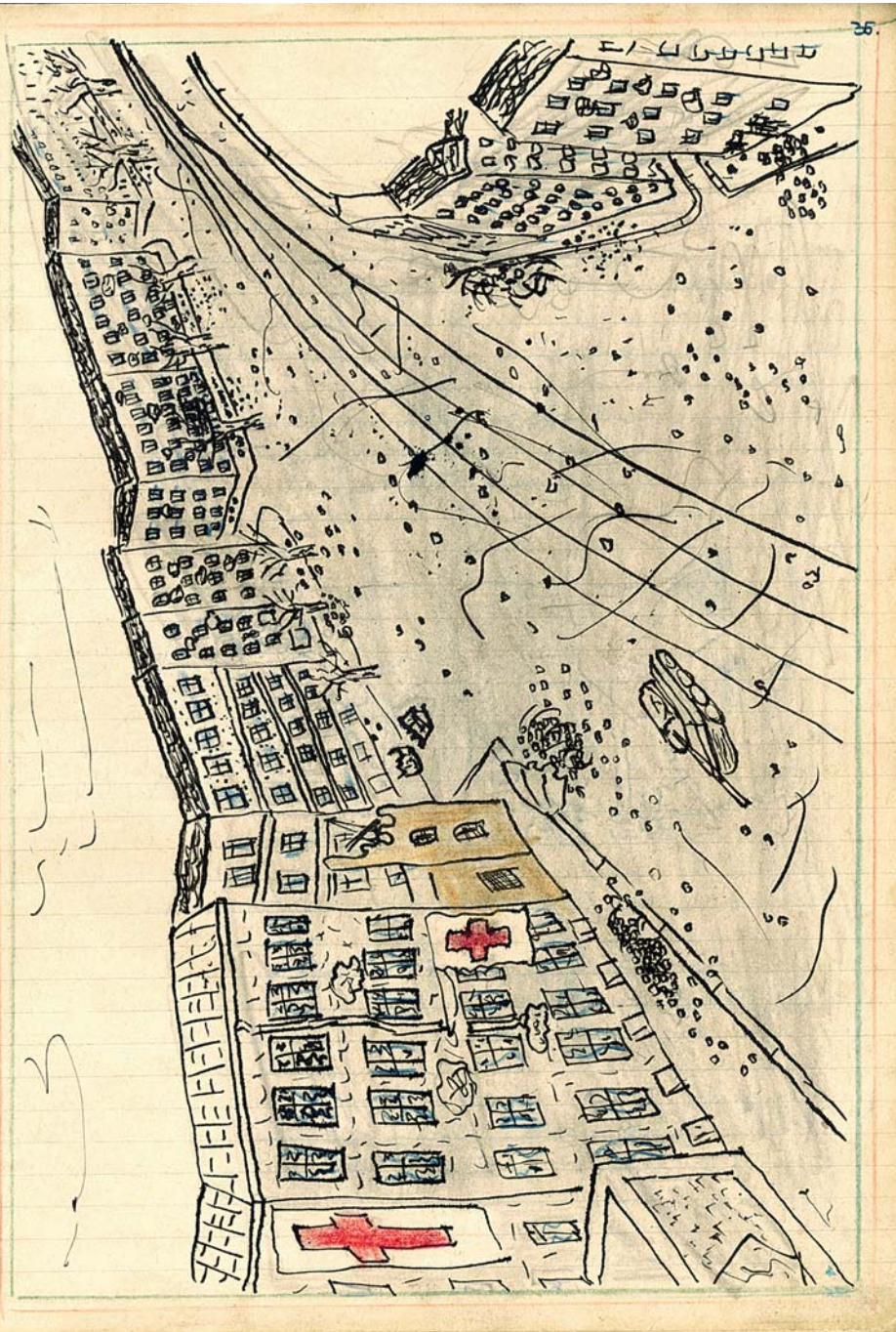
A „New York” palota teteje amelyet nemrég tataroztatók
3 érig bedült: A Szikra így néz ki:

az éjjel nappali közert háza nem leírni semült
meg:

az éjjel nappali patika házában a teteje lejött. A
Nemzeti aranylag kevés közt szervezett. Nemzetkara
hozamentünk.

1956. XI. 10. Szombat.
1956. XI. 11. Vasárnap.
ELŐSZÓR A NAGYMAMINÁL.

Dél előtt olvastam. 11^{1/2} felé megjött nagymamától Gyula és Cselenyi bácsi. Ebéd után én is elmentem Gyulával nagymamához. A 28-as vonalán mentünk. A Alépszínház utcában a villanydrót leszakadt, és egy pár belöves is van. A Telekfejéren egy bódé bízgett és kettőt szétlöttek. A Dobozi utca Teleki tér felőli részén a házak sűrűn megtrongálódtak. A Mezőgazdasági kiállításhoz elteremtük a 28-as vonalától, és a Kolozsvári utca másik felén mentünk a Kőbánya felé p.m.-ig. Itt a sínek mellett mentünk az életrajzokig. Láttuk, hogy az állomáson az emberek bort kalábráltak. Az életrajzi házak szomorú látványt nyújtottak.

Még itt két ágyú és 3 felöltött tank állt. Ottthon könyveket nézegettem. Este Kőspál János beszédet mondott.

Reggel csak apu jött meg, azt mondta, hogy anyu beteg. Dél előtt unatkoztam. 12-kor Gyulával hazajöttem. A villamos vonalán két teherautó volt, amelyeknek kilyukasztották a benzintartályát. Még két orosz magyar ágyút is láttunk. A körutóra minden orszos volt és a SZTRAFK szovalekkel. Mikor hazajöttem anyuék ágyúban voltak, és ezért én is lefeküdtem, és olvastam.
E

1956. 11. 12. Hétfő.
1956. 11. 13. Kedd.

KINYIT A EORVIN.-ELŐSZÖR NEMÉTEN.

Dél előtt olvastam a „Gulliver a törpeek országában” könyvet, mert Majnának ezt vettem ki Jancsi könyvtárából. Délután Jancsival 2-1/2 óráig németet voltam. A fordadalom után ez az első német óra. Hazafelé jövet láttuk, hogy a Rókus kápolna tornyát már bontják, és a Rókus kórházban kőművesek dolgoznak (Göré is itt dolgozott.) A Hannibál tanár úr plakátján egy népcédula volt. Ezt sok ember körülvette és olvasta. Ennyit én is megjegyeztem belőle:

Követeljük Nagy Imre szabadságvesztését!
Kádár mondjon le!
A rádió és az újság ne hazudjon!

A Corvint katonák őrizték, a szatánál 4 szétrobbant akna feleltek. Este olvastam a naplót intam, amelyet még 9.-én elhoztam Bözsi nentől.

HANNIBÁL TANÁR ÚR.

* * *

A Corvin ma reggel 9°-kor kinyitott és 2-ig bezárta. Dél előtt anyuval be akartunk menni a Corvinba, de nagyon hosszú sor állt. (Egészen a Pálosi cipőig.) Ezent az Éjjel nappaliba mentünk. Itt sorbanállással lincstet és cukrot vettünk. Láttuk, hogy az Émke háza belül egész üres, és a stamzetit már tatarozzák. Délután átmentem Jancsihoz. Mialta a „várában” a „Gábor diák” c. filmet adtam neki részleteket.

KINYIT A CORVIN - ELŐSZÖR NEMÉTEN

1956. NOVEMBER 12-13. HÉTFŐ-KEDD

38.

1956. XI. 14. Szerda
1956. XI. 15. Csütörtök

BEJUTUNK A CORVINBA-ZSIBVÁSÁR A BLAHA L. TÉREN.

Preggel anyu már 6^h-kor ment el sorbaállni a Corvinhoz. 8^h előtt én is odamentem anyut felváltani, míg ő egy kicsit hazament. Ma már csak 10^h-kor nyitott ki. Mi már az első csoporttal bejutottunk. Vettünk egy "Terta" rádiót, és nekem vett anyu egy 1-es "Tehnokid"-ot. Csak 2^h-kor jöttünk haza. Délután "Janostól" elkéstem a "Robin Hood, a bujdosó" c. könyvet, és azt olvastam.

* * *

Dél előtt a "Tehnokid"-ból csináltam útleírókat. Csak 12^h-felé keltem fel. Ma már a Corvinba ^{mennek} akarok majd-nem az iskoláig álltak. 1/2-re Janossal nemetre mentünk. A Blaha Lujza téren nagy zsidvásár volt. En vettem is egy címet. Galbaffy német órán azt mondta, hogy Gopelen és Sunapentelen még mindig áll a harc. Gopelen az oroszokat a munkások szaggal, benzinnel lelőcsalták, majd fémasztápisztollyal meggyújtották őket. Este olvastam. Janosi mondta, hogy a hidfőket az oroszok elcsapták.

1956. 11. 16. Péntek.
1956. 11. 17. Szombat.
1956. 11. 18. Vasárnap.

SÉTA A BAROSSUTCÁBAN - EGY NYUGODT VASÁRNAP.

Dél előtt a Technokid' alkettárszeiből taligát csináltam. Délután a terafüzetbe rajzoltam. (l. a ládóban.) * retrajk ma is folytatódott.

* * *

Dél előtt átjött János, és vele kártyáztunk nálunk. Délután apuval elindultunk apu orvosához Zselyonka básihoz. A kórház mentünk a Rákóczi térig. Itt végigmentünk a Baross Béla utcán a Flóráth Mihály térig. Az itteni telefonközpontot, vagy tíz orosz tank öri. Mikor odaértünk Zselyonka bácsi apja nyitott ajtót. Azt mondta, hogy Zselyonka bácsi már régen beteg, és a Koltói Anna kórházban I. 7.-ben fekszik. Megmutatta, hogy hogy néz ki a lakás, az orosz rendelő kapott egy belővest. A parketta, és a plafon erősen megrongálódott. Ezután a Baross utcán és a kórház sietve mentünk haza, mert már rozürkült. Láttuk, hogy a Hegedűtanárom lakása egy belővest kapott, és a Hamminckettesek tere is 3. tank áll.

* * *

Apu ma dél előtt elment meglátogatni Zselyonka bási. En sokáig agyban voltam. Délután olvas-tam, és Majával kártyáztam.

40.

1956. XI. 19. Hétfő
1956. XI. 20. Kedd.

MEGKEZDŐDIK A HELYREÁLLÍTÁS.

Reggel a munkások az elműszéri és az építészeti dolgozók kivételével nem mentek dolgozni. Ápu is elment biciklivel R. palotára dolgozni, és Göre is elment a Rököt tatarozni. Délután Janossal németre mentünk, de előbb elmentünk megkérdezni, hogy a Trefort utcában medig van rendezés. A Szentkirályi u. sarkáról láttuk, hogy a stúdió két részre is bszakadt, és 3 orosz tank otti.

Ezután németre mentünk. Itt csak 1/4 4-ig voltunk, mert a után már veszélyes az utcán járni, mert az oroszok deportálnak. Este tankok jártak.

* * * *

Reggel szétbontattam a „Technokid”-ból csinaltakat, miközben megjött Mohácsról Béla. Elmondta, hogy a Mezőkben még 50000 falkelő van, és az ennivalót úgy lopják fel nekik. Délután átjött Janosi. En egy szil-malmot csinaltam a „Technokidból”.

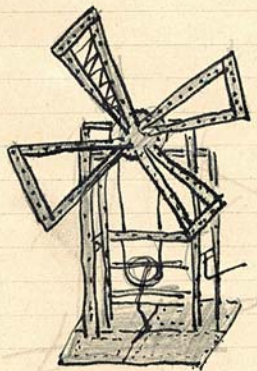
1956. XI. 21. Szerda.
1956. XI. 22. Csütörtök.

MEGALAKULAMUNKÁSTANÁCS-AZOLYMPIA. MEGKEZDŐDIK.

Reggel még az ágyban voltam, és a "Technokid"-dal játszottam, mikor Jancsi átjött. En odaadtam Jancsinak a "Rejtelmes sziget"-et. Ő nemcsakára kiment az udvarra és az udvar csapjával 1m-es szökekedtet csinált, ezért a házmeister néni elvette a kulcsát, és Jancsi hozzánk jött. Valunk kezeltünk. Este apu azt mondta, hogy beült a közlekedés. Este az utcán sok tank dűbörgött. Ez annak a jele, hogy még nincs vége a deportálásnak, noha az ENSZ-ben ezt kezzel-lábbal tagadták.

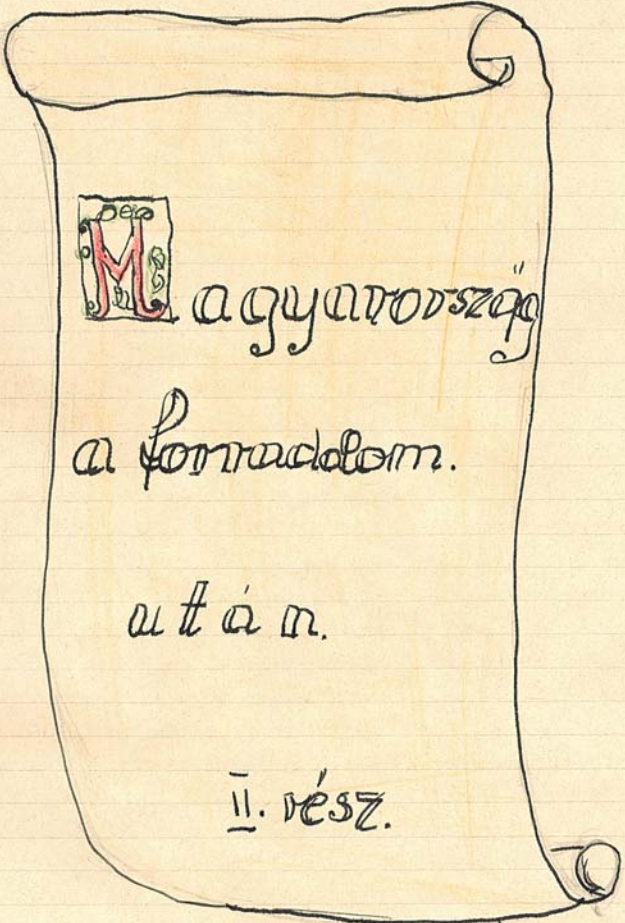
* * * *

Reggel anyu elment hazulról, és én az ágyban a terüfuzettel csináltam. Ezután Jancsi átjött és mondta, hogy megalakult a munkástanács, és megkezdődött az Olympia. Ezután Technokidoktunk, majd jött Ali bácsi és bementünk a Corinba. 2.k.-ra Jancsival németre mentünk. Este tankeke jantak.

42.

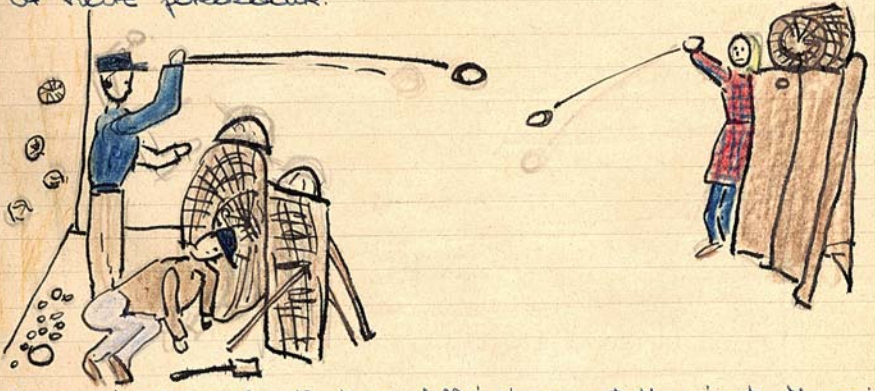
II. rész.

NÉMA TÜNTETÉS - A HOCSATA.

Reggel sokáig ágyban voltam. Mikor felkeltem János átjött. Technokidőzni beszéltünk, de jött Bócsi néni, és Péla, és mi kimentünk az udvarra. Reggeltől már esti kezdett a hó, és így az udvart finom hó borította. János egy hóbombát akart csinálni egy botra, de én éppen, mikor dobni akarta ráütöttem a botra, és én a hó leesett róla. Ezután jött Maja, és három hógolyóstunk. Nem sokára lejötték az emeletről a lányok. Elhatároztuk, hogy hócsatát rendezünk. Az udvaron lévő hóból János hógolyókat csinált míg én megcsináltam a fedezékét, amely egy nagy kosárból és egy istából állt. Mikor az udvaron, már elfogyott a hó a Stáhlly utcába mentünk hóért. Ezután belefogtunk a hógolyók gyártásába. A lányok kirokati margarinból is csináltak golyót. Mariék a garázs elejénél csináltak meg a fedezéküket. Ők a garázsra támasztottak egy telerőt és a tetőre egy kosarat is tettek. Nem sokára Mari azt mondta, hogy kezdhetjük. Én még mondtam Jánosnak, hogy takarékoskodni kell nagyon a golyóval, mert a lányoknak nagyon sok van. Mi azt mondtuk, hogy kezdjenek ők. Mari felemelte a kezét, dob. A golyó maradványa ott marad a mögöttünk lévő tűzfalon. Ezután én dobok, de nem talál. János felemelkedik, dob a dobás Maritól 20 cm-re meggyél. Ekkor János levette a kezét, mert így jobban tud dobni. Az én egyik golyóm eltalálja Marit, erre a lányok rohamot indítanak. Mi Jánossal a fedezékünk mögé bújunk. Nekem valami eszembe jut és felállok. Erre én megjobban dobálom. Én minden golyó elöl elugrok. Had foggyon a golyógyűlék gondoltam. A sok golyó nyoma ott marad a tűzfalon. Én már a fedezékünkbe is kimerészkedtem, hogy a hógolyókat összeszedjem. Egyszer csak a lányok abbahagyták a dobálást. Mi ez idő alatt a

falról leszedtük a hógyölyök maradványát, és ezzel pótoltuk a készletet. Én ki akarok menni a fejezék mögé, de Mari dob, és engem a keramen talál. A lányok újabb rohamot indítanak, de én egyszerűen felemelkemen és dobok, a dobos Mari-t eltalálja: űt harc felezződik.

Utóatónak csak R. Mari felhívása vetett véget. Jancsi ezután átjött hozzánk. Míg mi az udvaron hócsodáztunk, az ~~utca~~ utcán 2-3-ig néma sztrájk volt. Aki az utcán volt az Madama szavazott. Ez idő alatt az utcán egy lélek nem volt. Ez annak az emlékére volt, hogy egy hónapja kezdődött meg a forradalom. Jancsival nálunk kártyáztunk. Az esti újsgyök közölték, hogy Nagy Imre saját elhatározásából Romániába ment. Este korán lefeküdtem.

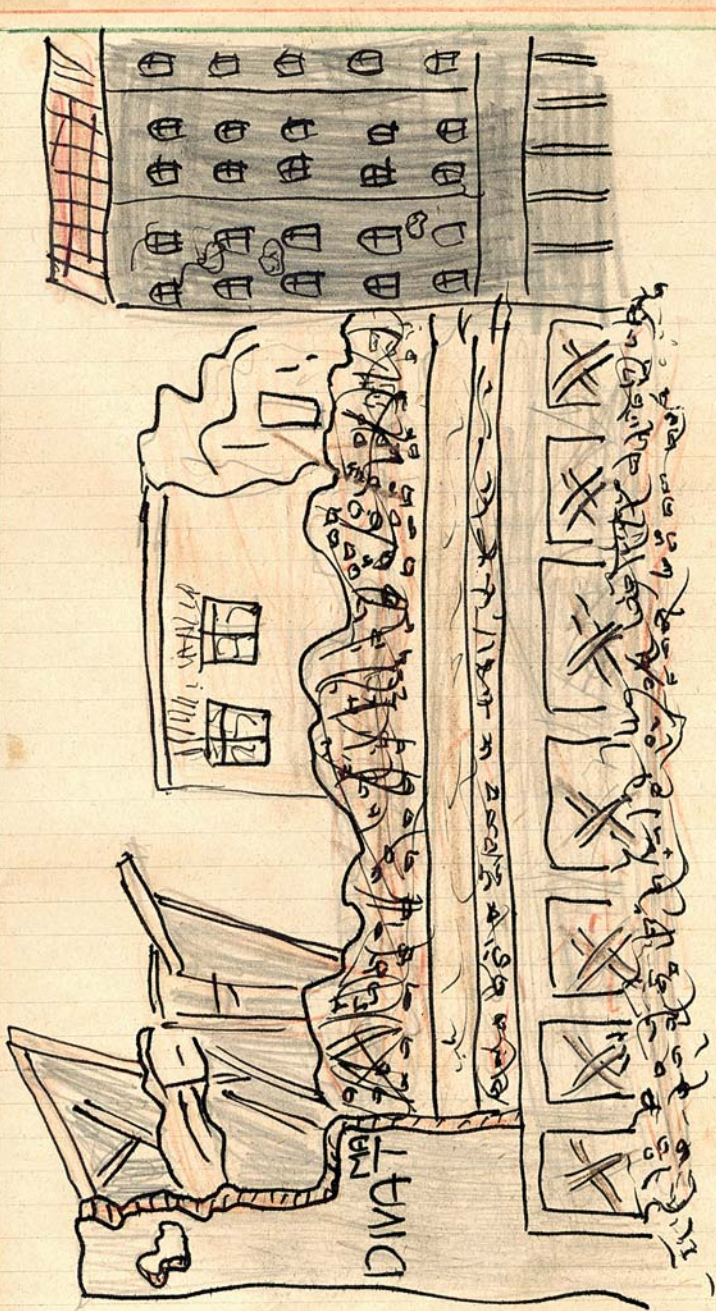
46.

1956. XI. 24. Szombat.

SÉTA A SZÉTLŐTT RAKÓCZI ÚTON.

Dél előtt Janosi nálunk volt, és kértig jártunk. Délután jött Cselenyi bácsi. 3^h felé mi is vele hazafelé indultunk. A Rakóczi út köntől a Baross terig szét van löve. A Rakóczi út 56.sz. ház összedült, ugyanígy a Divatosarnok és a Rakóczi út 102.sz. ház. A H.E.V.-hel rokat vártunk. Otthon Majával játszottam.

57

1956. XI. 25. Vasárnap. 1956. XI. 27. Kedd.
 1956. XI. 26. Hétfő. 1956. XI. 28. Szerda.

KADÁR JÁNOS BESZÉDE.

Péreggel Gyulával elmentünk R. palotára a motorért. Odafelé Gyula vitt engem biciklin. Mikor odaértünk én nagyon fáztam, és ezért bementem melegedni Julekás bácsiékhoz. Gyula sokáig bajlódott a motorral, mert befagyott. Középfelé a biciklit motorral hoztuk. Mine hazaértünk én nagyon fáztam. Délután átjött Józka. Sokat mesélt. Este rajzoltam a teniszpályára. Józka mondta, hogy atelepről 2 fű ma eldisszidott.

* * * *

Dél előtt motorral jöttem be, majd Gyulával motorral elmentünk Szarokszánta villany kábelcsatlakozásért. Délután Jánosival németre mentünk. A Gyulai Pál utcában könyveket szétgogattak. Én szerextem is egyet a címe "Névet az úszem". Német órán játékos keretben kioldítottuk, míg a többiek ping-pongoztak. Este Kádár János beszédet mondott.

* * * *

Dél előtt Gyula, Béla és én Technokidozni kezdünk. Megvizsgáltuk a Diesel motoros győrvárosi Technokid mozdonynak az egyik oldalát. Ezután Gyula valamilyen ügyben elment Ali bácsihoz. Ebéd után Gyulával motorral a nagymamihoz indultunk, és 6 óra 30 perccel defekttel odaértünk. Este Gyula elment Godényiékhez könyvtározni, míg én a "Névet az úszem" c. könyvet nézegettem.

* * * *

Egész nap ezett az est. Józka nem jött ab. A könyveket nézegettem.

1956. XI. 29. Csütörtök.
1956. XI. 30. Péntek.
A HEGEDŰTANÁROMNÁL.

Reggelre az eső elállt, és ezért Gyula megnézte, hogy mi a hibája a motornak. Többször átnezte, de nem találta meg. Már így volt, hogy már villanással fell menni, de Gyula nem nyugodott bele, és nagy-sokára megtalálta. Az volta hiba, hogy a mág-neonél meglazult a kábel. Míg Gyula még ott-hon foglalkozott én átmentem Jókához. Ő megmutatta a rádiójukat amelyet szombaton vettek. Delfele Gyulával hozajöttük. Láttam, hogy a Bajai Szilivisei lakmánytól már nincs tarló, a Baross téren a belövésüket már javítják. Mikor hazajöttünk Jancsival német órára mentünk. Utközben láttuk, hogy a Kossuth címeren már korona is van. Este Jancsiknál volt egyik tokanuk. Sokat mesélt, míg Jancsival a szarveket írtuk. Este az „Itén rabjai”-c. könyvet olvastam.

* * * *

Dél előtt Jancsi nálunk volt. Mindketten a naplót ír-tuk. Délután elmentem Jókóhoz hegedűtanáromhoz jelentkezni. Ő nem volt otthon, so addig Erzsike néni megmutatta a belövést. A lövés az erkélyes szobah-járt be átselejtotta a falat, átment a másik szobá-ba, ott szétrobbant és szikárkók a harmadikba is repültek. Sok kárt okozott. Egy szelvényt, egy rekami-et, több híres képet és egy japán vöröset rongált szét. Mikor megkaptam a beavatást hazajöttem. Este az „Itén rabjai”-c. könyvet olvastam.

50.

1956. XII. 1. Szombat.
1956. XII. 2. Vasárnap.ELŐSZÖR HEGEDŐÚRÁN - BESZÉLEK AZ OROSSZAL: OROSZ
KATONÁK TEMETÉSE.

Reggel Janosi meguvette a „Sport”-ot és nekem is megmutatta nekem. Benne volt, hogy megokultatt az első magyar olimpiai győzelem. A győzelmet az Urányi-Fóbian kajabekettes aratta. Papp Laci bejutott a legjobb 4 közé. 11^é-ra Hegedűúrára mentem október 23.-a óta először. Az udvari szobába mentem, ahol a székfészt szoktak tartani. Itt is minden kuszulak be volt tapasztva, hogy ne jöjjen be a hideg. Délután Janosi a környéket rendezte, és ezért én is segítettem neki. 3^é felé nagymamához indultunk, a naplót is magammal vittem.

* * * *

Reggel a naplóval együtt Jókához mentem. Nagyon megijedtem, mikor láttam, hogy a ~~gyakorlat~~ focipályán orosz katonák gyakorolattak. Megkérdeztem Cselenyi bácsitól, hogy oda menjek-e? Ő azt mondta, hogy igen. Én azért eldugtam a naplót és úgy mentem Jókához felé. Már majdnem bementem a kapun, mikor egy orosz tiszt magyarul megszólalt: Gyere ide! Én odamentem. Megkérdezte orosz, magyar szavakat felelve, hogy hány éves vagyok? hol az iskola? hol a mama? Én azt mondtam, hogy tíz éves vagyok. Nem sokára azt mondta: páli domoj! ami azt jelenti, hogy menj haza. Én még sokáig néztem őket. A szünetben sokat hülyékedtek, egymást bulvártalálkoztak. Délután Majával játszottam. Este felé lövéses hallgatottak. 8^é-kor a rádió bemondta, hogy senki se féljen, mert a lövés csak azért volt, mert orosz katonákat temettek, és díszmentőt adtak.

1956. XII. 3. Kedd.
1956. XII. 4. Kedd.

ISMÉT ISKOLÁBA KELL MENNI - ASSZONYOK Tüntetése

Reggel motornal jöttem haza a nagymamától. Ma már iskolába kellett menni, és ezért én is 11-12-ig iskolában voltam. Itt a gyerekekkel beszélgettünk. Nagyrészt a tanulókat ismételtük. Protzeller bácsi azt mondta, hogy tegnap egy osztrák ember bement a Szabad Nép-be és onnan kidobálták az összes "NEPSZABADSÁG"- és "NEPAKARAT" újságokat, majd az egészet meggyújtották. 2-1/2-ig iskolában nem voltam. Innen egyenest Béla-hoz mentem címet csinálni.

Reggel Béla adott 20 Ft-ot és hazajöttem. A mai nap megfogadtam, hogy a nyelvet addig írom, míg az oroszok ki nem mennek. Mikor hazajöttem Jancsi az újságot rendelte, és ezért az egész szoba szana-sza volt. Én is segítettem neki. Délután Jancsi kis erdélyi hazát rendeltük. Kivettük a rádió dobozból, leporoltuk, és a keletény tetőjére tettük. Ezután azon tanakodtunk, hogy hová tegyük a dobozt. Végül kitaláltam hogy tegyük a kúthoz mellé és a befőttes üvegeket pedig a dobozba tettük. Este Kocsuthi címet csinálni mentem. (Egy címer lósd a dobozban.) Béla ott azt mondta, hogy délután asszonyok tüntettek a Békócsi úton, gyásztorhába.

ISMÉT ISKOLÁBA KELL MENNI - ASSZONYOK Tüntetése

1956. DECEMBER 3-4. HÉTFŐ-KEDD

52.

1956. XII. 5. Szerda.
1956. XII. 6. Csütörtök.

MIKULÁS NAP - TÜNTETÉS KÁDÁR MELLETT ÉS ELLEN.

Réggel felkeltem és mindjárt hazajöttem, mert iskolába lesz.
Réggel ~~felkeltem~~ és a naplót írtam. 11-12-ig iskolában
voltam: Ezután Jancsikhoz mentem. Náluk sokat játszottunk,
és játékok közben elromlott a ^{világ} kapcsoló. Ma az
ENSZ-ben elhatározták, hogy Hamarokjöld ENSZ fő-
titkár Magyarországra: jönni december 16.-án.
Este Janosi nálunk volt.

* * * *

Réggel elmentem Kószuth címűt csinálni. Innen egy-
net mentem német órára. Béla meg azt mon-
ta, hogy 2-3-ig ne legyek az utcán, mert néma
tüntetés lesz. Németen mondtam is Danyi néninek, de
ő csak akkor engedett hazá, mikor jött Holonics
néni, és ő is azt mondta. Alighogy hazajöttem, szakadt
Győre is azt mondta, hogy a Rákóczi úton végig
vonulnak a tüntetők, és őket is hazakavarták. Azt
is mondta, hogy az oroszok nem jönnek rájuk. Délután
a naplót írtam. Este Putzer néni lejött, és azt
mondta, hogy látta a tüntetőket. Mesélte, hogy volt
egy csoport tüntető, akik Kádár mellett tüntettek.
Ezeket város közléseket vittek. A másik tüntető csoport
aki Kádár ellen tüntetett a Nyugatnál meg-
dobálta, a talán 150 főből álló kommunista csoport.
Ezt a kormány átvonulást "rendőrcsapat" küldött
le és ezek, vagy 100 embert agyonlőttek. Este apu
hozott egy csomag cukrot és egy Mikulást.

1956. XII. 7. Péntek.
1957. XI. 8. Szombat.

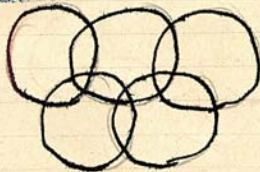
VÉGETÉRT AZ OLYMPIA-SÉTA AZ ÜLLŐI ÚT FELÉ. EGY DELUTÁN.

Reggel felkeltem és egész délelőtt naplót írtam. Delu-
tan átmentem Jánoséhoz. Az én város térképeimet
nézegettük. Később János is megnévtette az ő
országok utikalauzát. Továbbá még nézegettük a
Svveiz, Deutschland és a Szerbia térképeket. Én
elkértem Jánostól a „Hansom János a repülő” c.
könyvet. Este azt olvastam. 11-12 ig iskolában voltam.

* * * *

Reggel a „Hansom János a repülő” is. könyvet olvastam.
Ezután Hegedűháza mentem. Hegedűháza ügyesi tanár
azt kérdezte, hogy nem e vinnék el két cédulát a
Vajda - Hunyad - utcaiba. Én beleegyeztem. Még az idején
kellott bevinni az első cédulát. A másodikat már
majdnem az Üllői útról és ezért az Üllői út és
a körúton jöttem haza. Erre már sok ház összedült
(A képeket lásd Stefan. 8. nál.) Ezután nagymamához
mentünk. A mai nappal Melbourneben az Olympia
ünnepélyes kezdés között bezárult, kialakultak az
olympiai lángok. Magyarország ilyen névű körü-
menyek között is a negyedik helyet érte el. Hazánk
8 arany 10 ezüst és 7 bronzérmét gyűjtött. Magyar-
ország előtt csak a Szovjetunió az Egyesült Államok
és a vendéllátó Ausztrália áll.

A legközelebbi Olimpia 1960-ban Rómában lesz.

1956. XII. 9. Vasárnap.
1956. XII. 10. Hétfő.

ÚJABB SZTRÁJKFELHÍVÁS - NE MÁSZKÁLJUNK AZ UTCÁN.

Preggel mikor felkeltem átmentem Jókához. Nagyon meglepődtem azon, hogy az oroszok már nem gyakorlatoznak. Jókától elkértem a naplómát, és mondtam neki, hogy jöjjön át. Mivelnk Maja is régi társasjátékosok. Mi is velük játszottunk. Delután mivel Jókka nem volt nálunk én a "Konserm Tamás a repülő" c. könyvet olvastam és egyben be is fejeztem. Este elkezdtem a "Maja kalandjai" c. könyvet olvasni. Este Mir. rivzei bácsi azt mondta, hogy kéthnapos sztrájk lesz.

Preggel anyuval elindultunk haza. A kapuban találkoztam Janosival. Ő azt mondta, hogy az orosz tanárunk azt mondta, hogy ne mászkáljunk az utcán. Delután ezért nem mentünk Janosival nemetre, és társasjátékoztunk.

1956. XI. 11. Kedd.
1956. XI. 12. Szerda.

55.

ZÜRZAVAR A NEMZETINÉL. SZTRAJK.

Reggel 9 óra körül keltem, mert naplót akartam írni, de mégsem írtam. Anyu elment a csomaleba és én Jánoshoz mentem. Mikor be akartunk járni anyu még nem volt itthon, ezért bemászunk. Dél felé Maja becsaladt és azt mondta, hogy egyet lőttek. Anyu is felelt, de már nem látott semmit. 1/2 órával már én is hallottam, hogy lőnek kémentem is láttam, hogy a népi iskolát. Ezután még több géppuskalövést is hallottunk. Nem sokkal az egész Rákóczi út üres lett, és láttuk, hogy a Nemzetinél magyar alakított katonák és rendőrök, akik négy ábrók voltak a levegőbe lőttek. A Corvinnál csak úgy dült ki a több nap. Minden dolgozó azt mondta, hogy a bizony nem jön holnap dolgozni. Apu még nem jött haza. Ezután már lapátot is lőttek. Az egész utca csak úgy zengett. Ezután megjött apu és nem sokkal egy autó is robogott végig az utcán. Először jött Felber bácsi és azt mondta, hogy az egész körút csak úgy zeng a fűtől és a fűjézaról. Este átjött Felber bácsi. Beszélgettem apuval. Ezt a viccet is mondta: (Egy parasit megy az útján kezében demizzonál és egy orosz tankhoz ér.)

Orosz: Mivan a demizzoniban?

Parasit: Kádár.

Orosz: Kádár nye haros! Ne haros kádár!

J
Reggel olvastam az „Egy biblikus története” c. könyvet. Utána hegudionára mentem, később átmentem Jánoshoz, majd elmentünk a börtönre. Ezután Ösivel kártyáztunk, majd megnéztük rajt, hogy mi van a börtön. Később naplót írtam. Este átjött Bicskai és Felber bácsi. Bicskai bácsi azt mondta, hogy holnap már bemegy a gyárba. Anyu: És mit csinálnak ott? Bicskai bácsi: karbantartást végeztünk. (Ami peolig azt jelenti, hogy karbantartással ülnek.)

1356. évi. 13. Gondolatok.
1356. évi. 14. Pentele.MÉGIS ISKOLÁBA MEGYÉK.
SÉTA A BÖRZEN.

Reggel János átjött és az ő kezdeményezésére én is kezdem
átmenni a régi csunya fűzetből a fűzetbe a nap-
lót. $\frac{1}{2}$ -2-re németre mentünk. A bönze felé mentünk, hogy
megnézzük, van-e jó könyv, de nem volt. Útközfele is
arra mentünk. Láttuk, hogy a Gökös kaplona könyvet nem
úgy csináljak, ahogy volt hanem így:

A Nemzetnél egy tényhívelet találtunk. (l. a dobozban.)
Este naplót írtam. Délután Béla megvette "TWIST OLIVER" t. nekem.
* * * * *

Reggel $\frac{1}{2}$ 8-kor olvasni kezdtem a "TWIST OLIVER" t. köny-
vet kezdtem olvasni. $\frac{1}{2}$ 3-kor feleltem és naplót írtam.
János elment az iskolába és ezért én is elmentem. Egész
idő alatt Vali nővel voltunk. En feleltem is veromon-
dóval. 12^h-kor jöttem ki az iskolából. Megbédültem, s
megnéstem, hogy mi újság a bönzen. A Tom Sawyer mint
detektívet nem kaptam meg, s ezért János részére is meg-
vettem a "Hilág ura" t. Délutánra Béla hívott dolgozni,
de én nem mentem. Este naplót írtam.

1956. XII. 16. Szombat.
1956. XII. 16. Vasárnap.

37.

MEGSZÜNİK A BÖRZE-JANCSIÉK VÖRÖSKERESZTESCSOMAGOT KAPTAK - NAGYMAMINÁL.

Reggel azt auttozták, kimentek az otostok. En megelőre mentem, és láttam hogy a harminckettesek terén már nincs tank. Utközben vettem egy ^{csésze} TÖBBSZÁRÚT. Mikor hazajöttem átmentem Jancsihoz, Jancsi azt mondta, hogy kaptak vöröskereszt csomagot. Elmondta, hogy mi volt benne:

- 1 kg kakaó.
- $\frac{1}{2}$ kg kávé.
- $\frac{1}{4}$ kg tea
- 4 db margarin
- 5 tabla csokoládé
- $\frac{1}{2}$ l. citromszőlő.
- $2\frac{1}{2}$ db. lue piperezsappan.
- $2\frac{1}{2}$. terpentinszappan.
- 100 db. cigareta.
- $\frac{1}{4}$ kg tejpor.
- 3 db. skandinavia
- 3 db. tejkrém

Délután elmentünk nagymamához. Láttuk, hogy a börze megszűnt. A nagymamánál elvartam

Dél előtt berajzoltam a házat a napló részére. Están átjött Józka. A gyerekek robotákat dobáltak. Délután Bözzi nénivel ajöttem dolgozni. A Kerepesi úton több orosz, mint magyar autó jött. Béla még nem volt ott. Ken és azét in a, Szabó Pali az északi tank remetégé¹ a. könyvet ^{vasárnap} 1000 db. jelvényt forrasztottunk.

1956. XII. 17. Kedd.
1956. XII. 18. Szerd.

ÚJRA DOLGOZOK.

Ma reggel korán akartunk dolgozni, de megijesztett a 9 óra-kor kezdünk. Bössi néni dolgozni ment, és én befejeztem a „Szabó Pali az erdélyi bank remeteje” c. könyvet. Dél előtt 1200 db. címet csináltunk. Délben Belával kértük 30 forintot, hogy Majánka megvegyem Karácsonyra a könyvet. Mikor hazafelé mentem a könyvesboltban azt mondták, hogy csak most érkeztek. $\frac{1}{2}$ -re németre mentem utána, mert megvettem Majánka a „Fehérsincs királyfi” c. könyvet. Este visszamentem dolgozni. Még este 1000 db.-at csináltunk.

Reggel Belával dolgoztunk. Dél előtt összesen 1500-at készítettünk, és még a tegnapihoz 300-at, hogy az 2500 legyen. Délben hazamentem. Délután a naplót írtam. Este Göri egy Magyarországi térképet hozott. Este a „TWIST OLIVERT” olvastam.

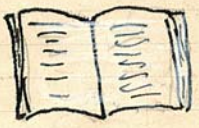
1956. XII. 19. Szerda.
1956. XII. 20. Csütörtök.

GYORSAN KÉSZÜLNEK A CÍMEREK.

naplót írtam ~~haza~~ ^{naplót írtam} ~~haza~~ ^{haza} jöttem. Ezután hegedűre mentem. Mikor hazajöttem Jánosival szórakoztunk. Délután visszamentem dolgozni. Béla azt mondta, hogy ma nagyon sok címet kell csinálni, mert a fotóknak már kevés van. Gajnáltunk is 2000 db-ot, de közben sokat idegkedeltünk, mert Örsy nővére az anyja beteg anyórné, és először a papagályt kereste Béla hájában, majd kiment a gangra és ott fűtyöréssze kereste. Ezután el akart utazni Szerdahelyre. Mikor visszahozott a papagály a fejére szállt. Mi ezen sokat nevettünk. Este 1/2 11-kor fektüdtünk le.

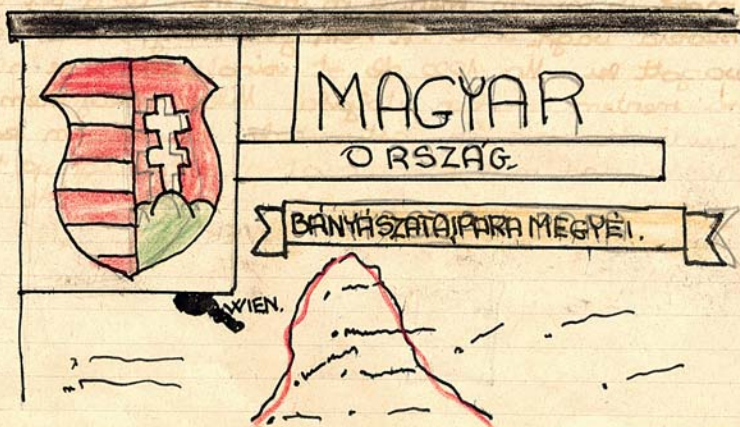
Preggel már 6 ó-kor fenn voltunk és dolgoztunk. De most is lassan ment a munka, mert az a fiú aki ki szobta vágni a címet nem jött meg, és ezért a Béla vágott ki. Ma 1000 db-ot csináltunk. 1/2-re német érná mentem, ez ebben utoljára. Mikor hazajöttem átjötték Rudi bácsiék és kártyáztak. Apu engem korán aludni küldött, mert megmondtam, hogy tegnap 1/2 11-kor fektüdtem le, és ma már 6 ó-kor keltem. Az ágyban még olvastam a „TWIST OLIVER”-t.

1956. XII. 21. Péntek.

AZ ISKOLÁBAN CSOMAGOTADNAK.

Reggel olvastam a "Turist Örvényből" Ezután jött Béla Gyula és azt mondta, hogy menjek el címert csinálni, mert sok a rendelés. En el is mentem, de Béla még leveleket írt. Míg ő feladta őket addig én felraktam 10 címet. Ma 1000 db fotóztatottunk fel. Többet nem tudtunk csinálni, mert az a fiú, aki kinyom, az nem jött el. Mikor készek lettünk Béla kifizetett nekem 100 Forintot. Ezután hazamentem. Maja otthon azt mondta, hogy az iskolában csomagot osztottak volna, de még nem érkezett meg, és csak holnap fogják kiosztani. Délután Maja megtalálta a könyvet amelyet én Karácsonyra vettem neki. Anyu ezt megmondta nekem és én odaadtam neki. Nem tudtam, hogy mit vegyek Karácsonyra anyunak, az apunak és ezért anyunak is és apunak is adtam 100 és 40 Ft.-ot. Béla Gyulával azt írsente, hogy menjek vissza dolgozni, de én nem mentem. Délután semestam a térkép botjait és szelbontottam a "Technika" bő csinolt dieselmotoros és vasutat. Este Mihálykák is átjöttek kártyázni. En közben az elkezdett feléte Péter kártyát csináltam, és a térkép alkotmány címet leragasztottam és egy Kossuth címet ragasztottam rá.

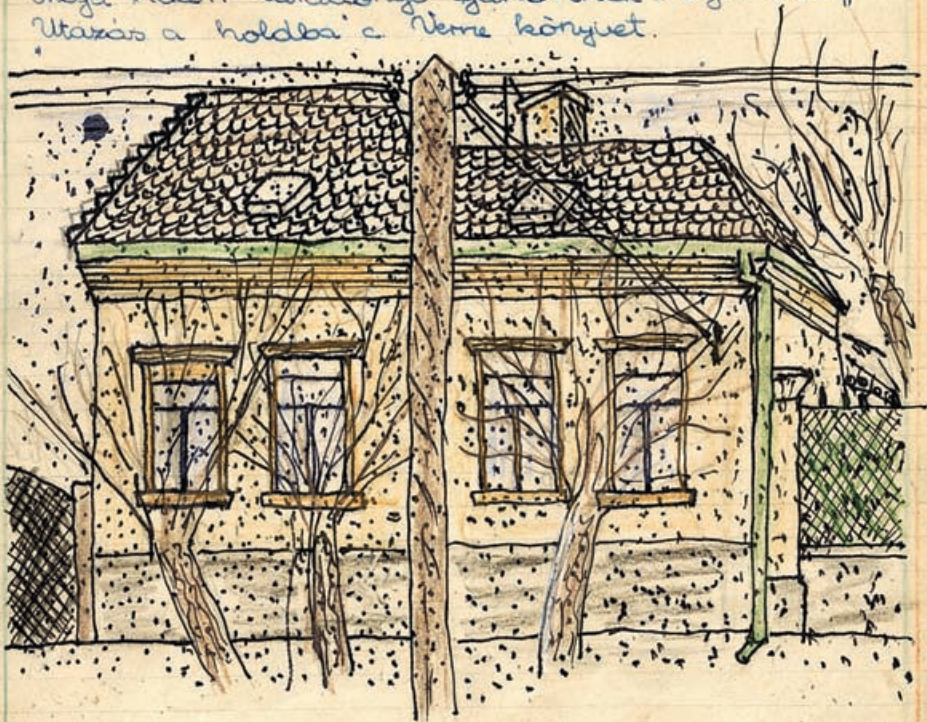

1956. XII. 22. Szombat.

91.

ESIK A HÓ.-KÉSZÜLŐDÉS.

Péggel 8^h kor keltem. Délután egy kicsit átmentem Jancsihoz. 10^h 20'-re hegedűvőrára mentem. Mikor hazajöttem rendeztem a ládámot és egy napot írtam a naplóba is. Délfele átmentem Jancsihoz. 1^h fele nagy pelyhekben hullni kezdett a hó. Anyu már készülődött a nagymamihoz. Sok mindent kellett vinni, mert közeldik a Karácsony és ezúttal anyu a nagymamival akart sütni. Vegéreményben 4 csomag maradt. Maja délután iskolában volt, mert csomagot szedgattak. A mai nappal befejezték a tatarozást is. 1/4 fele elindultunk a nagymamihoz. Estig olvastam a "Twist Oliver"-t. Délután Mojával a börtön voltunk. Maja nekem karácsonyi ajándékának megvette az "Utazás a holdba" c. Neme könyvet.

1956. XI. 23. Vasárnap.

ESIK A HÓ - SZÁNKÁZOM.

Reggel 1/2 9-kor keltem. A hó nagy pelyhekben hullt. A hózatot az az udvari vartagor betakarította. Alig-hogy felkeltem, sepréni kezdtem. Mielőtt már mindent összeperstem átmentem Jóska-hoz. Jóska megmutatta, hogy mit kapott Karácsonyra. Kapott 4 könyvet, a "Memo kapitány" az "Egy dialektaxad becsülete" az "Ezer-egy éjszaka meséi" és a "Gulagzseni" c. könyveket, Kos-voolyát stb. Délfelé ~~meg~~ átjött Jóska is: "Havat hánytunk Jóska a sok hóból a kisudvarban várat épített. 1° felé apu megjött Gyulával R. palotánál motorral összejogya. Egy szánkót is hoztak amelyre én nagyon örültem. Déléltt. Maja szánkázni volt, s ezért ebéd után én is elmentem Marival a Sáros dombra. Először a gyakorlón voltunk, de ott még nem volt megfuzolva, s ezért a Sárosra mentünk. Nagyon jól éreztük magunkot, annak ellenére, hogy a mi szánkánk ferdelt, és Majának egy párzer utca is. Sötétül játszottunk. Este Majával hánytástunk és olvastam a "Twist Oliver" - t. Este a rádióban adták a "Hatvani dialójai" c. vigjátékot és ezért csak 11°-kor aludtam el.

1956. XII. 24. Hétfő.

63.

KARÁCSONY ESTE.

Az éjjel is esett a hó és ezért reggelre már 10 centi vastagon volt. Maja nem ment szánkózni, de én nem mertem mert tegnap elázott a cipőm, és itt nem volt hócipő; 10⁰-felé arany a padlason talált egy hócipőt, és én azt felhúztam. At mentem Jóska-hoz. Jóska átjött a Szuszival. Ágikénál Sanyika hőemberének a fejét ledobtuk. Ági és Maja azt mondta, hogy hógolyóztunk. Mi előbb hazavitük a Szusit. Utközben jól megdabáltuk Horváth bácsit. Ő meg akart fürdetni minket, de mi elszaladtunk, csak Jóska tudta megdabálni, mert ő esett. Utána a Godényi lányokat is megdabáltuk. Mikor visszajöttünk Ágikék nem akartak hógolyózni és ezért mi a kertben hógolyót gurítottunk a havon, az a végén abborta lett, hogy nekem a vállamig ért. Ébred után a golyóból hőembert csináltam, de nem tudtam befejezni, mert apu behívott szaloncukrot készíteni. Délután a karácsonyát csináltuk. Este a „Turist Olivér”-ből olvastam.

1956. XII. 25. Kedd.

KARÁCSONY ELSŐ NAPJA.

Péggel $\frac{1}{2}$ 9^h-kor keltem fel. Apu nem ment ma dolgozni. Felöltöztem és átmentem Jóskaéhoz. Jóskaék is már felöltöztek. Mi kettenelőre mentünk, hogy jó előre üljünk a templomban. Hideg volt, csúpte a fülemet a hideg. $\frac{1}{2}$ órai gyaloglás után elmentünk a R. falui templomba. A 10^h-i misére mentünk. 11^h-kor indultunk haza. Mikor hazamentem meg akartam csinálni a hóembert, de már késő volt. Béla azt mondta, hogy ő csinálta meg, és Maját már le is fényképezte vele. Engem is fényképezett. Megébredtem és átmentem Jóskaéhoz. El akartam hívni szánkázni, de nem engedték. Ezután hazamentem és hozzáfogtam a vár megnagyobbításához, de egyszer csak jött Jóska. Azt mondta, hogy mégis elengedték. Először a gyáksira mentünk. Az én szánkómn nagyon farsolt, ezért hozavittem. Utána visszamentem és mert a szánkómn nagyon hülye srácok voltak a Sipsra mentünk. A Sipsra nagyon földes volt és ezért hozamentünk. Este a "Twist Oliver" ből olvastam.

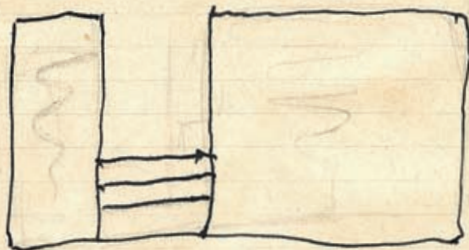

1956. XII. 26. Szerda.

65

KARÁCSONY MASNAPJA.

Peggel 9^h-kor felkeltem. A várat kezdtem csinálni mert Gyula azt mondta, hogy délután eljön elibácsi az egész családjával, akinek van egy 10 éves fia. A várat még felig sem csináltam meg, mikor jötték Ali bácsiék kártyázni. Mi Pistával és Majával elmentünk szánkózni a Sípóra. Jóska is ott volt. A Sipes nem volt jó és ezért a gyáksóra mentünk. Ott megtanultam az új szánkó kormányzását. Nem lehetünk sokáig, mert Pistácskék hazamentek. Én a vár építését befejeztem. Szomorúságomra Gyula kijelentette, hogy a várat kiviszik holnap. Ezért én délután a hiöemberre a kertben építettem várat. Este elengedtem a Sajót és vele játszottam. Először csak családgáttal vezettem a kertben, míg én a várat építettem, de olyan mulatságos volt, hogy nem bírtam építeni a várat, ezért előre mentem. Sajó ottalálta Fricit és vele játszott, de Frici a veranda tetejére mászott. Én be akartam venni, de jött anyu és be akart hívni. Én nem mentem, csak Sajó megmutatott. Én még egy kicsit játszottam Sajóval, majd bementem.

1956. XII. 27. Gyűjtés.

EGY KIS BESZÉLGÉTES.

Péreggel elindultunk nagymamától hazafelé. Maja maternal és én meg anyu villamosral. Utközben találkoztam Jókával, aki az állomási hídnál várakozott. A Teleki tértől győlog jöttünk. Itt újból, mint régen zábróvár volt. Én előrehaladtam, és mondtam anyunak, hogy ő is jöjjön el, de én nem találkoztam anyuval. Késtem egy darabig, majd egyedül elindultam. A Gorkonai meszinal vettem egy élel és tudományt. Már csináltak a vilkamos vezetékét. Hazajöttem és átmentem Jancsihoz. Ott beszélgettünk arról, amit a rádió bemondott. Helyesnek találtuk azt, hogy a Rókeóvári út és a körút keresztveződésénél az üzleteket beépítik, és így fog kinézni:

Azt is helyesnek mondtuk, hogy a körút és az Üllői keresztveződésénél a házakat levágják így:

Ezután ~~én~~ elindultunk Jancsi-
val és anyuval a Corvinba. Nagy
találkozás után bejutottunk.
Maját majdnem agyonnyomták.
Én és Jancsi megvettük a "Tom
Sawyer mint detektív" c. köny-
vet. Deután a naplót írtam.
Este lefeküdtem és hamar el is aludtam.

1956. XII. 28. Péntek.
SZÁNKÁZÁS AZ UTCÁN

67.

Reggel olvastam a „Twist Oliver”-ből. Mikor felkeltem fel-
öltöztem és egy levelet írtam Nagymaminak és Blanka
néninek. Mikor a levélíróval kész lettem elmentünk anyu-
val a postára, hogy feladjuk a levelet és az adót. Mikor
ezt megcsináltunk elmentünk körülnézni, hogy mit lehet
kapni. Vettünk a Mezőkalászonnál $\frac{1}{2}$ kg mézespuvud
lit. Elhajóztunk, én átmentem a ~~KOZEP~~-be, majd Jánoshoz.
János épp a naplóját írta és tőlem elkérte a naplót.
Míg anyu vasalt én Jánosnál voltam. Utána hegydül-
tem, majd naplót írtam. Ezután jött apa megmondani,
hogy a 67-es villamos csak a Keleti p. u.-ig jár,
és neki így egy csomót kellett gyalogolni. Ezután
jött Mari és megkérdezte, hogy járunk-e száncázni?
Mi beleegyeztünk és kimentünk. Radics Mari szán-
kájával húztuk egymást, már lehetett jól száncázni
mert az a hó amely délelőtt esett, most egész jéges
volt. Az én börtalpi bakancsom nagyon csuszott, a
jégen, és ezért a hácipót vettem fel. Később én húztam
hámmukat, és azután ők húztak engem. Este a nap-
lót másoltam, majd anyukáék segítettem mosni.

1956. XII. 28. Szombat.

EZ ÉVBEN UTOLJÁRA HEGEDUÓRÁN.

Mivel tegnap későre felejttem le, ma sokáig szundikoltam. Mikor felkeltem anyuval felvittem a ruhát a padlásra. Ezután Hegedűsóra mentem az 1956-os évben utoljára. Mikor hazajöttem át akartam vinni Jancsikhoz a naplóját, de ő nem volt otthon. A házmester néni azt mondta, hogy Budára ment. En utam, neki egy levelet, és, mikor le akartam dobni a lakárba, épp akkor jött. Atvittem neki a naplót és elkértem tőle a könyvtárlérogat, hogy megmutassam Jancsiknak. Maja tegnap mondta, hogy a tegnapi „NÉPSZABADSÁGBAN” közölték egy gyurylepet. En a gyurylepet elkértem a házmestertől:

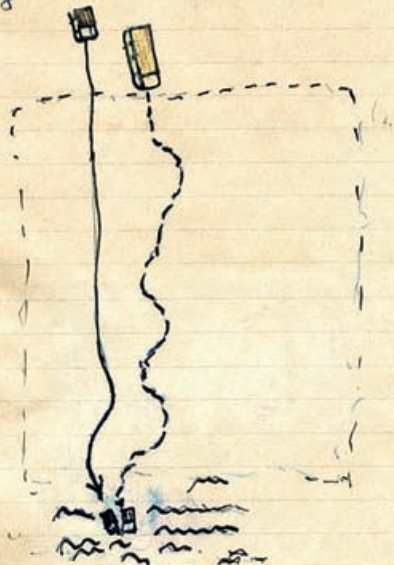
1/2-keor anyuval ketten elindultunk a nagy mamához, mert Maja materjal ment. A Népszabadság utcában vettünk egy „NÉPSZABADSÁGOT”, egy „^{szes} PLOOMANT”, és egy „Füles” névvel tartó naptárt. Mikor hazajöttem a várat késtem bontani. Memóka-ra jött Pista a nagypapival. Az újsághozat és a hurkatöltöt hozták szándéon. Pista azt mondta, hogy menjük el szánkázni. El is mentünk a gyáskóra. Estünk együtt és ezért Pista már többször nem jött le. Hazajöttem és a „Füles”-ből is „a Tiszt Oliver”-ből olvastam.

1956. XII. 30. Vasárnap.

69.

EGY KIS BALESET VELEM.

Már nem keltem korán. Majd átmentem Szóchoz. Mikor vissza-
jött azt mondta, hogy Marci nagyon unatkozik és azért
menjek át. Mikor átmentem elmentünk szánkózni, ezt
Már sokáig szánkóztunk, mikor egy baleset est, a
baleset így történt:

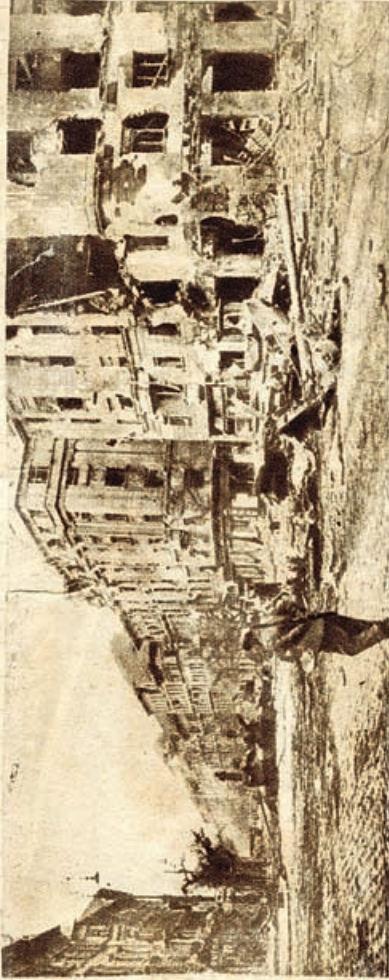

A baleset alkalmával nekem a könnöm ütötte meg,
így hogy virsláfutásos lett. Ezután hazajöttünk és én
néztem a keresztyézeket a M.A.V. telepen. A telepre
megint eljötték a muzsik és egy vasutat elvittek.
Délután moziban voltam. A "Hypolit a lafej" a régi
magyar filmet láttam. Nagyon jó film sokat kacag-
tam. Este Franci áthosta Mircsivácky bácsitól az "Ellenforra-
dalmi quázidalkodások, az októberi eseményekben" c. kom-
munistá röpkönyveket, azt olvastam az ágyban.

1956. XII. 31. Hétfő.
SZILVESTER.

Dél előtt anyu Péterre ment és én délután átmentem Marcihoz. Először egy kicsit sokkockáztunk, majd kártyáztunk, és dominóztunk. Mikor hazamentünk Majával anyu, még nem volt otthon. Megbédelttem és elmentünk szórakozni. A gyakorlaton nagyon jó volt. Először a mi szánkókonk mentünk, már nem fagyott. Utána Marciék szánkóján mentünk. Akkor csak egy röplőtünk, és majd nem a harmadik lúka mentünk. Mikor hazajöttünk Marci nem ment haza. Káulunk szórakoztunk, és snackeláztunk. Már sötét volt, mikor Marci hazament. Én hazahívtam Moyát. Idén nem volt vidám Szilveszterünk. A rádióban sem volt jó szilveszteri műsor. Apukék a Gólyányi-ékhöz mentek kártyázni. Egy kicsit nálunk volt Mivainakéy bácsi is. Én egész este röplőt ittam. Péter néni, és Franczi már korán lefeküdt. Apukék éjjelkor átjöttek boldog újévet kívánni. Apu azt mondta, hogy már megint kíváncsi vagyok. Anyu hozott egy Néporobadnágót. Este elolvastam a Néporobadnágót. Abban volt egy képer melleklet is amely a lent, → látható képeket közölte. Este még a naplómba a képeket ragasztottam be. Éjjel $\frac{1}{2}$ 2-^{kor} feleüdtem le. Hamor elaludtam. Éjjelkor Dóbi J. beszédet mondott és boldog újévet kívánt. Este jég esett.

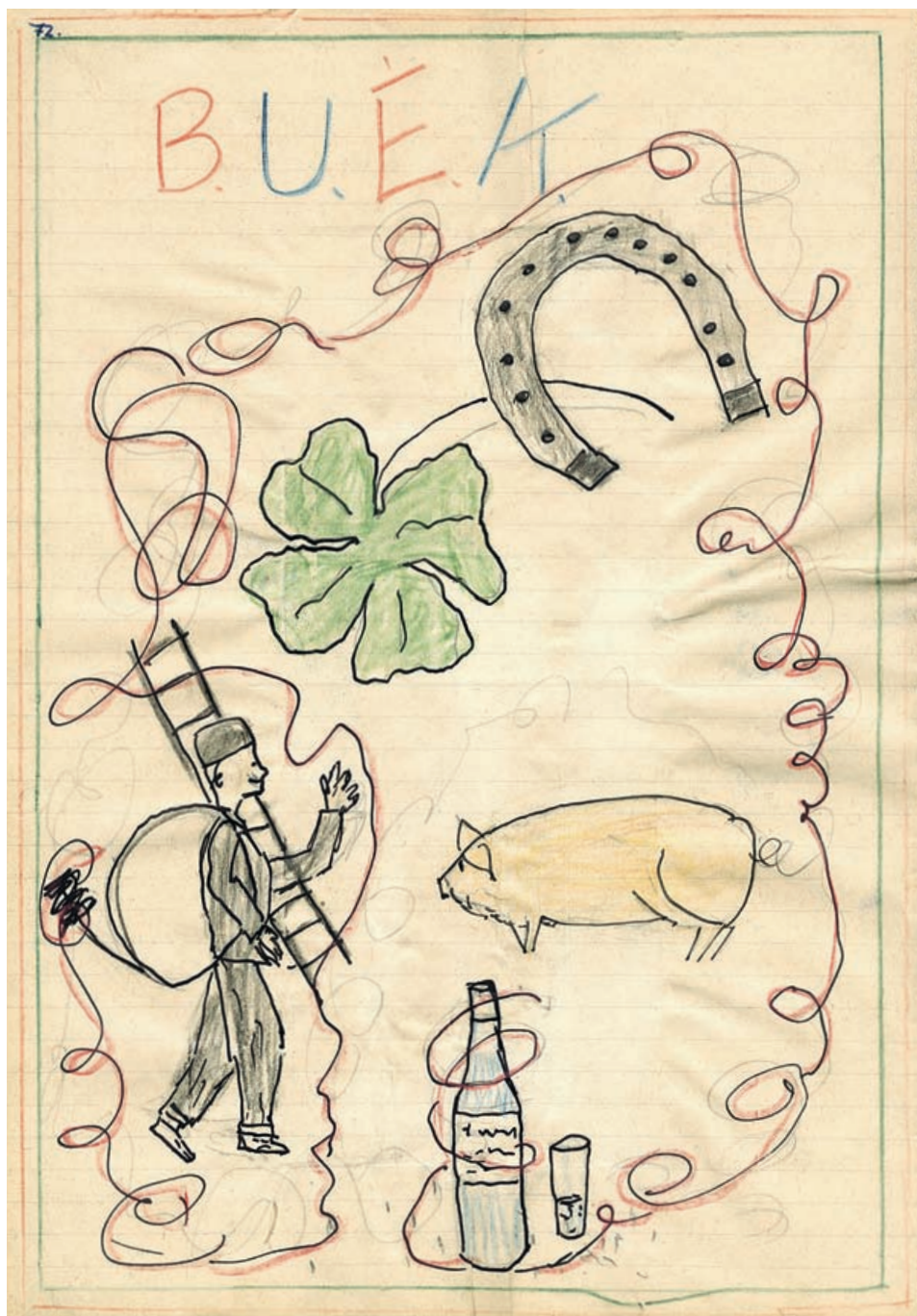

71.

1956. DECEMBER 31. HÉTFŐ

79

SZILVESZTER

BOLDOG ÚJ
ÉVET!

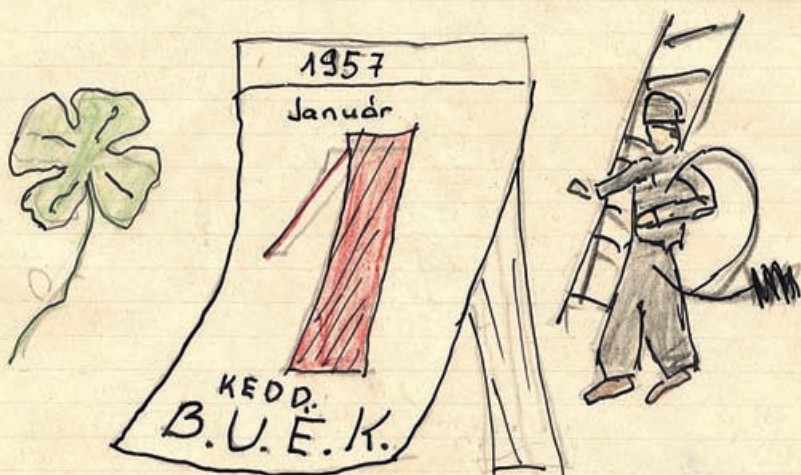
1957.

1957. I. 1. Kedd.

ÚJÉV.

Reggel a tegnapi késői lefeleves miatt 11⁰-ig aludtam. Mikor felkeltem tisztáztam és átmentem Marcihoz. Marcival szánkózni mentünk. Azt hittük, hogy a tegnapi jégeső jegeire szivarta a pályát, de nem így volt. ~~Az~~ gyakorlaton az ugrató pályán nagyon rossz volt, ellenben a két mellette levő pálya elég jó volt. Én csak akkor csak a szánkó talpán állva mentem le. Egyből Marci nagyon megrántotta a szánkót, én hanyattestem, > Marci egyedül lement. Ezután a Sipes dombra mentünk. Megbeszéltek Marcival, hogy délután megyünk moziba. Mikor megbedeltem és felöltöztem éppen jött Marci. Elindultunk a moziba. Utközben találkoztunk Telkai Gabával, ő is a moziba ment. Az első kultúrteremben alvára igyekeztünk. A másodikban csak 1/2 4 kor kezdődött az előadás. Itt a „Mexikói lány” o. mexikói III. részes filmet adták. Ezt is megnéztük. Sötétben jöttem haza. Az út nagyon sáros volt. Este a naplót írtam.

1957. I. 2. Szerda.

75.

CSOMAG JÖTT AUSZTRIÁBÓL.

Reggel korán elindultunk úrral a nagymamától.
Tegnap Gyulaék házából egy család díszelődött és mi
abba a lakásba akartunk menni lakni, ezért reggel anyu
val reggel elmentünk bejelentkezni. Mikor hazajöttünk
Mati azt mondta, hogy egy nagy csomagot kaptunk.
Mi bementünk és Gyula már bontogatta a csomagot.
A csomagban ez volt:

- 2 db. tréningruha.
2. " sapka.
1. " szál
2. " nyakendő.
1. " bombiné.
3. " zsebkendő.
2. pár zokni.
- 6 db narancs.
18. " likőrös csokoládé.
3. tábla Misch " ... (tejszokoládé)
6. cs. kakaó.
1. kg rizs.
2. kg alma.

Minden a legjobb minőségű volt, de sajnos a macskák
amelyeket nekünk hajával készítek kisebb lettek. Ezután
megedzőtára mentem. Délután napot intam. Este a
lakásom ügyben nagy vita volt. Este levelet intam Feri
bátyóknak.

EBBEN AZ ÉVBEN ELŐSZÖR NÉMETEN.

Reggel olvastam a "TWISTOLIVER"-t. Mikor felkeltem anyu már nem volt otthon. Biztos a tanácshól van gondolbam. Felöltöttem. Befűtöttem a sparheltba, és kimentem tüzelőért. Éppen fel akartam adni a levelet, mikor jött anyu. Azt mondta, hogy ennek a lakósnak már fuccs. Ezután feloltam a levelet, láttam, hogy a kórtól már csinájká a fates villamos vezeteket. Még átmentem a ~~QER~~-be, és megcsináltam a német levelet. Jancsi ajzott, hogy menjünk már németre. Ő még mondta, hogy a 6-os így fog közlekedni.

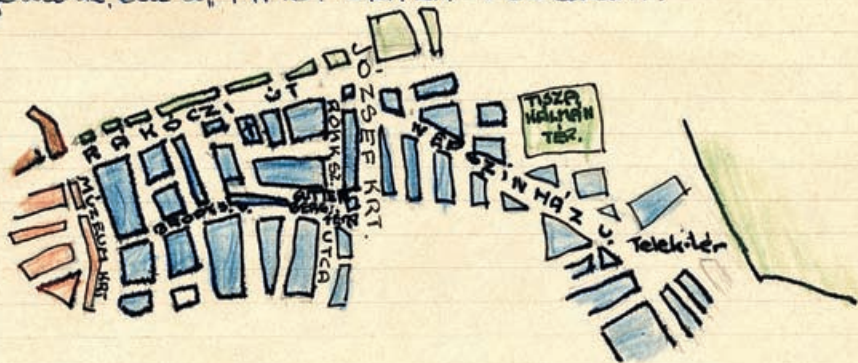

$\frac{1}{2}$ 2-re németre mentünk. Daisy néni megmutatta, hogy mit kapott Mikei ^{jóval} Karácsonyra. Szóval láttuk, hogy már a Pálóczi úton is kész a villamosvezeték. Gőré nek jó német könyvet hozott nekem. Este naplót írtam.

1957. I. 4. Péntek.

SÉTA A KERÜLETBEN.

Preggel a „TWISTOLIVER”-t olvastam. Ezután a „Technoid”-ból egy collektorral akartam járni, de nem fejeztem be, mert anyu azt mondta, hogy elmegyünk a Teleki tere. En Jancsi is elhiwtam. Mikor kiértünk a körútra, láttuk, hogy már megindult a 6.-os a körúton. A körúton alig tudtunk átjutni, mert óriási a forgalom. Rengeteg autó, motor, kerékpár állt sorba, hogy átjusson a Rákóczi úton. A Képzőművész utca végéig mentünk a Teleki tere. A 28-as is már a körútig jött. A Teleki térrel elváltunk anyutól és megértük a szabványt. Itt mindenféle volt csak epp az nem arri kellett volna. Ezután Jancsival megmutattam, hogy hogy össze vannak lőve a Debóczy utcai házak, majd a Képzőművész utca végéig mentünk. En itt azt mondtam Jancsival, hogy menjünk végig a Rákóczi úton is a Brody Sándor utca végéig. Így is tettünk. Nagy vár volt erre, mert a hó elvadt. A körút és a Rákóczi út kereszteződésénél, már villany jelzőlámpa volt. Mikor már a stúdióhoz értünk, láttuk, hogy a stúdiót még mindig tartják őrzik, de már javítják. Később felmentem Korachhoz a könyvt. emelet, mert ő a Brody Sándor utcában lakik. Ezután hazajöttünk, este a „TWIST OLIVER”-t olvastam.

78.

1957. 5. Szombat.

MAGYARORSZÁGON VOLT HRUSCsov ÉS MALENKOV.

Röggel még ágyfari voltam és a „TWIST OLIVERT” olvastam, mikor átjött János. Felkeltem, és János azt mondta, hogy ma is tegyük egy sétát. Én beleegyeztem. Mindjárt meg is terveztük a sétát az én ter. képeken amely így néz ki:

Ézután Hegedűsóra mentem. A Hegedűsóra aránylag elhúzódott, és mert nekem Hegedűsóra a nagymamihoz kellett menni, nem mentünk el Jánossal ^{szét} mezeire. Ézután a nagymamihoz mentem. Ott Majival kártyáztam, míg apu nem mondta, hogy menjek segíteni, mert levágták a díszeket. Én a tálat tartottam a vénele. Este átjött Mirinoszki bácsi és azt mondta, hogy a rádióban mondta, hogy itt volt Hruscsov és Malenkov. Később a „TWIST OLIVERT” olvastam.

Reggel már korán felkeltem, mert ma is 2 disznót vá-
gunk. Ma is én tartottam a talat. Vízet tisztam és
kiszeltem. Később Bélával elmentünk félvezetőre.
Gyelényiekhez. Mikor hazajöttünk többször elmentünk
a MAV telepre vizért, mert a mi kutunk vize főzni
nem jó. Mine kézen lettünk a vízfordással már dél
volt. Béla azt ajánlotta, hogy menjünk el szánkóz-
ni. El is mentünk a gyakorlóra. Először a mestari
pályán mentünk, de az nem volt jó és ezért
kénytelenek voltunk
a régi pályára menni.
Éz elég keszki volt.

Itt jól mentünk de a
szánkó folt és a ker.
mányzóval mindig la-
bitottuk. Estünk is egy
párosz. Mikor hazajöt-
tünk Béla hazament és
én apunak segitettem.

Délután átjött Józka a
kányéért. az azt mondta, hogy menjek át. Utközben
Manciával híccataztunk. Én keztyűben a golyókat gyár-
tattam és Józka jobált. Jókabonál a képerlapjait
nézegettük. Józka megmondta, hogy december 2-án
beszéltem az orvossal. Délután Majával kánytótam.
Este átjött Mircinroszi bácsi. Én rosszul voltam, hany-
ingerem volt, so ezért hufkat sem ettem.

1957. I. 7. Hétfő.
 ÚJBOL ISKOLÁBAN.

Reggel már 8^h.-kor ébredtem. 10^h.-kor elindultam a
 háza. A villamosban két szecet keltettem. A szecete
 a következők:

Mi a különbség adataiban és a kádár között?

Az a különbség, hogy adataiban az és a kádár között
 és a kádár helye is megkezdődik.

* * * * *

Két részeg ember azt éreli:

Maléter Péter, Maléter Pál, a Kádár kormány nem impor-
 nál. Mikorra hazatértek Jánosai épp iskolába ment. Azt
 mondta, hogy már volt nemetere, mert az iskolából azok
 2^h 40.-kor jönnek ki. En azert nagyon megéppödtem. Ez-
 után megkértem, hogy nekem mikor kell iskolába menni.
 11^h.-ra kellett volna menni, de már 1/2 12 volt. Ezután
 Szózi nővéremmel fel mentem. Délután 3.-ig Tech-
 nikaodtam. Arany elment kenyérért, és azt mondta,
 hogy már megint szoba kell állni. A Technikaodól egy
 csillagfelvonót csináltam. Este nálunk volt Jangler
 néni aki régen a házukban lakott. Sokat mesélt, azt
 is mondta, hogy a lakásuk két belővét kapott. Este
 naplót írtam.

1957. I. 8. Kedd.

SÉTA AZ ÜLLŐI ÚT ÉS KÖRNYÉKÉN.

Röggel, mikor felkeltem átmentem Jánoshoz megkérdezni tőle, hogy megcsinálja-e a Szombaton tervezett sétát. János becsúszott. A Róka Szalárd utcán mentünk a Bekes utcáig. A Bekes utcában János betért egyike osztálytársához megmondani, hogy már kell iskolába menni. Ezután az Üllői útig becsúszott buszok a körúton mentünk. Láttuk, hogy a Klap utca mentén a ház ledől, a körút köz is így néz ki:

A körút 81. sz. háza földig leomlott.

92.

1

A Kélics boltáryával szemberlelvő ház felé dőszedült:

A boltanya a szék sztrömétől így néz ki:

Az Örkimádó templom tornya ledült:

A terv szerint a Nagytemplom utcán kellett volna befordulni, de ennek a során a ház összedült és nem lehetett befordulni, ezért a Leonardo da Vinci utcán fordultunk be. A Tömö utcán mentünk az Ulles utcaig. Itt láttuk, hogy a Tömö utca 35 összedült és csak a földszint maradt épen. Az Ulles utcán mentünk a Práter utcaig, majd a Práter utcán végig a körútig mentünk. A Práter utcán még ki volt írva: Nem alkuszunk. Be Nagy Imrével, ki az oroszokkal. A Práter utca során jól megnéstem a körút és az Üllői út kereszteződésénél lévő házat, hogy le tudjam rajzolni. Ezután a körút és a Róka Str. utcán át mentünk, közben a Baross utca során egy „^{szat} ARDÓKÁNY”-t vettünk (l. adobozban), mert János azt mondta, hogy benne van, hogy mi égett el a Nemzeti Múzeumban. 11-től 2-ig iskolában voltam. Megtudtam, hogy Tali néni Párizsba utazott. D.ú.: Vettem egy „Este Hírlap”-ot. Este naplót írtam. Gyula hazajött és azt mondta, hogy az oroszok léghajító gépeket dobta be a gyárba és a területre.

1956. I. 9. Szerda.

85.

A 6-OS MÁR A CSEPREGI UTCAIG JÁR.

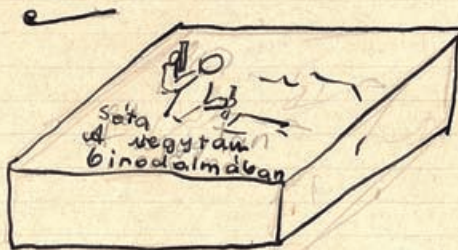
Reggel nagyon sokat olvastam a „TWIST OLIVER”-ből, azért, hogy 14. ére befejezzem. 11^h-ra iskolába mentem. Itt megtudtam, hogy Béty diszidált, és Molnár és Szűcs elköltözött. Az első óra magyar volt. Váli néni helyett Mész tanár tartotta meg. 12^h-kor majdnem hazamentünk, mert Mész tanár azt ^{hitte} mondta, hogy 8^h-ra jöttünk. Mikor kijöttem az iskolából Hegedűsóra mentem. Mikor hazafele jöttem láttam, hogy a hatos már a Csepregi utcaig jár. Mikor hazajöttem ~~is~~ vettem az újságimnál egy „Béti Hírlapot” és egy „^{szépirodalmi} KÖZLEMÉNY”-t. Hazafele jövet a „Székely könyvesboltban megvettem a „Mostonatestvérelek” c. könyvet. Láttam, hogy a régi vas eszlopok helyére új fát tesznek. Délután a ← térképet rajzoltam.

1957. I. 10. Csütörtök.

LEMONDOTT EDEN.-VILLAMOS JÁR A RÁKÓCZI ÚTON.

Reggel még agyban voltam, mikor Janosi átjött és azt mondta, hogy visszék, mert németre kell menni. Én gyorsan felöltözöttem és elindultunk németre. Láttuk, hogy a Rákóczi úton, már jár a villamos, de nemcsak 67-es és 44-es és 45-ös jár hanem a 68-as is amely eddig csak a Magyaródi úthoz járt a Besnyák térig. Janosi útközben azt mondta, hogy Eden angol külügyminiszter betegsége miatt lemondott. Német óra után idekötöztem mentem. Az idekötözésben két magyar is, felismerem őket meg rajz óránál volt. Mikor hazajöttem arnyával elmentünk a Glauert-hoz, mert Maja akart enni gesztenyapürét. Innen láttam, hogy lebontják a gyémántházat. Este Janosinál voltam. Ott kísérleteztünk pl. titkosítást csináltunk. Este a „TWIST OLIVERT” elraktam.

1956. I. 11. Péntek.
ÚJABB ZÜRÖK.

87.

Reggel korábban felkeltem. Megváraltam a lelkét is
átmentem Jánosához. Ő éppen akkort öltözködött,
ezután átjöttünk hozzánk, és anyuval megmutat-
tuk anyuval a tegnapi készített titkeztantát. 11-2-ig
^{independen} hegedültem voltam. Utána hegedültem, majd átmentem
Jánoshoz. Ő elkérte tőlem a tsvot, hogy kitűsölhesse
a térképét. Ezután Gyula jött és azt mondta, hogy
a gumiseknél egy bácsi azt mondta, hogy Ge-
pelen és a Ganz és a Mávogban zürök voltak.
Molnár volt Paulheim Gyula néni és azt mondta,
hogy az ő lakásuk is kapott belővést, mert ott
van a közelükben a telefonközpont és a posta.
Este átjött Róza bácsi és azt mondta, hogy a
Kálvária téren a gyerekek egy csomóba rakta a
kőnyelveket ^{meggyújtották} és azt kiabálták: Míg az orosz itt
lapul, magyar diák nem tanul! Este a „TWIST
OLIVER”-t dúrtam.

1956. I. 12. Szombat.

1956. I. 13. Vasárnap.

SZENET KAP AZ ISKOLA.

Reggel korán felkeltem és a naplót írtam. 10^h-kor anyuval elmentünk az ótáboliba megnézni, hogy van-e birn-barn óra. Volt, és ezért vettünk egy órát. 11^h-ra iskolába mentem. 2^h-után heggedlőóra indultam. Az iskolában mondták, hogy Péterfán már rendszer tanítás lesz. Ahogy mentem a heggedlőóra, láttam, hogy az iskola előtt egy autó állt és szívet dobaltak róla. Este a nagygyűlésre mentem, ott a „TWIST OLIVER”-t olvastam.

* * * *

4^h felé a „TWIST OLIVER”-t olvastam, s be is fejeztem. Reggel felkeltem és hamar kezdtem ropani, mert reggel esti kezdett a hó. 9^h-felé átjött elji és velük ruhacsatástunk, majd kimentünk a kertbe hócsatázni. En minden lépésre 4 db hógolyót tettem. Így 40 hógolyóm volt a lányok 100 hógolyójával szemben. Elkezdődött a hócsata. Engem nem talált el egy hógolyó sem, és a lányokat 4-5 hógolyó. Ezután várat cseréltünk úgy, hogy a várban maradtak a hógolyók is. Ez azért történt meg, mert Maja azt mondta, hogy az én váram jobb védelmet nyújt. Későbbára megjött Pista, egész délután vele játszottam. 3^h-kor hozzafelé indultunk, mert Majának reggel kell iskolába menni. Utközben beadtam Mircsivószy bácsinak a „TWIST OLIVER”-t, mert elkérte. Ottkor korán lefeküdtünk. En a „VILAG URA” c. könyvet kezdtem el olvasni.

1956. I. 12. Hétfő.

89

ÚJBÓL RENDES TANÍTÁS VAN.

Délután 9-10-ig nemetere voltam. Mikor hazajöttem meg-
csináltam a bekezdést, majd a naplóba rajzolt képeket húztam
át tussal. 1/21-re idecsúba mentem. Ma már úgy volt, hogy
a régi október 23.-a előtti órarend szerint lesz a tanítás,
de megírem úgy lett. Az első óránálattán órán a tanár-
nő azt mondta, hogy tevédecs volt akkor, mikor azt
mondta, hogy a régi órarend szerint lesz a tanítás.
Számítan órán feleltem 5-00-re. Délután 4⁰⁰-kor jöttünk
haza. Elmentem megnézni, hogy van e újság. Nem
volt már, Ezután átmentem Jancsihoz. Megterve-
ztük a holnapi sétát. Ektefelé a naplót írtam, majd
1/4 6-kor Jancsival átmentünk a Corvina. Már a Róka
Szilárd utcai kapun mentünk be, mert már az is
nyitva volt. Először felmentünk a II. emeletre a
papirostálya, mert Jancsi egy úveg tussal vett. Le-
mentünk az első meletre a könyvostálya megnézni,
hogy van e jó könyv. Este Jancsiékhoz eljött az a
bicsi aki Miskolcon lakik. Mesélte, hogy oda is ki-
küldték az oroszok tankokat, hogy löjék a népet.
Az első tank nem lőtt, ezért a harmadikból biszálít
a tiszte, és megkérdezte, hogy miért nem lő. Azt
mondta, hogy azért nem, mert nincs náluk fegyver.
A tiszte ráparancsolt, hogy löjön, de az nem tette
és ezért agyonlőtte. Enne a második tankból kijött
egy katona, lelőtte a tiszte, majd önmagát is.
Este 9⁰⁰-ig naplót írtam.

1957. I. 15. Kedd.

ÚJRA ESIK A HÓ.

Ma a szokottnál korábban keltem fel. Megéledültni kezdtem. 9^h-kor átjött János és azt mondta, hogy ma nem mehet sétálni, mert nagyon náthás. Míghozz végzettem a hegedülésrel jött Gyula és azt mondta, hogy a házukban egy asszony leugrott az ötödik emeletről. Az öngyilkosság azért történt, mert tegnap este házkutatást tartottak, azért mert embersempézést folytattak. Gyula így mesélte. Bement a hallba és egyszer csak hallja pik-puff. Gondolta, na mi a fenét csinálnak ebben a nyavalyás házban ilyen korán. Lemegy az emeletről és látja, hogy az emberek, topognak az udvarajtóban és nem mer senki az udvarba menni. Ök'ketten Erős báccsal bementek az udvarba és látták, hogy Schillingot néni az udvar fevéen fekszik, élettelenül. Először rászelt a korlátra, majd orron rászelt. Egész délelőtt a naplót tusostam. 1^h-ra iskolába mentem. Este a hó már 5 centi lett. Este szintén a naplót írtam. 1/2 10^h-kor feksüdtem le. Este az „Esti Újság” is hozta a gyilkosságot, de kifordítva.

1957. I. 16. Szerda.

91.

SZÁNKÓVAL A NAGYMAMINÁL.

Peggel Gyula 6^h kor felébresztett, hogy siessék elköszüni, mert kiviszuk Szánkóval a moskát. Miből bejártunk az utcára gyönyörű kép támadt elénk. Mindent vastag hó fedett. A lámpák, csak néhol égtek. Autók jártak túlkötelek. Én voltam a vezetett város. A 28-ossal mentünk a Szlavay utcaig. Innen Szánkóval vittük a moskát. Gyula hívta a Szánkót és én mellette mellette fogtam a kormányt, hogy le ne essenek. Először én a Szánkó talpán állva vezényeltem, de utána Gyula megengedte, hogy felüljék. A nagymaminál Franci már elkezdte a havat, de az újonnan esett havat el kellett seprni. Ezt én meg is csináltam, míg Gyula megette a dísznöket. Visszafelé jövet Gyula hívott a Dohánygyárig, mert itt jött egy lovaskocsi, amely nyáron sokat szokott hordani, és ő hozzáakasztotta a Szánkót. A villamosmegállónál sokáig kellett várni, mert a 28-as villamosok nagy része már sötét, és karral nem lehet rá felzárni. 10^h 10. ra értünk haza. Itt a naplót csináltam. 11-re ispedálba mentem. Este a "VILÁG URA"-t olvastam. 1/2 6-ra fejedőhátra mentem. Az esti újságok közölték, hogy az Üllői úton is a köruton megindult a villamosjárás.

1957. I. 17. Csüt.
1957. I. 18. Péntek
EGY KIS SZÁMVETÉS.
CSOU-EN-LAJ BUDAPESTEN.

Magyarországról eddig 167000 menekült ~~ment~~ Ausztriába. Ezeknek az üzenetét a Szabad Európa rádió közvetíti. Leginkább jeligelekre üzennek. Legérdekesebb jeligelek: török busza, török sz, fekete macska. A nép között elterjedt az a hír is, hogy Klabas László magyar humorista is eldisszidált, és ezt üzeni: Az oroszok menyénél háza, aki hallja aója át. Az 167000 menekültből már 36000-t elszállítottak.

* * *

Reggel 9^h-ra németre mentem. Ott Kolonicsotól megvettem a „Bajuvó magyarok” c. könyvet. Egy kisút csiroskáltum, hazajövet a Semmelweis téren. Ott-hon elvartam a „VILÁG URA”-t, majd elmentem újságit. Ez is közelte, Csou-En-laj beszédét. l. a dobozban. 1/2-1-re iskolába mentem. Este „VILÁG URA”-t elvartam.

— * —

Reggel 6^h-kor keltem fel és Gyulával kivittük a moskót. Nagyon hideg volt. Selekott Yancsival a Világ ura német. 1/2-1-~~kor~~ iskolába mentem. Este a „VILÁG URA”-t elvartam és be is fejeztem. Az iskolában a tornánán beszélünk. En Selmányossal mekötetem. Vámsónak eladtam a bélyegalbumomat.

1957. I. 19. Szombat.
1957. I. 20. Vasárnap.
ELŐSZÓR KORCSOLYÁZOK AZ IDÉN.

Preggel, mikor felkeltem Janosi átjött, és vele a „Tern”-et csináltuk. $\frac{1}{2}$ 12-re hegyedőóra mentem. Mire hazaértem már majdnem $\frac{1}{2}$ 1 volt. Gyorsan kapkodva összehoztam. Az időközben az utolsó 3 óra lukas óra volt. 5 $\frac{1}{2}$ -kor jöttünk ki. Hosszamentem be akartok menni, de a kulcsot nem találtam. Biztos az asztalon hagytam, mikor szeltem. Anyu már odaadta a kulcsot hegyedőóra előtt, mert anyu Majával már a nagymamához ment. Emiatt be-mártam az ablakon. A kulcs ott volt az asztalon. Fogtam a csomagomat és elindultam szelre a nagymamához. Az utóm előtt ment el egy 28-as, majd utána 3 kocsi szelbe ment. A hegyedőóra belütem, de nagy bosszankodásomra ez a Fiumei útról elromlott. $\frac{1}{2}$ 6 volt mire kiértem. Ott Majával játszottam. Este a rádió bemondta hogy Dudas Józsefet kivégezték. ***

Preggel, mikor felkeltem nagyon hideg volt, a hőmérséklet -16° -ot ment. A háttér utját kezdtem megcsinálni, úgy, hogy szelde legyen. Majá átment a jéghoz. Én kívántam át hogy jöjjön segíteni, de ő csak nagyotkára jött. Hamman Ágival a jégpályát kezdtek csinálni, de a vízfordást hamar meguntuk. A kertben, ahogy a szélőt feltöltötték ott hószelcső lett és ebbe belefolyt a hó és megfagyott. Itt Majá kezdeményezésére korcsolyázni kezdünk. Kérem meg sokra az életben nem volt korcsolya a lábamon, ezért eleinte sokat eszem, de mégis úgy ahogy megtanultam. Ezután a sípára mentünk szánkózni. Én egyszer terden mentem le, a szánkóról lesve fejreálltam. Este General jöttem haza. Itthon a lelkét csináltam, és a belyegeimet rabtam szánkóként össze.

94.

1957. I. 21. Hétfő.

CSOKOLÁDÉT KAPUNK SVÁJCBÓL: MEGJÖTT VALLI NÉNI.

Réggel csodálatosan felébredtem 1/27-kor az óra csengésére. 7^h-kor keltem fel, gyorsan felöltöztem, s edáttetem vizet melegíteni. Csodálkoztam, hogy milyen nagy a gőz, mert mostanában csak 1/2 csodélag 1 cm szokott lenni. Bekezegettem a szamitán kedvet, és kipucoltam a spánkétot, majd bekezegettem, azért, hogy ha anyukék megjönnek, nekik is be kelljen gyújtani. Mielőtt iskolába mentem felmosam a könyvtárt, mert nagyon szűz volt. Ekkor iskolába mentem. Az első óra előtt nagyon zajongtunk, s ezért bejött az énektanárna, s azt mondta, hogy aki megismerem, vagy beszél az nem kap sugyi csoma-gófére az egész osztály hátralelt kézzel festült. Nem sokára behoztak egy dobozt. Olyan nagy volt a doboz, mint amilyent nekünk küldtek Ausztriából. Mindenkinek egy tábla csokoládét adtak. Közperben sokan felbontották a csokoládét, s ámultak is. Történelem óra előtt megtudtuk, hogy Franciaországból megjött Valli néni. Január 21. után be is jött ő. Marinala a csokoládéját szép fedőlap volt, s ezért alkentem tőle. Ottthon megtudtam, hogy az én csokoládémban egy cédula is van. Január 21. 3-4. ig németen voltunk. Ezrevetük, hogy az utcán a katonák is a rendőrt is a katonák. Este naplót írtam.

1957. I. 22. Kedd.

VINCE NAP.

Reggel 8^h-kor iskolába mentem. Az első óra magyar óra volt. Ezt az órát már Vali néni tartotta. Nagyon sokat mesélt. Többek között azt is mondta, hogy a francia gyerekek délelőtt $\frac{1}{4}$ 9-re megy iskolába, és $\frac{1}{4}$ 12-ig van. Mikor hazajön megcsinálja a leckeit, amely bizony elég soké, megebédel, és $\frac{1}{4}$ 2-re vissza megy az iskolába és $\frac{1}{4}$ 5-ig van. Mikor hazajön nekifog a tanulónak, amely néha 10^h-ig is eltart. A leckeit a tanár az iskolában nem magyarázza meg, hanem a gyerekek magától kell otthon megoldani. Még elmondtam, hogy a franciák nem esznek búzát, és a húst majdnem nyersen eszik. A húszületben a húst nem izzasztják, mint nálunk, hanem vékony színhartjából tekercse csomagokként adják. Ezt így otthon az anyó, egy kecskéjét öntve rá 12^h-ig süti. Több órán beszélünk. Én várossal mentem. Tamas mára elhozza egy bélyegért a csokoládéjójának a fedelét. Mikor iskolából hazajöttem már nálunk volt Baba néni. Sokat mesélt. Este eljött Pali bácsi felkötőkonteni aput, mert ma van a névnapja. Este a naplót írtam. Tegnap Vali nénitől kaptam 1 db. csokit, és 2 füzet. Este megettük. Nagyon finom volt.

1957. I. 23. Szerda.

DICSŐSÉG AZ OKTÓBER 23.-I FORRADALOM HÓS MAGYAR
MÁRTÍRJAINAK!

Reggel 8^h-ra iskolába mentem. Itt semmi különös nem történt. $\frac{3}{4}$ 12-kor jöttünk haza, mert osztályfőnöki óránk is volt. Janositól el akartam kerülni a naplót, de ő nem volt otthon, ezért elmentem nyitogató, és vettem egy ^{szeg} "TUDOMÁNY"-t. Mikor hazajöttem átjött Janosi. Ezt mondta: (idevise az ő naplójából.): "A tálca felett egy nagy kecsigyertya, és 4 szájából kevert kecsigyertya égett, az ablakok felett összesen 6 gyertya volt. A táblára X Y 2^h Kossuth címet rajzolt és ezt írta fel: 'Dicsőség az október 23.-i forradalom hősmagyar mártírjainak!' Szóltan órán a tanámót nem csendben fogadtuk, a hites halkan jelentett meg a tanámó is csendben beszélt. Óra alatt csak a kecsigyertya égett, de tízpercben az összes gyertyát meggyújtottuk. A Závagyák tanár már nem nézte olyan jó szemmel ezt. Fixíra óra elején feljött, és a következőket mondta: 'A gyertyákat vegyétek le, nem akarom, hogy a tanárokatok valami bajt okozzatok! De mi nem szedjük le, sőt a székény tetjére is 3 lapos gyertyát tettünk, de mire bejött a Molnár osztályfőnök ezek közül 2 elégett, 12 égő gyertyával, és halálos csendben fogadtuk a Molnár tanárt. Utánban a Molnár belépéskor ezt mondta: 'Nagyon helyes, hogy az osztály megemlékezik a hősi halottairól, de most már elég vegyétek le a gyertyákat!' A tanár kérdésére eléinte nem feleltünk. Később Szabó Péternek azt mondta, hogy vegye le a gyertyákat. Mire ő a kecsigyertyákat beszédte. A kecsigyertyával meg úgy csinált, mintha nem érte el. A tanár kihívta a Kunttint az ~~osztály~~ legmagasabb fiút, aki egy kecsigyertya után levette. Ezután a Molnár tanár beszélt egy csomót az osztályról, hogy nem ez az igazi hazafiság. Közben hivatkozott Jézusra is és bibliai történeteket mondott el." Délután hegedűsöt voltam. Este a naplót írtam.

1957. I. 24. Csütörtök.

97.

SÉTA A HORVÁTH M. TÉR KÖRNYÉKEN.

Dél előtt 8^h - 12^h -ig iskolában voltam. Mikor hazajöttem anyu nem volt itthon, ezért átmentem Jancsihoz. Már majdnem 1^h volt, mikor hazajöttem anyu. Ezért gyorsan megcsináltam a német lektet, majd Jancsival német órára mentünk. Hazafelé jövet egy könyvesboltban megvettem a rég keresett „Tanács a disztinguált fia” c. könyvet. Ezután Miki azt mondta, hogy hógépjázzunk. En Jancsival ő pedig Koloniossal volt. Jancsi és Kolonios nyakába sok hó került, mert én Koloniosot, Kolonios pedig Jancsit támadta. A hócsata után hazajöttünk, de anyu most sem volt itthon, ezért Jancsival elmentünk vásárgéni. Az Esti Hírlap-t is nekik kellett venni. Mikor hazajöttem anyu már itthon volt, ezért elküldött, hogy vigyem Zselyonka bácsinak hunkát. En Jancsit is elhútam. A Rakóczi tétől a Baross Béla utcán mentünk. A Mária Terézia templom 3 belővést kaptam. A Baross utca 74:ben felvittem a hunkát, sok köszönetet kaptam. A József telefonközpontot katonák őrzik. A Ságvari emléket belátták, de a régi címer ott maradt. Az előjáróság (Tanácsháza) 17 belővést kaptam. A Meteor pályán rengeteg gyerek korcsolyázott. Ezután hazajöttünk. Jancsi mondta, hogy a tegnapi gyertyajárást felfelentették. Délután megcsináltam a lektet, majd Gössel szánkóztam. Este naplót írtam.

1956. I. 25. Péntek
1957. I. 26. Szombat.

LETARTÓZTATTAK 3 OXFORDI DIÁKOT.

Délután 8^h-tól 12-ig iskolában voltam. Mikor hazajöttem a napló rajzait csináltam. Ezután Gyula azt mondta, hogy ki kell vinni a nagymamihoz a moslékot. Érté-
en átmentem Jancsihoz megkérdezni, hogy nem e jön ő is el. Ő nemmel válaszolt, és engem kért, hogy tegyem meg vele a Rózsadombi sétát. Nemzetközileg Gyulával kivittük a moslékot. Utazásfelé megvettem az „Esti // irlap-
öt és a „NÉPSZABADSÁG”-ot. Az utóbbi közölte hogy a Rákóczi út 84. sz. házat is átkerdesem csinálják meg.

Ede megtudtam, hogy a diákok megkésztették a Bem szobrot annak ellenére is, hogy körül voltak az oroszok páncél-
kocsikkal. Ez tegnapelőtt volt.

* * * *

Délután 8^h-tól 12-ig iskolában voltam. Délután a naplóból képeket rajzoltam. 4^h40^h kor hehezős órán voltam. Flaxaple futólépcsőben jöttem hogy minél hamarabb hazajerjek. Ezután rögtön a ^{nagymamihoz} ~~megkérdeztem~~ mentem. III. Majárik német órá-
t tartottam.

1957. I. 27. Vasárnap.

EGY NAP A JÉGEN.

Reggel 9^h-kor keltem fel. 1/2 10-kor átmentem korcsolyával Jósokhoz. Ő épp előtűk vette fel a korcsolyábjait mikor odaértem. Én is felvettem, mert a toig az út csupa jég. Én nagynehezen háromszori esssel odaértem. A tabon eléggé megtanultam, igaz, hogy vagy 15-ször elesem. Jósóval „aica fogd meg az egyet jászottunk. Egyzser a korcsolyám eleje belevágódott a jégbe. Én elesem, de úgy esem, hogy kifordultam. A korcsolya a jégben maradt, és így majdnem kitört a lábam. Ezután még egy kicsit korcsolyáztunk, majd Jósóval együtt eljöttünk hozzánk. Ká-lunk kárttyáztunk. Ezt nem sokára meguntuk, és visszamentünk korcsolyázni. Most már megtanultam egyfolytában menni, csak még fordulni nem tudtam. Ezért mikor a tó végébe értem szándékosan leültem, és így fordultam meg. Nem sokára jött Maja és Ági. Ők mondták, hogy Ági korcsolyája olyan kicsi, hogy még a Majának se jó és ezért Ági nem tud korcsolyázni. Szaxamentünk ebédelni. Ezután visszamentünk a jégre. A Üveosztini útról már felvettük a korcsolyát. Maja még csak kicsit tudott menni, és ezért egyzser nagyon nagyot esett. Egysz delután korcsolyáztunk. Én már gyorsan menni is megtanultam. Este hulla fátadtak lettünk 1/2 6-kor hazafelé indultunk. Nem sokára le is fektü-tünk.

1957. I. 28. Péntek.

SÉTA A VÁROSLIGET ÉS KÖRNYEKÉN.

Reggel agyban voltam, mikor Jancsi csengett. Ő azt mondta, hogy $\frac{1}{4}$ 9-re kell nemetre menni. Ő mindjárt elment, míg én gyorsan felöltözök, majd futólépésben rmentem az órára. Hazafele jövet Jancsival megbeszéltük a régi tervezett sétát megteszük. 10^h-kor elindultunk a sétára. Végigmentünk a Rákóczi úton a Rottenbiller utcáig, majd befordultunk a Garay útra. A Mezelejes utcánál már csinalják a trolibusz vezérlést. A Garay tere erre keresztülmentünk a csarnokon, majd a Sajó utcán át kimentünk a Széna György útra. Itt több orosz autót láttuk elmenni. Mindeke volt porigörzve. Ezután havas utakon keresztülmentünk kimentünk a Stefánia útra. Innen láttuk a Szt. Ilin szobor talpasát. A szobornak egy kicsi csokaja maradt. Elhaladtunk a Múzeumok előtt, és nem sokára a Mezőgazdasági kiállító főbejárata várua volt, és ezért körüjártuk a várat, de egyik kapuja sem volt nyitva, és ezért a hidon át kimentünk a Klósz terere.

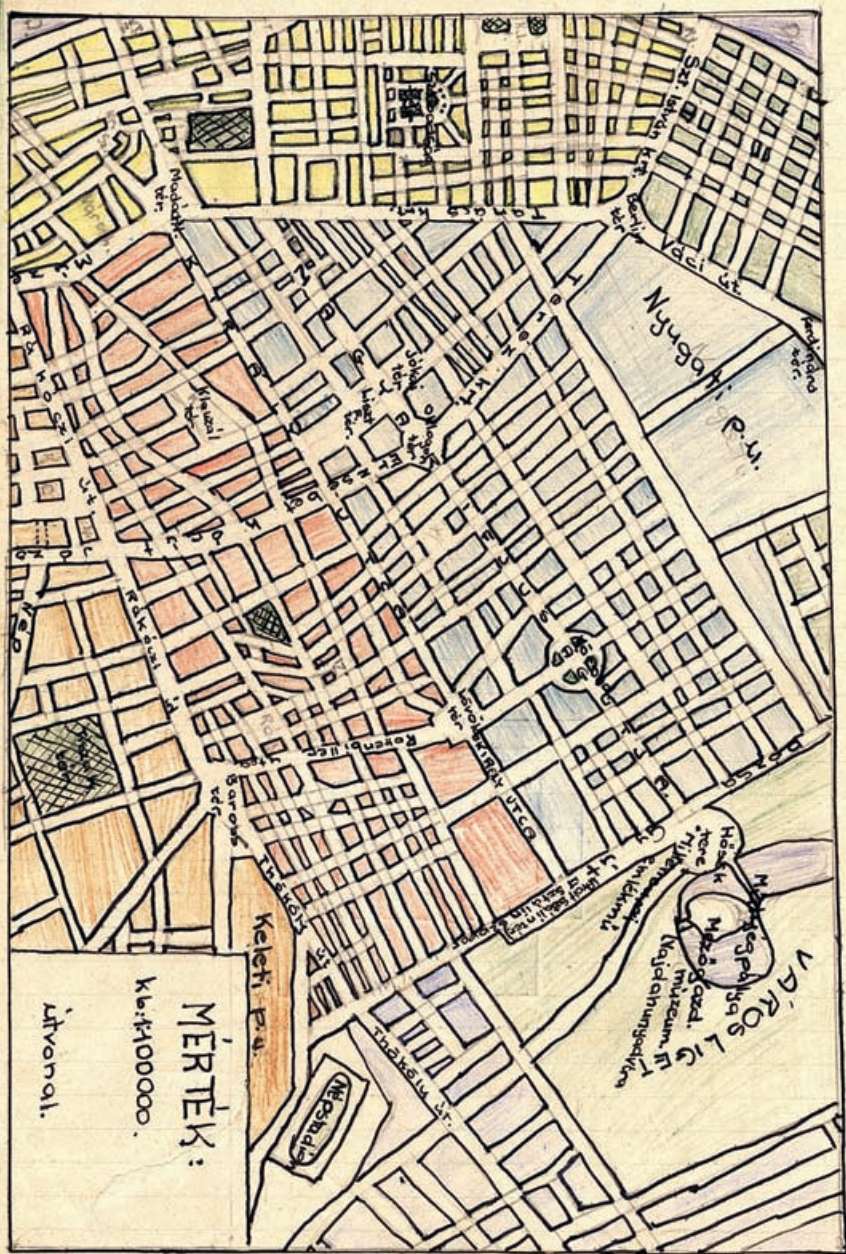
Egy kisebb tornya legett (a képen X-el jelölve) A nagy torny több nagy belsőt kapott (a képen O-val "). Bemertünk a várba. A Mezőgazdasági kiállító főbejárata várua volt, és ezért körüjártuk a várat, de egyik kapuja sem volt nyitva, és ezért a hidon át kimentünk a Klósz terere.

Itt láttuk, hogy a Millenciumi emlékművön több új szobor van (Kossuth, Bacsikai) Ezután rátértünk a Magyar Újvilág, illetve a régi Sétalin útra. Itt láttuk, hogy a Sétalin uti mérványablakokat amelyekre rá volt írva az út neve minden utcavarskón kiestek. Helyébe Magyar Újvilág útja jelzőtábla volt. Itt én mondtam, hogy Budapest legszebb része a Városliget és biztosan ezért tettek ide a Sétalin szobrot. Mivel a Köröndre értünk már $\frac{1}{2}$ 12 múlt, ezért szelni kezdtünk. A Magyar Újvilág útja 62. sz. ház tetején antennák vannak. Ez a ház biztos a 60. sz. házhoz tartozik, mert ide szokták Rakosiek vinni a politikai foglyokat. Az Andrássy út 33. a volt Párizsi aruház előtt elég sokan álltak. Mivel benne volt a teremben, hogy megérkezzük odaálltunk a sorba. 2 pernyi sorban állás után bejártunk. Már volt ezt a gyönyörű aruházat környékére berendezni, mert belül nagyon szép volt. Az Operaháznál Janosi indítványára, hogy időben érjünk hozzá befordultunk a Szabóház,

majd a Kozár utcába, és a Kozinczy utcán mentünk a Dob utcaig. A Dob utcán át a Kolozs tér és utcán keresztül mentünk a Dohány utcaig. Itt én elváltam Janositól, és eltmentem töltőtöltőszert keresni, de az Úródeák irószobolt körbe volt és a József kert. 11.-ben nem volt ez. Ezután hozamentem. Délután 1-től $\frac{1}{2}$ 5-ig iskolában voltam.

102.

MEGKAPOM A SVEJCI LÁNY CÍMÉT.

Reggel 9^h-kor felkeltem. A naplót kezdtem írni. Itt volt Bandi bácsi. Azt mondta, hogy a nyáron menjünk el nyaralni Jellekibányára. Ezután anyuval elmentünk az órasboltba, hogy az óra bumm-bumm-ját megcsinálják, mert 24 óra alatt 1/2 órát késett. Mikor hazajöttünk én átmentem a Corvinba tüsszint. Mikor anyuval jöttünk a Rakóczi úton, és a körtön láttuk hogy csak gyönyörűkép van a falakra ragasztva: Felbukkanott ez is:

Engem nem csábíthatok inflációra...

AMIG A DOLGOZÓK

MUNKÁJUKKAL VÉDENEK!

Dél felé elmentem Szelyovkaiékhöz. Sziszenőrajtot vittem. Láttam, hogy a Bacsó Béla u.-i iskolát azért tartározzák, mert kapott egy akaszt. Hazafelé jövet láttam hogy a Rakóczi téren egy bódéba valaki felírta: Kibővült címer, magyar hazza, minden ruszki menjen hazza, míg a ruszki itt lapul, magyar diák nem tanul. Délután 1/2 1-től 15-ig iskolában voltam. Vali nőtől megkaptam a svejci lány címet. Este naplót írtam.

1957. I. 30. Szombat.

NEKÜNK SEM KELLEZ A KORMÁNY.

Reggel 1/2 9-kor keltem. A leckeit készítettem irni. Mára aránylag elég sok leckém volt. A hegedűóraig megcsináltam a magyar, és a román leckeit. Hegedűre mentem. Az órán megtudtam, hogy a következő két hegedűóra a labas fertése miatt elmarad. Hazajöttem, megcsináltam a történelem leckeit, majd iskolába mentem. Itt a fiúk azt mondták, hogy nem lesz hittan, és német helyett orosz fogunk tanulni. Este megtudtam, hogy 3 héttel valaki eleresztett az utcán kutyákat. A kutyák nyakába egy csidulót akasztottak: "Nekünk sem kell ez a kormány!" Még ezt is hallottam: "Egy ember megy a villamoson. Elküldte magát éljen Kádár! Senmi valasz. Az ember megijomtetli: éljen Kádár. Most sem szél senki. Erre az ember azt mondja: 'Itt nincs egy magyar ember se ezen a villamoson, hogy engem segítsen!' Jöb viccet is meséltek: A kínai cirkusz Magyarországon van. A cirkuszba Hruscsov elhozta a vadait, a Kádár az ápró dögét, az ENSZ pedig a mezedelutánt. Hruscsov ül az asztalnál, és hirtelen beront a pühozója: Magyarországon felkeltek a dolgozók! - A nem érdekes! Jön megegyezés. Magyarországon felkelt a nép! A ne bozzants! Jön utójjára! " felkelt az ifjúság! Húha, gyorsan 2000 tankost a tüxérséggel, Este naplót ítam.

GENFBEN ÜLÉSEZNEK.

Réggel felkeltem, s Jancsival nemetre mentünk. Glaxa-féle jövet láttam kétféle, a könyvesbolt kirakatában az „Élet és tudomány” 1957-es kalendáriumát, és a Cooper az „Utolsó mohikán” c. könyvet. Bementem és megvettem mind a kettőt. Jancsi is meg akarta venni a kalendáriumot, de nem volt annyi pénze, meg akkor sem, mikor én adtam neki 4 Ft.-ot. Glaxamentünk, majd Jancsival elindultunk kalendáriumért. Én zörsüvegeket is vittem magammal, hogy ha sötét közepén akkor vegyék. Jancsi előbb felment a József kert. 13. sz. házba, és Olgyaiékéknak vitt citromot. Én megnéztem, hogy van-e sötét az egyik kezében. Nem volt. Jancsival megnéztük, hogy van-e kalendárium a Sziklerában. Mivel volt Jancsi megvette, majd az Éjjel-nappaliba mentünk. A közért házában a falán egy nagy plakat volt: Támogasd a barhatalmat! A plakáton egy katona állt. A közért bejáratánál egy röpdudla volt. Ez áll rajta. Eszmény naptár: okt. 23-tól 25-ig: Nagy Imrét a kormány élére! okt. 25-től - 28-ig: ~~Az~~ Erő csapatok átlépték a magyar határt! Ne féljete! 28-tól - nov. 1-ig. Nagy Imre nem jó, hol van Nagy Ferenc! Mindkettőt szabadon! nov. 1-től - nov. 4-ig. Mindkettőt a kormány élére.
 " 4 - " " 10-ig. Harcoljatek minden csapp véretekig.
 " 10 - " " 25-ig Ne dolgozzatek! majd a segélyekből elstartunk benneteket. Itt sem volt sötét, ezért háza jöttünk. A Szikleráról letéptem egy röpdudlát. (l. 103. old.) Délután iskolában voltam. Megtudtam, hogy Genfben üléseznek amiatt, hogy ha az Amerikaiak országnak az erőssége 3000000000 (nyolcszázzermillió) dollárt, akkor kimennek M. országról. Este a naplót írtam, majd olvastam az „Utolsó a holdból” c. könyvet. Este Majának tartottam német, és földrajz órát.

1957. I. 1. Péntek.

BULGAGYINT ÉS HRUSCsovOT MEGHÍVÓT KAPTAK
FINNORSZÁGBA.

Este anyu a kis dunyfiát tette aludni, s ezért nem jól aludtam. Emiatt reggel átmentem anyu ágyába, és olvastam az „Utazás a haldob” c. könyvet. Delelőtt megcsináltam a könyvtárcaikat és be akartam kétni a „Tarsas” c. könyvet. 1/2 11-kor jött Gyula, Ő mondta, hogy már a nagymamához már nem kell gyalogolni, mert a Baross tétől Keresztúrig 67-es jelzéssel egy busz jár. A busz még csak két napja jár, de már sokan vannak rajta. 1/2 1-re iskolába mentem. Számítástól dolgozatot írtunk. Országfőnöki óra Széda helyett ma volt megtartva. Az ülést rendeltük. En a helyemen maradtam. Este apu elküldött a Baross utcába Kalyonkákéhoz. Az út nagyon sáros volt, mert ómos eső esett. Ezért a Baross Béla utcán végig csúszva mentem. Az ajtót egy fésű nyitotta ki. Azt mondta, hogy mindenek elthon. Hazajöttem. Elthon a térképet rajzoltam.

Hírek: A Kádár kormány csütörtökön ülést tartott. A kormány határozatokat hozott az árvízvédelem szervezésének és hatékonyságának további javítására. Továbbá kimondotta, hogy Ausztriába távozni tilos. Aki át megy az tiltott határátlépést követ el. Büntetése teljes vagyonelkobzás. - Ma 15 éve jelent meg az illegális Szabad Nép - Jánét hozánkon át közlekedik az Alberg, és a Balt-Orion expressz. - Ejjélig szabad a káji-rás. - A jeges iton sok baleset történt, szörjék fel a járdát. - Egy érdekes cikke a „N”-ban - Csokoládé és kesernység. - Bulgagyin és Hruscsov Magyarországra tawar-szal Finnországba látogat. - A csokorokóak küldött-ség hozautazott Moszkvából.

Sport: Nydc ország nevezett a bécsi műkorcsolyász Európa bajnokságra, köztük Magyarországra is. Milánóba kapott meghívást a magyar labdarúgó válogatott.

1957. II. 2. Szombat.

107.

EGYENLŐRE TITÓ NEM MEGY AMERIKÁBA.

Reggel korán felkeltem, hogy Zselyonkéséfernek elvigyem a hiust. Itt újból a festő nyitotta ki az ajtót. Most megkérdeztem, hogy mikor lesznek itthon. Ő azt mondta, hogy nem lesznek itt, mert míg festernek a a bácsi a klinikán, a néni pedig egyik tokonánál lakik. Hazafelé megvettem az „Ellenforgadalmi garázdálkodások a magyar októberi eseményekben” c. füzet II. kötetét. (l. a dobozban.) Mikor hazajöttem megcsináltam a leckét. Anyu ideadta a laborkulcsot, mert ő előbb megy a nagymamához. Délután 1/21-től 1/25-ig idekötve voltam. A nagymamához mentem ezután. Utközben vettem újragot, és „106 lapját” amely újból megjelent. Otthon olvastam az ellenforgadalmi körkört.

Hírek: Bányázásban a januári végeredmény: 108,1%.- Sok divozudált kíván vizsgálni. - A hárfelügyelő fizetéseit rendezik. - Októberig 600 új lakás építést fejezik be. - A végrehajtó bizottság elfogadta azt a tervet, hogy a földterületeken lebontásra kerülő földszintes házak helyére 4-5 emeletes házakat építenek. Valamint a Rakóczi út és az Űllői úti körút keresztelődését meg is ünnepeljék. - A Nemzetközi Vöröskereszt nyárig folytatja Magyarországot támogatóit. - Hivatalos belgrádi közlés: Titó elnök egyelőre nem megy Amerikába. - Bonn kereskedelmi képviseletét leterít négy népi demokráciában. - Két lőkegyeztetés repülő összejövetel Sport. Április 4.-én Budapesten játékos, az Austria, a Ucker, a Vienna, és a Rapid. - Magyar-japán asztaltenisz mérkőzés lesz Pépsten.

ÜNNEP A MILLENÁRISON.

Peggel apu dísznöt vágott, ezért én az ágyban voltam. Csak akkora keltem fel, mikor jött Pista. Ő mondta hogy keljék fel, mert itt a biciklijé, és ma biciklizünk. Én felkeltem, és kihoztam a műhelyből a biciklit. A gumija elég puha volt, és ezért elmentünk Pistaékhoz pumpálni. Én az ő biciklijével, ő pedig az enyémmel ment. Ott felfújtuk a bicikliket és visszajöttünk. Megmondtuk, hogy elmegyünk egy kicsit biciklizni. Felmergünk a tölteánál a talatánál a dombra, és onnan lejöttünk. Est teltbezőt megismételtük, majd a Wandlerhoz mentünk az új útra. Ezután biciklivel elmentünk a telepére vizért, majd hazakécsértük Ali bácsit. Még ezután rokkat bicikliztünk. Pista négy óra előtt (3 a magyar igazság, és egy a riadás) Megébredtünk, majd elindultunk Pistaékhoz. Pista biciklivel, én pedig gyalog mentem Majdval. Mikor odaértünk Ali bácsi még aludt, és emiatt nem lehetett becsatlétni a vetítéshez. Ezért, míg Ali bácsi aludt én Pista könyveit nézegettem. Nem sokkalra megtörtént a besötétítés, és megkezdődött a vetítés. Megnéstem a: "Hamupipóka" a "Gonosz kutyák", a "Péter és a galamb", "Szeji tojás", és a "Állat-árokban a föld körül" c. felirattal c. diafilmeket. A vetítés után én a 46-os busszal hazajöttem. Itthon beültem a sporteltba, megvárosítottam, és lefeküdtem. Az ágyban az "Utazás a holdba" c. könyvet.

Hírek: Ny-Méretországot Amerika modern fegyverekkel szerelt fel.

Sport: Délután a Millenárison ünnepi bajnokságot rendeztek. - A Fradi 6:2-re legyőzte a Vistart.

1957. II. 4. Hétfő.

108.

ÚJRA SZÉP LESZ A MÁTYÁS-TEMLŐM.

Del előtt 8-12-ig iskolában voltam. A sokévtűves gyerekeknek a svéd vöröskereszt jóvoltából kezeadt ad-tak. 1-2-ig németen voltam. Haza felé jövet megvettem a "Három testőr" c. 3 kötetes könyvet. Ezután elmentem újságot. Egy "Esti Hírlap"-ot vettem. Vissza felé jövet a "Corvin"-on keresztül jöttem haza. Megvettem a "Vadász" c. Cooper könyvet. Delután a le-kezt írtam. Este apuval megkérdeztem kettőtünke, hogy apu minden nap ad 1 Ft.-ot. Este naplót írtam. 8^h-kor Kádár beszédet mondott.

Hírek: Raszia tíz órátkorokafelyen. — Csökkenti az er-
vosek adminisztrációját — Szerencsétlenül az óbu-
dai gőzgyárban: három halott — Tegnap mezőgaz-
dasági rendelet tettes nyilván. — Ma reggel négy
egyetemen megkezdődött a tanítás. — Angol-francia
támogatás Izraelben. — Átmenet és odáta érke-
zett. — Listát 5 eddig ismeretlen műveit találtak
meg. — Lakást megperálták. — Értéktájkéba
kezdett egy orosz ifjú — Zoukav marsall India-
ka megy. — Más lesz az egyenruha.

Spart: Genovarenok nyerte a gyorskorcsolyás Eu-
ropa bajnokságot. — A Korvid 34°-os melegben
3:2-re verte a Flemengot.

Pötlár: Kádár János beszédében közölte, hogy a
hiteltetés megoszúnik, azint, mert ezzel a gyerekek
lelki világát. Elmondta, hogy az. uszítók először
az egyetemistákat és a munkásokat bíztatták,
utána a nőket, majd most már az iskolásokat
is. Ezért a szülők vigyázzanak gyermekeikre.

AZ ISKOLÁB A SVÉDEK JÖTTEK.

Delőtt 8-12 ig iskolában voltam. A nagytízperc előtt Karola néni feljött az osztályba. Azt mondta, hogy a kakasok rendezben jöjjenek le, mert itt van a svéd Ünnekezeszt. Ma már csak tejet kaptak. Delután a leckét intam. Jancsival elmentünk újságot. Vettünk egy: "NEPSZABADSÁG"-ot, "Ezti Hírlap"-ot, és egy ^{magyar} "IFJUSÁG"-ot is. Este naplót intam.

Hírek: Adenauer Ausztriába, és Jánba látogat. — Iron-
szágon óriási oléán pusztít. — Indul a kettő. —
Márfelmillió dollárt megszerez Magyarország egy svéd ta-
lalmányt. Gyorsan épülnek majd a házak.

MEGALAKULT

A RÉMHIRTERJESZTŐK SZÖVETSÉGE!
Felvételre jelentkezhetnek mindazok,
akiknek legalább 8 hetes működését,
tanúsítja a lakbiztosok. Csak olyan
rémhírt igazolunk amelyet az ese-
mények már megoldáltak!

↑
Egyik felragasz. Jancsival tegnap kaptam.

1957. II. 6. Szerda

KIGYULLADTA CORVIN!

Delelőtt 8-12-ig iskolában voltam. Mikor hazajöttem a naplót írtam. Később Jancsival elmentünk újságot venni. Vettünk mindketten újságokat az Éjjel nappali-ba beváltani. Ittafele megvettük az újságokat vettünk 2 "Hírlapot", 2 "STUDOMÁNY"t és egy "NEPAKARAT"ot. Mikor hazajöttem a naplót írtam. Posta is itt volt. Megnézte a könyvtáramat. A bélyegalbumot is megvette. Elkísírtem őt a buszmegállóig. Itt könyvtársjegyet árultak, akartam venni, de mégsem vettem. ~~Meg~~ Hazajöttem. Meg akartam nézni az órarendet, hogy van-e még lecke, mikor berohan Maja: Ég a Corvin! kiabálta. En gyorsan kiszaladtam az utcára. Láttam, hogy óriási tömeg van, és a Corvin néhány ablakán, csak úgy dúl fel a sok füst:

Berohantam Jancsihoz, mondom neki. Jancsiék-nál pontosan 4^h 30' volt. Tehát kb 4^h 22'-kor gyulladt

ki. Jancsival gyorsan kifizettünk az utcára. Sokan azt mondták, hogy a főbejáratnál ég a legjobban. Jancsival elhatároztuk, hogy megérezzük azt is. Elmentünk a Szikraig. Tovább nem tudtunk menni, mert a rendőrök szorítottak már vissza a népet. A füst erősödött látni is alig lehetett. Mi kimentünk az átjárón a kőútra, és innen a Blaha t. tere. Láttuk, hogy a főbejárat fölött egy ablakon sűrűn gomolyog a sok füst. Ott állt 6 tüzelőautó, egy merdő amely most jött, és három orosz dzsipp. A tüzelők nem focokardóztak, hanem a bejárat fölötti tetőn álltak, és az ártól dobálták ki.

Sok árti még mindig tűz. Mi gondoltuk, hogy nekik fontosabb az árti, mint az árulász. Megtudtuk, hogy kigyulladt a pinceraktár, az I. és a II. emelet. Égett a női, és a férfi konfekció, a bútor, a szőnyeg, a függöny, a kőnyo, a cipő, a papír, és a játékoszék, és a rakományok. A gyulladást okozta: sokan többfelét mondták pl: kőkan, návickánlat, mesterséges. Szentán hozajöttünk. A Stáby utat nem lehetett látni. A füst olyan óriási volt, hogy nem lehetett látni a Nemzetit. Nemcsakára Major azt mondta, hogy ő még nem látta a főbejáratot. Ezért futásban mentünk oda. Itt már még az előbbi

nél is több ember állt. A rendőrök még mindig szorították őket a körre felé. Most nem láttunk sokat, az emberektől. Ezután hazamentem. Este gyerekek állították az autót, hogy ne menjünk arra. Este naplót írtam. A 10^h-i hírekben a rádió ezt mondta be: „Ma délután 4 órakor tűz csapott fel a Corvin áruházban. A tűzoltók azonnal megjelentek, és 12 múlva a tüzet eloltották.

Holnap az áruház a szokott időben fejt.

Hírek: A választók 99,3 százaléka már lezavazott Romániában, 98% népi demokratikus front. —

Megsincs influenzajárvány. — Jobb gazt kap az ipar, és Budapest lakossága. — A New-York

palota tornyát anyag közepéig romtalansítják, és ez végeig megcsinálják. — Heltai Jenő,

Korda Sándor, Szép Ernő régi filmjei újra vészen.

Ma délelőtt megkezdődött az Olasz Szocialista Párt kongresszusa: a Corvin áruház

tüze úgy keletkezett, hogy a kazán mellett lévő papírmalacka meggyulladt. A kazán csüve-

iben felment az első és második emeletre. Az áruházban 100-150 ezer forint értékű áru

égett el. — Ma működésbe lépett az Éna

tűzhányó.

Sport: Nincs.

SÉTA AZ ÉGETT CORVINBAN.

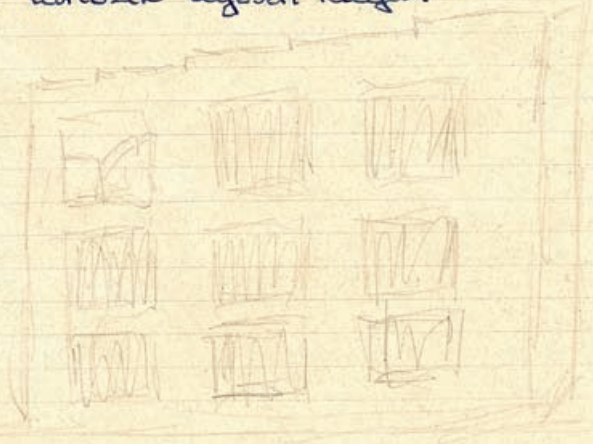
Dél előtt 8-12-ig iskolában voltam. Országgyűlési óránk is volt, és ezért későn jöttem haza. Rögtön elindultunk Jancsival németre. Az óra után Jancsival bemertünk a Corvinba, megnézni, hogy mi kár történt. Az áruháznál még mindig lehet érezni az égett szagot. Az áruház 1. emeletén nem igen történt kár. (női konfekció.) A 2. emeleten már nagyobb volt a kár. A szőnyegosztály égett el. De a tűz $\frac{1}{4}$ órával tovább tart az egész 2. emelet elég, mert a szőnyegosztály egyik oldalán a bútor a márkori pedig a cipőosztály van. Az égett terület be volt kerítve. Délután a lelkét csináltam. Este naplót írtam. Könyvsorsjegyet vettemk.

Hírek: Megkezdődött a vita a Szovjetunió legfelső tanácsának ülésén. — Gau-En-laj befejezte körútját, és visszatért Kínába. — Bonnban Nyugat-Német-csohosok alkották átmeneti kormányt. — Megszűnik az ecethány. — Ma jött az első rész a „Meseautó”-c régi magyar filmet. — Essz lakásomét lakható azok közül, amelyek megsérültek. — A Kautilev amerikai atom tengeralttjáró kezdte reggel érte el a hűszekradik mérföldet a tengeraltti útján. — Gyj Verne regénye 87 évvel a könyv megírása után valóra vált. Eddig 2 800 000 e. üzemenyagot fogyasztott. — A Külügyminisztérium jegyzéke a Budapesti angol követőhöz Cowley eszedes leintatásáról. (l. a N.)

1957. I. 8. Péntek.

SÉTA KÖBÁNYÁN.

Széllelt 8-12-ig iskolában voltam. Mikor haza-
jöttem feledültem, és megcincáltam a leckeimmet.
Ekkor Jancsi atjött. Azt mondta, hogy ma meg-
cincálhatjuk a Kőbányai sétát. 1/22-kor indultunk
el. Ezt a sétát azért tettük, mert Kőbányán is
kövöldözések voltak. Jancsi az iskolában vett
egy kis ráágumit. Adott nekem is, és ezt mindig
hordottunk végig a Rótek Szilárd utca a Kőr-
utig. Ennek a sétának még az is az érdekessége,
hogy sok terület érintünk. Ezután végigmentünk a
Baross utca. A Kálvária téren láttuk a Vörös-
kereszt emlékművet. Láttuk, hogy a trolibusz ve-
zetése végig körkörös, és ezért a 9-es busz
a József utca helyett a Baross utca jár.
A indulástól 25'-re értünk az Országház térre. Vég-
igmentünk a Kőbányai úton. Láttuk, hogy a
Mauzógot több puszkalövés érte. (Bütyös január 11-én)
A Kőbányai út 41a., az. ház amely a „Ganz-keg-
csalóhoz” tartozik teljesen kiégett:

A Ganz gyár több belővést kapott. 1/3 volt, mikor kiejtünk a Zalka Máté térre. Ezután végigmentünk a Kápolna utcán a Kápolna térre. Itt több kőröfélére falragaszt volt. A Martinovic térrel be akartunk menni a Csajkovszkij, a volt Dieher parkba, de az őt azon a címen, hogy nem vagyunk idevalósiak, kizavart. Mivel nem találtuk az ~~utca~~ utat az ~~éhsz~~ utcán a 115-ik utcáig. (Janosi megnevezte ottthon az útmutatójában, megtudtuk, hogy az az Előd ház, és régen ~~utca~~ utca volt.) Ezután gidres-gödörös beépítetlen, munkanélküli ismeretlen területen haladtunk a Kőrösi Csoma sáig. Majd ezen az iton elmentünk az éhszerekig. Láttuk, hogy az új ház erősen megrongálódott. Ezután a 28-as villamosmal hazajöttünk. A Népszínház utcánál újragóztattunk. Mikor hazajöttem a naplót írtam. Este Janosi-val elmentünk népcédulát keresni. Végigmentünk a Rákóczi iton a Luther utcáig és vissza, a körúton a Rákóczi térig és vissza, a Rákóczi iton a Rókuszig és vissza. Befordultunk a ~~Éhsz~~ Kőrösi, és Dohány utcán majd a körúton a Szimplomig. Itt letéptünk egyet cédulát. Kiszorítottuk, és én kaptam meg.

Hírek: Megindult a közvetlen ligiforgalom Budapest-Belgrád között. — A MUK. a (N.) ban. — Amerikai kémek nyilatkozata Moszkvában (11). — Tüntetés Madridban. — Hazacserézt Washingtonból két magyar olimpikon. — Elkészült két jégterohajó. — Megszűnt a munkanélküliig vezetője. — Szűnik az idő.

*Friss kacsát
naponta csak a*

*„Szabad Európa”
cégtől!*

1957. II. 9. Szombat.

199.

MEGHALT HORTHY.

Dél előtt 8-12-ig iskolában voltam. Semmi különös nem történt. Mikor hazajöttem a naplót a kezembe vettem, de nem volt kedvem hozzá. 3/4-re 2 óra lemaradása után hegedőre mentem. Ezután Jancsival újságért mentünk. Nagyon meglepődöttünk azon, hogy legalább 50-ert álltak, és még nem is volt újság. A néri elküldött a kiadóhoz, hogy szóljak, hogy hozzák. Szóltunk is. Mikor megérkezett a adott nekem 50 db.-ot, és azt én bevitettem a Szimplába. Ebből kivitettem egy "Estillinkap"-ot, és a adott egy "NEPSZABADSÁG"-ot, és én hazamentem. Memórára a nagymamához mentünk. A 7-essel mentünk a Baross térig, majd az új 67-es busszal mentünk haza. Én rögtön átmentem biciklivel Pistához. Elvittem neki az "Erős János" és a "Bajusz" c. filmeket, amelyeket Jancsival hoztam. Maja is eljött. Maja nem akart hazajönni, mikor én is ezért én hazajöttem. Apa azt mondta, hogy hívjam haza. Maja nem akarta elhinni, hogy én otthon voltam, és ezért most sem jött el. Meggyőzően hazamentem, majd vissza, míg jött Maja is. Este nagyon jó előadást közvetítettek a rádióban.

Hírek: Ma 11 ókor meghalt Vitéz Nagybányai Horthy Miklós, hazánk volt kormányzója. 88 éves volt. Este utolsó napját szombatban este,

1957. I. 10. Vasárnap.

EGY SZÉP VASÁRNAP.

Reggel $\frac{1}{2}$ 9-kor felkeltem, mert Pista azt mondta, hogy 9 órára átjön. Szép, tavaszi idő volt. Kimentem az utcára. Jóska itt volt. Egy darabig vele játszottam, majd elhatároztuk, hogy elmegyünk Pistaéért. Biciklivel mentünk. Egyszer Jóska, egyszer én mentem vele. Mikor odaértünk Pista reggelizett. Nemzokára Pistával hazaindultunk. Itthon leeresztettem egy kicsit a biciklimnek a nyergét, hogy jó legyen a Majának. Elmentünk az új Keresztúri útra, azért, hogy Maját megtarítsam. $\frac{1}{2}$ 12-ig itt voltunk. Ekkor hazamentünk, majd biciklivel a ~~ma~~ Pistáékhoz indultunk. (Én is biciklivel mentem, mert anyuval megegyeztünk, hogy csak holnap reggel megyek Pétre.) Itt vetítettünk. Levettük az "Évő János", a "Mese a bátor nyusziól", a "Pécs", a "Bajusz", a "1955. évi karoslyás világbajnokság" a "Gallebin, útterőváros" c. filmeket. Ezután Ali bácsikkal együtt haza indultunk. Még jáformán haza sem értünk, mikor eszembe jutott, hogy a filmeket otthon hagytuk. Ezért ~~haz~~ visszamentünk, majd később belért is.

Hitek: Hamis öfrintészek vannak forgalomban. — Paprikahomiosztót eszeltek több mázsza paprikán, csak origináltat vegyünk. — Kós Pétert felmentették, ~~és~~ ~~Évő~~ ~~tervezet~~ is a Washingtoni követ és Évőz küldött tisztsége alá.

1957. II. 11. Hétfő.

121

ÖT ANGOL KÉPVISELŐ LEVELE A PRAVDÁNAK.

Reggel 1/2 7-kor felkeltem, felöltöztem. 7³⁰kor elindultam a 67-es busz megállójához. Nem kellett várni, míg jött. A Baross téren szálltam, a 7-esen rengetegen voltak, ezért a 46-osra szálltam fel. Mikor hazaértem megcsináltam a német leckeit. 1/4 9-1/4 10-ig németen voltam. Mikor hazajöttem a ~~német~~ leckeit csináltam, majd a naplót írtam. Délután 1/2 1-1/4 5-ig iskolában voltam. Este naplót írtam.

Hírek: Öt angol képviselő levelet írt a Pravdának, és a lap válaszolt nekik. A felét a magyarországi eseményekről szelt. A teljes szöveget lásd a holnapi „NÉPSZABADSÁG”-ban — Március első vasárnapján nyit a „Lidam park”. — Előrelőhetőleg két hét múlva indul meg a 72-es, a 73-as, és a 76-os trolibuszjárat. — A 15-ös villamos pótlására új trolit terveznek. — Szombaton, és vasárnap 13 embert szállítottak alko-holmérgezéssel kórházba. — A MSZMP IX. kerületi aktivagyűlésén felbőszült Apró Antal miniszter. — Marosán György beszédet mondott, és beszélt, hogy újabb orosz nyelv lezsa kötelező az iskolákban. — A Montesi per tárgyalása folytatódik, lehet, hogy Vilma Montesi öngyilkos lett.

Pótlás: Este gyűlésekkel elméntünk hozzájuk, mert Gyula mondta, hogy egy néni megy Palesztinába, és többmindent elad. Mi írósztalt akartunk venni, de drágán adta.

1957. II. 12. Kedd...

ISMÉT FELRAKJÁK A VÖRÖSCSILLAGOKAT,

Réggel az „Utazás a holdba”-c. könyvet olvastam. 10^h-kor keltem fel. Megcsináltam a leckeimmet, közben megjött Gyula. Ő mondta hogy a „Danubia” gázon már újra felki van a Vörös csillag, és az Autótávir a vörös zászló. Ezután mivel jó idő volt egy kicsit elmertünk sétálni. Mivel nekem úgyis meg kellett kérdezni, hogy mikor rendel a könyvtáros a Trefort utca felé indultunk. Közben beszélgettünk. Jancsi mondta, hogy azokat a szöveget emlékműveket, amelyeket a felkelők leromboltak, újra felállítják. Azt is mondta, hogy a Gellért téri emlékművön is vörös zászlók vannak. Mikor megtudtuk hogy az orvos mikor rendel, a Rókóczi úton hazajöttünk. Utközben megnéztük hogy az Éjjel-nappali közértben vesznek e vízkezeseket. Vettek vizet, de sóban álltunk szét. Délután 1/2-1/45-ig iskolában voltam. Este feladtam a pénzt, Jancsinak ^{magyar} „IFJUSÁG”-ot és „Sóti Hírlap”-ot magamnak egy „Sóti Hírlap”-ot és „NÉPSZABADSÁG”-ot, peracet, és könyvsorgélyt vettem. A névnytan tanárunk valószínűleg ment. Hírek: Felmerik az ország föld alatti vízvagyónát. Ma itélkeznek a pomázi fegyvergyártók felett. Fegyverszakértő szakvéleménye szerint az elrejtett fegyverek nagyobb túszot képviseltek, mint egy megerősített század. — Hallottam, hogy a felkelők, a forradalom alatt, a Hadtörténeti Múzeumból elvették az 1919-es Tanácsköztársaságban használt golyószórókat, és géppuskákat.

Reggel 9^hig egyfolytában aludtam, úgy, hogy fel sem ébredtem. Mikor felkeltem letekintettem, majd fejedlőstára mentem. Délután 1/2 1-5-ig útszélben voltam. Este újságot hoztam, és naplót írtam.

Hírad: Szovjet jegyzék a három nyugati nagyhatalomhoz: Jegyzék a négy nagyhatalom közös nyilatkozatát a Kései- és Kései-~~Kései~~ bekéjezől. Vállalkozások kölcsönös kötelezettségeket. Kizárólag tárgyalkodás útján oldjanak meg minden vitát. — Rendezik a memóriák technikusok és művezetők fizetését. — Megtalálták a Péterfi vers eredeti szövegét. Pl. a Fürtbe ment terv c. vers eredeti címe "Hüitero" — az Erős vitassa meg az Eisenhauer tervet. — Még mindig 60000 magyar menekült van Ausztriában. — A pomázi foglyorvosi egységben ítéletet hirdették a bíróság. Udvaros János gépkezelővezetőt felmentették. Bóna Zsigmondot, Rudas Andrást, Héder Gézőt, Katona Sándort és Szutter Jánost halálra ítélték. A bíróság, mint kegyelmi tanács Rudas, Héder és Szutter kegyelmi kérvényét felterjesztette az Elnöki Tanácshoz. Bóna Zsigmondon és Katona Sándoron az ítéletet végrehajtották. — Csapatosan érkeznek a tavaszi vándormadarak. — Egy falut elnyelt a talajvíz. — Egy személya utó a közfelnak rohant. — Újabb megállapítás: A Corvin áruházat eldobott cigarettewég gyújtotta fel. — Ma 12 éve "szabad" Budapest.

1957. J. 14. Csütörtök.
1957. E. 16. Péntek.

SEPILOV TISZTSEGET VÁLTOTT.

Dél előtt németen voltam 18-1/2 10-ig. Dél előtt a laci-
imét csináltam. Nem jól éreztem magam. Kátháros
lettam. Délután iskolában voltam. Semmi különös
nem történt. Este naplót írtam.

Hírek: Megkezdődött a műkorszakvizés Európa Bajt-
nokság. — Befejeződtek a magyar-osztrák
keverkedelmi tárgyalások. Keverkedelmi delegá-
ciónak 300 millió forintért vásárolt készleke-
gésügyi cikkeit. — Feketéző börtönöket fogott a rend-
őrség. — Passziák az éttermeben. Sok ember
vendégszeren. — Az ügyesség védelmet indított
Eörsi István költő és társai ellen. E. esti 11 óráig
— Két évi börtönre ítélték a ketvenszemes autós
embercsempéket. — Jádovina eltemetett 3 övedti-
mitát.

* * *

Dél előtt még ~~resttel~~ voltam, és ezért ~~okig~~
ágyban voltam. Később megcsináltam a lec-
két. Délután 1/21-1/25-ig iskolában voltam. Ma-
jának német és rajz órát tartottam az este nap-
lót nem írtam, mert nagyon náthás voltam.

Hírek: Harminckét magyar hazatért Jugoszláviából.
— Előszült az első angol hidrogénbomba. — A nagy
tatuéppár ijédel 2. lett az ~~olympia~~ a Műkorszak-
vizés Európa Bajnokságán. Sepilov tisztseget váltott.
Vécsek: MUK = Márciusban Ujra kezdjük: a felke-
lő köszönése. — A magyar nemzet a legfőbb
nép, mert purkalávos nélkül elfoglalta a szovjet-
— A magyar nemzet bevas nemzet, mert minden
vezetője lovon jött: Alpác lovon, Hlatky fűző
lovon, Kádár Sepilovon, Rakosi Ujra lovon.

1957. I. 6. Szombath
1957. I. 17. Vasárnap.

ŐRIZETBE VETTEK A CSOKONAI RÁDIÓ MUNKA- TÁRSAIT. — SEPILÓV HELYETT GROMIKÓ.

Dél előtt sokáig ágyban voltam, majd lekelet
intam. Nyugi is náthás lett. Délután isko-
lóban voltam. Este nagymamához mentünk
buszal. Este a „Gárdaskegyelnyet” hallgattuk a rádióból.

Hírek: Altitólág drágább lesz a villamosjegy
és a benzin. — Sepilóv helyett Gromikó lett a
szeljet külügyminiszter. — Nyilvános pályázatot
javasolnak az átközelítés végett. — A jövő tan-
évben orosz és egy nyugati nyelv lesz kötelező.

Ma

* * *

Dél előtt Jókával templomban voltam. Dél-
után náthám ellenére is kiskelivel elmentem
Postához. Elvittem neki a Janosi által küld-
ött filmeket és elhívtam a: „Villámorgán”,
„Golyókalifa”, „A pap és a szolgálja”, „Peking”,
„Sportkiadvé” és a „Kerek” a diafilmeket.

Este zuhogó esőben hazajöttünk.

Hírek: Vihar és árvíz Franciaországban. — 3 új
traktortípust indult. — A forradalom alatt
több rádió és tükör rádió alakult. Pl. Rakóczi,
Wörösmarty, Csokonai az utóbbi munkatársait
őrizetbe vették.

126.

1957. II. 18. Hétfő.
1957. II. 19. Kedd.

TÓTH ILONA SZIGORLÓ ORVOS ÉS TÁRSAI BÍRÓSÁG ELŐTT

Dél előtt 8-12-ig iskolában voltam. A földrajz órán, mint máris régebben is helyettesítettek. Közöttük, hogy Draskovits tanárnő helyett holnap egy új tanárnő jön. Mikor hazajöttem a német leckéim megcsináltam, majd 1-2-ig németóra voltam. „Uros bringet daro Schiff”, vagyis mit visz a hajót jötteztünk. Délután a leckéimet írtam, este a naplót.

Hírek: Ma reggel megkezdte a bíróság Tóth Ilona szigorló orvos és társai büntperének tárgyalását. Járulékosok: Tóth Ilona, Gyöngyösi Miklós, és Gyöngyösi Ferenc. — Vegyihaladt az első hajó a Suez-i csatornán. — Tíz kilométeres új barlangrendszert fedeztek fel Algériában. — Újjászokul a Magyar Littorale Szövetség. Mára lesz az egyenruha is. — A tőmbaravánt nem bírta el a hid. — Mind több magyar jelentkezik Jugoszláviában a hazautazásra. — Egy elhítt géppisztollyal véletlenül agyonlőtte magát egy diák.

* * *

Dél előtt iskolában voltam. Megkezdett a tegnapi jelzett új tanárnő. Délután a leckéimet csináltam, fröccsöztem voltam. Este naplót írtam.

Hírek: Magyar államférfiak időszerű távirata a magyar-szovjet együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés és elferdülés alkalmából. — Pest megyei és az angyalföldi kommunisták értekezletet tartottak. — Az orosz politikai bizottságja megkezdte a ciprusi vitát. — Eltemették Arturo Toscaninót. — A város újabb győzelmet aratott.

1957. II. 20. Szerda.
1957. II. 21. Csütörtök.

128

ÁRVIZ SZOLNOK KÖRNYÉKEN.

Délután iskolában voltam. Semmi különös nem történt. Délután a leckéimet csináltam. Jancsi egy érdekes szellemes érvendőt mutatott amelyet én is megcsináltam. Tegnap délután voltam. Este naplót írtam.

Hírek: Elatalmas szervezeteket találtak a Mátrában és a Bükkben. — Felgyűjtötték Jéth Ilona és társainak tárgyalóját. Václav Jéth Ilona. — A nagykereskedésben meggyűlölt egy autó. — A jövő hét elejére megállapítják a langyel terményt. — Nagyokabai emberemfért leplezett le a rendszer. Egy budapesti fogorvosné szolgálatban szervezte a csoportos orvostudományt. — A Dunán nincs árhullám — 26000 kat. föld területet öntött el a belvíz Szolnok környékén. — Kiöntött az Tpoly.

* * *

Péggel 8- $\frac{1}{2}$ 1-ig iskolában voltam. Amikor jött Hém háza az iskolából, hogy a harok között erősre megfagyódott utcai lámpákat kicserélték. 1-2-ig nemtem voltam. Délután leckét csináltam.

Hírek: Stálinális bíróság előtt áll a dunakenti orvostudománygyilkos. (Éz a gyilkosság nem igaz. példa: az Este Tulpap megcsinálja a "NEPSZABADSÁG"-ot) — Sok a szemét — Romániában 1900 éves tölteit találtak.

178

1957. II. 22. Péntek.

1957. II. 23. Szombat.

KICSERÉLIK A TÉVES POLITIKÁJÚ TANKÖNYVEKET

Délután iskolában voltam. Délután a leckémet csináltam. 1/5-kor elindultunk Jánosival apukájához a Statisztikai hivatalba. A Margit hídnél láttuk, hogy az ország-ház tetejéről nem lótték le a csillagot. A Statisztikai hivatal kultúrteremében megnéztük a „Hétközi itt Gabriella” c. orosz filmet. Este 8°-ra értünk haza Jánosival.

Hírek: Kicsérélik a Rákosi-Gerő kékke helytelen politikájú tankönyveit. — Emelik a pedagógusok fizetését. — Ma délután Budapetre érkezett Lucienne Boyer, híres francia énekesnő. — A II. G.-i tüz 4000 Ft kánt szerezett a Corinban. — Ma Piri vágás. Gyöngyösi vállott a József Ilona parton.

* * *

Péggel 8-1/2-ig iskolában voltam. Nekem fel kellett írni a hegedűtanárhoz egy kottát és kék papírt is kellett venni Jánosival sétálni mentem, arra félt, hogy az előbb azt a dolgokat meg tudjam tenni. A József kert 47. sz ház képfelületét megmásították. János is mondta: En már régebben láttam, hogy mi is, mert erre járok hegedűre. (A forradalom alatt a légnyomás a régi tótanyról levitte a csúcsokat, és ~~is~~ nem hogy visszairították volna az egészet lebontották és ilyenre cserélték.) Este a nagymamához mentünk.

Hírek: Jelenleg 3700 magyar gyerek üdül Mennetországban.

1957. II. 24. Vasárnap
1957. II. 25. Hétfő
MÉGIS KÖTELEZŐ OROSZTANULNI.

Röggel még ágyban voltam, mikor jött Pista. Egész dél-
előtt vele bicikliztem. Délután is bicikliztünk, majd a
jókendő voltam. ~~Röggel~~.

Hírek: Rockefeller levelet írt Eisenhowernek —
az ENSZ angol-török-görög megbízottait ajánl Cip-
rus ügyében. — Naponta 70-80 diákközből tér
haza — ~~Égy~~ Új nyergesvontatást tervez a Jármű-
fejlesztési intézet, mely igen sokfelére alkalmas. —
Jelenleg 18000 néző előtt az MTK 4:2 (2:0) ará-
nyú győzelmet aratott a Cserna Flóra ellen felett.

* * *

Röggel egyedül busszal 10 perccel alatt jöttem meg
a nagymamától. Megmindentem a német lelkét, majd
német órára mentem. Délután a lelkét csináltam.
Németről hazajövet megvettem a "Három tojás"-t, kétsz
iskolába mentem. Az első órára bejött. Szavagyak ta-
nár bejött is egy hirdetőnyit olvasott fel amely
kb. így szólt: "Az oktatásiügyi miniszter elrendelte, hogy
minden iskolában a szeptemberben elkezdett nyelv-
et kell tanulni." — Így haladunk lassacskán
vissza az október 23. előtti állapotokhoz. Mikor
hazajöttem az iskolából apuval Géza bácsikkal
mentünk. Láttam hogy a "Steinmetz kapitány út"
utcánál a legutolsó helyen le van szedve Géza
életről gratuláltunk Géza bácsinak, és Gézunké.
Utaztattunk, és beszélgettünk. Manika neni azt
mondta, hogy ne iradj naplót, mert baj lehet be-
lőle. Sok képealapot ~~beszéltem~~ kaptam, majd
előben hazajöttem.
~~Égy~~ Minuscula hírek.

1957. II. 26. Kedd.

MEGÉRKEZIK A NAGYMAMA.

Reggel Majival együtt keltem, mert 8°-ra a Keleti p. m. on kell lenni, mert ekkor érkezik meg a nagymama duiszból. 8° előtt 5'-ek már a villamoson voltam. Láttam a villamestől láttam, hogy a Békési út 81. sz házát, amelyet lebombáztak már a bombázásokat építik. Mikor a pályaudvarra értünk a vonat már benn volt. Nemcsakra meg is találta nagymamát. Összedelkezünk mert már több mint 4 hónapja nem láttuk egymást. (Nagymama a forradalom előtt, október 14.-én duiszbába ment. Közbejött a forradalom, s csak most tudott haza jönni.) 4 csomagot hozott. Azt mondta, hogy a macskákat csomagban küldik. Ezután felzártunk a 67-es ~~szállás~~ kocsira, s a házig beszélgettünk. Sokat mesélt a nagymama. Ott-hon kikértük a csomagot. Maroncsot, szofenyót, datolyát, rögögumit, bundát, mazsolt, teát, szappant, szilét mákot, cipőparát, szilétpenget, mézet, csokoládét, cukrot stb. hozott. En mindjárt hoztam magammal rögögumit, s azt adtam. Nemcsakra hazajöttünk, mert nekem még levelet is kellett csímelni. Békésit azt is csínoztam, majd délután iskolában voltam.

Hírek: 19,5 millió az idei széntermelési terv — Ki gyulladt, és kényeztetésállást hagyott végre Nehru repülőgépe. — A mai tárgyaláson szembevittük Jókai Jánost és Gézest. — Csérolóváfára gazdasági segítséget nyújt hazánkban.

1957. II. 27. Szerda
1957. II. 28. Csütörtök

KIBŐVÜLT A KORMÁNY.

Dél előtt a leckeimmet írtam, majd megestudáltam voltam.
Délután iskolában voltam.

Hírek: Még mindig folyik az antekadonás feletti vita.
— 3 fiatal katonát állították a bíróság elé, mert fegyver-
rel felkelésre készültek. 3 pisztolyt, 1 géppisztolyt, 5 kézi-
gyújtót, és lőszerkeletet találtak náluk. A MUK-ot a-
kartaile megalkotítani. — Újabb angol bombázata-
gadtak meg a magyar menekültek alkalmazását
— A Jéhu Klona ügy-tagjai egymásra hárítják
a felelőséget. — Március 9-én Borsos érkezik Gyms
Montand. — Megindult a strandok építése. — Va-
sárnap kezdődtek az indiai tárgyalások.

* * *

Reggel 1/9-10-ig németen voltam. Dél előtt leckeimmet írtam.
Délután iskolában voltam. Este megvettem a "NÉP-
SZABADSÁGOT" melyben néhány miniszter fény-
képe van. (lásd. W.)

Hírek: Az M.S.Z.M.P. tegnapielőtt ülést tartott a
teljes széveget lepd a mai 11-én Barsukomber eljén
megkezdni az adókat az új telekizidó stúdió. — Újra
státiánális bíróság elé állították 7 embert akik a
MUK-ra készültek. — Tegnap 6 volt Kloneid lakda-
nig hazakerkezett Dél-amerikából: Bozók, Bányai
Rákóczi, Dudas, Faragó, Jördöcsik. — A Fradi 3:3 arány-
ban döntetlenül mérkőzött a prágai Dinamo Slovia
csapatával. — Járóidettek a kormányt. Új tagjai:
Birtók Péter belügyminiszter.
Dolendral Frigyes igazságügyi — —
Hálka Gyula: művelődésügyi — —
Révész Géza: honvédelmi — —

1957. III. 1. Péntek
1957. III. 2. Szombat
EGY KIS BESZÉLGETÉS.

Delelőtt lelkét csináltam. Délután iskolában voltam. Este Jánosval beszélgettünk. En azt mondtam, hogy Kádár is utálja az oroszokat, és ha sokak bemenének & is úgy beszéltek, mint Nagy Imre. János azt mondta, hogy a X. hó 26-i SZABAD NÉP-ben megjelent beszédekben, és a november 3-iki röpcédulában. (MSZMP) Jánosnak van.] is ellenforradalomról beszélt. Szóba jött a Büntetésrendszer felépítése, és az útközlekedés is. Hírek: Külföldi segéllyel fejezik be a Dunai Vasmű építést. — Kádár a vasoráltonál, kedőbőrszerkesztésenként volt a „század lánya” a Montasi parton.

*

megedni voltam.

Delelőtt lelkét intam. Délután az iskolában voltam. Hírek: Június 2-től kezdődik a nyári időszakiítás. — Ma megnyit a Jean Effel karikatúra kiállítás. — A volt Spolovich kévelőház helyén megnyitja a Panonnia kévelőház helyett az Európa kedvelőház.

*

1957. III. 3. Újra-map } Semmi különös nem történt.
1957. III. 4. Hétfő.
1957. III. 5. Keddi.
1957. III. 6. Szerda.

*

1957. III. 7. Csütörtök.

Jánosval vettünk egy kézirnyomatát.

1957. III. 8; 9; 10; 11; 12; 13. Csütörtök - Csütörtökig.

133.

NEMZETKÖZI NŐNAP - FÉLÉVI BIZONYÍTVÁNY. - NAPONTA SOK 'N', NAPPAZ.

Félélt ~~sz~~ iskolában voltam. Féléltán basket írtam.
Hirek: Szörényi Éva már lezavart állást egy Kanadai film-
vállalatnál. A komaszéd házból eldisszidált Fabian
Magda aki mindössze 2 évvel idősebb nálam, vagyis 15
éves Kanadába ment és fejfeherent. Ma volt a nemzet-
közi nőnap. Mi vettünk Néli nénihez egy csokor virágot.
A nőnap alkalmával dr. M. Sz. M. P. Központi bizottsága
levelet intézett a magyar nőkhez. A „Nők lapjában”
benne is volt. En elvezettem, de Jancsinak megvan.

*

Ma megkaptuk a félelti bizonyítványt. Nem a legjobb
volt.

*

A nagymamival voltam. Mátészalkán semmi különös
nem történt.

*

Nem voltunk reggel. Hosszfele jövet láttuk, hogy naponta
rakézes Népszabadság marad meg.

*

Ma nem történt semmi emlékeztető esemény.

*

~~Híres esemény~~ Az iskolában készültünk márc. 15.-re.
Apu este mondta, hogy a 67-os villamosnál látta, hogy
a Thékóly úton felborultak a karratolmista pirtak.

*

Mikor reggel Jancsival nemetre mentünk, nem Petőfi San-
dorokat, hanem Sotófi Pandorokat láttunk. Egy „Böck” kár-
tában egy ilyen írás van:

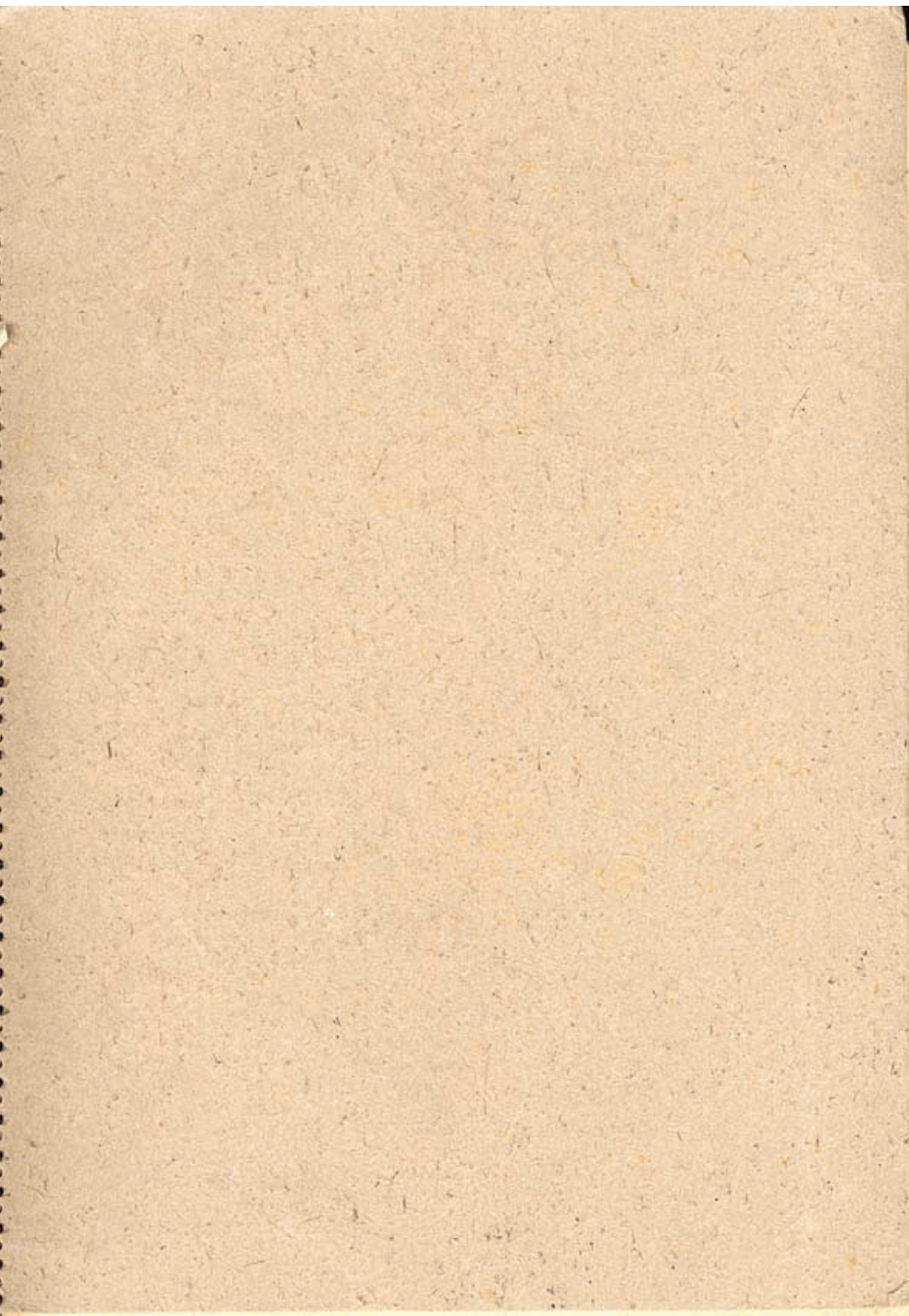
EWEN
M.S.M.P.

Reggel az iskolánkba keltettek a város vasútját keleti-
 irányba, de délre kiszélelték. Az ünnepséget ma rendezték.
 Észrevettük, hogy az osztályokból eltűntek a Kossuth
 emlékek. Mindenkinek volt lekövetője, de gyűjtésüket
 és Kossuth obmest nem engedték fötkenni.

1957. MÁRCIUS 15. PÉNTEK. NEMZETI ÜNNEP.

Ma az emberek ~~szegény~~ dolgozni mentek a „nem-
 zeti ünneperi”, de mi nem mentünk iskolába. Dél-
 előtt a Utolsó árulókba mentünk. Láttuk ezt a
 plakátot:

„Közölké jövet megvettem a
 „Nagy játszma” és „Kannibál
 föltámasztása” c. könyveket.

MAGYAR FORRADALOM

1956

Isten áldd meg a magyart!

1956. X. 23. Kedd.

A DIÁKOK TÜNTETÉSE.

Reggel anyuval a temetőbe indultunk. Először a Papp utána a Fabsics¹ nagypához mentünk. Fabsics nagypapa sírja nagyon száraz volt, s ezért megöntöztük. Ezután hazajöttünk, és én megcsináltam a leckét és hegedültem.

1^h-ra iskolába mentem. Az első óra, énekóra a tanárnő dolgai miatt elmaradt. Ez idő alatt én hazaszaladtam az orosz röpdolgozatokat aláíratni. Ezen az órán Pinke I.² mesélt. A második órán felolvasták a földrajz dolgozatokat, amely nekem 4/5-re sikerült. Orosz órán én is feleltem 5-re. A mértan és a magyar óra feleléssel telt el. Utána még osztályfőnöki óra is volt. Elrendeztük az ülést.

¼ 7.-kor jöttem haza. Eddig nem hallottam, se nem láttam semmit. Mikor hazaértem Kati³ azt mondta, hogy az emberek tüntetnek. Én erről még nem hallottam semmit, csak tegnap mondta be a rádió, hogy Szegeden a diákok tüntettek és lengyelországban is felkelés volt. Góré⁴ olvasta a Szabad ifyuság röpiratát. Én is elolvastam. Ez a diákok tüntetéséről szólt. Mikor az utcára mentem láttam, hogy a „Corvin”-nál három nagy teherautó vitte az egyetemistákat. Az autó tetején egy fiú állt és ezt kiabálta a többiekkel: Ruszkkik haza! Elég volt a Ráko-

- 1 Édesanyám édesapja, Fabsics Pál viszonylag korán meghalt, özvegy nagymamám idősebb korában feleségül ment Papp Sándorhoz, majd ismét megözvegyült.
- 2 Pinke István osztálytársam volt, aki helyettesítésekkor kitalált történetekkel szórakoztatta az osztályt.
- 3 Kati a házmesterék leánya volt, nálam egy-két évvel idősebb.
- 4 Góré – valódi nevén Fabsics József – édesanyám testvére volt, aki agglegényként velünk lakott. A Góré nevet a Rökk Szilárd utca 10.-ben működő vendéglője törzsközönségétől kapta, aztán ráragadt családi használatra is. A vendéglő államosítása után az állami építőiparban helyezkedett el kőművesként.

sikből! Ne csináljunk semmit kévsze Nagy Imrét a vezetésbe! Később Maját elki-sértem hittanra, mert ő nem mert egyedül elmenni. Hazafelé jövet egy tüntető tömeggel találkoztunk, amely a Népszínház utcánál megállt és elénekelte a Him-nuszt. Este meghallgattuk Gerő Ernő beszédét. Ezalatt Góré a stúdiónál volt. 9h-kor feküdtem le. Az ágyban még hallottam, hogy kiabálják: Ledöntjük a Sztálin szobrot! Vesszen Gerő!

1956. X. 24. Szerda.

KITÖRT A FORRADALOM.

Reggel már 6^h-kor fent voltam. Puffogásra, durrogásra ébredtem. Gyorsan fel-keltem, felöltözöködtem és kiszaladtam az utcára. Az utcán nagy volt a köd, még a Guttenberg térig sem lehetett ellátni. Sokan azt mondták, hogy mesterséges köd. Nem láttam, csak a Guttenberg tér felől hallatszott puskaropogás. A kapu-ban Mari azt mondta, hogy az éjjel az emeleten nem aludt senki mert a Szabad Nép székházának az összes ablakát kidobták két autót felgyújtottak, egyszóval nagy rumlit csináltak. A kőműves munkások, akik a házat tatarozták azok is be-jöttek és „Ilmaros szakí” azt mondta, hogy egész éjjel nem aludt és itt volt a Bé-kés utcánál. Mesélte, hogy az egész utcán sötét volt és a falnál kúszva harcoltak az egyetemisták az ávósok ellen. Ezután Jancsihoz mentem. Ő mutatott egy rö-pcédulát amelyből egyet nekem is adott. (L. a 6. old.) Azt is mondta, hogy Moór tanár⁵ lediktálta nekik a 14. pontot. Én is leírtam, igaz, hogy neki csak hiányo-san volt meg:

- 1.,
- 2., Alakuljon át a kormány Nagy Imre vezetésével.
- 3., Orosz jugoszláv kapcsolat.
- X. Szüntessék meg a rádió zavarását.
- X. Sajtószabadság.
- X. Új egyenruhát a honvédségünknek.
- X. Teljesen nyilvános tárgyalást Farkas M. ügyében.
- X. A régi Kossuth címer visszaállítása.
- X. Teljes vélemény és sajtószabadság.

5 Moór Lajos a történelemtanárom volt, Moór Marianna, a későbbi Kossuth-díjas színésznő édesapja.

- X. A Sztálin szobor ledöntése.
- X. Egymásért teljes szolidaritást.

Jancsiéknál⁶ 6 rendőr volt akik a szabadságharcosok elől az éjjel ide menekültek. A kormány őbennük sem bízott, mert ugyan puskával, de töltény nélkül küldték ki őket a Szabad Nép védelmére. 10^h-ra a köd részben már eloszlott és láttam, hogy az utcán a forradalmárok már puskákat visznek.

Kovács néni mondta anyukámnak, hogy Jancsi naplót ír. Erre én is belekezdtem a napló írásába. Később Bicskei⁷ bácsi elmesélte, hogy mi volt tegnap. Azt mondta, hogy a tömeg követelte, hogy a 14 pontot nyomtassák az újságba. Az újságírók ezt meg is ígérték, de ők még a rádióba is be akarták mondani, erre a párttitkár azt mondta, hogy csak egész nyugodtan menjenek. Azonban az ávosok nem engedték be őket a stúdióba. Erre egy magyar páncélezredes is megkérte az ávosokat azonban az ezredet lelőtték. Erre a páncélosok az ávosokat a padlásra zavarták. A nép az ezredet elhozta a Szabad Néphöz és a párttitkár íróasztalára tették. Ezután jött Radics⁸ bácsi és azt mondta, hogy a Szabad Nép könyvesboltjából minden könyvet kidobálnak és elégetnek. A kapuból még láttam, hogy 10 orosz tank akart a stúdióhoz menni, de a tömeg elé dűtött egy hatos villamost. Utána anyuval elmentem megnézni, hogy mi újság a kőrúton? Láttuk a Szikra⁹ égő könyveit:

Én ugyan sajnáltam a sok jó könyvet, de mindenki azt mondta, had égjen. Lipitai aki itt lakik az átjáróban és velem jár a Kígyósihoz¹⁰ lopott is két könyvet. Láttuk még a feldűtött villamosokat is:

- 6 Jancsi – Kovács János – gyerekkori barátom volt. Ők is a Röck Szilárd utca 10.-ben laktak, a földszinten. Szülei, miután a házban lévő fűszerboltjukat államosították, az államosított kereskedelemben (KÖZÉRT) helyezkedtek el.
- 7 Bicskeiek házunk második emeletén laktak.
- 8 Radicsék a második emeleten, egyszobás lakásban laktak, lányuk, Mari az akkor tízéves húgommal volt egyidős, és állandó játszótársunk volt.
- 9 A Szikra Lap- és Könyvkiadó Vállalat földszintjén lévő könyvesbolt neve is Szikra volt. Gyerekkoromban sok időt töltöttem a boltban, és szinte valamennyi könyvemet itt vásároltam.
- 10 Húgommal a Nagykörút és a Baross utca sarkán működő Kígyósi Államilag Engedélyezett Zeneiskolába jártunk, hetente kétszer; én hegedülni tanultam, Maja zongorázni.

Itt már többen mondták, hogy a Sztálin szobor itt van a kőrút és a Rákóczi út kereszteződésénél. Ezután mivel a tankok nem tudtak a kőrúton menni a mi utcánkon jöttek és azonban rálövöldöztek, úgyhogy kilyukadt az olajtartája és az utca csupa olaj lett:

Délben Ványi¹¹ albérlője is hazajött, és azt mondta, hogy az Üllői út és a Baross utca környékén is nagy harcok voltak, és a villanydrótok is le vannak szakadva, továbbá 2 villanyoszlop ki van dűlve és két orosz tank is ég. Ebéd után 80 tank ment végig az Akácza utcán. Árvai néni elment kenyérért, és hogy ne legyen baja, a Teleki tér felé ment. Azt monta, hogy arra is két orosz tank van külőve. Délután Jancsihoz mentem játszani, de még mindig hallatszott lövés. Közben Nagy Imre lett a miniszterelnök aki elrendelte, hogy akinek a kezében puska van azt statáriális bíróság elé állítják. Azonban olaj volt a tűzre, hogy a Központi Vezetőség éjszakai ülésén Gerő Ernőt nem váltották le a titkárságáról. Emiatt a harc nem fejeződött be. Délben a rádió bementa, hogy aki 2^h-ig leteszi a fegyvert amnesztiát kap. Ezt 6^h-ig meghosszabbították. A szabadságharcosok elfoglalták az Atheneum nyomdát és onnan küldték szét a röpiratokat

1956. X. 25. Csütörtök.

GERŐTFÖLMENTIK TITKÁRSÁGÁBÓL.

Reggel 8^h-kor keltem fel. Reggeli után átmentem Jancsihoz. Egész délelőtt lemeztünk. Majdnem minden lemezt eljátszottunk. Eljátszottuk a tiltott Kossuth és Erdélyi indulót is. Jancsi szülei már dolgozni mentek. Az ágyúk egész nap dörögtek. 10^h felé Maja is átjött és velem játszottunk. 1^h-kor hazajöttünk ebédelni. Anyu azt mondta, hogy menjünk a kisszobába, mert a légnyomás betörheti az ablakot. Délután a várost rajzoltuk a kisszobában.¹² Délután a rádió bementa, hogy Gerő Ernőt felmentették tisztsége alól és helyette Kádár János lett a titkár. Ez-

11 Ványi – özvegy Várkonyi Józsefné – az első emeleten lakott, kisszobáját rendszeresen albérlőknek adta ki.

12 Jancsi barátommal egy-egy elképzelt város térképét rajzoltuk.. Az én „városom” – kedvenc történelmi hőszám után – a Hunyad nevet kapta, és fölöttébb hasonlított Budapestre. Azaz egy folyó választotta ketté, benne a Margit-szigetre emlékeztető sziget. A város szerkezetét Budapesthez hasonlóan a belvárosból kiinduló sugárutak és a folyó partjáról induló körutak jellemezték. Az utcákat

után kitűzték a házakra a nemzetiszínű zászlót, de címer nélkül, mert az ifjuság követelte az Alkotmány címer betiltását és a csillag levételét. Ezért minden házon lukas zászló lógott.

Később a fekete zászlót is kitették. Este Jancsi anyukája mondta, hogy a Parlamentnél óriási volt a harc, és ők is folyton az óvóhelyen voltak. Este 6^h-tól kimenési tilalom volt. A kapualjban a férfiak beszélgettek, én is odamentem és hallgattam, hogy mit beszélnek. Verebes néni¹³ alblérője a 19 éves Kókai mesélte, hogy egy orosz tankon mentek a Parlament felé mikor a Néphadsereg térnél egy sortüzet kaptak, a tankról csak úgy potyogtak az emberek, ő éppen a zászlót fogta egy golyó kilötte kezéből a zászlót és ő elesett, de rá a tankra. A tank oldaláról potyogtak rá is a golyók, de csak a térdét sebesítette meg erősebben. Ezután leesett a tankról. Még oda is csak úgy porzottak a golyók. Még szerencse volt, hogy ő is megmenekült. Sokan azt mondták, hogy az orosz tank készakarva vitte be őket a tűzbe. 6^h-kor a kaput be kellett csukni. Este Góré még két röpcédulát is hozott. Az egyik az egyetemisták újabb 4 pontja, a másik pedig Kádár J. és Nagy I. tisztségéről adott hírt:

1956. okt. 26. Péntek.

AZ ÁVH TEGYE LE A FEGYVERT. – HARC A KŐRÚTON.

Reggel olvastam az ágyban, majd anyuval a kőrútra mentünk megnézni, hogy van e valami ennivaló? Ekkor láttam először a Sztálin szobrot. Az oldalára posztarabló, a parolinjára pedig strici volt írva. A Keszelyi¹⁴ előtt két orosz halott feküdt és egy páncélautó égett. Mindenütt orosz tankok jártak. A Szikra előtt még mindig füstölögtek a könyvek. Jancsi mondta, hogy az éjjel a Nyugati p.u.-nál volt nagy harc. A rádió sokat hazudott, mert azt mondta, hogy az „ellenforradalmárok” megadták magukat és csak 3 gócpontjuk maradt, ami persze nem

kedves barátaimról, osztálytársaimról neveztem el, illetve a lexikon címszavait használtam fel. Az utcanevék a forradalmi eseményeket is tükrözték.

13 Verebes Károlyné a ház első emeletén lakott, ő is szobakiadással egészítette ki kis nyugdíját. Férje szerezte a *Nótás kedvű volt az apám* című nótát. A ház lakói, hogy segítsenek az özvegynek, gyakran kérték a nótát a rádió kívánságműsorában.

14 A Keszelyi vendéglő volt a Rákóczi út és Akácfa utca sarkán, a későbbi EMKE bisztró helyén.

igaz. A kormány elrendelte, hogy aki 10^h-ig leteszi a fegyvert az amnesztiát kap. Délelőtt Jancsival a várost rajzoltuk. Apu, hogy a háznak ételmet szerezzen, a hidegkonyhából Felber bácsival¹⁵ hozott húst és süteményt. Ezt a ház lakói között nagy durrogás közepette kiosztotta. Ezalatt a kőrúton nagy harc volt. Minden ablak kitört, és lógtak ki a rekamiék a függönyök. A Rökk Sz. 21. számú ház belövést kapott: Az Alkalmi áruház kigyulladt, a Technológia¹⁶ és klinikával. (A Baross utcai.) szemben lévő házak szintén. Az írószövetség újabb 6 pontot adott ki. A mai napon már több újság megjelent. Estére 800-an letették a fegyvert, de a felkelők 2/3 része még harcolt. Az ifjuság követelte, hogy az ÁVH tegye le a fegyvert. Este aknák robbantak.

1956. X. 27. Szombat.

MEGALAKUL A KORMÁNY.

Ma egész nap Jancsival a várost csináltuk, már nem nagyon volt dörgés. Délelőtt röpcédulákat dobáltak, de mind a Corvin tetejére estek. Délre megalakult az új kormány: A névsora a következő:

A minisztertanács elnöke: Nagy Imre.

helyettesei: Apró Antal, Bognár József, Erdei Ferenc.

Külgügyminiszter: Horváth Imre.

Belügyminiszter: Münnich Ferenc.

Honvédelmi " : Janza Károly.

Pénzügy " : Kóssa István.

Igazságügy " : Dr. Molnár Erik.

Kohó és gépipari " : Csergő János.

Bánya és energiaügyi " : Czottner Sándor.

Könnnyűipari " : Nagy Józsefné.

Város és községgazdálkodási miniszter: Nezvál Ferenc.

Földművelésügyi " : Kovács Béla.

¹⁵ Felberék a második emeleten laktak.

¹⁶ A Technológia a József körút és a Népszínház utca sarkán lévő műszaki főiskola köznapi elnevezése volt.

(A független Kisgazdapárt volt főtitkára.)

Állami gazdaságok minisztere: Ribíánszki Miklós.

Külkereskedelmi miniszter: Bognár József.

Bel " : Tausz János.

Élelmiszeripari " : Nyers Rezső.

Begyűjtési " : Gyenes Antal.

Építésügyi " : Apró " .

Közlekedésügyi " : Bebrics Lajos.

Népművelésügyi " : Lukács György.

Oktatásügyi " : Kónya Albert.

Egészségügyi " : Babics Antal.

Az Országos Tervhivatal elnöke: Kiss Áprád.

1956. X. 28. Vasárnap.

NAGY IMRE BESZÉDE.

Reggel sokat olvastam a „Tom Sawyer kalandjai”-ból. Gyula¹⁷ gyalog a nagymamihoz ment. Délelőtt Jancsihoz mentem. Náluk a várost csináltam. 10^h-kor hazamentem. Franci¹⁸ már ott volt. Mondta, hogy a nagymami felé nem volt nem volt semmi. Utána jött Géza bácsi apu nagybátyja Budáról. Azt mondta, hogy míg ideért hatszor igazoltatták. Reggel is megjelent a „Szabad Nép”, és most is közölte a kormány névsorát. Ebéd utánra megjött Gyula és azt mondta, hogy vagy 800 tank és 250 kocsi lőszer jött a város felé. Délben elrendelték a tűzszünetet, de azért mégis lőttek. A rádióban mindent megpróbáltak ami nem volt a Rákosi rendszer alatt. Például délben harangoztak. Nálunk volt Kolics bácsi¹⁹ és azt mondta, hogy tegnap kezdték a Kilián György (Mária Terézia) laktanya ostromlását, és még mindig tart. Azt is mondta, hogy a Práter utcai házak is kárt szenvedtek. Délután átmentem Jancsihoz. Náluk a várost csináltuk. (I. a doboz-

17 Gyula is nagybátyám volt, édesanyám öccse, aki Fabsicsról Fehérhegyire magyarosította a nevét.

18 Franci édesanyám legidősebb fiútestvére volt. Ő élt együtt nagymamával a Paprika utca 58. szám alatti családi házban.

19 Kolics bácsi akkoriban szabóságot működtetett Kovácsék egykori fűszerboltjában. A Práter utcában laktak.

ban.)²⁰ Én egy utcát és egy teret neveztem el a forradalomról. Este Nagy Imre miniszterelnök beszédet mondott. Beszédében megígérte, hogy megszűnik az ÁVH, nemzeti ünnep lesz március tizenötödike. Továbbá megígérte, hogy hazánk címere ifjuságunk követelése szerint újból a Kossuth címer lesz, és hogy 24 órán belül az orosz csapatok megkezdik a kivonulást.

1956. X. 29. Hétfő.

AZ ORSZÁG CÍMERE ISMÉT A KOSSUTH CÍMER.

Ma reggel szintén olvastam és egyben befejeztem a „Tom úrfi, mint detektív” c. könyvet. Anyu és apu már 6^h-kor elindultak Rákospalotára. Reggeli után átmentem Jancsihoz. Átvittem a „Pesti Hírlap” lexikonát és abból neveztek el a város utcáit. Délfelé kiabálást hallottunk kinéztünk és láttuk, hogy a „Nemzeti színház”-nál egy nagy tömeg kiabálja: „Ruszkik haza!” Délután Jancsinál voltam. Este Ványi albérlője Jancsi mondta, hogy az egyetemisták a Kilián laktanya védőjét akarják honvédelmi miniszternek, aki Maléter Pál.

1956. X. 30. Kedd.

A PÁRTHÁZ OSTROMA.

Reggel már a „Tanár úr kérem”-ből olvastam. Dél előtt Jancsinál voltam. Már a nagyszobában dolgoztunk. Nagyon szép idő volt. Jancsival a naplónkat írtuk. Nagyon sok repülő járt a levegőben. Röpcédulákat dobáltak, de balszerencsénk a Corvin tetejére estek. Ma jelent meg először a „Függetlenség” c. napilap. Dél előtt ugyan nem lőttek, de délután versenyeztek a mennydörgéssel. Később megtudtam hogy a Kommunista Párt székházát lőtték ami a Tisza Kálmán téren van. Apu később elment megnézni, hogy mi van. Mikor hazajött azt mondta, hogy a felkelők két ávóst felakasztottak lábuknál fogva egy fára. Az egyik rendőrruhában a másik pedig magyar páncélosezredes ruhában volt. Mindkettő részeg volt borosüveggel a kezükben mentek és énekeltek, mikor az egyetemisták elfogták

20 A dobozba igyekeztem összegyűjteni azokat az emlékeket, amelyeket nem tudtam beragasztani a naplóba. Voltak benne jelvények, repeszdarabok, vastagabb újságok stb. Sajnos ezek a tárgyak az eltelt ötven év alatt elkallódtak.

őket. Mindkettőjüknek kokárda volt a gomblyukában, azért, hogy megtéveszék a felkelőket, mert a felkelők üldözték az ávosokat. Az egyetemisták azonban nem tudták mind elfogni az ávosokat, mert azok a 2 emelet mélyen fekvő pincébe menekültek. Erre az egyetemisták vizet engedtek a pincébe, de hiába mert később megtudták, hogy a földalattival van összefüggésben. Ma még itt volt Kolics bácsi, aki a Práter utcában lakik. Azt mondta, hogy ott volt ám nagy rombolás, mert velük szemben van az iskola, amely tele van felkelővel és ezért ezt is lövik az oroszok. De már az iskolában is összekeveredtek az ávosokkal, és találtak egy titkos leadót és egy ávosruhát. Este a rádió már Szabad Kossuth-rádió néven jelentkezett, és bementa, hogy megalakult a nemzetőrség, Mindszentyt kiszabadították.

1956. X. 31. Szerda.

AZ OROSZOK MEGKEDZIK A KIVONULÁST. – EGY KIS SÉTA.

Ma reggel 7^h körül ébredtem. Olvastam a „Tom Sawyer kalandjai”-ból. Góré elment már korábban sétálni. Mikor hazajött azt mondta, hogy a Pártháznál sok halott ávos van. Az ávosok nagyon kegyetlenek voltak, s ezért minden ember legalább egyszer belerúgott. Ezért már soknak kint volt az agyveje, vagy a bele. Apuval 9^h-kor sétálni akartunk menni. A kapuban megtudtuk, hogy a „Palace” szállóban még sok az ávos. Ebben a pillanatban egy autó jött szirénázva. Az egyik ablakból egy nemzetiszínű zászló, a másikkól pedig egy golyószóró állt ki. Mindenki azt mondta, hogy a „Palace” szállóba ment. Ezután elindultunk. A Guttenberg térről láttuk a Rökk Sz. u. 21. sz. ház belövését. Utána kimentünk a kőrútra, ott volt ám csak valami!? Mi mindig azt hittük hogy mifelénk van a rumli, pedig a mi házunk nem kapott egy lövést se ott pedig átlagosan egy házra 3 lövés esett. Tovább menve mindig több volt a belövés a házakon és a Baross utcánál már egy ház össze is volt dűlve. Arrafelé már sok tankot láttunk kilőve. Az egyikre rá volt írva generálozva. A hegedűtanárom lakása egy belövést kapott. A Baross utcától már a kőrút tele volt orosz halottakkal. A Pál utcánál nem lehetett tovább menni, mert itt már sok volt a rom és a killótt tank amelyet Molotov cocteil féle módszerrel robbantottak fel. Innen még látszott a Kilián laktanya, melynek a sarka mind 3 emelet leszakadt. A Mária utcán és a Bródy S. utcán sétáltunk a stúdióhoz. A rádión egy csöpp vakolat nem volt és minden ablak kitört.

A kapu fölött egy tábla hirdette: Szabad Kossuth rádió! A studióból épp egy ávost hoztak ki. Én nem láttam, de anyu azt mondta, hogy olyan sápadt volt mint a fal. Ezután a Puskin utcán át a Rákóczi útra mentünk. Itt már nemzetőrök is jártak. Mindenhová ki volt plakátolva: Mindszentyt szabadon! Ruszkik haza! Русские домой! Ezután hazajöttünk. Anyuval a Klauzál csarnokba mentünk. Visszafelé láttuk hogy a „Jóskát”²¹ még mindig verik. Du: Jancsinál voltam. Este a rádió bementa, hogy az orosz csapatok megkezdik a kivonulást.

1956. XI. 1. Csütörtök.

HALOTTAK NAPJA. – MINDSZENTY BESZÉL A RÁDIÓBAN.

Reggel olvastam. Később anyu azt mondta, hogy Gyula azt az üzenetet hagyta, hogy menjek el Bözsi nénihez,²² mert beteg. Én előbb egy ½ órára átmentem Jancsihoz és csak ezután mentem el Bözsi nénihez. Egy teát főztem neki és hazajöttem, de Bözsi néni azt mondta, hogy délután is jöjjenek vissza, ezért én a naplómmal és a tervfüzetemmel együtt visszamentem. Délután a tervfüzetbe rajzoltam. Este az ablakokban gyertyák égtek, a szabadságharcokban elesettek és a halottak napja emlékére. A rádió bementa, hogy újabb orosz csapatok érkeztek Magyarországra. Ez ellen Nagy Imre tiltakozott. A rádió még közölte, hogy megszűnik az „Esti Budapest” és a „Szabad nép” és helyette „Kis Ujság” és „Szabad szó” lesz. Este kikiáltották Magyarország semlegességét és Mindszenti beszédet mondott.

1956. XI. 2. Péntek.

AZ OROSZOK KÖRÜLVESZIK MAGYARORSZÁG REPÜLŐTEREIT.

Reggel sokáig ágyban voltam. Délelőtt rajzoltam a Tervfüzetembe és el akartam menni Bözsi néni fizetéséért, de nagyon sokan voltak. Délre hazajöttem. Ebéd után szintén rajzoltam a tervfüzetbe. Délután a rádió bementa, hogy az oro-

21 A Sztálin-szobor gúnyos elnevezése volt.

22 Bözsi néni Gyula nagybátyám élettársa (később felesége) volt.

szok körülveszik a repülőtereket, és néhány kórházat is. Az oroszok azt mondták, hogy ezt azért teszik, mert hogyha a felkelők megtámadják az orosz lakosokat akik a Szovjetunió felé haladnak, akkor a repülőtereket szétlövik. Még azt sem engedték meg, hogy a repülőtérrel felszálljon repülőgép. Este 8^h körül fekdüdtem le. Anyu és apu is odajöttek és így öten aludtunk két ágyban.

1956. november 3. Szombat.

MINDSZENTY HERCEGPRÍMÁS BESZÉL. – ÚJ A KORMÁNY.

Délelőtt a naplót írtam, mert sokat elmaradtam. Később rajzoltam a tervfüzetbe. A ma megjelent újságok közölték, hogy hétfőre teljesen helyreáll a rend. Megkezdődik az iskola, a gyárakban megindult a munka: és ahol lehet megindul a közlekedés:

Este Bözsi nénihez mentem aludni, hogy ne legyen egyedül. Útközben egy „Igazság”-ot vettünk, amit este elolvastam. Az újság közölte, hogy megalakult a végleges kormány amelyben bent van Maléter Pál a Kilián hős parancsnoka, és Kétly Anna, aki Bécsbe utazott.

1956. november 4. Vasárnap.

AZ OROSZOK MEGTÁMADTÁK HAZÁNKAAT.

Reggel kb. 6^h-kor ébredtem fel és lövöldözéseket hallottam, s azt mondtam: Na mi az már megint lőnek? Ekkor Bözsi néni bekapcsolta a rádiót, amely épp akkor közvetítette Nagy Imre beszédét ami kb. így hangzott: „Ma hajnalban a szovjet csapatok támadást indítottak fővárosunk ellen, nyilvánvaló azzal a szándékkal, hogy megdöntsék a népi hatalmat. Csapataink harcban állnak. Ezután eljátszották a Himnuszt, majd német, francia, angol és lengyel nyelven megismételték a Himnuszt és a szózat kíséretében. Ezután Nagy Imre felhívást intézett Maléter Pálhoz és Kovács Istvánhoz, hogy azonnal jöjjenek a parlamentbe az orosz táborból. Ezután átmentünk Szabadosékhoz, míg a ház többi lakója az óvóhelyre ment. Ott hallgattuk tovább a rádiót amely 9^h 14[’]-kor elhaltatott, de mi tovább is égve hagytuk a rádiót és egyszer csak Szabad Európa szólalt meg, amely bemondta, hogy Nagy Imre kormányát elfogták az oroszok. Még délelőtt rajzoltam

a tervfüzetbe. Bözsi néni telefonált Kőbányára és Cselényi²³ néni mondta, hogy már ott is vannak oroszok. Délfelé Bözsi néni és egy fiú kíséretében hazajöttem. Az uton láttam, hogy a Klauzál utca és az Akácfa utca el van barikkádozva és most építenek a Nemzeti és a Keszelyi között egyet. Bözsi néni azt mondta, hogy most biztos itt lesz harc. A Corvintól egyedül jöttem, s láttam, hogy a Corvin tele van lőszerrel és a Szabad Népből puskások vannak. Nálunk az emeleti lakók a pincébe mentek. Délután a könyveimet rendeztem.

1956. XI. 5. Hétfő.

1956. XI. 6. Kedd.

MEGALAKUL A KÁDÁR KORMÁNY. – TŰZHARC A SZIKRÁNÁL.

Ma reggel a harc javában folyt. Bekapcsoltuk a rádiót szólt már. Bemondta, hogy a szovjet csapat nem azért jött, hogy hazánkat meghódítsa, hanem azért, hogy leszámoljon az ellenforradalommal mellyel Nagy Imre kormánya nem akart szembeszállni. Bemondta még, hogy a Nagy Imre kormány megszűnt, és helyette új kormány alakult Kádár János vezetésével. Sokáig ágyban voltam. 10^h felé lejött Felber bácsi. Ő is mondta, hogy Nagy Imre kormánya helyett egy új kormány alakult, melynek neve forradalmi munkás-paraszt kormány. Azt is mondta, hogy ha az oroszok győznek, akkor is ki kell nekik menni. Délfelé nagy harc kezdődött a „szabad nép” székházánál. Délután könyveimet rendeztem. Este Felber bácsiék nálunk aludtak, mert a második emeleten veszélyes lenne aludni, és Felber bácsi nem akart a pincébe menni.

* * * *

Reggel a harc tovább folytatódott. A Szikránál volt nagy tűzharc. Az oroszok tankokkal lőtték, és még aknáztak is. A Dohány utcában ennek ellenére is a pékségben kenyeret árultak. Egy fiatalember el akart menni kenyérért a szembenlévő házból, de az oroszok a lábába lőttek. Ő kiabálni kezdett, hogy „Jaj, jaj, segítség” a Garázsból be is akarták húzni, de az oroszok végérvényesen agyonlőtték. Az ágyúk, tankok, aknavetőök egész nap szüntelenül szóltak. A ház

23 Cselényiek Kőbányán laktak, a Keresztúri úton. Cselényi úr nagyon jó kapcsolatban volt édesapámmal, elsősorban a galambászatnak köszönhetően.

lakói még a pincében is megijedtek, mikor az iskola elé esett egy akna. Az iskola őszszes ablaka kitört. Ma még a velünk szembenlévő 5. sz. ház is belövést kapott. A házukba is sok szilánk esett. (l. a dobozban.)

1956. XI. 7. Szerda.

AZ OSTROM LEGSZÖRNYŰBB NAPJA – KIGYULLADT A MINŐSÉGI.

A mai nap lett volna a 12.-ik születésnapom. Ma nem lehetett megtartani a születésnapot, mert ma is lövöldöztek, ha nem is annyira, de még távolról is hallatszott lövés. Mivel az oroszok elmentek a Nemzetitől a felkelők a Corvin-ból egy nagy labdát hoztak ki, és azzal fociztak. Mikor jöttek újból az oroszok a futballozást abbahagyták, és Leitgéb bácsi elkérte tőlük. Ők oda is adták, és Leitgéb bácsi nekünk adta. Mikor Jancsihoz átmentem, ők még aludtak, láttam, hogy kinyitották az ablakot, hogy a légnymás be ne törje. Alighogy átjöttem az utcán 6 tank tank jött végig az utcán. Az egyik a házuk előtt állt meg és lőtt. Erre a ház több ablaka kitört. Délután óriási harc kezdődött. Az ágyúk folyton szóltak. Egyszer csak a ház lakói között az a hír terjedt el, hogy kigyulladt a Corvin. A házban minden vödört, teknőt gyorsan megtöltöttek vízzel, azért, hogy ha a házra átharapózik a tűz el tudják oltani. Mikor a kapuból kinéztem, nagy füstöt láttam. Később megtudtuk, hogy nem a Corvin, hanem a Minőségi áruház gyulladt ki. Délután a zászlókat csináltam a nagy lövöldözés ellenére is. Este az a hír járt, hogy a Divatcsarnok is kiégett.

1956. XI. 8. Csütörtök.

„OSTROMUTÁN”

Az éjszaka nyugodtan telt el, már csak a távoli lövések egy két tompa hangja hallatszott. Felber bácsiék ma korábban keltek, mint mi. Mikor mi felkeltünk Felber bácsi azt mondta, hogy a felkelők kimentek a „Szabad Nép”-ből és a nép hordja a szajrét. A mi házukból is sokan hoztak valamit. Jancsival kimentünk a kapuba. Láttuk, hogy orosz járőrök jönnek, és bemennek a Corvinba. Kiszárván kijönnek egy csomó puskával, a töltényt kiszedik belőle és egy csomóba rakják. Ekkor minket bezavartak mert tankok közeledtek. Itt azon tanakodtunk, hogy

mit játszunk. Egyszerre én azt mondtam, Jancsinak hozd ki a labdát Jancsi ki is hozta. Sokáig fociztunk. Egyszer Jancsi nagy lendülettel akarta rúgni a labdát és leesett a cipője. Ezután az utcába tankok jöttek. Ezután Jancsihoz mentem, és a régi „Béke és Szabadság”-okat nézegettük. Délután egy orosz katona jött a házba. Megnézte, hogy nincs e fegyver. Zoltániéknál²⁴ Zoltáni bácsinak a veje tudott oroszul és beszélt vele. Ő azt mondta, hogy már 11 éve nem volt a szüleinél, és már 3 napja nem aludt. Este nagyon későn feküdtem le. Éjjel 6 akna robbant.

1956. XI. 9. Péntek.

EGY KIS SÉTA.

De: Könyveket olvastam. Délután anyuval elmentünk Bözsi nénihez. Mikor kiértünk a Rákóczi útra nagyon siralmas kép tárult elénk: rengeteg belövés, emeletleszakadás, villamosvezetékleszakadás. A Rókus kápolna tornya ledűlt:

A Rókus kórház a kétemeletes vöröskeresztes zászló ellenére is öt belövést kapott. A Minőségi áruház emelate teljesen kiégett. Visszafelé a Wesselényi utcán és a kőrúton jöttünk haza. Megnéztük, hogy Vali néniék²⁵ házában nem e lett baja. A Wesselényi utca sarkán a bútorüzlet kiégett. Az Erzsébet krt. 4. sz. ház ledűlt. A „New York” palota tornya amelyet nemrég tataroztak 3 évig ledűlt: A Szikra így néz ki:

Az éjjel nappali közért háza nem kissé sérült meg:

Az éjjel nappali patika házában a teteje lejött. A Nemzeti aránylag kevés kárt szenvedett. Nemsokára hazamentünk.

24 Zoltániék a második emeleten laktak, Zoltáni volt az úgynevezett házmegbízott. A házmegbízottak a kommunista rendszerben a lakók számára különféle igazolások kiadására voltak jogosultak. Ki nem mondott feladatuk volt a lakók szemmel tartása és a megfelelő információk továbbítása a belső elhárításnak. A hatóságok erősen kézben tartották. őket.

25 Vali néni az osztályfőnököm volt, az Erzsébet körúton lakott idős szüleinél.

1956. XI. 10. Szombat.
1956. XI. 11. Vasárnap.

ELŐSZÖR A NAGYMAMINÁL.

Délelőtt olvastam. 11^h felé megjött nagymamitól Gyula és Cselényi bácsi. Ebéd után én is elmentem Gyulával nagymamihoz. A 28-as vonalán mentünk. A Népszínház utcában a villanydrót leszakadt, és egy pár belövés is van. A Teleki téren egy bódé kiégett és kettőt szétlőttek. A Dobozi utca Teleki tér felőli részén a házak sújosan megrongálódtak. A Mezőgazdasági kiállításnál eltértünk a 28-as vonalától, és a Kolozsvári utca másik felén mentünk a Kőbánya Felső p.u.-ig. Itt a sinek mellett mentünk az élessarokig. Láttunk, hogy az állomáson az emberek bort zabrálnak. Az élessarki házak szomorú látványt nyújtottak. Még itt két ágyú és 3 kilótt tank állt. Otthon könyveket nézegettem. Este Kádár János beszédet mondott.

* * *

Reggel csak apu jött meg, azt mondta, hogy anyu beteg. Délelőtt unatkoztam. ½ 2-kor Góréval hazajöttem. A villamos vonalán két teherautó volt, amelyeknek kilyukasztották a benzintartályát. Még két rossz magyar ágyút is láttunk. A körúton minden össze volt írva SZTRÁJK szavakkal. Mikor hazajöttem anyuék ágyában voltak, s ezért én is lefeküdtem, és olvastam.

1956. XI. 12. Hétfő.
1956. XI. 13. Kedd.

KINYIT A CORVIN.– ELŐSZÖR NÉMETEN.

Délelőtt olvastam a „Gulliver a törpék országában” c. könyvet, mert Majának ezt vettem ki Jancsi könyvtárából. Délután Jancsival 2–½ 4-ig németen voltam. A forradalom után ez az első német óra. Hazafelé jövet láttuk, hogy a Rókus kápolna tornyát már bontják, és a Rókus kórházon kőművesek dolgoznak. (Góré is itt dolgozott.) A Hannibál tanár úr plakátján egy röpcédula volt. Ezt sok ember körülvette és olvasta. Ennyit én is megjegyeztem belőle:

Követeljük Nagy Imre szabadonbocsátását!

Kádár mondjon le!

A rádió és az újság ne hazudjon!

A Corvint katonák őrizték, a sarkánál 4 szétrobbant akna feküdt. Este olvastam, s naplót írtam, amelyet még 9.-én elhoztam Bözsi nénitől.

* * *

A Corvin ma reggel 9^h-kor kinyíttott és 2-ig lesz nyitva. Délelőtt anyuval be akarunk menni a Corvinba, de nagyon hosszú sor állt. (Egészen a Paksi cipészig.) Ezért az Éjjel nappaliba²⁶ mentünk. Itt sorbanállással lisztet és cukrot vettünk. Láttuk, hogy az Emke háza belül egész üres, és a Nemzetit már tatarozzák. Délután átmentem Jancsihoz. Nála a „várában” a „Gábor diák” c. filmből adtam neki részleteket.²⁷

1956. XI. 14. Szerda.

1956. XI. 15. Csütörtök.

BEJUTUNK A CORVINBA – ZSIBVÁSÁR A BLAHA L.-TÉREN.

Reggel anyu már 6^h-kor ment el sorbaállni a Corvinhoz.²⁸ 8^helőtt én is odamentem anyut felváltani, míg ő egy kicsit hazament. Ma már csak 10^h-kor nyitott ki. Mi már az első csoporttal bejutottunk. Vettünk egy „Terta” rádiót, és nekem vett anyu egy 1-es „Technokid”-ot. Csak 2^h-kor jöttünk haza. Délután Jancsitól elkértem a „Robin Hood, a bujdosó” c. könyvet, és azt olvastam.

* * *

Délelőtt a „Technokid”-ból csináltam útjelzőket. Csak 12^h-felé keltem fel. Ma már a „Corvin”ba menni akarók majdnem az iskoláig álltak. ½ 2-re Jancsival németre mentünk. A Blaha Lujza téren nagy zsigbvásár volt. Én vettem is egy címert. Galbaffy német órán azt mondta, hogy Csepelen és Dunapentelén még mindig áll a harc. Csepelen az oroszokat a munkások slaggal, benzinnel lelocsolták, majd forrasztópisztollyal meggyújtották őket. Este olvastam. Jancsi mondta, hogy a hídfőket az oroszok elzárták.

26 Röviden csak így emlegették Budapest legnagyobb élelmiszer-áruházát a Rákóczi út és Nagykörút sarkán, amely éjjel-nappal nyitva volt.

27 A Gábor diák-filmet Felbernetől kaptam, aki a filmgyárban dolgozott.

28 Az emberek – félve az inflációtól – megpróbálták minden pénzüket elvásárolni, sokszor haszontalan dolgokat is megvettek.

1956. XI. 16. Péntek.
1956. XI. 17. Szombat.
1956. XI. 18. Vasárnap.

SÉTA A BAROSS UTCÁBAN. – EGY NYUGODT VASÁRNAP

Délelőtt a „Technokid” alkatrészeiből taligát csináltam. Délután a tervfüzetbe rajzoltam. (I. a dobozban.) A sztrájk ma is folytatódott.

* * *

Délelőtt átjött Jancsi, és vele kártyáztunk nálunk. Délután apuval elindultunk apu orvosához Zselyonka bácsihoz. A kórúton mentünk a Rákóczi térig. Itt végigmentünk a Bacsó Béla utcán a Horváth Mihály térig. Az itteni telefonközpontot, vagy tíz ruszki tank őrzi. Mikor odaértünk Zselyonka bácsi apja nyitott ajtót. Azt mondta, hogy Zselyonka bácsi már régen beteg, és a Koltói Anna kórházban I. 7.-ben fekszik. Megmutatta, hogy hogy néz ki a lakás. Az orvosi rendelő kapott egy belővést. A parketta, és a plafon erősen megrongálódott. Ezután a Baross utcán és a kórúton sietve mentünk haza, mert már szürkült. Láttuk, hogy a hegedűtanárom lakása egy belővést kapott, és a Harminckettesek terén is 3. tank áll.

* * *

Apu ma délelőtt elment meglátogatni Zselyonka bácsit. Én sokáig ágyban voltam. Délután olvastam, és Majával kártyáztam.

1956. XI. 19. Hétfő.
1956. XI. 20. Kedd.

MEGKEZDŐDIK A HELYREÁLLÍTÁS.

Reggel a munkások az élelmiszeri és az építészeti dolgozók kivételével nem mentek dolgozni. Apu is elment biciklivel R.palotára dolgozni, és Góré is elment a Rókust tatarozni. Délután Jancsival németre mentem, de előbb elmentünk megkérdezni, hogy a Trefort utcában medig van rendelés. A Szentkirályi u. sarkáról láttuk, hogy a stúdió két részen is leszakadt, és 3 orosz tank őrzi.

Ezután németre mentünk. Itt csak $\frac{1}{4}$ 4-ig voltunk, mert 4 után már veszélyes az utcán járni, mert az oroszok deportálnak. Este tankok jártak.

* * * *

Reggel szétbontottam a „Technokid”-ból csináltakat, miközben megjött Mohácsról Béla. Elmondta, hogy a Mecsekben még 500000 felkelő van, és az ennivalót

úgy lopják fel nekik. Délután átjött Jancsi. Én egy szélmalmost csináltam a „Technokidból.

1956. XI. 21. Szerda.
1956. XI. 22. Csütörtök.

MEGALAKULAMUNÁSTANÁCS. – AZ OLYMPIA. MEGKEZDŐDIK.

Reggel még az ágyban voltam, és a „Technokid”-dal játszottam, mikor Jancsi átjött. Én odaadtam Jancsinak a „Rejtelmes sziget”-et. Ő nemsokára kiment az udvarra és az udvar csapjával lm-es szökőkutat csinált, s ezért a házmeister néni elvette a kulcsát, s Jancsi hozzánk jött. Nálunk kártyáztunk. Este apu azt mondta, hogy leállt a közlekedés. Este az utcán sok tank dübörgött. Ez annak a jele, hogy még nincs vége a deportálásoknak, noha az ENSZ-ben ezt kézzel-lábbal tagadták.

* * * *

Reggel anyu elment hazulról, és én az ágyban a tervfüzetet csináltam. Ezután Jancsi átjött és mondta, hogy megalakult a munkástanács, és megkezdődött az olympya. Ezután Technokidoztunk, majd jött Ali bácsi s bementünk a Corvinba. 2^h-ra Jancsival németre mentünk. Este tankok jártak.

II. rész.

MAGYARORSZÁG A FORRADALOM. UTÁN.

II. rész.

1956. XI. 23. Péntek.

NÉMA TÜNTETÉS – A HÓCSATA.

Reggel sokáig ágyban voltam. Mikor felkeltem Jancsi átjött. Technokidozni kezdtünk, de jött Bözsi néni, és Béla és mi kimentünk az udvarra. Reggeltől már esni kezdett a hó, és így az udvart finom hó borította. Jancsi egy hóbombát akart csinálni egy botra, de én éppen mikor dobni akarta ráütöttem a botra, és a hó leesett róla. Ezután jött Maja, és hárman hógolyóztunk. Nemsokára lejöttek az emeletről a lányok. Elhatároztuk, hogy hócsatát rendezünk. Az udvaron lévő hóból Jancsi hógolyókat csinált míg én megcsináltam a fedezéket, amely egy nagy kosárból és egy rostából állt. Mikor az udvaron már elfogyott a hó a Stáhly utcába mentünk hóért. Ezután belefogtunk a hógolyók gyártásába. A lányok kirakati margarinból is csináltak golyót. Mariék a garázs elejénél csinálták meg a fedezéküket. Ők a garáznak támasztottak egy teknőt és a tetejére egy kosarat is tettek. Nemsokára Mari azt mondta, hogy kezdhethetjük. Én még mondtam Jancsinnak, hogy takarékoskodni kell nagyon a golyóval, mert a lányoknak nagyon sok van. Mi azt mondtuk, hogy kezdjenek ők. Mari felemelte a kezét, dob. A golyó maradványa ott marad a mögöttünk lévő tűzfalon. Ezután én dobok, de nem talál. Jancsi felemelkedik, dob a dobás Maritól 20 cm.-re megy el. Ekkor Jancsi levette a keztyűt, mert így jobban tud dobni. Az én egyik golyóm eltalálja Marit, erre a lányok rohamot indítanak. Mi Jancsival a fedezékünk mögé bújunk. Nekem valami eszembe jut és felállok. Erre ők mégjobban dobálnak. Én minden golyó elől elugrok. Had fogyjon a golyójuk gondoltam. A sok golyó nyoma ott marad a tűzfalon. Én már a fedezékünkben is kimerészkedtem, hogy a hógolyókat összeszedjem. Egyszercsak a lányok abbahagyták a dobálást. Mi ez idő alatt

a falról leszedték a hógolyók maradékát, és ezzel pótoltuk a készletet. Én ki akarok menni a fedezék mögül, de Mari dob és engem a karomon talál. A lányok újabb rohamot indítanak, de én egyszercsak felemelkedem és dobok, a dobás Marit eltalálja: A harc fokozódik.

A csatának csak R. Mari felhívása vetett véget. Jancsi ezután átjött hozzánk. Míg mi az udvaron hőcsatáztunk, az utcán 2-3-ig néma sztrájk volt. Aki az utcán volt az Kádárra szavazott. Ez idő alatt az utcán egy lélek nem volt. Ez annak az emlékére volt, hogy egy hónapja kezdődött meg a forradalom. Jancsival nálunk kártyáztunk. Az esti újságok közölték, hogy Nagy Imre saját elhatározásából Romániába ment. Este korán lefeküdtem.

1956. XI. 24. Szombat.

SÉTA A SZÉTLŐTT RÁKÓCZI ÚTON.

Délelőtt Jancsi nálunk volt, és kártyáztunk. Délután jött Cselényi bácsi. 2^hfelé mi is vele hazafelé indultunk. A Rákóczi út kőrúttól a Baross térig szét van löve. A Rákóczi út 56. sz. ház összedűlt, úgyszintén a Divatcsarnok és a Rákóczi út ... sz. ház. A H.É.V.-nél sokat vártunk. Otthon Majával játszottam.

1956. XI. 25. Vasárnap.

1956. XI. 27. Kedd.

1956. XI. 26. Hétfő.

1956. XI. 29. Szerda.

KÁDÁR JÁNOS BESZÉDE.

Reggel Gyulával elmentünk R.palotára a motorért. Odafele Gyula vitt engem biciklin. Mikor odaértünk én nagyon fáztam, és ezért bementem megmelegedni Lukács bácsiékhoz. Gyula sokáig bajlódott a motorral, mert befagyott. Hazafelé a biciklit motorral hoztuk. Mire hazaértünk én nagyon fáztam. Délután átjött Jóska.²⁹ Sokat mesélt. Este rajzoltam a tervfüzetbe. Jóska mondta, hogy a telep-
ről 2 fiú ma eldisszidált.

* * * *

29 Jóska a barátom volt, eleinte a Paprika utca 60. számú házban, nagymamám szomszédjában laktak, majd onnan a MÁV-lakótelepre költöztek.

Délelőtt motorral jöttem be, majd Gyulával motorral elmentünk Soroksárra vilány kukoricadarálóiért. Délután Jancsival németre mentünk. A Gyulai Pál utcában könyveket osztogattak. Én szereztem is egyet a címe „Nevet az üzem”. Német órán játékkóra keretében tivoliztunk, míg a többiek ping-pongoztak. Este Kádár János beszédet mondott.

* * * *

Délelőtt Gyula, Béla és én Technokidozni kezdtünk. Megcsináltuk a Diesel motoros gyorsvasút Technokid mozdonynak az egyik oldalát. Ezután Gyula valamilyen ügyben elment Ali bácsihoz. Ebéd után Gyulával motorral a nagymamihoz indultunk, és 6-szoros defekttel odaértünk. Este Gyula elment Cselényiékhez kártyázni, míg én a „Nevet az üzem” c. könyvet nézegettem.

* * * *

Egész nap esett az első. Jóska nem jött át. A könyveket nézegettem.

1956. XI. 29. Csütörtök.

1956. XI. 30. Péntek.

A HEGEDŰTANÁROMNÁL.

Reggelre az első elállt, és ezért Gyula megnézte, hogy mi a hibája a motornak. Többször átnézte, de nem találta meg. Már úgy volt, hogy már villamossal kell menni, de Gyula nem nyugodott bele, és nagysokára megtalálta. Az volt a hiba, hogy a mágnesnél meglazult a kábel. Míg Gyula még otthon foglalatzkodott én átmentem Jóskaéhoz. Ő megmutatta a rádiójukat amelyet szombaton vettek. Dél felé Gyulával hazajöttünk. Láttam, hogy a Bajcsi Zsilinszki laktanyánál már nincs tank, a Baross téren a belövéseket már javítják. Mikor hazaértünk Jancsival német órára mentünk. Útközben láttuk, hogy a Kossuth címeren már korona is van. Este Jancsiéknál volt egyik rokonuk. Sokat mesélt, míg Jancsival a szerepeket írtuk. Este az „Isten rabjai” c. könyvet olvastam.

* * * *

Délelőtt Jancsi nálunk volt. Mindketten a naplót írtuk. Délután elmentem Kígyósi hegedűtanáromhoz jelentkezni. Ő nem volt otthon, s addig Erzsike néni megmutatta a belövést. A lövés az erkélyes szobán jött be átszakította a falat, átment a másik szobába, ott szétrobbant és szilánkok a harmadikba is repültek. Sok kárt okozott. Egy szekrényt, egy rekamiét, több híres képet és egy japán vá-

zát roncsolt szét. Mikor megkaptam a beosztást hazajöttem. Este az „Isten rabjai”-c. könyvet olvastam.

1956. XII. 1. Szombat.

1956. XII. 2. Vasárnap.

ELŐSZÖR HEGEDŰÓRÁN – BESZÉLEK AZ OROSSZAL. – OROSZ KATONÁK TEMETÉSE.

Reggel Jancsi megvette a „Sport”-ot és nekem is megmutatta nekem. Benne volt, hogy megszületett az első magyar olimpiai győzelem. A győzelmet az Urányi-Fábián kajakkettős aratta. Papp Laci bejutott a legjobb 4 közé. 11^h-ra hegedűóra-ra mentem, október 23.-a óta először. Az udvari szobába mentem, ahol a szolfézt szokták tartani. Itt is minden kulcsluk be volt tapasztva, hogy ne jöjjön be a hideg. Délután Jancsi a könyveit rendezte, és ezért én is segítettem neki. 3^h felé nagymamihoz indultunk. A naplót is magammal vittem.

* * * *

Reggel a naplóval együtt Jóskaéhoz mentem. Nagyon megijedtem, mikor láttam, hogy a footballpályán orosz katonák gyakorlatoztak. Megkérdeztem Cselényi bácsitól, hogy oda menjek e? Ő azt mondta, hogy igen. Én azért eldugtam a naplót és úgy mentem Jóskaék felé. Már majdnem bementem a kapun, mikor egy orosz tiszt magyarul megszólalt: Gyer ide! Én odamentem. Megkérdezte orosz, magyar szavakat keverve, hogy hány éves vagyok? hol az iskola? hol a mama? Én azt mondtam, hogy tízéves vagyok. Nemsokára azt mondta: pásli domoj! ami azt jelenti, hogy menj haza. Én még sokáig néztem őket. A szünetben sokat hülyéskedtek, egymást buktatták ellökték. Délután Majával játszottam. Estefelé lövések hallatszottak. 8^h-kor a rádió bementa, hogy senki se féljen, mert a lövés csak azért volt, mert orosz katonákat temettek, és dízsörtüzet adtak.

1956. XII. 3. Hétfő.

1956. XII. 4. Kedd.

ISMÉT ISKOLÁBA KELL MENNI – ASSZONYOK TŰNTETÉSE.

Reggel motorral jöttem haza a nagymamitól. Ma már iskolába kellett menni, s ezért én is 11–12-ig iskolában voltam. Itt a gyerekekkel beszélgettünk. Nagyrészt

a tanultakat ismételtük. Protzeller bácsi azt mondta, hogy tegnap egy csomó ember bement a Szabad Nép-be és onnan kidobálták az összes „NÉPSZABADSÁG” és „NÉPAKARAT” újságokat, majd az egészet meggyújtották. 2-1/2 4-ig németen voltam. Innen egyenest Bélához mentem címert csinálni.³⁰

* * * *

Reggel Béla adott 20 Ft.-ot és hazajöttem. A mai nap megfogadtam, hogy a naplót addig írom, míg az oroszok ki nem mennek. Mikor hazaértem Jancsi az íróasztalát rendezte, és ezért az egész szoba szana-szét volt. Én is segítettem neki. Délután Jancsi kis erdélyi házát³¹ rendeztük. Kivettük a rádiós dobozból, leporoltuk, és a szekrény tetejére tettük. Ezután azon tanakodtunk, hogy hová tegyük a dobozt. Végül kitaláltam hogy tegyük a kisház mellé és a befőttes üvegeket pedig a dobozba tettük. Este Kossuth címert csinálni mentem. (Egy címer lásd a dobozban.) Béla ott azt mondta, hogy délután asszonyok tüntettek a Rákóczi úton, gyászruhába.

1956. XII. 5. Szerda.
1956. XII. 6. Csütörtök.

MIKULÁS NAP. – TÜNTETÉS KÁDÁR MELLETT ÉS ELLEN.

Reggel felkeltem és mindjárt hazajöttem, mert iskola lesz. Reggel a naplót írtam. 11–12-ig iskolában voltam. Ezután Jancsihoz mentem. Nála sokat játszottunk, és játék közben elromlott a villanykapcsoló. Ma az ENSZben elhatározták, hogy Hamarcskjöld ENSZ főtitkár Magyarországra jön december 16.-án. Este Jancsi nálunk volt.

* * * *

Reggel elmentem Kossuth címert csinálni. Innen egyenest mentem német órára. Béla még ott azt mondta, hogy 2-3-ig ne legyen az utcán, mert néma tüntetés lesz. Németen mondtam is Daysi néninek, de ő csak akkor engedett haza, mikor jött Kolonics néni, és ő is azt mondta. Alighogy hazajöttem, szaladt Góré és azt

30 A forradalomnak köszönhetően igen nagy volt a kereslet a Kossuth-címeres kitűzők, jelvények iránt. Bajkó Béla, Fehérhegyi Gyula nevelt fia részt vett ezek gyártásában, stancolt, a tűket a kivágott jelvényekre forrasztotta. Az én feladatam a forrasztáshoz való előkészítés volt.

31 Kovács Jancsinak volt egy kb. 30x50 cm alapterületű, levehető tetejű erdélyi játékházikója.

mondta, hogy a Rákóczi úton végig vonulnak a tüntetők, és őket is hazazavarták. Azt is mondta, hogy az oroszok nem lőnek rájuk. Délután a naplót írtam. Este Putzer néni lejött, és azt mondta, hogy látta a tüntetőket. Mesélte, hogy volt egy csoport tüntető, akik Kádár mellett tüntettek. Ezek vörös zászlókat vittek. A másik tüntető csoport, aki Kádár ellen tüntetett, a Nyugatinál megdobálta a talán 150 főből álló kommunista csoportot. Erre a kormány ávósokat „rendőröket” küldött ki és ezek vagy 100 embert agyonlőttek. Este apu hozott egy csomag cukrot és egy Mikulást.

1956. XII. 7. Péntek.
1956. XII. 8. Szombat.

VÉGETÉRT AZ OLYMPIA – SÉTA AZ ÜLLŐI ÚT FELÉ.– EGY DÉLUTÁN.

Reggel felkeltem és egész délelőtt naplót írtam. Délután átmentem Jancsihoz. Az én város térképeimet nézegettük. Később Jancsi is megmutatta az ő osztrák utikalauzát. Továbbá még nézegettük a Sweiz, Deutchland és a Szerbia térképeket. Én elkértem Jancsitól a „Hansom Tamás a repülő” c. könyvet. Este azt olvastam. 11-12-ig iskolában voltam.

* * * *

Reggel a „Hansom Tamás a repülő c. könyvet olvastam. Ezután hegedűóra mentem. Hegedűórán Kígyósi tanár azt kérdezte, hogy nem e vinnék el két cédulát a Vajda-Hunyad-utcába. Én belegyeztem. Még az elején kellett bevinni az első cédulát. A másodikat már majdnem az Üllői útnál és ezért az Üllői út és a kőrúton jöttem haza. Erre már sok ház összedűlt. (A képeket lásd 57. jan. 8. nál.) Ezután nagymamihoz mentünk. A mai nappal Melbourneben az Olympia ünnepélyes keretek között bezárult. Kialudtak az olympiai lángok. Magyarország ilyen nehéz körülmények között is a negyedik helyet érte el. Hazánk 9 arany 10 ezüst és 7 bronzérmel gyűjtött. Magyarország előtt csak a Szovjetunió az Egyesült Államok és a vendéllátó Ausztrália áll.

A legközelebbi Olympia 1960ban Rómában lesz.

1956. XII. 9. Vasárnap.
1956. XII. 10. Hétfő.

ÚJABB SZTRÁJKFELHÍVÁS – NE MÁSZKÁLJUNK AZ UTCÁN.

Reggel mikor felkeltem, átmentem Jóskához. Nagyon meglepődtem azon, hogy az oroszok már nem gyakorlatoznak. Jóskától elkértem a naplót, és mondtam neki, hogy jöjjön át. Nálunk Maja és Ági társasjátékoztak. Mi is velük játszottunk. Délután mivel Jóska nem volt nálunk én a „Hansom Tamás a repülő” c. könyvet olvastam és egyben be is fejeztem. Este elkezdtem a Maja kalandjai c. könyvet olvasni. Este Mírsinszki bácsi azt mondta, hogy kétnapos sztrájk lesz.

* * * * *

Reggel anyuval elindultunk haza. A kapuban találkoztam Jancsival. Ő azt mondta, hogy az orosz tanárunk azt mondta, hogy ne mászkáljunk az utcán. Délután ezért nem mentünk Jancsival németre, és társasjátékoztunk.

1956. XII. 11. Kedd.
1956. XII. 12. Szerda.

ZÚRZAVAR A NEMZETINÉL. SZTRÁJK.

Reggel 9^h-kor keltem, mert naplót akartam írni, de mégsem írtam. Anyu elment a csarnokba és én Jancsihoz mentem. Mikor be akartunk jönni anyu még nem volt itthon, s ezért bemásztunk. Dél felé Maja beszaladt és azt mondta, hogy egyet lőttek. Anyu is kiment, de már nem látott semmit. ½ 1 körül már én is hallottam, hogy lőnek, kimentem és láttam, hogy a nép szalad. Ezután még több géppuskalövést is hallottunk. Nemsokára az egész Rákóczi út üres lett, és láttuk, hogy a Nemzetinél magyar álcázott katonák és rendőrök, akik régen ávosok voltak a levegőbe lőttek. A Corvinból csak úgy dűlt ki a sok nép. Minden dolgozó azt mondta, hogy ő bizony nem jön holnap dolgozni. Apu még nem jött haza. Ezután már laposan is lőttek. Ez egész utca csak úgy zengett. Ezután megjött apu és nemsokára egy autó is robogott végig az utcán. Ekkor jött Felber bácsi és azt mondta, hogy az egész kőrút csak úgy zeng a fütty és a fujszavaktól. Este ájtött Felber bácsi. Beszélgettek apuval. Ezt a viccet is mondta: (Egy paraszt megy az úton kezében a demizsonnal és egy orosz tankhoz ér.) Orosz: Miván a demizsonnyban?

Paraszt: Kádár.

Orosz: Kádár nye haros! Nye haros kádár!

*

Reggel olvastam az „Egy biciklifék története” c. könyvet. Utána hegedűóra mentem. Később átmentem Jancsihoz, majd elmentünk a börzére. Ezután Őcsivel kártyáztunk, majd megnéztük újból, hogy mi van a börzén. Később naplót írtam. Este átjött Bicskei és Felber bácsi. Bicskei bácsi azt mondta, hogy holnap már bemegy a gyárba. Anyu: És mit csinálnak ott? Bicskei bácsi: karbantartást végzünk. (Ami pedig azt jelenti, hogy karbatett kézzel ülnek.)

1956. XII. 13. Csütörtök.

1956. XII. 14. Péntek.

MÉGIS ISKOLÁBA MEGYEK. SÉTA A BÖRZÉN.

Reggel Jancsi átjött és az ő kezdeményezésére én is kezdtem átmásolni a régi csunya füzetből ebbe a füzetbe a naplót. ½ 2-re németre mentünk. A börze³² felé mentünk, hogy megnézzük, van-e jó könyv, de nem volt. Visszafelé is arra mentünk. Láttuk, hogy a Rókus kápolna tornyát nem úgy csinálják, ahogy volt hanem így:

A Nemzetinél egy töltényhüvelyt találtunk. (I. a dobozban.) Este naplót írtam. Délután Béla megvette a „TWIST OLIVÉR”-rt nekem.

* * * * *

Reggel ½ 8-kor olvasni kezdtem a „TWIST OLIVÉR” c. könyvet olvasni. ½ 9-kor felkeltem és naplót írtam. Jancsi elment az iskolába és ezért én is elmentem. Egész idő alatt Vali nénivel voltunk. Én feleltem is versmondásból. 12^h-kor jöttem ki az iskolából. Megebédeltem, s megnéztem, hogy mi újság a börzén. A „Tom Sawyer mint detektívet nem kaptam meg, s ezért Jancsi részére is megvettem a „Világ urá”-t. Délutánra Béla hívott dolgozni, de én nem mentem. Este naplót írtam.

32 A Blaha Lujza téri zsidvasárt inkább bazárnak kellett volna neveznem.

1956. XII. 15. Szombat.
1956. XII. 16. Vasárnap.

MEGSZÜNIK A BÖRZE – JANCSEK VÖRÖSKERESZTES- CSOMAGOT KAPTAK. – NAGYMAMINÁL.

Reggel azt suttozták, kimentek az oroszok. Én hegedűre mentem, s láttam, hogy a Harminckettesek terén már nincs tank. Útközben vettem egy „Élet és TUDOMÁNY”t. Mikor hazajöttem átmentem Jancsihoz, Jancsi azt mondta, hogy kaptak vöröskeresztes csomagot. Elmondta, hogy mi volt benne:

1 kg kakaó.
½ kg kávé.
¼ kg tea
4 db margarin
5 tábla csokoládé
½ l. citromszörp.
2 ½ db. lux pipereszappan.
2 ½ „ terpentinszappan.
100 db. cigaretta.
¼ kg tejpor.
3 db. szardínia.
3 db. tejkonzerv.

Délután elmentünk nagymamihoz. Láttuk, hogy a börze megszűnt. A nagymaminál olvastam.

Délelőtt lerajzoltam a házat a napló részére. Ezután átjött Jóska. A gyerekek rakétákat dobáltak. Délután Bözsi nénivel eljöttem dolgozni. A Kerepesi úton több orosz, mint magyar autó járt. Béla még nem volt otthon és ezért én a „Szabó Pali az északi sark remetéje” c. könyvet olvastam. 1000 db. jelvényt forrasztottunk.

1956. XII. 17. Hétfő.
1956. XII. 18. Kedd.

ÚJRA DOLGOZOK.

Ma reggel korán akartunk dolgozni, de mégiscsak 9^h-kor kezdtünk. Bözsi néni dolgozni ment, és én befejeztem a „Szabó Pali az északi sark remetéje” c. köny-

vet. Délelőtt. 1200 db. címert csináltunk. Délben Bélától kértem 30 Forintot, hogy Majának megvegyem Karácsonyra a könyvet. Mikor hazafelé mentem a könyvesboltban azt mondták, hogy csak most érkezik. $\frac{1}{2}$ 2-re németre mentem útközben megvettem Majának a „Többsincs királyfi” c. könyvet. Este visszamentem dolgozni. Még este 1000 db.-ot csináltunk.

— • —

Reggel Bélával dolgoztunk. Délelőtt összesen 1500 at készítettünk, és még a tegnapihoz 300-at, hogy az 2500 legyen. Délben hazamentem. Délután a naplót írtam. Este Góré egy Magyarország térképet hozott. Este a „TWIST OLIVÉRT” olvastam.

1956. XII. 19. Szerda.
1956. XII. 20. Csütörtök.

GYORSAN KÉSZÜLNEK A CÍMEREK.

Reggel mikor felkeltem naplót írtam. Ezután hegedűre mentem. Mikor hazajöttem Jancsival szórakoztunk. Délután visszamentem dolgozni. Béla azt mondta, hogy ma nagyon sok címert kell csinálni, mert a festőknek már kevés van. Csináltunk is 2000 db-ot, de közben sokat idegeskedtünk, mert Örsy néninek az anyja beteg asszony, és először a papagályt kereste Béla hajában, majd kiment a gangra és ott fütyörészve kereste. Ezután el akart utazni Szerdahelyre. Mikor vacsorázott a papagály a fejére szállt. Mi ezen sokat nevettünk. Este $\frac{1}{2}$ 11-kor fektültünk le.

* * *

Reggel már 6^h-kor fenn voltunk és dolgoztunk. De most is lassan ment a munka, mert az a fiú aki ki szokta vágni a címert nem jött meg, s ezért a Béla vágott ki. Ma 1000 db-ot csináltunk. $\frac{1}{2}$ 2-re német órára mentem ez évben utoljára. Mikor hazajöttem átjöttek Rudi bácsiék és kártyáztak. Apu engem korán aludni küldött, mert megmondtam, hogy tegnap $\frac{1}{2}$ 11-kor fektüdtem le, és ma már 6^h-kor keltem. Az ágyban még olvastam a „TWIST OLIVÉRT”-t.

1956. XII. 21. Péntek.

AZ ISKOLÁBAN CSOMAGOTADNAK.

Reggel olvastam a „Twist Olivér”ból. Ezután jött Gyula és azt mondta, hogy menjek el címert csinálni, mert sok a rendelés. El is mentem, de Béla még leveleket írt. Míg ő feladta őket addig én felraktam 10 címert. Ma 1000 db forrasztottunk fel. Többet nem tudtunk csinálni, mert az a fiú, aki kinyom, az nem jött el. Mikor készen lettünk Béla kifizetett nekem 140 Forintot. Ezután hazamentem. Maja otthon azt mondta, hogy az iskolában csomagot osztottak volna, de még nem érkezett meg, és csak holnap fogják kiosztani. Délután Maja megtalálta a könyvet amelyet én Karácsonyra vettem neki. Anyu ezt megmondta nekem és én odaadtam neki. Nem tudtam, hogy mit vegyek Karácsonyra anyunak, se apunak, és ezért anyunak és apunak is adtam 100 és 40 Frt.-ot. Béla Gyulával azt üzente, hogy menjek vissza dolgozni, de én nem mentem. Délután lemostam a térkép botjait, és szétbontottam a „Technokid”-ból csinált dieselmotoros vasutat. Este Mihálykáék³² átjöttek kártyázni. Én közben az elkezdett fekete Péter kártyát csináltam, és a térkép alkotmány címereit leragasztottam és egy Kossuth címert ragasztottam rá.

1956. XII. 22. Szombat.

ESIK A HÓ.– KÉSZÜLŐDÉS.

Reggel 8^h-kor keltem. Dél előtt egy kicsit átmentem Jancsihoz. 10^h20'-re hegedű-órára mentem. Mikor hazajöttem rendbehoztam aládát és egy napot írtam a naplóba is. Dél felé átmentem Jancsihoz. 1^h felé nagy pelyhekben hullni kezdett a hó. Anyu már készülődött a nagymamához. Sok mindent kellett vinni, mert közeledik a Karácsony és ezért anyu a nagymaminál akart sütni. Végeredményben 4 csomag maradt. Maja délelőtt iskolában volt, mert csomagot osztogattak. A mai nappal befejezték a tatarozást is. ½ 4 felé elindultunk a nagymamához. Este olvastam a „Twist Olivér”-t. Délután Majával a börzén voltunk. Maja nekem karácsonyi ajándéknak megvette az „Utazás a Holdba” c. Verne könyvet.

33 Mihálykáék a szüleim Röck Szilárd utca 22.-ben lakó barátai voltak.

1956. XII. 23. Vasárnap.

ESIK A HÓ. – SZÁNKÁZOM.

Reggel ½ 9-kor keltem. A hó nagy pelyhekben hullt. A házakat és az udvart vastagon letakarta. Alighogy felkeltem seperni kezdtem. Mikor már mindent össze-sepertem átmentem Jóskához. Jóska megmutatta, hogy mit kapott Karácsonyra. Kapott 4 könyvet, a „Nemo kapitány” az „Egy diákszázad becsülete” az „Ezer-egy éjszaka meséi” és a „Csillagszemű” c. könyveket, korcsolyát stb. Dél felé átjött Jóska is. Havat hánytunk. Jóska a sok hóból a kisudvarban várat épített. 1^h felé apu megjött Gyulával R.palotáról motorral összefagyva. Egy szánkót is hoztak amelynek én nagyon örültem. Délelőtt Maja szánkázni volt, s ezért ebéd után én is elmentem Marcival a Sipos dombra. Először a gyakorlón³⁴ voltunk, de ott még nem volt megkezdve, s ezért a Siposra mentünk. Nagyon jól éreztük magunkat, annak ellenére, hogy a mi szánkónk farolt, és Majáék egy párszor estek is. Sötétik játszottunk. Este Majával kártyáztunk és olvastam a „Twist Olivér”-t. Este a rádióban adták a „Hatvani diákjai” c. vígjátékot és ezért csak 11^h-kor aludtam el.

1956. XII. 24. Hétfő.

KARÁCSONY ESTE.

Az éjjel esett a hó és ezért reggelre már 10 centi vastagon volt. Maja elment szánkázni, de én nem mehettem mert tegnap elázott a cipőm, és itt nem volt hócipő. 10^h-felé anyu a padláson talált egy női hócipőt, és én azt felhúztam. Átmentem Jóskához. Jóska átjött a Szuszival. Ágiéknál Sanyika hóemberének a fejét ledobtuk. Ági és Maja azt mondta, hogy hógolyózzunk. Mi előbb hazavittük a Szuszit. Útközben jól megdobáltuk Horváth bácsit. Ő meg akart fürdetni minket, de mi elszaladtunk, csak Jóskát tudta megdobni, mert ő elesett. Utána a Cselényi lányokat is megdobáltuk. Mikor visszajöttünk Ágiék nem akartak hógolyózni és ezért mi a kertben hógolyót gurítottunk a havon, s az a végén akkora lett, hogy nekem a vállamig ért. Ebéd után a golyókból hóembert csináltam, de nem tud-

34 A Maglódi út és a Keresztúri út közötti beépítetlen területen, ahol egy időben katonák gyakorlatoztak. Mi, gyerekek, gyaksinak is neveztünk. Nyáron sokat barangoltam ott, növényeket, rovarokat gyűjtöttem, gyíkokat fogtam. Télen szánkózásra használtuk.

tam befejezni, mert apu behívott szaloncukrot kötözni. Délután a karácsonyfát csináltuk. Este a „Twist Olivérből olvastam.

1956. XII. 25. Kedd.

KARÁCSONY ELSŐ NAPJA.

Reggel ½ 9^h-kor keltem fel. Apu nem ment ma dolgozni. Felöltöztem és átmentem Jóska-hoz. Jóskaék is már felöltöztek. Mi ketten előre mentünk, hogy jó előre üljünk a templomban. Hideg volt, csípte a fületem a hideg. ½ órai gyaloglás után elérkeztünk a R.falvi templomba. A 10^h-i misére mentünk. 11^h-kor indultunk haza. Mikor hazaértem meg akartam csinálni a hóembert, de már kész volt. Béla azt mondta, hogy ő csinálta meg, és Maját már le is fényképezte velem. Engem is lefényképezett. Megebédeltam és átmentem Jóska-hoz. El akartam hívni szánkázni, de nem engedték. Ezután hazamentem és hozzáfogtam a vár megnagyobbitásához, de egyszer csak jött Jóska. Azt mondta, hogy mégis elengedték. Először a gyaksira mentünk. Az én szánkóm nagyon farolt, s ezért hazavittem. Utána visszamentem, és mert a gyaksin nagyon hülye srácok voltak a Siposra mentünk. A Sipos nagyon földes volt és azért hazamentünk. Este a „Twist Olivér”-ből olvastam.

1956. XII. 26. Szerda.

KARÁCSONY MÁSNAAPJA.

Reggel 9^h-kor felkeltem. A várat kezdtem csinálni, mert Gyula azt mondta, hogy délután eljön Alibácsi az egész családjával, akinek van egy 10 éves fia. A várat még félig sem csináltam meg, mikor jöttek Ali bácsiék kártyázni. Mi Pistával és Majával elmentünk szánkázni a Siposra.³⁵ Jóska is ott volt. A Sipos nem volt jó és ezért a gyaksira mentünk. Ott megtanultam az új szánkó kormányzását. Nem lettünk sokáig, mert Pisták hazamentek. Én a vár építését befejeztem. Szomorúságomra Gyula kijelentette, hogy a várat kiviszik holnap. Ezért én délután a hóemberre a kertben építettem várat. Este elengedtem a Sajót és vele játszottam.

35 A Sipos egy rövid és aránylag meredek domboldal volt a Paprika utca végében, ahol gyakran szánkóztunk.

tam. Először csak szaladgált veszettül a kertben, míg én a várat építettem, de olyan mulatságos volt, hogy nem bírtam építeni a várat, s ezért előre mentem. Sajó ott találta Fricit és vele játszott, de Frici a veranda tetejére mászott. Én le akartam venni, de jött anyu és be akart hívni. Én nem szoltam, csak Sajó megmutatott. Én még egy kicsit játszottam Sajóval, majd bementem.

1956. XII. 27. Csütörtök.

EGY KIS BESZÉLGETÉS.

Reggel elindultunk nagymamától hazafelé. Maja motorral és én meg anyu villamossal. Útközben találkoztam Jóskával, aki az állomási hídnál szánkózott. A Teleki tértől gyalog jöttünk. Itt újból, mint régen zsibvásár volt. Én előreszaladtam, és mondtam anyunak, hogy ő is jöjjön el, de én nem találkoztam anyuval. Kerestem egy darabig, majd egyedül elindultam. A Csokonai mozinál vettem egy Élet és Tudományt Már csinálták a villamos vezetékeit. Hazajöttem és átmentem Jancsihoz. Ott beszélgettünk arról, amit a rádió bement. Hülyeségnek találtuk azt, hogy a Rákóczi út és a kőrút kereszteződésénél az üzleteket beépítik és így fog kinézni:

Azt is hülyeségnek mondtuk, hogy a kőrút és az Üllői út kereszteződésénél a házakat levágják így:

Ezután elindultunk Jancsival és anyuval a Corvinba. Nagy tolokodás után bejutottunk. Maját majdnem agyonnyomták. Én és Jancsi megvettük a „Tom Sawyer mint detektív.” c. könyvet. Délután a naplót írtam. Este lefeküdtem és hamar el is aludtam.

1956. XII. 28. Péntek.

SZÁNKÁZÁS AZ UTCÁN.

Reggel olvastam a „Twist Olivér”-ből. Mikor felkeltem felöltöztem és egy levelet írtam Nagymaminak és Ilonka nélinek. Mikor a levélírással kész lettem elmentünk anyuval a postára, hogy feladjuk a levelet és az adót. Mikor ezt megcsináltuk elmentünk körülnézni, hogy mi lehet kapni. Vettünk a Mézeskalácsosnál ½ kg mézespusedlit. Hazajöttünk, én átmentem a KÖZÉRT-be, majd Jancsihoz. Jancsi épp a naplóját írta és tőlem elkérte a naplót. Míg anyu vasalt én Jancsi-

nál voltam. Utána hegedültem, majd naplót írtam. Ezután jött apu mérgesen, hogy a 67-es villamos csak a Keleti p.u.-ig jár, és neki így egy csomót kellett gyakorolni. Ezután jött Mari és megkérdezte, hogy, jövünk e szánkózni? Mi beleegyeztünk és kimentünk. Radics Mari szánkójával húztuk egymást, már lehetett jól szánkózni, mert az a hó amely délelőtt esett, most egész jeges volt. Az én bőrtalpú bakancsom nagyon csúszott, a jégen, s ezért a hócipőt vettem fel. Később én húztam hármukat, és azután ők húztak engem. Este a naplót másoltam, majd anyunak segítettem mosni.

1956. XII. 29. Szombat.

EZ ÉVBEN UTOLJÁRA HEGEDŰÓRÁN.

Mivel tegnap későn feküdtem le, ma sokáig szundikáltam. Mikor felkeltem anyuval felvittük a ruhát a padlásra. Ezután hegedűórára mentem az 1956-os évben utoljára. Mikor hazajöttem át akartam vinni Jancsihoz a naplóját, de ő nem volt otthon. A házmester néni azt mondta, hogy Budára ment. Én írtam neki egy levelet, és mikor be akartam dobni a lakásba, épp akkor jött. Átvittem neki a naplót és elkértem tőle a könyvkatalógusát, hogy megmutassam Jóskának. Maja tegnap mondta, hogy a tegnapi „NÉPSZABADSÁG”ban közöltek egy gúnyképet. Én a gúnyképet elkértem a házmesteréktől:

½ 2-kor anyuval ketten elindultunk a nagymamihoz, mert Maja motorral ment. A Népszínház utcában vettünk egy „NÉPSZABADSÁGOT”, egy „Élet és TUDOMÁNYT” és egy „Füles” szórakoztató naptárt. Mikor hazajöttem a várat kezdtem bontani. Nemsokára jött Pista a nagyapjával. Az üstházat és a hurkatöltőt hozták szánkón. Pista azt mondta, hogy menjünk el szánkázni. El is mentünk a gyaksira. Estünk egyet és ezért Pista már többször nem jött le. Hazajöttem és a „Füles”-ből és a „Twiszt Olivér”-ből olvastam.

1956. XII. 30. Vasárnap.

EGY KIS BALESET VELEM.

Ma nem keltem korán. Maja átment Icához. Mikor visszajött azt mondta, hogy Marci nagyon unatkozik és azért menjek át. Mikor átmentem elmentünk szánkózni. Már sokáig szánkáztunk, mikor egy baleset ért. A baleset így történt:

A baleset alkalmával nekem a körmöm ütötte meg, úgyhogy véraláfutásos lett. Ezután hazajöttünk és én néztem a korcsolyázókat a M.Á.V. telepen. A telepre megint eljöttek a ruszlik és egy vasutast elvittek. Délután moziban voltam. A „Hypolit a lakáj” c. régi magyar filmet láttam. Nagyon jó film sokat kacagtam. Este Franci áthozta Mirsinszky bácsitól az „Ellenforradalmi garázdálkodások az októberi eseményekben” c. kommunista röpkönyvecskét. Azt olvastam az ágyban.

1956. XII. 31. Hétfő.

SZILVESZTER.

Délelőtt anyu Pestre ment és én délelőtt átmentem Marcihoz. Először egy kicsit sakkoztunk, majd kártyáztunk, és dominóztunk. Mikor hazamentünk Majával anyu még nem volt otthon. Megebédeltem és elmentünk szánkózni. A gyakorlón nagyon jó volt. Először a mi szánkónkon mentünk, már nem farolt. Utána Marciék szánkóján mentünk. Azzal csak úgy röptünk, és majdnem a harmadik lukba mentünk. Mikor hazajöttünk Marci nem ment haza. Nálunk zsiroztunk, és snapszliztunk. Már sötét volt, mikor Marci hazament. Én hazahívtam Maját. Idén nem volt vidám Szilveszterünk. A rádióban sem volt jó szilveszteri műsor. Apuék a Cselényiékhez mentek kártyázni. Egy kicsit nálunk volt Mirsinszky bácsi is. Én egész este naplót írtam. Bözsi néni, és Franczi már korán lefeküdt. Apuék éjjélkor átjöttek boldog újévet kívánni. Apu azt mondta, hogy már megint lövöldöznek. Anyu hozott egy „Népszabadság”ot. Este elolvastam a „Népszabadság”ot. Abban volt egy képes melléklet is amely a lent ↓→ látható képeket közölte. Este még a naplómba a képeket ragasztottam be. Éjjel ½ 2-kor feküdtem le. Hamar elaludtam. Éjjélkor Dobi I. beszédet mondott és boldog újévet kívánt. Este jég esett.

BOLDOG ÚJ ÉVET!

1957.

1957. I. 1. Kedd.

ÚJÉV.

Reggel a tegnapi késői lefekvés miatt 11^h-ig aludtam. Mikor felkeltem tízóráiztam és átmentem Marcihoz. Marcival szánkózni mentünk. Azt hittük, hogy a tegnapi jégeső jegesre csinálta a pályát, de nem úgy volt. A gyakorlón az ugratós pályán nagyon rossz volt, elenben a két mellette lévő pálya elég jó volt. Én sokszor csak a szánkó talpán állva mentem le. Egyszer Marci nagyon megrántotta a szánkót, én hanyattestem, s Marci egyedül lement. Ezután a Sipos dombra mentünk. Megbeszéltük Marcival, hogy délután megyünk moziba. Mikor megébédeltünk és felöltöztünk, éppen jött Marci. Elindultunk a moziba. Útközben találkoztunk Felkai Csabával, ő is a moziba ment. Az első kultúrteremben ahová igyekeztünk. A másikban csak 1/2 4-kor kezdődött az előadás. Itt a „Mexikói lány” c. mexikói III. részes filmet adták. Ezt is megnéztük. Sötétben jöttem haza. Az út nagyon síkos volt. Este a naplót írtam.

1957. I. 2. Szerda.

CSOMAG JÖTT AUSZTRIÁBÓL.

Reggel korán elindultunk anyuval a nagymamitól. Tegnap Gyulának házából egy család disszidált és mi abba a lakásba akartunk menni lakni, ezért reggel anyuval elmentünk bejelentkezni. Mikor hazajöttünk Kati azt mondta, hogy egy nagy csomagot kaptunk. Mi bementünk és Gyula már bontogatta a csomagot. A csomagban ez volt:

- 2. db. tréningruha.
- 2. " sapka.
- 1. " sál.
- 2. " nyakkendő.
- 1. " kombiné.

3. " zsebkendő.
2. pár zokni.
6. db. narancs.
18. " likőrös csokoládé.
3. tábla Milch " (tejcokoládé.)
6. cs. kakaó.
1. kg rizs.
1. kg alma.

Minden a legjobb minőségű volt, de sajnos a mackók amelyeket nekünk Majával küldtek kicsik lettek. Ezután hegedűórára mentem. Délután naplót írtam. Este a lakás ügyben nagy vita volt. Este levelet írtam Feri bácsinak.³⁶

1957. I. 3. Csütörtök.

EBBEN AZ ÉVBEN ELŐSZÖR NÉMETEN.

Reggel olvastam a „TWISTOLIVÉR”-t. Mikor felkeltem anyu már nem volt otthon. Biztos a tanácsnál van gondoltam. Felöltöztem. Befűtöttem a sparheltba, és lementem tüzelőért. Éppen fel akartam adni a levelet, mikor jött anyu. Azt mondta, hogy ennek a lakásnak már fuccs. Ezután feladtam a levelet. Láttam, hogy a kőrúton már csinálják a hatos villamos vezetékét. Még átmentem a KÖZÉRT-be, és megcsináltam a német leckét. Jancsi átjött, hogy menjünk már németre. Ő még mondta, hogy a 6-os így fog közlekedni: ½-re németre mentünk. Daisy néni³⁷ megmutatta, hogy mit kapott Miki Karácsenyra. Hazafelé jövet láttuk, hogy már a Rákóczi uton is kész a villamosvezeték. Góré sok jó német könyvet hozott nekem. Este naplót írtam.

36 Feri bácsi nagymamám öccse volt, Ausztriában, Rechnitzben (Rohoncon) élt. A forradalom előtt a nagymama hozzá ment ki Ausztriába. Onnan küldték a csomagot, amelyet levélben köszöntem meg.

37 Az osztárk születésű Daisy néni (Daisy tanti) a némettanárom volt. Fia, Miklós szintén a Rökk Szilárd utcai iskolába járt, Jancsi osztálytársa volt.

1957. I. 4. Péntek.

SÉTA A KERÜLETBEN.

Reggel a „TWIST OLIVÉR”-t olvastam. Ezután a „Technoid”-ból egy csillefelvonót akartam csinálni, de nem fejeztem be, mert anyu azt mondta, hogy elmegyünk a Teleki térre. Én Jancsit is elhívtam. Mikor kiértünk a kőrútra, láttuk, hogy már megindult a 6.-os a kőrúton. A kőrúton alig tudtunk átjutni, mert óriási a forgalom. Rengeteg autó, motorkerékpár állt sorba, hogy átjusson a Rákóczi úton. A Népszínház utcán végig mentünk a Teleki térre. A 28-as is már a kőrútig jött. A Teleki térnél elváltunk anyutól és megnéztük a zsidvásárt. Itt mindenféle volt csak épp az nem ami kellett volna. Ezután Jancsinak megmutattam, hogy hogy össze vannak löve a Dobozi utcai házak, majd a Népszínház utcán visszajöttünk. Én itt azt mondtam Jancsinak, hogy menjünk végig a Rákóczi úton, és a Bródy Sándor utcán jöjjünk haza. Így is tettünk. Nagy sár volt erre, mert a hó olvadt. A kőrút és a Rákóczi út kereszteződésénél, már villany jelzőlámpa volt. Mikor már a stúdióhoz értünk, láttuk, hogy a stúdiót még mindig tankok őrzik, de már javítják. Később felmentem Korachhoz³⁸ a könyvemért, mert ő a Bródi Sándor utcában lakik. Ezután hazajöttünk, este a „TWIST OLIVÉR”-t olvastam.

1957. I. 5. Szombat.

MAGYARORSZÁGON VOLT HRUSCSOV ÉS MALENKOV.

Reggel még ágyban voltam és a „TWIST OLIVÉR”-t olvastam, mikor átjött Jancsi. Felkeltem, és Jancsi azt mondta, hogy ma is tegyünk egy sétát. Én beleegyeztem. Mindjárt meg is terveztük a sétát az én térképemen amely így néz ki: Ezután hegedűóra mentem. A hegedűóra aránylag elhúzódott, és mert nekem a nagymamihoz kellett menni, nem mentünk el Jancsival sétálni. Ezután a nagymamihoz mentem. Ott Majával kártyáztam, míg apu nem mondta, hogy menjek segíteni, mert levágjuk a disznókat. Én a tálat tartottam a vérnek. Este átjött Mirsinszki bácsi és azt mondta, hogy a rádió bementa, hogy itt volt Hruscsov és Malenkov. Később a „TWIST OLIVÉR”-t olvastam.

38 Korach Marcell az osztálytársam volt.

1957. I. 6. Vasárnap.

DISZNÓVÁGÁS.

Reggel már korán felkeltem, mert ma is 2 disznót vágtunk. Ma is én tartottam a tálat. Vízet húztam és tüzeltem. Később Bélával elmentünk fűrészpörért Cselényiekhez. Mikor hazajöttünk többször elmentünk a MÁV-telepre vízért, mert a mi kutunk vize főzni nem jó. Mire készen lettünk a vízhordással már dél volt. Béla azt ajánlotta, hogy menjünk el szánkózni. El is mentünk a gyakorlóra. Először a mostani pályán mentünk, de az nem volt jó és ezért kénytelenek voltunk a régi pályára menni. Ez elég hosszú volt. Itt jól mentünk de a szánkó farolt és a kormányzással mindig lassítottuk. Estünk is egy párszor. Mikor hazajöttünk Béla hazament és én apunak segítettem. Délután átjött Jóska a könyvéért, és azt mondta, hogy menjek át. Útközben Marcival hócsatáztunk. Én keztyűben a golyókat gyártottam és Jóska dobált. Jóskaéknál a képeslapjait nézegettük. Jóska megmondta, hogy december 2.-án beszéltem az oroszral. Délután Majával kártyáztam. Este átjött Mirsinszki bácsi. Én rosszul voltam, hányingerem volt, s ezért hurkát sem ettem.

1957. I. 7. Hétfő.

ÚJBÓL ISKOLÁBAN.

Reggel már 8^h-kor ébren voltam. 10^h-kor elindultunk haza. A villamosban két viccet hallottam. A viccek a következők:

Mi a különbség Latabár és Kádár között?

Az a különbség, hogy Latabár okos és hülyéskedik és Kádár hülye és okoskodik.

* * * * *

Két részeg ember azt éneкли:

Maléter Péter, Maléter Pál, a Kádár kormány nem imponál. Mikorra hazaértünk, Jancsi épp iskolába ment. Azt mondta, hogy már volt németen, mert az iskolából csak 2^h40-kor jönnek ki. Én ezen nagyon meglepődtem. Ezután megnéztem, hogy nekem mikor kell iskolába menni. 11^h-ra kellett volna menni, de akkor már ½ 12 volt. Ezután Bözsi nénihez vittem fel hurkát. Délután 3.-ig Technokidóztam. Anyu elment kenyérért, és azt mondta, hogy már megint sorba kell állni. A Technokidból egy csillefelvonót csináltam. Este nálunk volt Tengler néni aki régen a

házunkban lakott. Sokat mesélt, azt is mondta, hogy a lakásuk két belövést kapott. Este naplót írtam.

1957. I. 8. Kedd.

SÉTA AZ ÜLLŐI ÚT ÉS KÖRNYÉKÉN.

Reggel, mikor felkeltem átmentem Jancsihoz megkérdezni tőle, hogy megcsináljuk-e a Szombaton tervezett sétát. Jancsi beleegyezett. A Röck Szilárd utcán mentünk a Békés utcáig. A Békés utcában Jancsi bement egyik osztálytársához megmondani, hogy már kell iskolába menni. Ezután az Üllői útig beszélgetés közepette a kőrúton mentünk. Láttuk, hogy a Nap utca sarkán a ház ledűlt. A Corvin köz is így néz ki:

A kőrút 81. sz. ház a földig leomlott.

A Kilián laktanyával szembenlévő ház fele összedűlt:

A laktanya a sok ostromtól így néz ki:

Az Örökimádó templom tornya ledűlt:

A terv szerint a Nagytemplom utcán kellett volna befordulni, de ennek a sarkán a ház összedűlt és nem lehetett befordulni, ezért a Leonardo da Vinci utcán fordultunk be. A Tömő utcán mentünk az Illés utcáig. Itt láttuk, hogy a Tömő utca 35 összedűlt és csak a földszint maradt épen. Az Illés utcán mentünk a Práter utcáig, majd a Práter utcán végig a kőrútig mentünk. A Práter utcán még ki volt írva: Nem alkuszunk! Be Nagy Imrével, ki az oroszokkal! A Práter utca sarkáról jól megnéztem a kőrút és az Üllői út kereszteződésénél fekvő házat, hogy le tudjam rajzolni. Ezután a kőrút és a Röck Sz. utcán át hazajöttünk, közben a Baross utca sarkán egy „Élet és TUDOMÁNY”-t vettünk (l. a dobozban.), mert Jancsi azt mondta, hogy benne van, hogy mi égett el a Nemzeti Múzeumban. 11-től 2-ig iskolában voltam. Megtudtam, hogy Vali néni Párizsba utazott. Du: vettem egy „Esti Hírlap”-ot. Este naplót írtam. Gyula hazajött és azt mondta, hogy az oroszok légelhárító ágyúkat ástak be a gyakorlón és a temetőnél.

1957. I. 9. Szerda.

A 6-OS MÁR A CSEPREGI UTCÁIG JÁR.

Reggel nagyon sokat olvastam a „TWIST OLIVÉR”-ből, azért, hogy 14.-ére befejezzem. 11^h-ra iskolába mentem. Itt megtudtam, hogy Béry disszidált, és Molnár és Szűcs elköltözött. Az első óra magyar volt. Vali néni helyett Moór tanár tartotta meg. 12^h-kor majdnem hazamentünk, mert Moór tanár azt hitte, hogy 8^h-ra jöttünk. Mikor kijöttem az iskolából hegedűórára mentem. Mikor hazafelé jöttem láttam, hogy a hatos már a Csepregi utcáig jár. Mikor hazajöttem, vettem az újságárusnál egy „Esti Hírlapot és egy „Élet és TUDOMÁNY.”-t. Hazafelé jövet a Szikra könyvesboltban megvettem a „Mostohatestvérek” c. könyvet. Láttam, hogy a régi vas oszlopok helyére új fát tesznek. Délután a ←-térképet rajzoltam.

1957. I. 10. Csütörtök.

LEMONDOTT EDEN. – VILLAMOS JÁR A RÁKÓCZI ÚTON.

Reggel még ágyban voltam, mikor Jancsi átjött és azt mondta, hogy siessek, mert németre kell menni. Én gyorsan felöltözködtem és elindultunk németre. Láttuk, hogy a Rákóczi úton már jár a villamos, de nemcsak 67.-es 44.-es és 45-ös jár, hanem a 68-as is, amely eddig csak a Mogyoródi úttól járt a Bosnyák térrig. Jancsi útközben azt mondta, hogy Eden angol külügyminiszter betegségére hivatkozva lemondott. Német óra után iskolába mentem. Az iskolában két magyar és fizika meg rajz óránk volt. Mikor hazajöttem anyuval elmentünk a Hauerhoz, mert Maja akart enni gesztenyepürét. Innen láttam, hogy lebontják a gyémántházat. Este Jancsinál voltam. Ott kísérleteztünk, pl. titkostintát csináltunk. Este a „TWIST OLIVÉR”t olvastam.

1957. I. 11. Péntek.

ÚJJABB ZŰRÖK.

Reggel korábban felkeltem. Megcsináltam a leckét és átmentem Jancsihoz. Ő éppen akkor öltözködött. Ezután átjöttük hozzánk és anyunak megmutattuk a tegnap készített titkostintát. 11-2.-ig iskolában voltam. Utána hegedültem, majd átmentem Jancsihoz. Ő elkérte tőlem a tuszt, hogy kitussolhassa a térképét. Ezután Gyula jött és azt mondta, hogy a gumiséknál egy bácsi azt mondta, hogy

Csepelen és a Ganz és a Mávagban zűrök voltak. Nálunk volt Paulheim Gyula néni és azt mondta, hogy az ő lakásuk is kapott belövést, mert ott van a közelükben a telefonközpont és a posta. Este átjött Rada bácsi és azt mondta, hogy a Kálvária téren a gyerekek egy csomóba rakták a könyveiket meggyújtották és azt kiabálták: Míg az orosz itt lapul, magyar diák nem tanul! Este a „TWIST OLIVÉR”-t olvastam.

1957. I. 12. Szombat.

1957. I. 13. Vasárnap.

SZENET KAP AZ ISKOLA.

Reggel korán felkeltem, és a naplót írtam. 10^h-kor anyuval elmentünk az óraboltba megnézni, hogy van-e bim-bam óra. Volt, és ezért vettünk egy szépet. 11^h-ra iskolába mentem. 2^h-után hegedűórára indultam. Az iskolában mondták, hogy hétfőn már rendes tanítás lesz. Ahogy mentem a hegedűórára, láttam, hogy az iskola előtt egy autó állt és szenet dobáltak róla. Este a nagymamihoz mentem, s ott a „TWIST OLIVÉR”-t olvastam.

* * * *

7^h felé a „TWIST OLIVÉR”-t olvastam s be is fejeztem. Reggel felkeltem és havat kezdtem seperni, mert reggel esni kezdett a hó. 9^h felé átjött Ági és velük ruhaszatáztunk, majd kimentünk a kertbe hócsatázni. Én minden lépésre 4 db hógolyót tettem. Így 40 hógolyóm volt a lányok 100 hógolyójaival szemben. Elkezdődött a hócsata. Engem nem talált el egy hógolyó sem, és a lányokat 4-5 hógolyó. Ezután várat cseréltünk úgy, hogy a várban maradtak a hógolyók is. Ez azért történt meg, mert Maja azt mondta, hogy az én váram jobb védelmet nyújt. Nemsokára megjött Pista, egész délután vele játszottam. 3^h kor hazafelé indultunk, mert Majának reggel kell iskolába menni. Útközben beadtam Mirsinszky bácsinak a „TWIST OLIVÉR”-t, mert elkérte. Otthon korán lefeküdtünk. Én a „VILÁG URA” c. könyvet kezdtem el olvasni.

1957. I. 14. Hétfő.

ÚJBÓL RENDES TANÍTÁS VAN.

Délelőtt ½ 9–10-ig németen voltam. Mikor hazajöttem megcsináltam a leckét,

majd a naplóba rajzolt képeket húztam át tussal. $\frac{1}{2}$ 1-re iskolába mentem. Ma már úgy volt, hogy a régi október 23.-a előtti órarend szerint lesz a tanítás, de mégsem úgy lett. Az első órán állattan órán a tanárnő azt mondta, hogy tévedés volt akkor, mikor azt mondták, hogy a régi órarend szerint lesz a tanítás. Számtan órán feleltem 5-ös-re. Délután 4^h-kor jöttünk haza. Elmentem megnézni, hogy van-e újság. Nem volt már. Ezután átmentem Jancsihoz. Megterveztük a holnapi sétát. Estefelé a naplót irtam, majd $\frac{1}{4}$ 6-kor Jancsival átmentünk a Corvinba. Már a Röck Szilárd utcai kapun mentünk be, mert már az is nyitva volt. Először felmentünk a II. emeletre a papírosztályra, mert Jancsi egy üveg tuszt vett. Lementünk az első meletre a könyvosztályra megnézni, hogy van-e jó könyv. Este Jancsiékhoz eljött az a bácsi aki Miskolcon lakik. Mesélte, hogy oda is kiküldtek az oroszok tankokat, hogy lőjék a népet. Az első tank nem lőtt, ezért a harmadikból kiszállt a tiszt, és megkérdezte, hogy miért nem lő. Az azt mondta, hogy azért nem, mert nincs náluk fegyver. A tiszt ráparancsolt, hogy lőjön, de az nem tette és ezért agyonlőtte. Erre a második tankból kijött egy katona, lelőtte a tisztet, majd önmagát is. Este 9^h-ig naplót irtam.

1957. I. 15. Kedd.

ÚJRA ESIK A HÓ.

Ma a szokottnál korábban keltem fel. Hegedűlni kezdtem. 9^h-kor átjött Jancsi és azt mondta, hogy ma nem mehet sétálni, mert nagyon náthás. Alighogy végeztem a hegedüléssel jött Gyula és azt mondta, hogy a házukban egy asszony leugrott az ötödik emeletről. Az öngyilkosság azért történt, mert tegnap este házkutatást tartottak, azért mert embercsempésztést folytattak. Gyula így mesélte. Bement a hallba és egyszercsak hallja pik-puff. Gondolta, na mi a fenét csinálnak ebben a nyavalyás házban ilyen korán. Lemegy az emeletről és látja, hogy az emberek, toporognak az udvarajtóban és nem mer senki az udvarba menni. Ők ketten Erős bácsival bementek az udvarba és látták, hogy Schillinger néni az udvar kövén feküdt, élettelenül. Először ráesett a korlátra, majd onnan leesett. Egész délelőtt a naplót tusoztam. 1^h-ra iskolába mentem. Estére a hó már 5 centi lett. Este szintén a naplót irtam. $\frac{1}{2}$ 10^h-kor feküdtem le. Este az „Esti Hírlap” is hozta a gyilkosságot, de kifordítva.

1957. I. 16. Szerda.

SZÁNKÓVAL A NAGYMAMINÁL.

Reggel Gyula 6^h-kor felébresztett, hogy siessek öltözni, mert kivisszük szánkóval a moslékot. Mikor kiértünk az utcára gyönyörű kép tárult elénk. Mindent vastag hó fedett. A lámpák csak néhol égtek. Autók jártak túlköltek. Ébredt a szétlőtt város. A 28-assal mentünk a Szláv utcáig. Innen szánkóval vittük a moslékot. Gyula húzta a szánkót és én mellette menve fogtam a kannákat, hogy le ne essenek. Először én is a szánkó talpán állva tujáztam,³⁹ de utána Gyula megengedte, hogy felüljek. A nagymaminál Franci már elkotorta a havat, de az újonnan esett havat el kellett seperni. Ezt én meg is cselekedtem, míg Gyula megengedte a disznókat. Visszafelé jövet Gyula húzott a Dohánygyárig, mert itt jött egy lovaskordé, amely nyáron salakot szokott hordani, és ő hozzáakasztotta a szánkót. A villamosmegállónál sokáig kellett várni, mert a 28-as villamosok nagy része már stuka, és kannával nem lehet rá felszállni. 10^h-ra értünk haza. Itt a naplót csináltam. ½ 1-re iskolába mentem. Este a „VILÁG URÁ”-t olvastam. ½ 6-ra hegedűórára mentem. Az esti újságok közölték, hogy az Üllői úton és a kőrúton megindult a villamosjárat.

1957. I. 17. Csüt.
1957. I. 18. Péntek.

EGY KIS SZÁMVETÉS. CSOU-EN-LAJ BUDAPESTEN.

Magyarországról eddig 167000 menekült ment Ausztriába. Ezeknek az üzeneteit a „Szabad Európa” rádió közvetíti. Leginkább jeligékre üzennek. Legérdekesebb jeligék: török basa, tök ás, fekete macska. A nép között elterjedt az a hír is, hogy Kabos László magyar humorista is eldisszidált, és ezt üzenté: Az oroszok menjenek haza, aki hallja adja át. A 167000 menekültből már 96000-et elszállítottak.

* * *

39 Tujázásnak nevezték, amikor valaki – menetjegy nélkül – a villamos lépcsőjén vagy az ütközőjén utazott. Az ötvenes-hatvanas években a „rossz” gyerekek gyakori „szórakozása” volt. A kifejezéssel itt azt akartam érzékeltetni, hogy Gyula bátyám engedélye nélkül utaztam a szánkón, azaz „lógtam”.

Reggel 9^h-ra németre mentem. Ott Kolonicstól megvettem a „Bajvívó magyarok” c. könyvet. Egy kicsit csúszkáltam hazajövet a Semmelweiss téren. Otthon elolvastam a „VILÁG URÁ”t, majd elmentem újságért. Ez is közölte Csou-En-laj beszédét. I. a dobozban. ½ 1-re iskolába mentem. Este a „VILÁG URÁ”-t olvastam.

— * —

Reggel 6^h-kor keltem fel és Gyulával kivittük a moslékot. Nagyon hideg volt. Dél előtt Jancsival a Világ ura rémét. ½ 1-kor iskolába mentem. Este a „VILÁG URÁ”-t olvastam, és be is fejeztem. Az iskolában a tornaórán boxoltunk. Én Dolmányossal mérkőztem. Vámosnak eladtam a bélyegalbumomat.

1957. I. 19. Szombat.

1957. I. 20. Vasárnap.

ELŐSZÖR KORCSOLYÁZOK AZ IDÉN.

Reggel, mikor felkeltem Jancsi átjött, és vele a „Rém”-et csináltuk. ½ 12-re hegedűórára mentem. Mire hazaértem már majdnem ½ 1 volt. Gyorsan kapkodva összecsomagoltam. Az iskolában az utolsó 3 óra lukas óra volt. 5^h-kor jöttünk ki. Hazamentem be akarok menni, de a kulcsot nem találtam. Biztos az asztalon hagytam, mikor siettem. Anyu már odaadta a kulcsot hegedűóra előtt, mert anyu Majával már a nagymamihoz ment. Emiatt bemásztam az ablakon. A kulcs ott volt az asztalon. Fogtam a csomagomat, és elindultam sietve a nagymamihoz. Az orrom előtt ment el egy 28-as, majd utána 3 kocsiszínbe ment. A negyedikre beültem, de nagy bosszankodásomra ez a Fiumei útnál elromlott. ½ 6 volt mire kiértem. Ott Majával játszottam. Este a rádió bemondta, hogy Dudás Józsefet kivégezték.

* * *

Reggel, mikor felkeltem nagyon hideg volt, a hőmérő -16° -ot mért. A hóváros útját kezdtem megcsinálni, úgy, hogy csúzda legyen. Maja átment Ágihoz. Én hívtam őt hogy jöjjön segíteni, de ő csak nagysokára jött. Hárman Ágival a jégpályát kezdtük csinálni, de a vízhordást hamar meguntuk. A kertben, ahogy a szőlőt feltöltötték ott hosszú árok lett és ebbe belefolyt a hólé és megfagyott. Itt Maja kezdeményezésére korcsolyázni kezdtünk. Nekem még soha az életben nem volt korcsolya a lábamon, s ezért eleinte sokat estem, de mégis úgy ahogy

megtanultam. Ezután a Sípásra mentünk szánkázni. Én egyszer térdem mentem le, s a szánkóról leesve fejreálltam. Este Góréval jöttem haza. Itthon a leckét csináltam, és a bélyegeimet raktam sorbanként össze.

1957. I. 21. Hétfő.

CSOKOLÁDÉT KAPUNK SVEJCBŐL – MEGJÖTT VALI NÉNI.

Reggel csodálatosan felébredtem $\frac{1}{2}$ 7-kor az óra csengésére. 7^h-kor keltem fel, gyorsan felöltöztem, s odatettem vizet melegíteni. Csodálkoztam, hogy milyen nagy a gáz, mert mostanában csak $\frac{1}{2}$ esetleg 1 cm szokott lenni. Befejeztem a számtan leckét, és kipucoltam a sparuhelyt, majd bekészítettem, azért, hogy ha anyuék megjönnek, nekik csak be kelljen gyűjtani. Mielőtt iskolába mentem felmostam a konyhát, mert nagyon sáros volt. Ekkor iskolába mentem. Az első óra előtt nagyon zajongtunk, s ezért bejött az énektanárnő, s azt mondta, hogy aki megmoccan, vagy beszél, az nem kap svejci csomagot. Erre az egész osztály hátratett kézzel feszült. Nemsokára behoztak egy dobozt. Olyasmi volt a doboz, mint amilyent nekünk küldtek Ausztriából. Mindenkinek egy tábla csokoládét adtak. Tízpercben sokan felbontották a csokoládét, és árultak is. Történelem óra előtt megtudtuk, hogy Franciaországból megjött Vali néni. Tanítás után be is jött ő. Marcinak a csokoládéján szép fedőlap volt, s ezért elkérem tőle. Otthon megtudtam, hogy az én csokoládémban egy cédula is van. (l. a dobozban.) Jancsival 3-4-ig németen voltunk. Észrevettük, hogy sok az utcán a katona és a rendőr és a katona. Este naplót írtam.

1957. I. 22. Kedd.

VINCE NAP.

Reggel 8^h-kor iskolába mentem. Az első óra magyar óra volt. Ezt az órát már Vali néni tartotta. Nagyon sokat mesélt. Többek között azt is mondta, hogy a francia gyerek délelőtt $\frac{1}{4}$ 9-re megy iskolába, és $\frac{1}{4}$ 12-ig van. Mikor hazajön megcsinálja a leckét, amely bizony elég sok, megebédél és $\frac{1}{4}$ 2-re visszamegy az iskolába és $\frac{1}{4}$ 5-ig van. Mikor hazajön nekifog a tanulásnak amely néha 10^h-ig is eltart. A leckét a tanár az iskolában nem magyarázza meg, hanem a gyerekeknek magától kell otthon megoldani. Még elmondta, hogy a franciák nem esznek

levest, és a húst majdnem nyersen eszik. A húsüzletben a húst nem úgy árulják, mint nálunk, hanem vékony zsírhartyaiba tekerve csomagonként adják. Ezt így otthon az asszony, egy kis olajat öntve rá 12^h-ig sūti. Torna órán boxoltunk. Én Vámostal mentem. Vámos mára elhozta egy bélyegért a csokoládéjájának a fedelét.(l. ↓.) Mikor iskolából hazajöttem már nálunk volt Baba néni.⁴⁰ Sokat mesélt. Este eljött Pali bácsi⁴¹ felköszönteni aput, mert ma van a névnapja. Este a naplót írtam. Vali nénitől kaptam 1 db. banánt, és 2 fűgét. Este megettük. Nagyon finom volt.

1957. I. 23. Szerda.

DICSŐSÉG AZ OKTÓBER 23.-I FORRADALOM HŐS MAGYAR MÁRTÍRJAINAK!

Reggel 8^h-ra iskolába mentem. Itt semmi különös nem történt. $\frac{3}{4}$ 1^h-kor jöttünk haza, mert osztályfőnöki óránk is volt. Jancsitol el akartam kérni a naplót, de ő nem volt otthon, s ezért elmentem ujságért, s vettem egy „Élet és TUDOMÁNY”-t. Mikor hazajöttem átjött Jancsi. Ezt mondta: (idézve az ő naplójából.): „A tábla felett egy nagy kocsisgyertya, és 4 svájcból kapott kis gyertya égett az ablakokban összesen 6 gyertya volt. A táblára X Y 2 Kossuth címert rajzolt és ezt írta fel: Dicsőség az október 23.-i forradalom hős magyar mártírjainak! Számtan órán a tanárnőt néma csendben fogadtuk, a hetes halkan jelentett, még a tanárnő is csendben beszélt. Óra alatt csak a kocsisgyertya égett, de tízpercben az összes gyertyát meggyújtottuk. A Zavagyák tanár már nem nézte olyan jó szemmel ezt. Fizika óra elején feljött, és a következőket mondta: A gyertyákat vegyék le, nem akarom, hogy a tanárotoznak valami bajt okozzatok! De mi nem szedtük le, sőt a szekrény tetejére is 3 icipici gyertyát tettünk, de mire bejött a Molnár osztályfőnök ezek közül 2 elégett. 12 égő gyertyával, és halálos csendben fogadtuk a Molnár tanárt. Azonban a Molnár beléptekor ezt mondta: Nagyon

40 Baba néni – Dobozy Andrásné – édesapám húga volt, Soroksáron lakott.

41 Csics Pál édesapám nagybátyja volt. A második világháború előtt hivatásos katonaként szolgált, a kommunista időszakban „kifutófiúként” volt kénytelen dolgozni, mert nyugdíjat nem kapott. Szüleim igyekeztek támogatni az idős embert, aki feleségével a Váci utca egyik bérházának földszintjén lakott, társbérletben.

helyes, hogy az osztály megemlékezik a hősi halottakról, de most már elég vegyük le a gyertyákat! A tanár kérdéseire eleinte nem feleltünk. Később Szabó Péternek azt mondta, hogy vegye le a gyertyákat. Mire ő a kis gyertyákat leszedte. A kocsisgyertyával meg úgy csinált, mintha nem érné el. A tanár kihívta a Fürstnert a legmagasabb fiút, aki egy kis játszadozás után levette. Ezután Molnár tanár beszélt egy csomót az osztályról, hogy nem ez az igazi hazafiság stb. Közben hivatkozott Jézusra is és bibliai történeteket mondott el.” Délután hegedűórán voltam. Este a naplót írtam.

1957. I. 24. Csütörtök.

SÉTA A HORVÁTH M. TÉR KÖRNYÉKÉN.

Dél előtt 8^h–12^h-ig iskolában voltam. Mikor hazajöttem anyu nem volt itthon, s ezért átmentem Jancsihoz. Már majdnem 1^h volt mikor hazajött anyu. Ezért gyorsan megcsináltam a német leckét, majd Jancsival német órára mentünk. Hazafelé jövet egy könyvesboltban megvettem a régóta keresett „Tarzan a dzsungel fia” c. könyvet. Ezután Miki azt mondta, hogy hógolyózzunk. Én Jancsival, ő pedig Kolonicsal volt. Jancsi és Kolonics nyakába sok hó került, mert én Kolonicsot, Kolonics pedig Jancsit támadta. A hócsata után hazajöttünk, de anyu most sem volt itthon, ezért Jancsival elmentünk ujságért. Az „Esti Hírlap”-ért sokáig kellett várni. Mikor hazajöttem anyu már itthon volt, s elküldött, hogy vigyek Zselyonka bácsinak hurkát. Én Jancsit is elhívtam. A Rákóczi tértől a Baross Béla utcán mentünk. A Mária Terézia templom 3 belövést kapott. A Baross utca 74.-ben felvittem a hurkát, sok borralalót kaptam. A József telefonközpont katonák őrzik. A Ságvári emléket lelőtték, de a régi címer ott maradt. Az előljáróság (Tanácsháza.) 17 belövést kapott. A Meteor pályán⁴² rengeteg gyerek korcsolyázott. Ezután hazajöttünk. Jancsi mondta, hogy a tegnapi gyertyázást feljelentették. Délután megcsináltam a leckét, majd Öcsivel szánkáztam. Este naplót írtam.

42 A Baross utca és Rigó utca sarkán volt a Vörös Meteor sportegyesület sportpályája.

1957. I. 25. Péntek.
1957. I. 26. Szombat.

LETARTÓZTATTAK 3 OXFORDI DIÁKOT.

Délelőtt 8^h-tól- 12-ig iskolában voltam. Mikor hazajöttem a napló rajzait csináltam. Ezután Gyula azt mondta, hogy ki kell vinni a nagymamihoz a moslékot. Ezért én átmentem Jancsihoz megkérdezni, hogy nem e jön ő is el. Ő nemmel válaszolt, és engem kért, hogy tegyem meg vele a Rózsadombi sétát. Nemsokára Gyulával kivittük a moslékot. Visszafelé megvettem az „Esti Hirlap”-ot és a „NÉPSZABADSÁG”-ot Az utóbbi közölte hogy a Rákóczi út 84. sz. házat is árkádosan csinálják meg:

Este megtudtam, hogy a diákok megkoszorúzták a Bem szobrot annak ellenére is, hogy körülfogták az oroszok páncélkocsikkal. Ez tegnapelőtt volt.

* * * *

Délelőtt 8^h-tól 12-ig iskolában voltam. Délután a naplóba képeket rajzoltam. 4^h40' kor hegedűórán voltam. Hazafelé futólépésben jöttem, hogy minél hamarabb hazaérjek. Ezután rögtön a nagymamihoz mentem. Itt Majának német órát tartottam.

1957. I. 27. Vasárnap.

EGY NAP A JÉGEN.

Reggel 9^h-kor keltem fel. ½ 10-kor átmentem korcsolyával Jóskához. Ő épp előttünk vette fel a korcsolyáját, mikor odaértem. Én is felvettem, mert a tóig az út csupa jég. Én nagynehezen háromszori eséssel odaértem. A tavon eléggé megtanultam, igaz, hogy vagy 15-ször elestem. Jóskával „cica fogd meg az egeret” játszottunk. Egyszer a korcsolyám eleje belevágódott a jégbe. Én elestem, de úgy estem, hogy kifordultam. A korcsolya a jégben maradt, és így majdnem kitörött a lábam. Ezután még egy kicsit korcsolyáztunk, majd Jóskával együtt eljöttünk hozzánk. Nálunk kártyáztunk. Ezt nemsokára meguntuk, és visszamentünk korcsolyázni. Most már megtanultam egyfolytában menni, csak még fordulni nem tudtam. Ezért mikor a tó végébe értem szándékosan leültem, és így fordultam meg. Nemsokára jött Maja és Ági. Ők mondták, hogy Ági korcsolyája olyan kicsi, hogy még a Majának se jó és ezért Ági nem tud korcsolyázni. Hazamentünk ebédelni. Ezután visszamentünk a jégre. A Keresztúri útnál már felvettük a korcsolyát.

lyát. Maja még csak kicsit tudott menni, és ezért egyszer nagyon nagyot esett. Egész délután korcsolyáztunk. Én már gyorsan menni is megtanultam. Estére hulla fáradtak lettünk. $\frac{1}{2}$ 6-kor hazafelé indultunk. Nemsokára le is feküdtünk.

1957. I. 28. Hétfő.

SÉTA A VÁROSLIGET ÉS KÖRNYÉKÉN.

Reggel ágyban voltam, mikor Jancsi csengetett. Ő azt mondta, hogy $\frac{1}{4}$ 9-re kell németre menni. Ő mindjárt elment, míg én gyorsan felöltözök, majd futólépésben mentem az órára. Hazafelé jövet Jancsival megbeszéltük hogy a rég tervezett sétát megteesszük. 10^h-kor elindultunk a sétára. Végigmentünk a Rákóczi úton a Rottenbiller utcáig, majd befordultunk a Garay utcán. A Nefelejcs utcánál már csinálják a trolibusz vezetéket. A Garay térre érve keresztülmentünk a csarnokon, majd a Sajó utcán át kimentünk a Dózsa György útra. Itt több orosz autót láttunk elmenni. Mind le volt ponyvázva. Ezután havas utakon keresztülmenve kimentünk a Stefánia útra. Innen láttuk a Sztálin szobor talpázatát. A csizmájának csak egy kicsi csonkja maradt. Elhaladtunk a Műcsarnok előtt és nemsokára a Műjégyhához értünk. Itt elég sokan korcsolyáztak, és a Kék Duna keringőt játszották. Átmentünk a Városligeti tavon, és a Vajda Hunyad vár elé érkezünk: Egy kisebb tornya leégett (a képen X-szel jelölve.) A nagy torony több nagy belövést kapott (a képen O-val jelölve). Bementünk a várba. A Mezőgazdasági kiállítás főbejárata zárva volt, s ezért körüljártuk a várat, de egyik kapuja sem volt nyitva, s ezért a hidon át kimentünk a Hősök terére. Itt láttuk, hogy a Mille-neumi emlékművön több új szobor van (Kossuth, Bocskai.) Ezután rátértünk a Magyar Ifjuság, illetve a régi Sztálin útra. Itt láttuk, hogy a Sztálin úti márványtáblákat amelyre rá volt írva az út neve minden utcasarkon kivésték. Helyébe Magyar Ifjuság útja jelzőtábla volt. Itt én mondtam Jancsinak, hogy Budapest legszebb része a Városliget, és biztosan ezért tették ide a Sztálin szobrot. Mikor a Köröndre értünk már $\frac{1}{2}$ 12 múlt, s ezért sietni kezdünk. A Magyar Ifjuság útja 62. sz. ház tetején antennák vannak. Ez a ház biztos a 60 sz. házhoz tartozik, mert ide szokták Rákosiék vinni a politikai foglyokat. Az Andrássy út 39. a volt Párizsi áruház előtt elég sokan álltak. Mivel benne volt a tervben, hogy megnézzük odaálltunk a sorba. 2 percnyi sorbanállás után bejutottunk. Kár volt ezt a gyönyörű áruházat könyveknek berendezni, mert belül nagyon szép volt. Az Ope-

raháznál Jancsi indítványára, hogy időben érjünk haza befordultunk a Dalszínház, majd a Kazár utcába, és a Kazinczy utcán mentünk a Dob utcáig. A Dob utcán át a Kálvária tér és utcán keresztül mentünk a Dohány utcáig. Itt én elváltam Jancsitól és elmentem töltőtollszemet keresni, de az Íródeák írószerbolt zárva volt és a József krt. 11.-ben nem volt ez. Ezután hazamentem. Délután 1-től ½ 5-ig iskolában voltam.

1957. I. 29. Kedd.

MEGKAPOM A SVEJCI LÁNY CÍMÉT.

Reggel 9^h-kor felkeltem. A naplót kezdtem írni. Itt volt Bandi bácsi. Azt mondta, hogy nyáron menjünk el nyaralni Telkibányára. Ezután anyuval elmentünk az órásboltba, hogy az óra bimm-bamm-ját megcsinálják, mert 24 óra alatt ½ órát késett. Mikor hazajöttünk én átmentem a Corvinba tussért. Mikor anyuval jártunk a Rákóczi úton, és a kőrúton láttuk, hogy sok gúnykép van a falakra ragasztva. Többek között ez is:

Délfelé elmentem Zselyonkákéhoz. Disznósajtot vittem. Láttam, hogy a Bacsó Béla u.-i iskolát azért tatarozzák, mert kapott egy aknát. Hazafelé jövet láttam hogy a Rákóczi téren egy bódéra valaki felírta: Kossuth címer, magyar haza, minden ruszki menjen haza, míg a ruszki itt lapul, magyar diák nem tanul. Délután ½ 1-től ½ 5-ig iskolában voltam. Vali nénitől megkaptam a svejci lány címét. Este naplót írtam.

1957. I. 30. Szerda.

NEKÜNK SEM KELL EZ A KORMÁNY.

Reggel ½ 9-kor keltem. A leckét kezdtem írni. Mára aránylag elég sok leckém volt. A hegedűóráig megcsináltam a magyar, és a számtan leckét. Hegedűre mentem. Az órán megtudtam, hogy a következő két hegedűóra a lakás festése miatt elmarad. Hazajöttem, megcsináltam a történelem leckét, majd iskolába mentem. Itt a fiúk azt mondták, hogy nem lesz hittan, és német helyett orosz fogunk tanulni. Este megtudtam, hogy 3 héttel valaki eleresztett az utcán kutyákat. A kutyák nyakába egy cédulát akasztottak: Nekünk sem kell ez a kormány! Még ezt is hallottam: Egy ember megy a villamoson. Elkiáltja magát éljen Ká-

dár! Semmi válasz. Az ember megismétli: éljen Kádár. Most sem szól senki. Erre az ember azt mondja: Hát nincs egy magyar ember se ezen a villamoson, hogy engem segberúgjon! Több viccet is meséltek: A kínai cirkusz Magyarországon van. A cirkuszba Hruscsov elhozta a vadait, a Kádár az apró dögeit, az ENSZ pedig a mesedélutánt.

Hruscsov ül az asztalnál, és hirtelen beront a hírhozója: Magyarországon felkeltek a dolgozók! – Á nem érdekes! Jön mégegyszer. Magyarországon felkelt a nép! Á ne bosszants! Jön utoljára! felkelt az ifjuság! Húha, gyorsan 2000 tankot a tűzérséggel! Este naplót írtam.

1957. I. 31. Csütörtök.

GENFBEN ŰLÉSEZNEK.

Reggel felkeltem, s Jancsival németre mentünk. Hazafele jövet láttam kitéve a könyvesbolt kirakatában az „Élet és tudomány” 1957-es kalendáriumát, és Cooper az „Utolsó mohikán” c. könyvet. Bementem és megvettem mind a kettőt. Jancsi is meg akarta venni a kalendáriumot, de nem volt annyi pénze, még akkor sem, mikor én adtam neki 4 Ft. ot. Hazamentünk, majd Jancsival elindultunk kalendáriumért. Én sörösüvegeket is vittem magammal, hogy ha sört kapok akkor vegyek. Jancsi előbb felment a József krt. 13. sz. házba, és Olgyaiéknak vitt citromot. Én megnéztem, hogy van-e sör az egyik közértben. Nem volt. Jancsival megnéztük, hogy van-e kalendárium a Szikrában. Mivel volt Jancsi megvette, majd az Éjjel-nappaliba mentünk. A közért házának falán egy nagy plakát volt: Támogasd a karhatalmat! A plakáton egy katona állt. A közért bejáratánál egy röpcédula volt. Ez állt rajta. Eseménynaptár: okt. 23-tól 25-ig: Nagy Imrét a kormány élére!

okt. 25.-tól.–28.-ig: Az Ensz csapatok átlépték a magyar határt! Ne féljete! 28-tól–nov. 1.-ig. Nagy Imre nem jó, hol van Nagy Ferenc? Mindszentyt szabadon! nov. 1-től.– nov. 4.-ig. Mindszentyt a kormány élére.

„ 4- ” „ 10.-ig. Harcoljatok minden csepp véretekig.

„ 10.-től ” 25.-ig Ne dolgozzatok! majd a segélyekből eltartunk benneteket.

Itt sem volt sör, ezért haza jöttünk. A Szikráról letéptem egy röpcédulát. (l. 103. old.) Délután iskolában voltam. Megtudtam, hogy Genfben űléseznek amiatt, hogy, ha az Amerikaiak adnak az oroszoknak 800000000000 (nyolcszázezermil-

lió.) dollárt, akkor kimennek M.országról. Este a naplót írtam, majd olvastam az „Utazás a holdba” c. könyvet. Este Majának tartottam német, és földrajz órát.

1957. II. 1. Péntek.

BULGAGYINT ÉS HRUSCISOVOT MEGHÍVÓT KAPTÁK FINNORSZÁGBA.

Este anyu a kis dunyhát tette alá, s ezért nem jól aludtam. Emiatt reggel átmentem anyu ágyába és olvastam az „Utazás a holdba” c. könyvet. Délelőtt megcsináltam a leckét és be akartam kötni a „Tarzan” c. könyvet. ½ 11-kor jött Gyula. Ő mondta, hogy már a nagymamihoz már nem kell gyalogolni, mert a Baross tértől Keresztúrig 67-es jelzéssel egy busz jár. A busz még csak két napja jár, de már sokan vannak rajta. ½ 1-re iskolába mentem. Számtanból dolgozatot írtunk. Osztályfőnöki óra Szerda helyett ma volt megtartva. Az ülést rendeztük. Én a helyemen maradtam. Este apu elküldött a Baross utcába Zselyonkáékhoz. Az út nagyon síkos volt, mert ólmos eső esett. Ezért A Bacsó Béla utcán végig csúszva mentem. Az ajtót egy festő nyitotta ki. Azt mondta, hogy nincsenek itthon. Hazajöttem. Itthon a térképet rajzoltam.

Hírek: A Kádár kormány csütörtökön ülést tartott. A kormány határozatokat hozott az árvízvédelem szervezetének és hatékonyságának további javítására. Továbbá kimondotta, hogy Ausztriába távozni tilos. Aki átmegy az tiltott határátlépést követ el. Büntetése teljes vagyonelkobzás. – Ma 15 éve jelent meg az illegális Szabad Nép – Ismét hazánkon át közlekedik az Alberg, és a Balt-Orion expressz. – Éjfélig szabad a kijárás. – A jeges úton sok baleset történt, szórjuk fel a járdát. – Egy érdekes cikk a „N”⁴³-ban. – Csokoládé és keserűség. – Bulgagyin és Hruscsov tavasszal Finnországba látogat. – A csehszlovák küldöttség hazautazott Moszkvából.

Sport: Nyolc ország nevezett a bécsi műkorcsolyázó Európa bajnokságra, köztük Magyarország is. – Milánóba kapott meghívást a magyar labdarúgó válogatott.

43 A *Népszabadság*ban. A naplóban az újságok címét gyakran rövidítettem.

1957. II. 2. Szombat.

EGYENLŐRE TITÓ NEM MEGY AMERIKÁBA.

Reggel korán felkeltem, hogy Zselyonkákéknak elvigyem a húst. Itt újból a festő nyitotta ki az ajtót. Most megkérdeztem, hogy mikor lesznek itthon. Ő azt mondta, hogy nem lesznek itt, mert míg festenek a bácsi a klinikán, a néni pedig egyik rokonánál lakik. Hazafelé megvettem az „Ellenforradalmi garázdálkodások a magyar októberi eseményekben” c. füzet II. kötetét. (I. a dobozban.) Mikor hazajöttem megcsináltam a leckét. Anyu ideadta a lakáskulcsot, mert ő előbb megy a nagymamához. Délután ½ 1-től ½ 5-ig iskolában voltam. A nagymamához mentem ezután. Útközben vettem újságot, és „Nők Lapját” amely újból megjelent. Otthon olvastam az ellenforradalmi kiskönyvet.

Hírek: Bányászatban a januári végeredmény: 108,1%. – Sok disszidált kíván visszatérni. – A házfelügyelők fizetését rendezik. – Októberig 600 új lakás építését fejezik be. – A végrehajtó bizottság elfogadta azt a tervet, hogy a főútvonalakon lebontásra kerülő földszintes házak helyére 4-5 emeletes házakat építenek. Valamint a Rákóczi út és az Üllői úti kőrút kereszteződését mégis árkadosítják. – A Nemzetközi Vöröskereszt nyárig folytatja Magyarország támogatását. – Hivatalos belgrádi közlés: Titó elnök egyelőre nem megy Amerikába. – Bonn kereskedelmi kirendeltségeket létesít négy népi demokráciában. – Két lökhajtásos repülő összeütközött.

Sport: Április 4.-én Budapesten játszik az Austria, a Wacker, a Vienna és a Rapid. – Magyar-japán asztalitenisz mérkőzés lesz Bpsten.

1957. II. 3. Vasárnap.

ÜNNEP A MILLENÁRISON.

Reggel apu disznót vágott, ezért én az ágyban voltam. Csak akkor keltem fel, mikor jött Pista. Ő mondta, hogy keljek fel, mert itt a biciklijé és ma biciklizünk. Én felkeltem, és kihoztam a műhelyből a biciklit. A gumija elég puha volt, és ezért elmentünk Pistákhoz pumpáért. Én az ő biciklijével, ő pedig az enyémmel ment. Ott felfújtuk a bicikliket és visszajöttünk. Megmondtuk, hogy elmegyünk egy kicsit biciklizni. Felmentünk a töltésnél, a tolatónál a dombra és onnan le-

jöttünk. Ezt többször megismételtük, majd a Wanderhez⁴⁴ mentünk az új útra. Ezután biciklivel elmentünk a telepre vizért, majd hazakisértük Ali bácsit. Még ezután sokat bicikliztünk. Pista négyszer elesett (3 a magyar igazság, és egy a ráadás.) Megebédeltünk, maj elindultunk Pistáékhoz. Pista biciklivel, én pedig gyalog mentem Majával. Mikor odaértünk Ali bácsi még aludt és emiatt nem lehetett besötétíteni a vetítéshez. Ezért, míg Ali bácsi aludt én Pista könyveit nézegettem. Nemsokára megtörtént a besötétítés, és megkezdődött a vetítés. Megnéztem a: „Hamupipóke” a „Gonosz hattyúk”, a „Péter és a galamb”, Szejci tájak, és a „Cikk-cakkban a föld körül helikopterrel” c. diafilmeket. A vetítés után én a 46-os busszal hazajöttem. Itthon bekészítettem a sparhelgba, megvacsoráztam, és lefeküdtem. Az ágyban az „Utazás a holdba” c. könyvet.

Hírek: Ny-Németországot Amerika modern fegyverekkel szerelte fel.

Sport: Délután a Millenárison ünnepi bajnokságot rendeztek. – a Fradi 6:2-re legyőzte a Kistextet.

1957. II. 4. Hétfő.

ÚJRA SZÉP LESZ A MÁTYÁS TEMPLOM.

Dél előtt 8-12-ig iskolában voltam. A soktestvéres gyerekeknek a svéd vöröske-reszt jóvoltából kakaót adtak. 1-2-ig németen voltam. Hazafelé jövet megvettem a „Három testőr” c. 3 kötetes könyvet. Ezután elmentem újságért. Egy „Esti Hírlap”-ot vettem. Visszafelé jövet a „Corvin”-on keresztül jöttem haza. Megvettem a „Vadölő” c. Cooper könyvet. Délután a leckét írtam. Este apuval szerződést kötöttünk, hogy apu minden nap ad 1 Ft. ot. Este naplót írtam. 8^h-kor Kádár beszédet mondott.

Hírek: Razzia tíz szórakozóhelyen. — Csökkentik az orvosok adminisztrációját. — Szerencsétlenség az óbudai gázgyárban: három halott. — Tegnap mezőgazdasági rendeletet tettek nyilván. — Ma reggel négy egyetemen megkezdődött a tanítás. — Angol-francia támaszpont Izraelben. — Citrom és saláta érkezett. — Liszt F eddig ismeretlen műveit találták meg. — Latabárt megoperálták. — Éh-

44 A Wander Gyógyszer- és Tápszergyár Rt. az 1950-ben létrehozott Egyesült Gyógyszer- és Tápszergyár (EGYT) egyik elődje volt. A gyár bővítése miatt új nyomvonalra helyezték a Keresztúri út egy részét.

ségsztrájkba kezdett olasz ifjú. — Zsukov marsall Indiába megy. — Más lesz az egyenruha.

Sport: Goncsarenkó nyerte a gyorskorcsolyázó Európa bajnokságot. – A Honvéd 34°-os melegben 3:2-re verte a Flamengót.

Pótlás: Kádár János beszédében közölte, hogy a hitoktatás megszűnik, azért, mert ezzel a gyerekek lelki világát. Elmondta, hogy az uszítók először az egyetemistákat és a munkásokat biztatták, utána a nőket, majd most már az iskolásokat is. Ezért a szülők vigyázzanak gyermekeikre.

1957. II. 5. Kedd.

AZ ISKOLÁBA SVÉDEK JÖTTEK.

Délelőtt 8-12-ig iskolában voltam. A nagytízperc előtt Karola néni feljött az osztályba. Azt mondta, hogy a kakaósok rendben jöjjenek le, mert itt van a svéd Vöröskereszt. Ma már csak tejet kaptak. Délután a leckét írtam. Jancsival elmentünk újságért. Vettünk egy „NÉPSZABADSÁG”-ot, „Esti Hírlap”-ot, és egy „Magyar IFJÚSÁG”-ot is. Este naplót írtam.

Hírek: Adenauer Ausztriába, és Iránba látogat. — Írországból óriási orkán pusztít. — Indul a lottó. — Másfélmillió dollárért megszerez M.ország egy svéd tálalmányt, gyorsan épülnek majd a házak.

Egyik falragaszt. Jancsától tegnap kaptam.

1957. II. 6. Szerda.

KIGYULLADTACORVIN!

Délelőtt 8-12-ig iskolában voltam. Mikor hazajöttem a naplót írtam. Később Jancsival elmentünk újságért. Vittünk mindketten üvegeket az Éjjel nappaliba beváltani. Hazafelé megvettük az újságokat vettünk 2 Hírlapot, 2 „Élet és TUDOMÁNY”-t és egy „NÉPAKARAT”-ot. Mikor hazajöttem naplót írtam. Pista is itt volt. Megnézte a könyvtáramat. A bélyegalbumot is megvette. Elkísértem őt a buszmegállóig. Itt könyvsorsjegyet árultak, akartam venni, de mégsem vettem. Hazajöttem. Meg akartam nézni az órarendet, hogy van e még lecke, mikor be-rohan Maja: Ég a Corvin! kiabálta. Én gyorsan kiszaladtam az utcára. Láttam, hogy óriási tömeg van, és a Corvin néhány ablakán csak úgy dűl ki a sok füst:

Berohantam Jancsihoz, mondom neki. Jancsiéknál pontosan 4^h30' volt. Tehát kb. 4^h22'-kor gyulladt ki. Jancsival gyorsan kifutottunk az utcára. Sokan azt mondták, hogy a főbejáratnál ég a legjobban. Jancsival elhatároztuk, hogy megnézzük azt is. Elmentünk a Szikráig. Tovább nem tudtunk menni, mert a rendőrök szorították már vissza a népet. A füst erősödött látni is alig lehetett. Mi kimentünk az átjárón a kőrútra, és innen a Blaha L.-térre. Láttuk, hogy a főbejárat fölött egy ablakon sűrűn gomolyog ki a sok füst. Itt állt 6 tűzoltóautó, egy mentő amely most jött, és három orosz dzsipp. A tűzoltók nem fecskendőztek, hanem a bejárat fölötti tetőn állnak és az árút dobálják ki:

Sok árú még mindig tüzes. Mi gondoltuk, hogy nekik fontosabb az árú, mint az áruház. Megtudtuk, hogy kigyulladt a pinceraktár, az I. és a II. emelet. Eközt a női, és a férfi konfekció, a bútor, a szőnyeg, a függöny, a könyv, a cipő, a papír, és a játékosztály, és a raktárak. A gyulladást okozta: sokan többfélét mondtak pl: kazán, rövidzárlat, mesterséges. Ezután hazajöttünk. A Stáhly utcát nem lehetett látni. A füst olyan óriási volt, hogy nem lehetett látni a Nemzetit. Nemsokára Maja azt mondta, hogy ő még nem látta a főbejáratot. Ezért futásban mentünk oda. Itt már még az előbbinél is több ember állt. A rendőrök még mindig szorították őket a kőrút felé. Most nem láttunk sokat, az emberektől. Ezután hazamentem. Este gyerekek állígtatták az autókat, hogy ne menjenek arra. Este naplót írtam. A 10^h-i hírekben a rádió ezt mondta be: „Ma délután 4 órakor tűz csapott fel a Corvin áruházban. A tűzoltók azonnal megjelentek, és 1^h múlva a tüzet eloltották.....

Holnap az áruház a szokott időben kinyit.”

Hírek: A választók 99,3 százaléka már leszavazott Romániában, 98% népi demokratikus front. — Mégsincs influenzajárvány. — Több gázt kap az ipar, és Budapest lakossága. — A New-York palota tornyát a nyár közepéig romtalanítják, és év végéig megcsinálják. — Heltai Jenő, Korda Sándor, Szép Ernő régi filmjei újra vásznon. — Ma délelőtt megkezdődött az Olasz Szocialista Párt kongresszusa: A Corvin Áruház tüze úgy keletkezett, hogy a kazán mellett lévő papírraktár meggyulladt. A kazán csöveiben felment az első és második emeletre. Az áruházban 100-150 ezer Forint értékű árú égett el. — Ma működésbe lépett az Etna tűzhányó.

Sport: Nincs.

1957. II. 7. Csütörtök.

SÉTA AZ ÉGETT CORVINBAN.

Délelőtt 8-12-ig iskolában voltam. Osztályfőnöki óránk is volt, és ezért későn jöttem haza. Rögtön elindultunk Jancsival németre. Az óra után Jancsival bementünk a Corvinba, megnézni, hogy mi kár történt. Az áruházban még mindig lehet érezni az égett szagot. Az áruház 1. emeletén nem igen történt kár. (női konfekció.) A 2. emeleten már nagyobb volt a kár. A szőnyegosztály égett el. Ha a tűz ¼ órával tovább tart az egész 2. emelet elég, mert a szőnyegosztály egyik oldalán a bútor a másikon pedig a cipőosztály van. Az égett terület be volt kerítve. Délután a leckét csináltam. Este leckét írtam. Könyvsorsjegyet vettem.

Hírek: Megkezdődött a vita a Szovjetunió Legfelső tanácsának ülésén. — Csou-En-Laj befejezte kőrútját, és visszatért Kínába. — Bonnban Nyugat Német–cseh-szlovák árucsereforgalmi egyezményt írtak alá. — Megszűnik az ecethiány. – Ma játszották először a „Meseautó” c. régi magyar filmet. – Ezer lakás ismét lakható azok közül, amelyek megsérültek. — A Nautilus amerikai atom tengeralattjáró kedd reggel érte el a húszezredik mérföldet a tengeralatti útjában. Így Verne regénye 87 évvel a könyv megírása után valósággá vált. Eddig 2 800 000 l. üzemanyagot fogyasztott. — A Külügyminisztérium jegyzéke a budapesti angol követséghez Cowley ezredes kiutasításáról. (l. a N.)

1957. II. 8. Péntek.

SÉTA KŐBÁNYÁN.

Délelőtt 8-12-ig iskolában voltam. Mikor hazajöttem hegedültem, és megcsináltam a leckéimet. Ekkor Jancsi átjött. Azt mondta, hogy ma megcsinálhatjuk a Kőbányai sétát. ½ 2-kor indultunk el. Ezt a sétát azért tettük, mert Kőbányán is lövöldözések voltak. Jancsi az iskolában vett egy kis rágógumit. Adott nekem is, és ezt rágva haladtunk végig a Röck Szilárd utcán a kőrútig. Ennek a sétának még az is az érdekessége, hogy sok teret érintünk. Ezután végigmentünk a Baross utcán. A Kálvária téren láttuk a Vöröskereszt székházát. Láttuk, hogy a trolibusz vezetője végig leszakadt, és ezért a 9.-es busz a József utca helyett a Baross utcán jár. Az indulástól 25'-re értünk az Orczy térre. Végigmentünk a Kőbányai úton. Láttuk, hogy a Mávagot több puskalövés érte. (Biztos január 11.-én) A Kőbányai út 4la., sz. ház, amely a „Ganzkapcsolóhoz tartozik teljesen kiégett:

A Ganz gyár több belövést kapott. $\frac{1}{4}$ 3 volt, mikor kiértünk a Zalka Máté térre. Ezután végimentünk a Kápolna utcán a Kápolna térre. Itt több különféle falragasz volt. A Martinovics térnél be akartunk menni a Csajkovszkij, a volt Dreher parkba, de az őr azon a címen, hogy nem vagyunk idevalósiak, kizavart. Mivel nem találtuk az Ászok utcát az Ihász utcán a 145.-ik utcáig. (Jancsi megnézte otthon az útmutatójában, megtudtuk, hogy ez az Előd köz és régen utca volt.) Ezután gidres-gödrös beépítetlen, számunkra ismeretlen területen haladtunk a Kőrösi Csoma utig. Majd ezen az úton elmentünk az élessarokig. Láttuk, hogy az új ház erősen megrongálódott. Ezután a 28-as villamossal hazajöttünk. A Népszínház utcánál újságokat vettünk. Mikor hazajöttem a naplót írtam. Este Jancsival elmentünk röpcédulát keresni. Végimentük a Rákóczi úton a Luther utcáig és vissza, a körúton a Rákóczi térig és vissza, a Rákóczi úton a Rókusig és vissza. Befordultunk az Akácza és Dohány utcán, majd a körúton a Szimplomig. Itt letéptünk egy cédulát. Kisorsoltuk, és én kaptam meg.

Hírek: Megindult a közvetlen légiforgalom Budapest – Belgrád között. — A MUK. a (N.) ban. – Amerikai kérek nyilatkozata Moszkvában ("). — Tüntetés Madridban. — Hazaérkezett Washingtonból két magyar olimpikon. — Elkészült két jégtörőhajó. — Megszűnt a munkanélküliség veszélye. — Enyhül az idő.

1957. II. 9. Szombat.

MEGHALT HORTHY.

Délelőtt 8-12-ig iskolában voltam. Semmi különös nem történt. Mikor hazajöttem a naplót akartam írni, de nem volt kedvem hozzá. $\frac{3}{4}$ 2-re, 2 óra kimaradása után hegedűre mentem. Ezután Jancsival ujságért mentünk. Nagyon meglepődtünk azon, hogy legalább 50-en álltak, és még nem is volt újság. A néni elküldött a kiadóhoz, hogy szóljak, hogy hozzák. Szóltunk is. Mikor megérkezett ő adott nekem 50 db.-ot, és azt én bevitettem a Szimplonba. Ebből kivitettem egy „Esti Hírlap”-ot, és ő adott egy „NÉPSZABADSÁG”-ot, és én hazamentem. Nemsokára a nagymamihoz mentünk. A 7-essel mentünk a Baross térig, majd az új 67-es busszal mentünk haza. Én rögtön átmentem biciklivel Pistához. Elvittem neki az „Erős János” és a „Bajusz” c. diafilmeket, amelyeket Jancsitol hoztam. Maja is eljött. Maja nem akart hazajönni, mikor én, és ezért én hazajöttem. Apu azt mondta, hogy hívjam haza. Maja nem akarta elhinni, hogy én otthon voltam, s

ezért most sem jött el. Mégegyszer hazamentem, majd vissza, míg jött Maja is. Este nagyon jó előadást közvetítettek a rádióban.

Hírek: Ma 11^hkor meghalt Vitéz Nagybányai Horthy Miklós, hazánk volt kormányzója. 88 éves volt. Élete utolsó napjait Lisszabonnban élte.

1957. II. 10. Vasárnap.

EGY SZÉP VASÁRNAP.

Reggel $\frac{1}{2}$ 9-kor felkeltem, mert Pista azt mondta, hogy 9 órára átjön. Szép, tavaszias idő volt. Kimentem az utcára. Jóska itt volt. Egy darabig vele játszottam, majd elhatároztuk, hogy elmegyünk Pistáért. Biciklivel mentünk. Egyszer Jóska, egyszer én mentem vele. Mikor odaértünk Pista reggelizett. Nemsokára Pistával hazaindultunk. Itthon leeresztettem egy kicsit a biciklimnek a nyergét, hogy jó legyen a Majának. Elmentünk az új Keresztúri útra, azért, hogy Maját megtanítsam. $\frac{1}{2}$ 12-ig itt voltunk. Ekkor hazamentünk, majd biciklivel a Pistáékhoz indultunk. (Én is biciklivel mentem, mert anyuval megegyeztünk, hogy csak holnap reggel megyek Pestre.) Itt vetítettünk. Levetítettük az „Erős János”, a „Mese a bátor nyusziról”, a „Pécs”, a „Bajusz”, „Az 1955. évi korcsolyázó világbajnokság” a „Csillebérc, úttörőváros” c. filmeket. Ezután Ali bácsiékkel együtt haza indultunk. Még jóformán haza sem értünk, mikor eszembe jutott, hogy a filmeket otthonghagytuk. Ezért visszamentünk, majd később bélért is.

Hírek: Hamis ötforintosok vannak forgalomban. — Paprikahamisítást észleltek több mázsza paprikán, csak origináltat vegyünk. — Kós Pétert felmentették, a Washingtoni követ és az Ensz küldött tisztsége alól.

1957. II. 11. Hétfő.

ÖT ANGOL KÉPVISELŐ LEVELE A PRAVDÁNAK.

Reggel $\frac{1}{2}$ 7-kor felkeltem, felöltöztem. 7^h-kor elindultam a 67-es busz megállójához. Nem kellett sokat várni, míg jött. A Baross térnél leszálltam. A 7-esen rengetegen voltak, s ezért a 46-osra szálltam fel. Mikor hazaértem megcsináltam a német leckét. $\frac{1}{4}$ 9 – $\frac{1}{4}$ 10-ig németen voltam. Mikor hazajöttem a leckét csináltam, majd a naplót írtam. Délután $\frac{1}{2}$ 1 – $\frac{1}{4}$ 5-ig iskolában voltam. Este naplót írtam.

Hírek: Öt angol képviselő levelet írt a Pravdának, és a lap válaszolt nekik. A levél a magyarországi eseményekről szólt. A teljes szövegét lásd a holnapi „NÉPSZABADSÁG”-ot. — Március első vasárnapján nyit a „Vidám park”. — Előreláthatólag két hét múlva indul meg a 72.-es, a 73-as és a 76-os trolibuszjárat. – A 15-ös villamos pótlására új trolit terveznek. — Szombaton és vasárnap 19 embert szállítottak alkoholmérgezéssel kórházba. — A MSZMP IX. kerületi aktivagyűlésén felszólalt Apró Antal miniszter. — Marosán György beszédet mondott, és közölte, hogy újból orosz nyelv lesz a kötelező az iskolákban. — A Montesi per tárgyalása folytatódik, lehet, hogy Vilma Montesi öngyilkos lett.

Pótlás: Este Gyuláékkal elmentünk hozzájuk, mert Gyula mondta, hogy egy néni megy Palesztinába, és többmindent elad. Mi írásztalt akartunk venni, de drágán adta.

1957. II. 12. Kedd.

ISMÉT FELRAKJÁK A VÖRÖSCSILLAGOKAT.

Reggel az „Utazás a holdba” c. könyvet olvastam. 10^h-kor keltem fel. Megcsináltam a leckéimet, közben megjött Gyula. Ő mondta hogy a „Danúbia” gyáron már újra fent van a Vörös csillag, és az Autótaxin a vörös zászló. Ezután mivel jó idő volt egy kicsit elmentünk sétálni. Mivel nekem úgyis meg kellett kérdezni, hogy mikor rendel a körzetorvos, a Trefort utca felé indultuk. Közben beszélgettünk. Jancsi mondta, hogy azokat a szovjet emlékműveket, amelyeket a felkelők leromboltak, újra felállítják. Azt is mondta, hogy a Gellért téri emlékművön is vörös zászlók vannak. Mikor megtudtuk hogy az orvos mikor rendel, a Rákóczi úton hazajöttünk. Útközben megnéztünk, hogy az Éjjel-nappali közértben vesznek e vissza üveget. Vettek vissza, de sokan álltak sorba. Délután ½ 1 – ¼ 5-ig iskolában voltam. Este feladtam a pénzt,⁴⁵ Jancsinak magyar IFJÚSÁG”-ot és „Esti Hirlap”-ot magamnak egy „Esti Hirlap”-ot és „NÉPSZABADSÁG”-ot, peccet és könyvsorsjegyet vettem. A növénytan tanárnónk valahová elment.

Hírek: Felmérik az ország föld alatti vízvagyonyát. – Ma ítéleznek a pomázi fegyverrejtegetők felett. Fegyverszakértő szakvéleménye szerint az elrejtett fegyverek nagyobb tűzerőt képviseltek, mint egy megerősített század. – Hallottam,

45 Apám gyakran engem bízott meg, hogy postára adjam a húsbolt aznapi bevételét.

hogy a felkelők, a forradalom alatt a Hadtörténeti Múzeumból elvitték az 1919-es Tanácsköztársaságban használt golyószórókat, és géppuskákat.

1957. II. 13. Szerda.

Reggel 9^h-ig egyfolytában aludtam, úgy, hogy fel sem ébredtem. Mikor felkeltem leckét írtam, majd hegedűórára mentem. Délután ½ 1–5-ig iskolában voltam. Este újságot hoztam, és naplót írtam.

Hírek: Szovjet jegyzék a három nyugati nagyhatalomhoz: Tegyen a négy nagyhatalom közös nyilatkozatot a Közel- és Közép-Kelet békéjéről. Vállaljanak kölcsönös kötelezettségeket. Kizárólag tárgyalások útján oldjanak meg minden vitát. — Rendezik a mérnökök, technikusok és művezetők fizetését. — Megtalálták 8 Petőfi vers eredeti kéziratát. Pl. a Füstbe ment terv c. vers eredeti címe „Hiú terv”. — Az Ensz vitassa meg Eisenhower tervet. — Még mindig 600000 magyar menekült van Ausztriában. — A pomázi fegyverrejtegetők bűnyügyében ítéletet hirdetett a bíróság. Vadász János gépkocsivezetőt felmentették, Bóna Zsigmondot, Rudas Andrást, Héder Gézát, Katona Sándort és Szutter Jánost halálra ítélték. A bíróság, mint kegyelmi tanács Rudas, Héder és Szutter kegyelmi kérvényét felterjesztette az Elnöki Tanácshoz. Bóna Zsigmondon és Katona Sándoron az ítéletet végrehajtották. — Csapatosan érkeznek a tavaszi vándormadarak. — Egy falut elnyelt a talajvíz. — Egy személyautó a házfalnak rohant. — Újabb megállapítás: A Corvin áruházat eldobott cigarettavég nyújtotta fel. — Ma 12 éve „szabad” Budapest.

1957. II. 14. Csütörtök.

1957. II. 15. Péntek.

SEPILOV TISZTSÉGET VÁLTOTT.

Délelőtt németen voltam ½ 9 – ½ 10-ig. Délelőtt a leckéimet csináltam. Nem jól éreztem magam. Náthás lettem. Délután iskolában voltam. Semmi különös nem történt. Este naplót írtam.

Hírek: Megkezdődött a műkorcsolyázó Európa Bajnokság. — Befejeződtek a magyar–csehszlovák kereskedelmi tárgyalások. Kereskedelmi delegációnk 300millió

forintért vásárolt közszükségleti cikkeket. — Feketéző bőrdrágítókat fogott a rendőrség. — Razziák az éttermekben. Sok ember rendőrkezen. — Az ügyészség vádat indított Eörsi István költő és társai ellen. (I. Esti Hirlapot). — Két évi börtönre ítélték a hetvenszeres autós embercsempészt. — Hólavina eltemetett 3 svéd túristát.

* * *

Délelőtt még rosszul voltam, s ezért sokáig ágyban voltam. Később megcsináltam a leckét. Délután $\frac{1}{2}$ 1 – $\frac{1}{2}$ 5-ig iskolában voltam. Majának német és rajz órát tartottam az este. Naplót nem írtam, mert nagyon náthás voltam.

Hírek: Háromszáz magyar hazatért Jugoszláviából. — Elkészült az első angol hidrogénbomba. — A Nagy testvérpár újból 2. lett a Műkorcsolyázó Európa Bajnokságon. — Sepilov tisztséget változtatott.

Viccek: MUK = Márciusban Újra Kezdjük: a felkelők köszönete. — A magyar nemzet a leghősibb nép, mert puskalövés nélkül elfoglalta Ausztriát. — A magyar nemzet lovas nemzet, mert minden vezetője lovon jött: Árpád lovon, Horthy fehér lovon, Kádár Sepilovon, Rákosi Vorosilovon.

1957. II. 16. Szombat.

1957. II. 17. Vasárnap.

ŐRIZETBE VETTÉK A CSOKONAI RÁDIÓ MUNKA-TÁRSAIT. – SEPILOV HELYETT GROMIKÓ.

Délelőtt sokáig ágyban voltam, majd leckét írtam. Anyu is náthás lett. Délután iskolában voltam. Este nagymamihoz mentünk, busszal. Este a „Csárdáskirálynőt” hallgattuk a rádióból.

Hírek: Állítólag drágább lesz a villamosjegy és a benzin. — Sepilov helyett Gromiko lett a szovjet külügyminiszter. — Nyilvános pályázatot javasolnak az árkádosítás végett. — A jövő tanévben orosz és egy nyugati nyelv lesz kötelező.

Ma

* * *

Délelőtt Jóskaival templomban voltam. Délután náthám ellenére is biciklivel elmentem Pistához. Elvittem neki a Jancsi által küldött filmeket és elhoztam a:

„Villámsugár”, „Gólyakalifa”, „A pap és a szolgálja”, „Peking”, „Sporthiradó” és a „Kerék” c. diafilmeket. Este zuhogó esőben hazajöttünk.

Hírek: Vihar és árvíz Franciaországban. – 3 új trolibuszjárat indul. – A forradalom alatt több rádió és titkosrádió alakult. Pl. Rákóczi, Vörösmarty, Csokonai az utóbbi munkatársait őrizetbe vették.

1957. II. 18. Hétfő.

1957. II. 19. Kedd.

TÓTH ILONA SZIGORLÓ ORVOS ÉS TÁRSAI BÍRÓSÁG ELŐTT.

Délelőtt 8–12-ig iskolában voltam. A földrajz órán, mint már régebben is helyettesítettek. Közölték, hogy Draskovits tanárnő helyett holnap egy új tanárnő jön. Mikor hazajöttem a német leckém megcsináltam, majd 1–2-ig németen voltam. „Was bringt das Schiff”, vagyis mit visz a hajót játszottunk. Délután a leckéimet írtam, este a naplót.

Hírek: Ma reggel megkezdte a bíróság Tóth Ilona szigorló orvos és társai bűnperének tárgyalását. Fővádlottak: Tóth Ilona, Gyöngyösi Miklós, és Gönczi Ferencz. — Végighaladt az első hajó a Szezei-csatornán. — Tíz kilométeres új barlangrendszer fedeztek fel Aggteleken. — Újjáalakul a Magyar Úttörők Szövetsége. Más lesz az egyenruha is. — Az Atomkaravánt nem bírta el a híd. — Mind több magyar jelentkezik Jugoszláviában a hazautazásra. — Egy elrejtett géppisztollyal véletlenül agyonlőtte magát egy diák.

* * *

Délelőtt iskolában voltam. Megérkezett a tegnap jelzett új tanárnő. Délután a leckéimet csináltam. Este naplót írtam.

Hírek: Magyar államférfiak üdvözlő távirata a magyar–szovjet együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés évfordulója alkalmából. — Pest-megyei és az angyalföldi kommunisták értekezletet tartottak. — Az Ensz politikai bizottsága megkezdte a ciprusi vitát. — Eltemették Arturo Toscaninit. — A Vasas újabb győzelmet aratott.

1957. II. 20. Szerda.
1957. II. 21. Csütörtök.

ÁRVÍZ SZOLNOK KÖRNYÉKÉN.

Délelőtt iskolában voltam. Semmi különös nem történt. Délután a leckéimet csináltam. Jancsi egy érdekes, szellemes órarendet mutatott amelyet én is megcsináltam. Hegedűórán voltam. Este naplót írtam.

Hírek: Hatalmas szénrétegeket találtak a Mátrában és a Bükkben. — Folytatták Tóth Ilona és társainak tárgyalását. Vallott Tóth Ilona. — A Nagykőrúton kigyuladt egy autó. — A jövő hét elejére megállapítják a lengyel kormányt. — Nagyszabású embercsempészt leplezett le a rendőrség. Egy budapesti fogorvosné szalonjában szervezték a csoportos szöktetést. — A Dunán nincs árhullám — 26000 kat. hold területet öntött el a belvíz Szolnok környékén. — Kiöntött az Ipoly.

* * *

Reggel 8 – ½ 1-ig iskolában voltam. Amikor jöttem haza az iskolából, hogy a harcok közben erősen megrongálódott utcai lámpákat kicserélik. 1–2-ig németen voltam. Délután leckét csináltam.

Hírek: Statáriális bíróság előtt áll a dunakeszi asszonygyilkos. (Ez a gyilkosság nem igaz, példa: az Esti Hírlap megcáfolja a „NÉPSZABADSÁG”-ot.). — Sok a szemét. — Romániában 1900 éves tintát találtak.

1957. II. 22. Péntek.
1957. II. 23. Szombat.

KICSERÉLIK A TÉVES POLITIKÁJÚ TANKÖNYVEKET.

Délelőtt iskolában voltam. Délután a leckémet csináltam. ½ 5-kor elindultunk Jancsival apukájához a Statisztikai hivatalba. A Margit hídról láttuk, hogy az Országház tetejéről nem lőtték le a csillagot. A Statisztikai hivatal kultúrtermében megnéztük a „Halló itt Gabriella” c. olasz filmet. Este 8^h-ra értünk haza Jancsival. *Hírek:* Kicserélik a Rákosi–Gerő klikk helytelen politikájú tankönyveit. — Emelek a pedagógusok fizetését. — Ma délelőtt Budapestre érkezett Lucianne Boyer, híres francia énekesnő. — A II. 6.-i tűz 46000 Ft kárt okozott a Corvinban. — Ma Piri vagyis Gyöngyösi vallott a Tóth Ilona perben.

* * *

Reggel 8 – ½ 1-ig iskolában voltam. Nekem fel kellett vinni a hegedűtanárhoz egy kottát és kék papírt is kellett venni. Jancsival sétálni mentem, arrafelé, hogy az előbb írt dolgokat meg tudjam tenni. A József krt 47. sz ház kupoláját megmástitották. Jancsi is mondta. Én már régebben láttam, hogy más, mert erre járok hegedűre. (A forradalom alatt a légnyomás a régi toronyról levitte a cserepeket, és nemhogy visszarakták volna az egészet lebontották és ilyenre csinálták:) Este a nagymamihoz mentünk.

Hírek: Jelenleg 3700 magyar gyerek üdül Németországban.

1957. II. 24. Vasárnap.
1957. II. 25. Hétfő.

MÉGIS KÖTELEZŐ OROSZT TANULNI.

Reggel még ágyban voltam, mikor jött Pista. Egész délelőtt vele bicikliztem. Délután is bicikliztünk, majd Jóskánál voltam.

Hírek: Rockefeller levelet írt Eisenhowernek. — Az ENSZ angol–török–görög megbeszélést ajánl Ciprus ügyében. — Naponta 70-80 disszidált tér haza. — Új nyergesvontatót tervez a Járműfejlesztési intézet, mely igen sokféle alkalmas. — Pozsonyban 18000 néző előtt az MTK 4:2 (2:0) arányú győzelmet aratott a Crvena Hviezda felett.

* * *

Reggel egyedül busszal 10 perc alatt jöttem meg a nagymamitól. Megcsináltam a német leckét, majd német órára mentem. Délelőtt a leckét csináltam. Németről hazajövet megvettem a „Három testőr”-t. ½ 1-re iskolába mentem. Az első órán bejött Zavagyák tanár bejött és egy hirdetőményt olvasott fel amely kb. így szólt: „Az oktatásügyi miniszter elrendelte, hogy minden iskolában a szeptemberben elkezdett nyelvet kell tanulni.” — Így haladunk lassacskán vissza az október 23. előtti állapotokra. Mikor hazajöttem az iskolából apuval Géza bácsiékhoz mentünk. Láttam hogy a „Steinmetz kapitány út” utcatábla a legtöbb helyen le van szedve. Gézáéknál gratuláltunk Géza bácsinak és Gézunak. Vacsoráztunk és beszélgettünk. Marika néni azt mondta, hogy ne írjak naplót, mert baj lehet belőle. Sok képeslapot kaptam, majd esőben hazajöttünk.

Nincsenek hírek.

1957. II. 26. Kedd.

MEGÉRKEZIK A NAGYMAMA.

Reggel Majával együtt keltem, mert 8^h-ra a Keleti p.u.-on kell lenni, mert ekkor érkezik meg a nagymama Ausztriából. 8^h előtt 5^h-el már a villamoson voltam. Láttam a villamosról láttam, hogy a Rákóczi út 81. sz. házat, amelyet lebombáztak már a homlokzatát építik. Mikor a pályaudvarra értünk a vonat már benn volt. Nemsokára meg is találtuk nagymamát. Összeöleleztünk, mert már több mint 4 hónapja nem láttuk egymást. (Nagymama a forradalom előtt, október 14.-én Ausztriába ment. Közbejött a forradalom, s csak most tudott hazajönni.) 4 csomagot hozott. Azt mondta, hogy a mackókat csomagban küldik. Ezután felszálltunk a 67-es buszra, s hazáig beszélgettünk. Sokat mesélt a nagymama. Otthon kibontottuk a csomagot. Narancsot, szoknyát, datolyát, rágógumit, banánt, mazsolát, teát, szappant, diót, mákot, cipőpasztát, zsiletpengét, mézet, csokoládét, cukrot stb. hozott. Én mindjárt hoztam magammal rágógumit, s azt rágtam. Nemsokára hazajöttünk, mert nekem még leckét is kellett csinálni. Délelőtt azt is csináltam, majd délután iskolában voltam.

Hírek: 19,5 millió az idei széntermelési terv. — Kigyulladt, és kényszerleszállást hajtott végre Nehru repülőgépe. — A mai tárgyaláson szembesítették Tóth Ilonát és Gönczit. — Csehszlovákia gazdasági segítségét nyújt hazánknak.

1957. II. 27. Szerda.

1957. II. 28. Csütörtök.

KIBŐVÜLT A KORMÁNY.

Délelőtt a leckéimet írtam, majd hegedűórán voltam. Délután iskolában voltam. *Hírek:* Még mindig folyik az árkadosítás feletti vita. — 8 fiatalok állítottak a bíróság elé, mert fegyveres felkelésre készültek. 3 pisztolyt, 4 géppisztolyt, 5 kézi-gránátot, és lőszereket találtak náluk. A MUK-ot akarták megvalósítani. — Újabb angol bányák tagadták meg a magyar menekültek alkalmazását. — A Tóth Ilona ügy tagjai egymásra hárítják a felelőséget. — Március 9-én Bpestre érkezik Yves Montand. — Megindult a strandok építése. — Vasárnap kezdődtek az indiai tárgyalások.

* * *

Reggel ½ 9 – 10-ig németen voltam. Délelőtt leckét írtam. Délután iskolában voltam. Este megvettem a „NÉPSZABADSÁGOT” melyben néhány miniszter fényképe van. (Lásd. „N”.)

Hírek: Az M.SZ.M.P. tegnapelőtt ülést tartott A teljes szövegét lásd a mai „N”-ban. — November elején megkezdzi az adásait az új televíziós stúdió. — Újra státiáriális bíróság elé állítottak 7 embert akik a MUK-ra készültek. — Tegnap 6 volt Honvéd labdarúgó hazaérkezett Dél-Amerikából: Bozsik, Bányai, Rákóczi, Dudás, Faragó, Törőcsik. — A Fradi 3:3 arányban, döntetlenül mérkőzött a prágai Dinamo Slavia csapatával. — Kibővítették a kormányt. Új tagjai:

Biszkú Béla: belügyminiszter.

Doleschal Frigyes: egészségügyi "

Kállai Gyula: művelődésügyi "

Révész Géza: honvédelmi "

1957. III. 1. Péntek.

1957. III. 2. Szombat.

EGY KIS BESZÉLGETÉS.

Délelőtt leckét csináltam. Délután iskolában voltam. Este Jancsival beszélgetünk: Én azt mondtam, hogy Kádár is utálja az oroszokat, és ha azok kimennének ő is úgy beszélne, mint Nagy Imre. Jancsi azt mondta, hogy a X. hó 26.-i SZABAD NÉP-ben megjelent beszédében, és a november 3-iki röpcédulában [(MSZMP) Jancsinak van.] is ellenforradalomról beszélt. Szobajött a Divatcsarnok felépítése és az árkadosítás is.

Hírek: Külföldi segéllyel fejezik be a Dunai Vasmű építését. – Nudista vacsoráról, kábitószerkereskedelemtől vallott a „század lánya” a Montesi perben.

*

Délelőtt leckét írtam és hegedűn voltam. Délután az iskolában voltam.

Hírek: Június 2-től kezdődik a nyári időszámítás. – Ma megnyílt a Jean Effel karikatúra kiállítás. – A volt Spolarich kávéház helyén megnyílik a Pannonia kávéház helyett az Európa kávéház.

*

1957. III. 3. Vasárnap.

1957. III. 4. Hétfő.

1957. III. 5. Kedd.
1957. III. 6. Szerda.

Semmi különös nem történt.

*

1957. III. 7. Csütörtök.

Jancsival vettünk egy kézinymodát.

1957. III. 8; 9; 10; 11; 12; 13. Csütörtök – Csütörtökig.

NEMZETKÖZI NŐNAP. – FÉLÉVI BIZONYÍTVÁNY. – NAPONTA SOK „N” MARAD.

Délelőtt iskolában voltam. Délután leckét írtam.

Hírek: Szörényi Éva már kapott állást egy Kanadai filmvállalatnál. A szomszéd házból eldisszidált Fábíán Magda aki mindössze 2 évvel idősebb nálam, vagyis 15 éves Kanadába ment és férjhezment. Ma volt a nemzetközi nőnap. Mi vettünk Vali néninek egy csokor virágot. A nőnap alkalmával az M.SZ.M.P. Központi bizottsága levelet intézett a magyar nőkhez. A „Nők Lapjában” benn is volt. Én elveszítettem, de Jancsinak megvan.

*

Ma megkaptuk a félévi bizonyítvány. Nem a legjobb volt.

*

A nagymaminál voltam. Máskülönben semmi különös nem történt.

*

Németen voltunk reggel. Hazafelé jövet láttuk, hogy naponta sokezer Népszabaság marad meg.

*

Ma nem történt semmi említésreméltó esemény.

*

Az iskolában készültünk márc. 15.-re. Apu este mondta, hogy a 67-es villamosról látta, hogy a Thököly úton felvonultak a karhatalmista pisták.

*

Mikor reggel Jancsival németre mentünk, nem Petőfi Sándorokat, hanem Setőfi Pándorokat láttunk. Egy „Röltex” kirakatán ilyen írás van: Éljen az M.SZ.M.P.

Reggel az iskolánkra kítették a vörös zászlót kizárólag, de délre kicserélték. Az ünnepséget ma rendeztük. Észrevettük, hogy az osztályokból eltűntek a Kossuth cimerek. Mindenkinek volt kokárdája, de gyásszalagot és Kossuth címert nem engedtek föltenni.

1957. MÁRCIUS 15. PÉNTEK.
NEMZETI ÜNNEP.

Ma az emberek dolgozni mentek a „nemzeti ünnepen”, de mi nem mentünk iskolába. Délelőtt az Uttörő Áruházba mentünk. Láttuk ezt a plakátot:
Hazafelé jövet megvettem a „Nagy játszma” és a „Hannibál föltámasztása” c. könyveket.

ÖTVEN ÉV MÚLVA

Kései utószó egy gyerekkori naplóhoz

Titkosítva nagypapakorig. Ez volt a kiadandó Napló egyik címváltozata. Találónak éreztem, mert megírása óta csak ritkán vettem elő, alig néhányszor néztem bele. Nem a hatóságok, nem a titkosszolgálat, nem a családom, én magam „titkosítottam”, nem sokkal azután, hogy befejeztem az írását. Nem azért, mintha félttem volna, hogy olyasmit írtam le, ami nem igaz. Nem is azért, mert valakit megbánthattam benne. De amikor 1957-ben, a megtorlások időszakában teljesen világossá vált, hogy minden marad a régiben, tartottam attól, hogy gyerekes fecsegésem másokat bajba hozhat. Ebben az időszakban a szüleimet is féltettem, pedig ők neveltek olyan gyerekeknek, akit minden érdekelt, ami körülötte történt. A naplóban én az igazat és csakis az igazat írtam le, gyermeki naivitással, változás nélkül, mindent tiszta lélekkel elfogadva. De a megtorlások időszakában, sőt később sem lehetett tudni, hogy kit miért akarnak „megvizsgálni”, csak mert valakinek nem tetszik valami. Mindemellett azonban azért titkosítottam, mert nagyon féltettem. Féltettem, mert életem fontos darabja volt, semmiképp nem szerettem volna elveszteni azáltal, hogy rossz kezekbe kerül, és hibás értelmezés, gonoszság vagy rosszindulat miatt esetleg meg kell semmisítenem.

A ház, amelyben akkoriban laktunk, a Röck Szilárd utca 10., Budapest központjában található. Az utcát később Somogyi Béláról nevezték el. Még később a Gutenberg tértől a Krúdy utcáig terjedő szakasz újra megkapta a teljes vagyontát a fővárosra hagyományozó ügyvéd nevét. Kovács Jancsi barátom nagyon sajnálta, hogy nem az a szakasz, ahol ő még akkor is lakott.

A ház nem volt messze a Rákóczi út–Nagykörút kereszteződésétől, a Blaha Lujza tértől, ahol akkoriban még állt a Nemzeti Színház, ott volt a Corvin Áruház, a Szabad Nép székháza, az ahhoz tartozó nyomda és lapelosztó. Nagyjából ugyanolyan távolságra – mintegy tíz-tizenöt percnyi járásra – volt a háztól, a Bródy Sándor utca másik végén a Magyar Rádió és a legendás, nagy harcok színtere, a Corvin köz, a Kilián laktanya meg a Köztársaság tér: az 56-os magyar forradalom legfontosabb pesti helyszínei.

A ház maga egy szegényesebb, de mégis tipikus belső-józsefvárosi bérház a jellemző körfolyosókkal (gangokkal), egy első és egy hátsó lépcsőházzal. A hátsó lépcsőházból lehetett feljutni a padlásra és le a pincébe. A padlásan deszka-palánkkal elkülönített, lelakatható szárítók voltak, deszkajárdák vezettek hozzájuk a döngölt agyag járófelület felett. A pincének az első lépcsőházból is volt

lejárat. Rekeszeiben a lakók főként a téli tüzelőt tárolták, de nagyobb közös tere alkalmas volt légópincének, amit a hidegháború időszakában különösen fontosnak tartottak, sőt kötelezően előírtak. Az emeleti lakók ide vonultak le, amikor úgy látták, hogy a harcok hevessége miatt nem maradhatnak saját otthonukban. Az orosz csapatok november 4-i bevonulása után ez bizony nemegyszer előfordult.

A ház utcafrontján két üzlet volt. Góré nagybátyám egy kiskocsmát üzemeltetett, ahol anyám a pénztárban dolgozott, és néha besegített a konyhában és az italkiadásban is. A pincér, Szőke Pista a ház második emeletén lakott. A másik üzlet fűszerkereskedés volt – a szintén naplót író barátom, Kovács Jancsi szüleinek a boltja. Azért lakott a földszinten mind a két család, mert a lakásokból közvetlen bejárat volt az üzletekbe.

A ház első lépcsőházából lehetett lemenni Góré nagybátyám borospincéjébe, ahová a nagy hordóit rejtette. Amikor az államosítás idején már nyilvánvalóvá vált, hogy nem ússza meg az üzlet elvételét, bezárta a vendéglőt, s a berendezését a szülei házába szállította, gondolván, hogy egyszer még kinyithat. Ebből természetesen semmi nem lett. A szülői házban az egész berendezés tönkrement, legfeljebb tüzelőanyagként volt jó (mielőtt tönkrement volna, barátaimmal jókat gombfociztunk a palaborítású asztalokon). Csupán a hordóit tudta megmenteni, úgy, hogy a borospince bejáratát elfalazta, és elé rakatta a szenet. Csak a hatvanas évek elején merete kibontani a befalazott bejáratot, hogy régi hordóit eladhassa. Mivel egykor kádármester volt, a hordókat a pincében bontotta szét, és dongánként szállította fel, többek között az én segítségemmel. A mai napig nem értem, hogy lehetett ezt megtenni akkoriban. Nyilván volt még az ott lakó emberekben valami tisztesség vagy szolidaritás, de legalábbis nem volt olyan ellensége, sem irigye Góré bátyámnak, aki feljelentette volna. Ő azonban állandóan attól félt, hogy beviszik az Andrássy út 60.-ba, az ÁVH székházába, vagy másként lakol meg azért, mert saját egykori tulajdonát menteni igyekezett. Tény, hogy a házból nem jelentette fel senki.

A ház belső udvarán egy garázs is állt, ahol valaki egy oldalkocsis motort tárolt, és gyakran javította. A garázs mellett egy viszonylag nagy területen nem volt szilárd burkolat. Itt alakítottunk ki egy kis kertet, beültettük a kirándulásokon gyűjtött zöld növényekkel, virágokkal, és Jancsival közösen gondoztunk.

A ház a forradalom alatt nem volt a harcok középpontjában, de az események a közvetlen közelében zajlottak. A kapuból, az ablakokból nem sokat lehetett látni, de amikor a harci zaj alábbhagyott, vagy amikor el kellett menni kenyérért, némi élelmiszerért, igyekeztem anyám, apám vagy más felnőtt mellé szegődni, hogy láthassam azt is, ami kicsit távolabb történt. Apám mindenhova

szívesen elvitt, egyedül a Köztársaság térre nem. Kategorikusan kijelentette, hogy az nem való kisgyereknek.

A házban egészen hétköznapi emberek laktak. Voltak köztük kétkezi munkások, kereskedelmi alkalmazottak, lecsúszott egzisztenciák, az ifjú albérlők között vidékről felkerült, feltörekvő fiatalok. Ők laktak a ház függőfolyosóiról nyíló egy-két szobás lakásokban, vagy az egyetlen szobából álló „lakásokban”, amelyek a háború előtt irodák voltak. Ezekhez a lakásokhoz – mint a legtöbb pesti bérházban – nem volt még WC sem, ők az emeletenként kialakított közös mellékhelyiséget vették igénybe. A ház utcára nyíló nagyobb, komfortosabb emeleti lakásaiban néhány hivatalnok lakott, közülük többen egykor „jobb időket értek meg”, de ők is legfeljebb a középpolgárság alsó rétegéhez tartoztak.

A naplóban valószínűleg ennek a közösségnek az értékítélete tükröződik, hiszen tizenkét éves fejjel csak az események pátoszát éreztem, önálló véleményem nemigen lehetett. Egy biztos, hogy a leírtakat nem befolyásolták a későbbi történések, sem a propagandakiadványok, amelyek – az ellenforradalom-konceptió elfogadtatása érdekében – kizárólag a forradalmakkal a világon sajnos mindenütt együtt járó, kivédhetetlen negatív eseményeket (könyvégetés, lincselés, ártatlanok meggyalázása stb.) hangoztatták. A ház lakói maradéktalanul egyetértettek abban, hogy ez egy igazságos, spontán forradalom, amelyet az emberek nyomorúságos helyzete, az általános elégedetlenség, a megszálló orosz csapatokkal szembeni gyűlölet váltott ki.

A házban lakók társadalmi helyzete elég vegyes volt. Semmiképp nem volt az akkori magyar társadalom összetételére jellemző reprezentatív csoport, én pedig többnyire az ő megnyilvánulásaik alapján alkottam képet az eseményekről, az ő beszédjüket figyeltem, és abból próbáltam összerakni a történeteket. Ma is úgy gondolom, hogy a házból senki nem vett részt tevőlegesen a forradalomban, de itt-ott belekeveredett az eseményekbe, szemtanúja volt a történeteknek, és hazatérve természetesen beszámolt róluk. Így jutottak el a hírek a közösséghez. Én ezeket a híreket szinte szívtam magamba, mindig nagyon fűleltem, amikor a felnőttek beszélgettek.

A naplóírást 1956. október 24-én határoztam el. Egy iskolai füzetben kezdtem, majd néhány héttel később átmásoltam, mert az első kivitelében nagyon jelentéktelennek ítéltam az eseményekhez képest. Ezért választottam a régi iskolafüzet helyett egy komolyabbnak vélt, nagy alakú füzetet, és kereteztem be minden oldalt nemzeti színeinkkel. Ahogyan erről a naplóban írok is, azért fogtam hozzá, mert megtudtam, hogy gyerekkori játszótársam, a nálam egy évvel idősebb Kovács Jancsi naplót kezdett írni. Ekkoriban mindent közösen csinál-

tunk, mindent megbeszéltünk, közösen terveztük és tettük meg „városmegismerő” sétáinkat. Úgy éreztem, hogy most olyan nagy dolgok történnek, amilyenek talán soha többé az életemben, és ezt meg kell örökíteni.

A ház lakóközössége által elmondottakon kívül fontos hírforrásom volt az a sok újság és rölap, amit akkoriban osztogattak vagy repülőről szórtak szét, illetve amelyeket vásároltunk. Ezeket is gondosan eltettem egy dossziéba, mert nagyon értékesnek éreztem őket. Ma is elcsodálkozom, milyen rengeteget olvastam: újságot, röpcédulát és természetesen a megszokott könyveket. Minden röpcédulát, újságot eltettem, függetlenül attól, ki adta ki, illetve ki terjesztette. Természetesen akkor, tizenkét éves fejjel nem is tudtam megítélni, hogy ez a forradalmárok, a régi kommunista hatalom röpcédulája, vagy az új, Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány propagandaanyaga, netán a nyugati kapitalista hatalmak „égi beavatkozása belügyeinkbe”.

Fontos hírforrás volt még számomra, illetve inkább szüleim számára a rádió. Ők kapcsolták be, ők hallgatták, én legfeljebb odafigyeltem, hogy mit hallgatnak. Többnyire a Magyar Rádiót hallgatták, de szinte ugyanannyit szólt a Szabad Európa Rádió is. A híreket természetesen nem tudtam felülbírálni, igyekeztem a tőlem elvárható tisztességgel lejegyezni őket. Ma is hallom a Szabad Európa hangját, a zavarásokkal, a zúgással együtt, ami miatt – érzésem szerint – mindig épp a legfontosabbat nem lehetett meghallani. Tőlük, a Nyugattól várták az emberek a segítséget nap mint nap. A Szabad Európa Rádió hallgatása a forradalom előtt és után egyaránt tilos volt, az adót folyamatosan zavarták.

Nagyon sajátos volt az akkori légkör. Senki nem mondta meg nekem, legálábbis nem emlékszem rá, mi az, amiről idegenek előtt vagy az iskolában nem szabad beszélni, mégis mindenki pontosan tudta. A tizenkét éves gyerek is! Ezt biztosan az ötvenes években tanultuk meg, a Rákosi-diktatúra idején, amikor különösen keményen megtorolták, ha valaki nem akart igazodni a hatalom elvárásaihoz. 1956-ban már a kisgyerekek is tisztában voltak azzal, hogy az otthon hallottakból mit nem lehet elmondani másutt. Valószínűleg nem minden családban hallgatták az ötvenes, hatvanas években a Szabad Európa Rádiót, de a legtöbben mégis onnan próbáltak tájékozódni, a mi ismerőseink körében biztosan így volt. Az is teljesen spontán módon (szülői sugalmazás nélkül) alakult, hogy az akkori, az ötvenes években adott utcanévek helyett, ha tudtam, a régieket használtam a naplóban.

A naplóban leírt események másik helyszíne nagymamám családi háza és annak környéke volt. Ez a ház Kőbányán, pontosabban a X. kerület szélén, a Rákospatakhoz közel, Rákosmezőn, a Paprika utca 58. alatt volt, ahol legidősebb

fiával, Francival lakott. A ház körül gyümölcsfák voltak, nagymamám konyhakerteri növényeket ültetett, lucernát vetettek a disznóknak. Az udvarban baromfit tartott, néha nyulat is, ami sokat segített a család ételkészítésében. Több disznó is volt mindig a háznál, az elléseket akkoriban be kellett jelenteni. A kismalacok ún. „passzust” kaptak (legalábbis nálunk otthon így nevezték), és ezeket időnként ellenőrizték. Minden évben egy-két disznót vágtunk, ezeket apám irányításával dolgozták fel. A kolbászból, hurkából a szokásoknak megfelelően kis csomagokat, kóstolót állítottunk össze, amelyeket többnyire én vittem el az ismerősöknek, ahogyan erről a naplóban is írok.

A háztól nem messze volt a MÁV-telep, ahol ottani gyerekkori barátom, Jóska is lakott. A telepen, akárcsak a többi hasonló, nagy cégek által épített lakótelepen, sokféle ember élt, többféle típuslakásban. Laktak ott MÁV-tisztek, mozdonyvezetők éppúgy, mint egyszerű váltókezelők vagy kalauzok. Csupán a munkahely kötötte össze őket, mindnyájan a MÁV alkalmazottai voltak. A telep mellett volt egy nagy focipálya, ahol rengeteg focimeccset néztünk, de mi is sokat fociztunk. Azért is jártunk sokat a telepre, mert akkoriban nálunk még csak kút volt, ha valamihez csapvíz kellett, azt a telepről hoztuk vödörökben vagy kisebb kannákban, nagyon sokszor én is.

Otthonról nem volt könnyű megközelíteni nagymamám házát, mert mind a Maglódi úton járó 28-as villamostól, mind a Kerepesi úton járó gödöllői HÉV-től messze volt. A villamosról a Szlávy utcánál kellett leszállni, a HÉV-vel a Rákosfalva megállóig kellett utazni. A rákosfalvi templomba jártunk. Ott volt a legközelebbi mozi is, de többször voltunk a MÁV-telepen túli kultúrház mozi-jában is.

A két naplóbeli helyszín közötti közlekedéshez gyakran használtuk anyám öccsének, Gyulának ősrégi Indián típusú oldalkocsis motorját, ami többször volt rossz, mint jó. Nagyon sokat fagyoskodtam rajta, de mindig szívesen utaztam vele. Persze rengeteget gyalogoltunk is. Édesapám, aki akkoriban Rákospalotán, egy húsboltban dolgozott, a közlekedés megindulása előtt sokszor gyalog ment ki a Corvin Áruház közeli lakásból Rákospalotára, hogy húst áruljon a régóta nélkülöző embereknek.

Anyámék családja Burgenlandból származott; a trianoni határ a család egyik részét Ausztriában hagyta, másik része átkerült Magyarországra. Nagymamám és családja Magyarországon maradt, öccse Ausztriában, mert akkor éppen két szomszédos faluban laktak, s az egyik Ausztriának, a másik Magyarországnak jutott. 1956 nyarán sok ember kelt útra, hogy meglátogassa közvetlen rokonait a szomszédos államokban. Erre ugyanis a kommunista hatalomátvétel óta

1956-ban volt először lehetőség. Nagymamám is így került Ausztriába, ahová idős korára való tekintettel kiengedték, hogy testvérét meglátogathassa. Az akkor hetvennégy éves nagymamám öccse Ausztriában, Rohoncon (Rechnitzben) volt építési vállalkozó, hozzá utazott ki, nem sokkal a forradalom előtt. Az ausztriai rokonok hívtak bennünket, menjünk ki végleg mi is, ahogyan ezt akkoriban sok magyar megtette. Végül azonban mindenki úgy döntött, hogy itthon marad. Pedig otthont és minden támogatást megígérték. A támogatás formája a csomagküldés maradt, de az otthonunk továbbra is Magyarország.

A nagymama háza környékén is alsó középosztálybeli emberek laktak, a gondolkodásuk is hasonló volt a miénkhez: nagyon remélték és várták, hogy a forradalom győz, és változásokat hoz, remélték, hogy kimennek az orosz csapatok. Akkoriban ebből én többnyire csak azt éreztem, illetve értettem meg, hogy a megszálló csapatoknak ki kell menniük, mert enélkül nem lehet szabad, független egy ország. A török és a labanc ellen is harcoltunk, hogy függetlenek legyünk, az oroszok ellen is harcolni kell. Gyerekfejjel így láttam.

Érdekes volt a napló utóélete is. Amikor az orosz csapatok kivonulása után elővettem a rejtekhelyéről, többször is elolvastam. Egy kicsit csalódott voltam, mert nem mindent találtam meg benne, amiről pedig azt hittem, hogy leírtam, hiszen nagy hatással volt rám. Az egyik ilyen emlékem, hogy édesanyámmal a Rákóczi út bal oldalán mentünk a Duna felé, amikor a Puskin utca előtt egy betört kirakatban egy bőröndöt láttunk kitéve, rajta tábla: „Mi így gyűjtünk a forradalom mártírjainak!” A bőröndben számomra nagyon soknak tűnő pénz volt. Szinte csak papírpénz, aminek akkoriban a legkisebb címlete a tízes volt, de a kenyér kilója és a tej literje három forintba került. Mégsem vett el belőle senki, csak tett hozzá. Engem ez nagyon meghatott.

Nem értem, miért nem írtam a város terein ásott sírokról. Mind a Rákóczi téren, mind a Harminckettesek terén, mind a Teleki téren láttam ilyeneket, ide hantolták el ideiglenesen az utcán elesettek tetemeit, hiszen nem lehetett kiszállítani őket a temetőkbe. A sírokat kereszttel jelölték meg, és ráírták, amit a benne nyugvóról tudni lehetett, vagy rátűzték az elhunyt igazolványát. Néha csak annyit írtak rá, hogy ismeretlen magyar katona, ismeretlen magyar civil, ismeretlen orosz katona és így tovább. Természetesen ezeket az élet újraindulásakor kihantolták, és a temetőkbe szállították. November 2-án, halottak napján ezeken a sírokon is rengeteg gyertya égett, de mindig volt rajtuk virág is.

Amikor a napló „titkosítását” feloldottam, megkezdődött második élete. Hogy az eredeti példányt kíméljem, lemásoltattam, és úgy adtam oda annak, aki kíváncsi volt rá. Ekkor ismerte meg a családom is, de hűgom (aki természetesen

a napló egyik szereplője volt) kért belőle egy másolatot, így megismerték az ő közvetlen családtagjai is. Ők voltak azok, akik mind arra biztattak, hogy adjam ki könyvben. Nehezen tudtam elképzelni, hogy van benne olyasmi, ami más számára is érdekes lehet, hiszen vajon kinek az érdeklődésére számíthatnak egy tizenkét éves kislány hétköznapijainak egyszerű stílusban megírt történetei? De minél többen olvasták, annál többen mondták, hogy igenis érdekes.

Így adtam át olyanoknak is, akik ezt el tudták dönteni. Nem akartam hinni a fülemnek, amikor az 1956-os Intézetből telefonáltak, hogy hozzájárulnék-e a napló megfilmesítéséhez. El nem tudtam képzelni, hogyan lehet belőle filmet csinálni, de rögtön igent mondtam. Közben kiderült, hogy Kovács Jancsi barátom naplója sajnos valószínűleg megsemmisült, vagy a már súlyosan beteg ember hozzátartozói kidobták, esetleg elkótyavetyélték. Egyszer talán valahol majd előkerül. Emiatt a készülő film munkacímét a *Két naplóról 12 voltam 56-ban*ra kellett változtatni. A rendező első koncepciója szerint a két napló anyaga és a két naplóíró együtt adták volna a film vezérfonalát. Nagyon sajnálom, hogy nem így sikerült, hiszen a naplóírás is – mondhatni – közös tevékenységünk volt. Ennek elmondásával tartozom beteg barátomnak, aki huzamosabb ideje egy otthonban él, és sajnos már nem tudja felfogni, mi lett naplóírásunk végeredménye, mi lett az ő naplója sorsa, és mi lett a sorsa az enyémmek.

Én a naplót több mint harminc évig az íróasztalom leghátsó zugában őriztem, alaposan becsomagolva, „titkosítva”. Ez idő alatt rengeteg minden történt az életemben. Befejeztem az általános iskolát, elvégeztem a gimnáziumot, felvettem az egyetemre, megkaptam a diplomámat. Dolgozni kezdtem egy budapesti gimnáziumban, majd Tatabányán, a bányászati könyvtárában. Megházassodtam. Feleségem volt az első, aki megismerte a naplót, azokon kívül, akik a keletkezésekor tudtak róla. Budapestről elköltöztünk Tatára. Gyerekeink születtek, felnőttek, befejezték tanulmányaikat. Ők is csak akkor szereztek tudomást a naplóról, amikor az „ideiglenesen hazánkban állomásozó” szovjet csapatok elhagyták az országot. Tizenkét évesen fogadalmat tettem, hogy a naplót addig írom, míg a szovjet csapatok el nem hagyják az országot. (Senki nem gondolta akkor, hogy erre még harmincöt évet kell várni.) Nem addig írtam, amíg hazánkban állomásoztak, de csak akkor vettem elő, amikor már nem voltak itt.

A sors fintora, hogy a gimnáziumban a mi latin tagozatos osztályunkat jelölte ki az igazgató arra, hogy az orosz nyelvi tagozatot beindítsák, úgy gondolta, hogy a nagyon jó eredménnyel gimnáziumba került gyerekeanyag nem okoz csalódást ebben a helyzetben sem. Persze nekem soha nem volt gondom magával az orosz néppel, az orosz nyelvvel, hatalmas kulturális örökségével. Nagyon

könnyen megértettem és magamévá tettem a tanárom mondását, aki az angol mellé, kényszerből, orosztanári diplomát is szerzett. Vörös József azt mondta, hogy itt, a Kárpát-medencében, ahol szláv népek vesznek körül, legalább egy szláv nyelvet illik megtanulni. A szláv nyelvek közül pedig az oroszzt beszélik a legtöbben. Ma is nagyon örülök, hogy megtanultam oroszul, és egész életemben nagy hasznát vettem az orosz nyelv ismeretének.

Végezetül meg kell említenem, hogy többekben felmerült, adom-e nevemet a naplóhoz. Nagyon nehezen értettem meg a kérdést, mert hihetetlen volt, hogy ötven év elmúltával ez bárkinek is eszébe juthat. Mert mi történhet? Majd meglátjuk, majd meglátom! Én mindenesetre útjára bocsátom, hátha valóban érdekel másokat is, és hátha ad valami újat, valami mást az 1956-os magyar forradalomról.

Tata, 2006. február 5.

Csics Gyula

Felelős kiadó
az 1956-os Intézet Közalapítvány főigazgatója

Felelős szerkesztő TÖRÖK GYÖNGYVÉR

Kézirat-előkészítő, korrektor NÁCSA KLÁRA

Képfeldolgozás SZEPESY ILONA
Nyomdai kivitelező OPEN ART KFT.
Felelős vezető BARCZA ANDRÁS

ISBN 963 86635 6 1

4500 Ft

ISBN 963 86635 6 1

9 789638 663566